

Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Ελλάδας

Κλαδικό Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΟΙΕΛΕ

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής ΓΣΕΕ (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ)

Αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου

Διατύπωση πρότασης για το Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου,
σύμφωνα με τις εισηγήσεις των εκπροσώπων της ΟΙΕΛΕ στο ΣΠΔΕ (2009)
και σχετικής έρευνας γνώμης των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών.

ΑΘΗΝΑ

Μάιος 2011

Αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου

(Διατύπωση πρότασης)

Οργανωτική επιτροπή εκδηλώσεων, διαμόρφωσης ερωτηματολογίου, και σύνθεσης τελικής πρότασης

- Νικόλαος Παΐζης, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, Β' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΟΙΕΛΕ, υπεύθυνος εκπαιδευτικών θεμάτων
- Κωστής Παπαντωνόπουλος, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΟΙΕΛΕ
- Σωκράτης Τουμπεκτσής, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Καβάλας
- Κωστής Παπαϊωάννου, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, ερευνητής Κλαδικού Εκπαιδευτικού Ινστιτούτου ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΟΙΕΛΕ
- Ηλέκτρα Παπαδημητρίου, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, ερευνήτρια Κλαδικού Εκπαιδευτικού Ινστιτούτου ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΟΙΕΛΕ
- Δημήτρης Σελέκος, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, Μέλος Δ.Σ. ΟΙΕΛΕ, Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΣΙΕΛΒΕ,
- Φίλιππος Φουρναράκης, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, ΣΙΕΛ Αθήνας
- Χάρης Στρούμπος, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, ΣΙΕΛ Αθήνας

με τη σημαντική συνεργασία και βοήθεια των συναδέλφων:

- Αργύρης Ψαλίδας, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, Μέλος Δ,Σ, ΟΙΕΛΕ
- Χρήστος Σαρρής, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, Οργανωτικός Γραμματέας Δ,Σ, ΟΙΕΛΕ
- Δημήτρης Βαλαβάνης, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, ΣΙΕΛ Βορείου Ελλάδος
- Γιώργος Τακαρίδης, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, ΣΙΕΛ Βορείου Ελλάδος
- Πάρις Δικτσής, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, ΣΙΕΛ Βορείου Ελλάδος

Στατιστική επεξεργασία ερωτηματολογίων, ψηφιοποίηση απαντήσεων παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων, σύνταξη ερευνητικής αναφοράς:

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ της ΓΣΕΕ (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ)

Ερευνητικός σχεδιασμός

- Νίκος Παΐζης, Μαθηματικός – Ερευνητής, επιστημονικός σύμβουλος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ
- Πωλίνα Φατούρου, Οικονομολόγος, MSc Κοινωνικών Ερευνών UoE UK, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Σχηματισμός και στατιστική επεξεργασία βάσης δεδομένων

- Πωλίνα Φατούρου, Οικονομολόγος, MSc Κοινωνικών Ερευνών UoE UK, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Ομάδα υποστήριξης ερευνητικού έργου (research backoffice)

- Παναγιώτα Καραθανάση, Πολιτικός Επιστημών MSc Διεθνών Σχέσεων ΠΑ.ΠΕΙ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ
- Χριστίνα Κουλού, αποφ. ΤΕΕ Ειδ. «Οικονομίας- Διοίκησης», στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ
- Ιωάννα Μαμούχα, Οικονομολόγος MSc Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ΟΠΑ, στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ
- Ηλέκτρα Παπαδημητρίου, Ιδιωτικός Εκπαιδευτικός, Ερευνήτρια Κλαδικού Εκπαιδευτικού Ινστιτούτου ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΟΙΕΛΕ

Δημοσιοποίηση :

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 2011

ISBN:

Copyright: ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΟΙΕΛΕ)

Διεύθυνση: Χαλκοκονδύλη 13, 10432 Αθήνα

Τηλ.: 210 5230819, Fax: 210 5238148

E-mail: oiele@otenet.gr, Ιστότοπος: www.oiele.gr

Αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου

Διατύπωση πρότασης
για το Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου,
σύμφωνα με τις εισηγήσεις των εκπροσώπων της
ΟΙΕΛΕ στο ΣΠΔΕ (2009) και σχετικής έρευνας
γνώμης των Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών

Εισαγωγικό σημείωμα	3
Κεφάλαιο 1 ^ο Τα βασικά μεγέθη του Γενικού Λυκείου.....	5
Κεφάλαιο 2 ^ο Το ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο αναφοράς.....	13
Κεφάλαιο 3 ^ο Αποτύπωση των απόψεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών	31
Κεφάλαιο 4 ^ο Η πρόταση της ΟΙΕΛΕ	119
Παράρτημα	127

Το όραμά μας για ανθρώπινο και δημοκρατικό σχολείο απαιτεί δομική αλλαγή και όχι μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος

«Οι επαγγελλόμενες αλλαγές-μεταρρυθμίσεις του εκπαιδευτικού συστήματος δεν έχουν πείσει επειδή δεν εκφράζουν τις ανάγκες ούτε της εκπαιδευτικής κοινότητας, ούτε της κοινωνίας.

Το όραμα όλων των εκπαιδευτικών, όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, είναι σαφές, καθολικό και ώριμο. Η κοινωνική και εκπαιδευτική κρίση δεν θα λυθεί με επιμέρους βελτιώσεις των μερών του εκπαιδευτικού συστήματος. Κάτι τέτοιο θα βύθιζε το μέλλον της χώρας στο τέλμα. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν μπορεί πλέον να ανταποκριθεί ούτε στις σύγχρονες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες της χώρας, ούτε βέβαια και στις μελλοντικές. Δεν διαθέτει όραμα και κινδυνεύει να εκμηδενίσει κάθε ποιοτικό χαρακτηριστικό που η ιστορία του μας κληροδότησε. Οι υποδομές των εκπαιδευτικών βαθμίδων (επάρκεια, εκσυγχρονισμός, η χωροταξική τους κατανομή), τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των παρεχόμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (αναλυτικά προγράμματα, διδακτικά υλικά, διδακτική μεθοδολογία, τρόποι τεκμηρίωσης του εκπαιδευτικού έργου, αξιολόγησης ικανοτήτων και πιστοποίησης δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων), η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό (αρχική εκπαίδευση, επιμόρφωση, ανατροφοδότηση, συμμετοχή στο σχεδιασμό, κοινωνική λογοδοσία), αλλά και οι επενδύσιμοι πόροι (δημόσιου και ιδιωτικού τομέα), έχουν πάψει προ πολλού να υπηρετούν την ουσία των άρθρων του συτάγματος για την αξία της εκπαίδευσης των πολιτών και τη διασφάλιση της ποιότητάς και της πρόσβασης της από όλους τους πολίτες (χωρίς καμία διάκριση) από το κράτος.

Το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως σύστημα μερών και όχι ως στατική εναλλαγή ανεξάρτητων μερών. Πρέπει με σαφήνεια και στρατηγικό σχεδιασμό να δομούνται οι κάθετες (απολύτως παραγνωρισμένες), όσο και οι οριζόντιες συνιστώσες του συστήματος. Μόνο τότε μπορούν πραγματικά να αναγνωριστούν στις πραγματικές τους διαστάσεις οι παθογένειες του συστήματος, τότε μόνο μπορούν να εντοπιστούν οι βαθύτερες αιτίες, μόνο τότε μπορούν να αναζητηθούν αποτελεσματικές θεραπείες των αντιφάσεων του.

Η προσέγγιση αυτή αναγνωρίζει εξ αρχής το συστημικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης, λαμβάνει υπόψη της το συνεχή διάλογο του μέρους με το όλο, την οριζόντια επικοινωνία, αλλά και τους κάθετους άξονες, που διατρέχουν το εκπαιδευτικό σύστημα.»

*Απόσπασμα από την τοποθέτηση των εκπροσώπων της ΟΙΕΛΕ
στο Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΕΣΥΠ
στο πλαίσιο του εθνικού διαλόγου για την Παιδεία (2009)*

Κεφάλαιο 1^ο

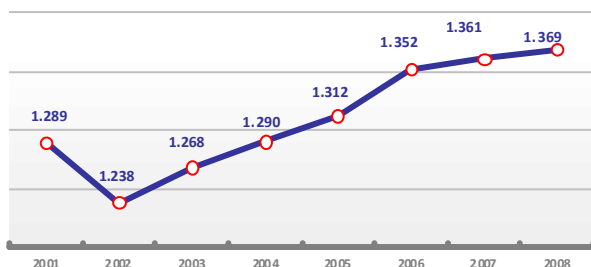
Τα βασικά μεγέθη του Γενικού Λυκείου

Απόσπασμα από την Ετήσια Έκθεση για την Εκπαίδευση
του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ 2010 (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια)

Στην ακόλουθη χρονοσειρά αποτυπώνεται ο συνολικός αριθμός των σχολικών μονάδων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για τα Γενικά Λύκεια της χώρας.

Γράφημα 1.1 Γενικά Λύκεια: Αριθμός σχολικών μονάδων (2001-2008)

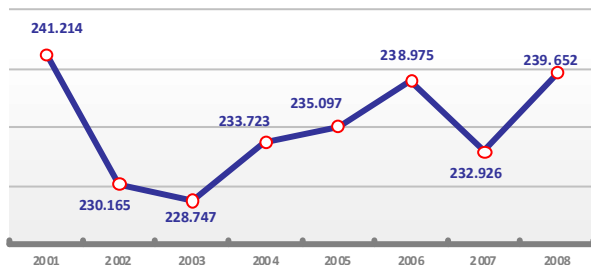
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή - ΠΑΙΔΕΙΑ – Χρονοσειρές & Πίνακες (Στοιχεία Λήξης)

Οι σχολικές μονάδες των Γενικών Λυκείων αποτελούν το **9,0%** (2008) του συνόλου των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της οκταετίας 2001-2008 παρατηρείται **αύξηση (6,2%)** των σχολικών μονάδων, ενώ η μέση ετήσια μεταβολή της κατηγορίας είναι **0,9%**.

Σημειώνεται η πτωτική τάση των σχολικών μονάδων την περίοδο 2001-2002 (μείωση κατά **51** σχολικές μονάδες - μέση ετήσια μεταβολή **-4,0%**) και η αντίστοιχη αύξηση την περίοδο 2003-2008 (αύξηση κατά **131** μονάδες - μέση ετήσια μεταβολή **1,7%**).

Στην ακόλουθη χρονοσειρά αποτυπώνεται ο συνολικός αριθμός του μαθητικού πληθυσμού των Γενικών Λυκείων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα της χώρας.

Γράφημα 1.2 Γενικά Λύκεια: Σύνολο μαθητικού πληθυσμού (2001-2008)

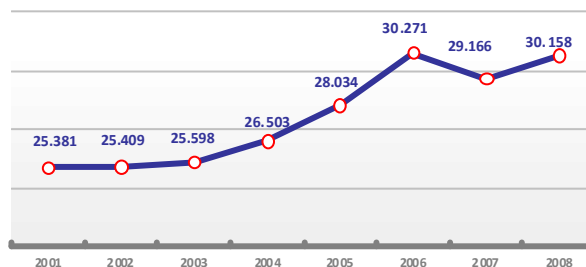
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή - ΠΑΙΔΕΙΑ – Χρονοσειρές & Πίνακες (Στοιχεία Λήξης)

Ο μαθητικός πληθυσμός των Γενικών Λυκείων αποτελεί το **16,2%** (2008) του συνόλου του μαθητικού πληθυσμού της πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της οκταετίας 2001-2008 παρατηρείται **μείωση (-0,6%)** του μαθητικού πληθυσμού.

Ωστόσο, η εξέλιξη του μεγέθους δεν είναι σταθερή κατά την περίοδο της ανάλυσης. Την περίοδο 2001-2003 σημειώνεται **μείωση** κατά **12.467** μαθητές (μέση ετήσια μεταβολή **-4,0%**). Την ακόλουθη τριετία (2003-2006) ο πληθυσμός **αυξάνει** κατά **10.228** μαθητές (μέση ετήσια αύξηση **1,5%**). Το επόμενο έτος (2006-2007), χρονιά κατά την οποία έχει ήδη τεθεί σε ισχύ η «βάση 10» ως όριο για την εισαγωγή των αποφοίτων του Γενικού Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, σημειώνεται σημαντική **μείωση**, κατά **6.049** μαθητές/

-τριες (**-2,5%**), του μαθητικού πληθυσμού των Γενικών Λυκείων, ενώ το τελευταίο έτος (2007-2008) παρουσιάζεται αύξηση κατά **2,9%** (**6.726** μαθητές).

Γράφημα 1.3 Γενικά Λύκεια: Σύνολο διδακτικού προσωπικού (2001-2008)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή - ΠΑΙΔΕΙΑ – Χρονοσειρές & Πίνακες (Στοιχεία Λήξης)

Το διδακτικό προσωπικό των Γενικών Λυκείων αποτελεί το **16,6%** (2008) του συνόλου του διδακτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της εξαετίας 2001-2006 παρατηρείται **αύξηση** κατά **4.890** εκπαιδευτικούς (αύξηση **19,3%** του διδακτικού προσωπικού), ενώ η μέση ετήσια μεταβολή της κατηγορίας είναι **3,6%**. Την περίοδο 2006-2007 το διδακτικό προσωπικό των Γενικών Λυκείων μειώθηκε κατά **1.105** εκπαιδευτικούς (ετήσια μεταβολή **-3,7%**), ενώ το τελευταίο έτος αυξάνει πάλι κατά **992** εκπαιδευτικούς (ετήσια μεταβολή **3,4%**). Συνολικά στα Γυμνάσια, η μείωση των σχολικών μονάδων συνοδεύεται από μείωση του μαθητικού πληθυσμού, με ταυτόχρονη, όμως, αύξηση του διδακτικού προσωπικού.

Στον Πίνακα 1.5 της επόμενης σελίδας αποτυπώνονται όλα τα βασικά μεγέθη που καταγράφονται κατ' έτος από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και αφορούν στις σχολικές μονάδες, τα τμήματα, την υλικοτεχνική υποδομή, το προσωπικό που υπηρετεί και τον μαθητικό πληθυσμό των Γενικών Λυκείων στο σύνολο της χώρας την τετραετία 2004-2008.

Η τριετία 2004-2005, 2005-2006 και 2006-2007 αναλύθηκε στην περσινή αντίστοιχη μελέτη του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2009). Η στήλη 2007-2008 και η ποσοστιαία μεταβολή κάθε μεταβλητής την τετραετία 2005-2008 αποτελεί το νεώτερο στοιχείο της μελέτης (2010).

Πίνακας 1.1: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση – ΓΕΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ
Στοιχεία λήξεως και μεταβολές βασικών μεγεθών ετών 2005, 2006, 2007 και 2008

Μεταβλητές	2005		2006				2007				2008				Ποσοστιαία Μεταβολή τετραετίας (2005-2008)	
	N	%	N	%	Ετήσια Ποσ. Μεταβ.		N	%	Ετήσια Ποσ. Μεταβ.		N	%	Ετήσια Ποσ. Μεταβ.		N	%
					N	%			N	%			N	%		
ΣΥΝΟΛΟ Σχολικών Μονάδων	1.312		1.352		3,0	▲	1.361		0,7	▲	1.369		0,6	▲	4,3	▲
Α) ΔΗΜΟΣΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	1.146	87,3%	1.175	86,9%	2,5	▲	1.179	86,6%	0,3	▲	1.191	87,0%	1,0	▲	3,9	▲ -0,4 ▼
Β) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	94	7,2%	101	7,5%	7,4	▲	104	7,6%	3,0	▲	101	7,4%	-2,9	▼	7,4	▲ 3,0 ▲
Γ) ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	66	5,0%	71	5,3%	7,6	▲	73	5,4%	2,8	▲	73	5,3%	0,0	—	10,6	▲ 6,0 ▲
Δ) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	6	0,5%	5	0,4%	-16,7	▼	5	0,4%	0,0	—	4	0,3%	-20,0	▼	-33,3	▼ -36,1 ▼
ΣΥΝΟΛΟ Τμημάτων	11.001		11.257		2,3	▲	11.220		-0,3	▼	11.543		2,9	▲	4,9	▲
Από αυτά αποκλειστικά πρωί	10.540	95,8%	10.725	95,3%	-0,6	▼	10.755	95,9%	0,6	▲	10.942	94,8%	-1,1	▼	3,8	▲ -1,1 ▼
Αίθουσες Διδασκαλίας	13.532		13.746		1,6	▲	14.053		2,2	▲	14.018		-0,2	▼	3,6	▲
Εργαστήρια Φυσικών Επιστημών (επί των σχολικών μονάδων)	1.147	87,4%	1.184	87,6%	0,2	▲	1.220	89,6%	2,4	▲	1.251	91,4%	1,9	▲	9,1	▲ 4,5 ▲
Εργαστήρια Πληροφορικής (επί των σχολικών μονάδων)	1.267	96,6%	1.298	96,0%	-0,6	▼	1.312	96,4%	0,4	▲	1.330	97,2%	0,8	▲	5,0	▲ 0,6 ▲
Εργαστήρια Τεχνολογίας (επί των σχολικών μονάδων)	305	23,2%	318	23,5%	1,2	▲	315	23,1%	-1,6	▼	317	23,2%	0,0	▲	3,9	▲ -0,4 ▼
Εργαστήρια Ξένων Γλωσσών (επί των σχολικών μονάδων)	104	7,9%	107	7,9%	-0,2	▼	102	7,5%	-5,3	▼	93	6,8%	-9,4	▼	-10,6	▼ -14,3 ▼
Αίθουσες πολλαπλών χρήσεων (επί των σχολικών μονάδων)	655	49,9%	683	50,5%	1,2	▲	691	50,8%	0,5	▲	694	50,7%	-0,2	▼	6,0	▲ 1,5 ▲
Βιβλιοθήκες (επί των σχολικών μονάδων)	608	46,3%	603	44,6%	-3,8	▼	609	44,7%	0,3	▲	604	44,1%	-1,4	▼	-0,7	▼ -4,8 ▼
Γυμναστήρια (επί των σχολικών μονάδων)	511	38,9%	516	38,2%	-2,0	▼	529	38,9%	1,8	▲	525	38,3%	-1,3	▼	2,7	▲ -1,5 ▼
ΣΥΝΟΛΟ Προσωπικού	29.442		31.811		8,0	▲	32.389		1,8	▲	33.148		2,3	▲	12,6	▲
Λοιπά Προσωπικά	1.408	4,8%	1.540	4,8%	1,2	▲	3.223	10,0%	105,6	▲	2.990	9,0%	-9,4	▼	112,4	▲ 88,6 ▲
Α) ΔΗΜΟΣΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	764	54,3%	790	51,3%	-5,5	▼	2.297	71,3%	38,9	▲	2.148	71,8%	0,8	▲	181,2	▲ 32,4 ▲
Β) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	616	43,8%	724	47,0%	7,5	▲	857	26,6%	-43,4	▼	778	26,0%	-2,1	▼	26,3	▲ -40,5 ▼
Γ) ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	22	1,6%	22	1,4%	-8,6	▼	65	2,0%	41,2	▲	61	2,0%	1,2	▲	177,3	▲ 30,6 ▲
Δ) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	6	0,4%	4	0,3%	-39,0	▼	4	0,1%	-52,2	▼	3	0,1%	-19,2	▼	-50,0	▼ -76,5 ▼
Α) Διοικητικό Προσωπικό	628	44,6%	680	44,2%	-1,0	▼	628	19,5%	-55,9	▼	557	18,6%	-4,4	▼	-11,3	▼ -58,2 ▼
Β) Βοηθητικό Προσωπικό	704	50,0%	770	50,0%	0,0	—	2.486	77,1%	54,3	▲	2.333	78,0%	1,2	▲	231,4	▲ 56,1 ▲
Γ) Παιδαγωγικό Προσωπικό	76	5,4%	90	5,8%	8,3	▲	109	3,4%	-42,1	▼	100	3,3%	-1,1	▼	31,6	▲ -38,0 ▼
Διδακτικό Προσωπικό	28.034	95,2%	30.271	95,2%	-0,1	▼	29.166	90,0%	-5,4	▼	30.158	91,0%	1,0	▲	7,6	▲ -4,5 ▼
Α) ΔΗΜΟΣΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	25.333	90,4%	27.300	90,2%	-0,2	▼	26.415	90,6%	0,4	▲	27.447	91,0%	0,5	▲	8,3	▲ 0,7 ▲
Β) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	1.971	7,0%	2.126	7,0%	-0,1	▼	2.067	7,1%	0,9	▲	2.006	6,7%	-6,1	▼	1,8	▲ -5,4 ▼
Γ) ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	681	2,4%	799	2,6%	8,7	▲	648	2,2%	-15,8	▼	675	2,2%	0,7	▲	-0,9	▼ -7,9 ▼
Δ) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	49	0,2%	46	0,2%	-13,1	▼	36	0,1%	-18,8	▼	30	0,1%	-19,4	▼	-38,8	▼ -43,1 ▼
Γυναίκες	14.110	50,3%	15.445	51,0%	1,4	▲	14.783	50,7%	-0,7	▼	15.696	52,0%	2,7	▲	11,2	▲ 3,4 ▲
ΘΕΟΛΟΓΟΙ (ΠΕ 01)	1.399	5,0%	1.454	4,8%	-3,7	▼	1.322	4,5%	-5,6	▼	1.431	4,7%	4,7	▲	2,3	▲ -4,9 ▼
ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ (ΠΕ02)	8.906	31,8%	9.651	31,9%	0,4	▲	9.263	31,8%	-0,4	▼	9.415	31,2%	-1,7	▼	5,7	▲ -1,7 ▼
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΙ (ΠΕ03)	4.606	16,4%	4.849	16,0%	-2,5	▼	4.656	16,0%	-0,3	▼	4.706	15,6%	-2,3	▼	2,2	▲ -5,0 ▼
ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΠΕ04)	4.618	16,5%	4.912	16,2%	-1,5	▼	4.767	16,3%	0,7	▲	4.926	16,3%	-0,1	▼	6,7	▲ -0,8 ▼
ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ (ΠΕ05, 06, 07, 21)	2.332	8,3%	2.604	8,6%	3,4	▲	2.395	8,2%	-4,5	▼	2.518	8,3%	1,7	▲	8,0	▲ 0,4 ▲
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΗΣ (ΠΕ 08, 16)	404	1,4%	492	1,6%	12,8	▲	336	1,2%	-29,1	▼	302	1,0%	-13,1	▼	-25,2	▼ -30,5 ▼
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΙ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΙ (ΠΕ 09, 10)	1.687	6,0%	1.832	6,1%	0,6	▲	1.834	6,3%	3,9	▲	1.929	6,4%	1,7	▲	14,3	▲ 6,3 ▲
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (ΠΕ 11)	1.698	6,1%	1.742	5,8%	-5,0	▼	1.689	5,8%	0,6	▲	1.849	6,1%	5,9	▲	8,9	▲ 1,2 ▲
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΠΕ 19, 20)	1.385	4,9%	1.621	5,4%	8,4	▲	1.714	5,9%	9,7	▲	1.802	6,0%	1,7	▲	30,1	▲ 20,9 ▲
ΛΟΙΠΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	999	3,6%	1.114	3,7%	3,3	▲	1.190	4,1%	10,9	▲	1.280	4,2%	4,0	▲	28,1	▲ 19,1 ▲

Μεταβλητές	2005		2006				2007				2008				Ποσοστιαία Μεταβολή τετραετίας (2005-2008)	
	N	%	N	%	Ετήσια Ποσ. Μεταβ.		N	%	Ετήσια Ποσ. Μεταβ.		N	%	Ετήσια Ποσ. Μεταβ.		N	%
					N	%			N	%			N	%		
A) Προϊστάμενοι - Διευθυντές	1.206	4,3%	1.247	4,1%		-4,2 ▼	1.189	4,1%		-1,0 ▼	1.148	3,8%		-6,6 ▼	-4,8 ▼	-11,5 ▼
Γυναίκες	272	22,6%	274	22,0%		-2,6 ▼	275	23,1%		5,3 ▲	237	20,6%		-10,7 ▼	-12,9 ▼	-8,5 ▼
B) Υποδιευθυντές	836	3,0%	857	2,8%		-5,1 ▼	812	2,8%		-1,7 ▼	835	2,8%		-0,6 ▼	-0,1 ▼	-7,2 ▼
Γυναίκες	288	34,4%	289	33,7%		-2,1 ▼	276	34,0%		0,8 ▲	293	35,1%		3,2 ▲	1,7 ▲	1,9 ▲
Γ) Διδάσκοντες με Πλήρες Ωράριο	22.007	78,5%	23.783	78,6%		0,1 ▲	23.045	79,0%		0,6 ▲	23.687	78,5%		-0,6 ▼	7,6 ▲	0,1 ▲
Γυναίκες	11.347	51,6%	12.462	52,4%		1,6 ▲	11.968	51,9%		-0,9 ▼	12.652	53,4%		2,8 ▲	11,5 ▲	3,6 ▲
Δ) Διδάσκοντες με Μη Πλήρες Ωράριο	1.158	4,1%	1.334	4,4%		6,7 ▲	1.289	4,4%		0,3 ▲	1.471	4,9%		10,4 ▲	27,0 ▲	18,1 ▲
Γυναίκες	629	54,3%	708	53,1%		-2,3 ▼	699	54,2%		2,2 ▲	837	56,9%		4,9 ▲	33,1 ▲	4,8 ▲
Ε) Απόντες	2.827	10,1%	3.050	10,1%		-0,1 ▼	2.831	9,7%		-3,7 ▼	3.017	10,0%		3,1 ▲	6,7 ▲	-0,8 ▼
Γυναίκες	1.574	55,7%	1.712	56,1%		0,8 ▲	1.565	55,3%		-1,5 ▼	1.677	55,6%		0,6 ▲	6,5 ▲	-0,2 ▼
Α) Μόνιμοι (επί των διδασκόντων Δημοσίων με πλήρες ωράριο)	18.939	83,5%	20.007	81,7%		-2,1 ▼	19.715	83,2%		1,9 ▲	19.792	81,4%		-2,1 ▼	4,5 ▲	-2,4 ▼
Β) Αποσπασμένοι (επί των διδασκόντων Δημοσίων με πλήρες ωράριο)	2.946	13,0%	3.550	14,5%		11,7 ▲	3.321	14,0%		-3,3 ▼	3.640	15,0%		6,9 ▲	23,6 ▲	15,4 ▲
Γ) Αναπληρωτές (επί των διδασκόντων Δημοσίων με πλήρες ωράριο)	809	3,6%	936	3,8%		7,2 ▲	656	2,8%		-27,5 ▼	870	3,6%		29,3 ▲	7,5 ▲	0,4 ▲
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ με πρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα	9.404	33,5%	9.977	33,0%		-1,7 ▼	9.951	34,1%		3,5 ▲	10.448	34,6%		1,5 ▲	11,1 ▲	3,3 ▲
Κάτοχοι άλλου πτυχίου ανώτατης σχολής (επί του διδακτικού προσωπικού)	740	2,6%	787	2,6%		-1,5 ▼	732	2,5%		-3,5 ▼	731	2,4%		-3,4 ▼	-1,2 ▼	-8,2 ▼
Κάτοχοι Μεταπτυχιακού τίτλου (επί του διδακτικού προσωπικού)	1.624	5,8%	1.922	6,3%		9,6 ▲	1.995	6,8%		7,7 ▲	2.228	7,4%		8,0 ▲	37,2 ▲	27,5 ▲
Κάτοχοι Διδακτορικού τίτλου (επί του διδακτικού προσωπικού)	500	1,8%	605	2,0%		12,1 ▲	580	2,0%		-0,5 ▼	640	2,1%		6,7 ▲	28,0 ▲	19,0 ▲
Με μετεκπαίδευση (Εσωτερικό-Εξωτερικό) (επί του διδακτικού προσωπικού)	6.540	23,3%	6.663	22,0%		-5,6 ▼	6.644	22,8%		3,5 ▲	6.849	22,7%		-0,3 ▼	4,7 ▲	-2,7 ▼
ΣΥΝΟΛΟ Μαθητικού πληθυσμού	235.097		238.975		1,6 ▲		232.926		-2,5 ▼	239.652		2,9 ▲		1,9 ▲		
A) ΔΗΜΟΣΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	211.248	89,9%	214.606	89,8%		-0,1 ▼	209.527	90,0%		0,2 ▲	216.346	90,3%		0,4 ▲	2,4 ▲	0,5 ▲
B) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ	15.441	6,6%	15.999	6,7%		1,9 ▲	15.436	6,6%		-1,0 ▼	15.762	6,6%		-0,8 ▼	2,1 ▲	0,1 ▲
Γ) ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	7.886	3,4%	7.913	3,3%		-1,3 ▼	7.574	3,3%		-1,8 ▼	7.181	3,0%		-7,8 ▼	-8,9 ▼	-10,7 ▼
Δ) ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΣΠΕΡΙΝΑ	522	0,2%	457	0,2%		-13,9 ▼	389	0,2%		-12,7 ▼	363	0,2%		-9,3 ▼	-30,5 ▼	-31,8 ▼
Κορίτσια	125.857	53,5%	128.028	53,6%		0,1 ▲	124.944	53,6%		0,1 ▲	128.277	53,5%		-0,2 ▼	1,9 ▲	0,0 ▼
Μαθητές με ηλικία μεγαλύτερη από την κανονική	21.681	9,2%	22.514	9,4%		2,2 ▲	21.839	9,4%		-0,5 ▼	21.775	9,1%		-3,1 ▼	0,4 ▲	-1,5 ▼
Διέκοψαν αδικαιολόγητα τη φοίτησή τους	4.493	1,9%	5.038	2,1%		10,3 ▲	5.346	2,3%		8,9 ▲	5.182	2,2%		-5,8 ▼	15,3 ▲	13,1 ▲
Κορίτσια	1.670	37,2%	1.941	38,5%		3,7 ▲	2.042	38,2%		-0,9 ▼	2.046	39,5%		3,4 ▲	22,5 ▲	6,2 ▲
Προσήλθαν στις εξετάσεις του Ιουνίου	230.604	98,1%	233.937	97,9%		-0,2 ▼	227.580	97,7%		-0,2 ▼	234.470	97,8%		0,1 ▲	1,7 ▲	-0,3 ▼
Απορρίφθηκαν (από όλες τις τάξεις)	5.921	2,6%	5.571	2,4%		-7,3 ▼	5.907	2,6%		9,0 ▲	5.570	2,4%		-8,5 ▼	-5,9 ▼	-7,5 ▼
Κορίτσια	2.105	35,6%	1.953	35,1%		-1,4 ▼	2.005	33,9%		-3,2 ▼	1.928	34,6%		2,0 ▲	-8,4 ▼	-2,6 ▼
Προήχθησαν (από όλες τις τάξεις)	224.683	97,4%	228.366	97,6%		0,2 ▲	221.673	97,4%		-0,2 ▼	228.900	97,6%		0,2 ▲	1,9 ▲	0,2 ▲
Κορίτσια	122.082	54,3%	124.134	54,4%		0,0 ▲	122.902	55,4%		2,0 ▲	124.303	54,3%		-2,1 ▼	1,8 ▲	-0,1 ▼
A) προήχθησαν με βαθμό ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΛΑ	78.706	35,0%	78.563	34,4%		-1,8 ▼	75.540	34,1%		-0,9 ▼	76.608	33,5%		-1,8 ▼	-2,7 ▼	-4,5 ▼
B) προήχθησαν με βαθμό ΚΑΛΑ	68.836	30,6%	71.758	31,4%		2,6 ▲	69.346	31,3%		-0,4 ▼	71.128	31,1%		-0,7 ▼	3,3 ▲	1,4 ▲
Γ) προήχθησαν με βαθμό ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	44.028	19,6%	44.822	19,6%		0,2 ▲	44.432	20,0%		2,1 ▲	46.465	20,3%		1,3 ▲	5,5 ▲	3,6 ▲
Δ) προήχθησαν με βαθμό ΑΡΙΣΤΑ	33.113	14,7%	33.223	14,5%		-1,3 ▼	32.355	14,6%		0,3 ▲	34.699	15,2%		3,9 ▲	4,8 ▲	2,9 ▲
Παλινοστούντες μαθητές/-τριες	5.494	2,3%	5.873	2,5%		8,5 ▲	5.595	2,4%		-2,9 ▼	4.858	2,0%		-16,1 ▼	-11,6 ▼	-11,7 ▼
Αλλοδαποί μαθητές/-τριες	5.721	2,4%	7.103	3,0%		26,0 ▲	8.850	3,8%		27,0 ▲	9.679	4,0%		5,6 ▲	69,2 ▲	69,0 ▲

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή - Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

(*) Τα στοιχεία για τους αλλοδαπούς και παλινοστούντες μαθητές συλλέγονται κατά την έναρξη του σχολικού έτους. Έτσι, το ποσοστό που παρουσιάζεται στον πίνακα για τις κατηγορίες αυτές έχει υπολογιστεί επί του συνόλου του μαθητικού πληθυσμού σύμφωνα με τα στοιχεία έναρξης του κάθε σχολικού έτους.

Παρατηρήσεις επί των μεταβολών

Κατά τη διάρκεια της τετραετίας 2005-2008 το σύνολο των σχολικών μονάδων των **Γενικών Λυκείων** αυξήθηκε κατά **57 μονάδες**, από **1.312** μονάδες το 2005 σε **1.369** το 2008 (αύξηση κατά την τριετία +4,3%).

Κατά το **2008**:

- Το **92,3%** των Γενικών Λυκείων ήταν **δημόσια**, εκ των οποίων το **87,0%** **Δημόσια Ημερήσια** (μείωση κατά την τετραετία -0,4%) και το **5,3%** **Δημόσια Εσπερινά** (αύξηση κατά την τετραετία +6,0%), ενώ το **7,7%** των Γενικών Λυκείων ήταν **ιδιωτικά**, εκ των οποίων το **7,4%** **Ιδιωτικά Ημερήσια** (αύξηση κατά την τετραετία +3,0%) και το **0,3%** **Ιδιωτικά Εσπερινά** (μείωση κατά την τετραετία -36,1%).
- Συνολικά λειτούργησαν **11.543 τμήματα**, το **94,8%** των οποίων **πρωινά**, αυξημένα κατά +4,9% των τμημάτων που είχαν λειτουργήσει το 2005 (**11.001** τμήματα).
- Η αναλογία τμημάτων και **αίθουσών διδασκαλίας** των Γενικών Λυκείων ήταν 1,2 αίθουσες ανά τμήμα. Κατά την τετραετία ο αριθμός των αίθουσών παρουσίασε αύξηση κατά +3,6%.
- Το **91,4%** των Γενικών Λυκείων διέθετε **εργαστήριο Φυσικών Επιστημών** (αύξηση κατά την τετραετία +4,5%), το **97,2%** **εργαστήριο Πληροφορικής** (αύξηση κατά την τετραετία +0,6%), το **23,2%** **εργαστήριο Τεχνολογίας** (μείωση κατά την τετραετία -0,4%), και το **6,8%** **εργαστήριο Ξένων Γλωσσών** (μείωση κατά την τετραετία -14,3%).
- Το **50,7%** των Γενικών Λυκείων διέθετε **αίθουσα πολλαπλών χρήσεων** (αύξηση κατά την τετραετία +1,5%), το **44,1%** **βιβλιοθήκη** (μείωση κατά την τετραετία -4,8%), και το **38,3%** **γυμναστήριο** (μείωση κατά την τετραετία -1,5%).
- Το προσωπικό που **υπηρετούσε** στα Γενικά Λύκεια ήταν **33.148** άτομα (αύξηση την τετραετία κατά +12,6%). Εξ αυτών το **91,0%** αποτελούσε το **διδασκτικό προσωπικό** (μείωση κατά την τετραετία -4,5%). Από αυτούς, το **93,2%** υπηρετούσε στο **δημόσιο** τομέα, εκ των οποίων το **91,0%** σε **Δημόσια Ημερήσια** (αύξηση κατά την τετραετία +0,7%) και το **2,2%** σε **Δημόσια Εσπερινά** (μείωση κατά την τετραετία -7,9%). Στον **ιδιωτικό** τομέα υπηρετούσε το **6,7%** του διδασκτικού προσωπικού κυρίως σε **Ιδιωτικά Ημερήσια** (μείωση κατά την τετραετία -5,4%), αφού ο αριθμός του διδασκτικού προσωπικού στα **Ιδιωτικά Εσπερινά** μειώθηκε σημαντικά κατά την τετραετία, από **49** εκπαιδευτικούς το 2005 σε **30** το 2008 (μείωση κατά -38,8%).
- Το **Λοιπό & βοηθητικό προσωπικό** που υπηρετούσε στα Γενικά Λύκεια αντιστοιχούσε στο **9,0%** του συνολικού προσωπικού (αύξηση κατά την τετραετία +88,6%). Από το λοιπό προσωπικό, το **73,8%** υπηρετούσε στο **δημόσιο** τομέα, εκ των οποίων το **71,8%** σε **Δημόσια Ημερήσια** (αύξηση κατά την τετραετία +32,4%) και το **2,0%** σε **Δημόσια Εσπερινά** (αύξηση κατά την τετραετία +30,6%). Στον **ιδιωτικό** τομέα υπηρετούσε το **26,0%** του προσωπικού κυρίως σε **Ιδιωτικά Ημερήσια** (μείωση κατά την τετραετία (-40,5%), ενώ στα **Ιδιωτικά Εσπερινά** υπηρέτησε μόλις το **0,1%** (μείωση κατά την τετραετία -76,5%).
- Από το **λοιπό & βοηθητικό προσωπικό** των Γενικών Λυκείων, το **18,6%** υπηρετούσε σε θέση **Διοικητικού Προσωπικού** (μείωση κατά την τετραετία -58,2%), το **78,0%** σε θέση **Βοηθητικού Προσωπικού** (αύξηση κατά

την τετραετία +56,1%) και το **3,3%** σε θέση **Παιδαγωγικού Προσωπικού** (μείωση κατά την τετραετία -38,0%).

- Από το **διδασκτικό προσωπικό** το **52,0%** ήταν **γυναίκες** (αύξηση κατά την τετραετία +3,4%). Το **31,2%** του διδασκτικού προσωπικού ήταν **Φιλολόγοι** (μείωση κατά την τετραετία -1,7%), το **16,3%** εκπαιδευτικοί **Φυσικών Επιστημών** (μείωση κατά την τετραετία -0,8%), το **15,6%** **Μαθηματικοί** (μείωση κατά την τετραετία -5,0%), το **8,3%** εκπαιδευτικοί **Ξένων Γλωσσών** (αύξηση κατά την τετραετία +0,4%), το **6,4%** **Οικονομολόγοι – Κοινωνιολόγοι** (αύξηση κατά την τετραετία +6,3%), το **6,1%** εκπαιδευτικοί **Φυσικής Αγωγής** (αύξηση κατά την τετραετία +1,2%), το **6,0%** εκπαιδευτικοί **Πληροφορικής** (αύξηση κατά την τετραετία +20,9%), το **4,7%** είναι **Θεολόγοι** (μείωση κατά την τετραετία -4,9%), το **1,0%** είναι εκπαιδευτικοί **Μαθημάτων Τέχνης** (μείωση κατά την τετραετία -30,5%) και το **4,2%** εκπαιδευτικοί **Λοιπών Ειδικοτήτων** (αύξηση κατά την τετραετία +19,1%).
- Επί του **παρόντος** διδασκτικού προσωπικού των δημοσίων Γενικών Λυκείων, το **81,4%** ήταν **μόνιμοι** (μείωση κατά την τετραετία -2,4%), το **15,0%** **αποσπασμένοι** (αύξηση κατά την τετραετία +15,4%), και το **3,6%** **αναπληρωτές** (αύξηση κατά την τετραετία +0,4%). Τέλος, **απόντες** από το διδασκτικό προσωπικό ήταν το **10,0%** (μείωση κατά την τετραετία -0,8%).
- Με **πρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα** υπηρετούσε το **34,6%** του διδασκτικού προσωπικού (αύξηση κατά την τετραετία +3,3%). Παρότι το μεγαλύτερο ποσοστό της κατηγορίας κατέχει η **Μετεκπαίδευση**, πρέπει να σημειωθεί η σημαντική αύξηση των κατόχων **Μεταπτυχιακών τίτλων** (κατά +27,5% την τετραετία) και των **Διδακτορικών τίτλων** (αύξηση κατά +19,0%).
- Φοιτούσαν** στα Γενικά Λύκεια της χώρας **239.652** μαθητές/-τριες (αύξηση κατά την τετραετία +1,9%). Εξ αυτών το **93,3%** φοιτούσε στο **δημόσιο** τομέα και από αυτούς, το **90,3%** σε **Δημόσια Ημερήσια** (αύξηση κατά την τετραετία +0,5%), ενώ το **3,0%** **φοιτούσε** σε **Δημόσια Εσπερινά** (μείωση κατά την τετραετία -10,7%). Στον **ιδιωτικό** τομέα φοίτησε το **6,6%** του μαθητικού πληθυσμού κυρίως σε **Ιδιωτικά Ημερήσια** (αύξηση κατά την τετραετία +0,1%), αφού ο μαθητικός πληθυσμός στα **Ιδιωτικά Εσπερινά** μειώθηκε σημαντικά κατά την τετραετία, από **522** μαθητές το 2005, σε **363** το 2008 (μείωση -31,8%).
- Ως προς το φύλο, το **53,5%** του μαθητικού πληθυσμού ήταν **κορίτσια** (ποσοστό αμετάβλητο κατά την τετραετία). Οι μαθητές/τριες με **ηλικία μεγαλύτερη από την κανονική** ήταν το **9,1%** του μαθητικού πληθυσμού (μείωση κατά την τετραετία -1,5%).
- Οι μαθητές/τριες που **διέκοψαν αδικαιολόγητα τη φοίτησή τους** στο Γενικό Λύκειο ήταν το **2,2%** (αύξηση κατά την τετραετία +13,1%), εκ των οποίων το **39,5%** ήταν **κορίτσια** (αύξηση κατά την τετραετία +6,2%).
- Το **97,8%** των μαθητών **προσλήθε στις εξετάσεις του Ιουνίου** (μείωση κατά την τετραετία -0,3%), ενώ το **2,4%** από αυτούς απορρίφθηκε από όλες τις τάξεις (μείωση κατά την τετραετία -7,5%), εκ των οποίων το **34,6%** ήταν **κορίτσια** (μείωση κατά την τετραετία -2,6%).
- Από το **97,6%** των μαθητών που **προήχθησαν** (αύξηση κατά την τετραετία +0,2%), το **15,2%** προήχθησαν με βαθμό **ΑΡΙΣΤΑ** (αύξηση κατά την τετραετία +2,9%), το

20,3% προήχθησαν με βαθμό **ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ** (αύξηση κατά την τετραετία +3,6%), το **31,1%** προήχθησαν με βαθμό **ΚΑΛΑ** (αύξηση κατά την τετραετία +1,4%) και το **33,5%** προήχθησαν με βαθμό **ΣΧΕΔΟΝ ΚΑΛΑ** (μείωση κατά την τετραετία -4,5%).

- Οι **παλιννοστούντες** μαθητές/τριες ήταν το **2,0%** επί του συνόλου των μαθητών των Γενικών Λυκείων (μείωση κατά την τετραετία -11,7%), ενώ οι **αλλοδαποί μαθητές/τριες** ήταν το **4,0%** επί του συνόλου του μαθητικού πληθυσμού (αύξηση κατά την τετραετία +69,0%).

Κεφάλαιο 2^ο

Το ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο αναφοράς

2.1	Ολοκλήρωση ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	15
2.2	Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων	18
2.3	Το εθνικό πλαίσιο αναφοράς για το Γενικό Λύκειο (ΣΠΔΕ 2009)	23
2.4	Το εθνικό πλαίσιο αναφοράς για το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ΣΠΔΕ 2009).....	27

2.1 Ολοκλήρωση ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Απόσπασμα από την Ετήσια Έκθεση για την Εκπαίδευση του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ 2010
(Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια)

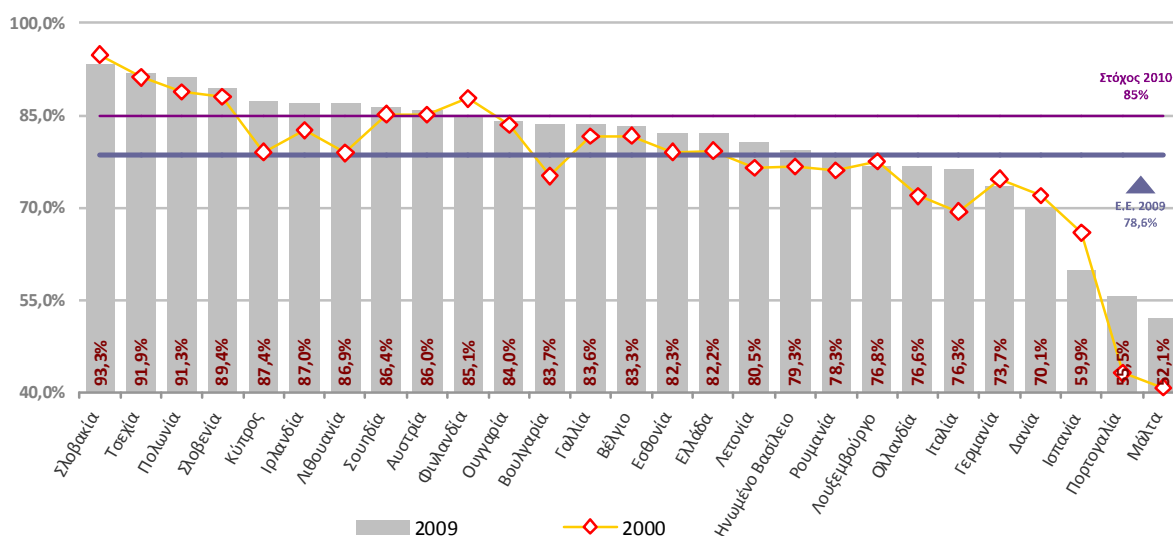
Επιδιωκόμενος στόχος:

«Μέχρι το 2010 θα πρέπει τουλάχιστον το 85% των νέων να έχει ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση» (Συμβούλιο, 2003).

Κατά το έτος 2009 στην Ε.Ε. των 27, το ποσοστό των νέων που είχε ολοκληρώσει τουλάχιστον την ανώτερη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ήταν **78,6%**. Η τιμή αυτή υπολείπεται κατά **6,4 ποσοστιαίες μονάδες** του ευρωπαϊκού

στόχου που τέθηκε για το 2010 (**85%**). Σε συνδυασμό με την αργή πρόοδο που σημείωσε συνολικά η Ε.Ε. κατά την περίοδο 2000-2009 (αύξηση του ποσοστού κατά μόλις **2 ποσοστιαίες μονάδες**), θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί ότι ο στόχος για το 2010 δύσκολα θα επιτευχθεί. Στο σύνολο της η Ε.Ε. μέχρι το 2009 είχε καλύψει μόλις το **23,8%** της απαιτούμενης απόστασης (2000-2009) από τον επιδιωκόμενο στόχο για το 2010 (**85%**).

Γράφημα 2.1 Ποσοστό νέων που έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον την ανώτερη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα έτη 2000 και 2009 στην Ε.Ε.

Πηγή δεδομένων: Eurostat - Labour Force Survey

Ο δείκτης που παρουσιάζεται στο γράφημα ορίζεται ως το ποσοστό των νέων ηλικίας 20-24 ετών που έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον την ανώτερη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 3a,3b ή 3c long) ως προς τον αριθμό των ατόμων της ίδιας ηλικιακής ομάδας του συνόλου του πληθυσμού όπως αυτά μετρούνται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Eurostat.

Τα κράτη-μέλη που παρουσιάζουν υψηλότερο ποσοστό από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και ταυτόχρονα έχουν υπερβεί τον ευρωπαϊκό στόχο είναι: η **Σλοβακία** (93,3%), η **Τσεχία** (91,9%), η **Πολωνία** (91,3%), η **Σλοβενία** (89,4%), η **Κύπρος** (87,4%), η **Ιρλανδία** (87,0%), η **Λιθουανία** (86,9%), η **Σουηδία** (86,4%), η **Αυστρία** (86,0%) και η **Φινλανδία** (85,1%), ενώ εκείνα που απέχουν σημαντικά από τον στόχο είναι: η **Μάλτα** (52,1%), η **Πορτογαλία** (55,5%), η **Ισπανία** (59,9%), η **Δανία** (70,1%) και η **Γερμανία** (73,7%).

Εικοσιένα από τα 27 κράτη μέλη παρουσιάζουν αύξηση του ποσοστού των νέων που έχουν ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τα κράτη μέλη με την μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση του ποσοστού της κατηγορίας την περίοδο 2000-2009 είναι: η **Πορτογαλία** (28,5%), η **Μάλτα** (27,4%), η **Βουλγαρία** (11,3%), η **Κύπρος** (10,6%) και η **Λιθουανία** (10,1%). Στον αντίποδα εμφανίζονται χώρες που παρουσιάζουν μείωση στην κατηγορία: η **Ισπανία** (-9,2%), η **Φινλανδία** (-3,0%), η **Δανία** (-2,6%), η **Σλοβακία** (-1,6%), η **Γερμανία** (-1,3%) και το **Λουξεμβούργο** (-0,9%). Από τις τε-

λευταίες, με εξαίρεση την Σλοβακία και την Φινλανδία, η μεγάλη απόκλιση από τον ευρωπαϊκό στόχο σε συνδυασμό με την αρνητική μεταβολή μέσα στην δεκαετία, τις τοποθετούν στην πιο δυσμενή θέση σε σχέση με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη ως προς την πρόοδο για την επίτευξη του στόχου. Στην **Ελλάδα**, το ποσοστό των νέων που έχουν ολοκληρώσει τουλάχιστον την ανώτερη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το 2009 ήταν **82,2%**, τιμή που υπερβαίνει κατά **3,6 ποσοστιαίες μονάδες** τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (**78,6%**), αλλά υπολείπεται κατά **2,8 ποσοστιαίες μονάδες** του ευρωπαϊκού στόχου για το 2010 (**85%**), γεγονός που κατατάσσει τη χώρα στην **16^η** θέση ανάμεσα στα 27 κράτη-μέλη της Ε.Ε.. Την περίοδο 2000-2009, η τιμή του δείκτη στην Ελλάδα αυξήθηκε από **79,2%** (2000) σε **82,2%** (2009) αύξηση κατά **3,0 ποσοστιαίες μονάδες** που αντιστοιχεί σε ποσοστιαία αύξηση **3,8%**. Συνολικά, η Ελλάδα το 2009 είχε καλύψει μόλις το **51,7%** της απαιτούμενης απόστασης για την επίτευξη του στόχου του 2010.

Μελέτη περιγραφικών στατιστικών παραμέτρων:

Πίνακας 2.1: Περιγραφικά στατιστικά του δείκτη ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Ολοκλήρωση ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (% νέων που έχουν ολοκληρώσει τη βαθμίδα)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Μεταβολή 2000-2004	Μεταβολή 2004-2009	Μεταβολή 2000-2009	
Μέση Τιμή Ε.Ε.27	77,3%	77,3%	77,9%	78,1%	78,5%	79,1%	79,2%	79,7%	79,8%	80,1%	1,2%	1,6%	2,8%	▲
Μέση τιμή κρατών-μελών top5	90,1%	89,8%	90,7%	90,6%	90,1%	90,5%	90,5%	91,0%	90,9%	90,7%	0,0%	0,6%	0,6%	▲
Μέση τιμή κρατών-μελών ενδιάμεσης κατ.	79,1%	79,6%	80,3%	79,9%	80,1%	80,9%	81,3%	81,5%	81,7%	82,3%	1,0%	2,2%	3,2%	▲
Μέση τιμή κρατών-μελών bottom5	58,3%	57,1%	57,3%	59,7%	61,4%	61,4%	60,6%	62,3%	62,2%	62,3%	3,1%	0,8%	4,0%	▲
Εύρος (max - min)	53,9%	54,3%	55,5%	49,0%	42,1%	42,8%	42,2%	38,4%	39,3%	41,2%	-11,8%	-0,9%	-12,7%	▼
Τυπική απόκλιση (Ε.Ε.27)	12,2%	12,4%	12,7%	11,6%	10,7%	10,7%	10,8%	10,3%	10,4%	10,4%	-1,5%	-0,3%	-1,8%	▼
Τυπική απόκλιση (top5)	3,0%	3,1%	3,0%	3,1%	2,3%	1,6%	1,6%	1,2%	1,3%	2,3%	-0,6%	0,0%	-0,7%	▼
Τυπική απόκλιση (ενδιάμεσης κατηγορίας)	3,8%	4,2%	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%	3,5%	4,1%	3,9%	3,7%	0,3%	-0,4%	-0,1%	▼
Τυπική απόκλιση (bottom5)	15,0%	13,7%	14,6%	12,7%	11,2%	10,1%	10,1%	8,3%	9,2%	9,3%	-3,8%	-1,9%	-5,7%	▼
Συντελεστής Διακύμανσης (CV)	15,7%	16,0%	16,3%	14,8%	13,6%	13,5%	13,7%	12,9%	13,0%	13,0%	-2,1%	-0,6%	-2,8%	▼

Επεξήγηση: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

Η Μέση Τιμή υπολογίζεται ως απλός μέσος όρος των τιμών των 27 κρατών-μελών και διαφέρει από την τιμή της Ε.Ε. των 27 χωρών, η οποία υπολογίζεται ως σταθμισμένος μέσος όρος των τιμών των χωρών. Επίσης, η κατανομή των 27 κρατών-μελών έχει χωριστεί σε 3 ομάδες: α) το top5, που περιλαμβάνει τις πέντε υψηλότερες τιμές κατ' έτος, β) το bottom5 που περιλαμβάνει τις πέντε χαμηλότερες τιμές κατ' έτος και γ) την ενδιάμεση κατηγορία, που περιλαμβάνει τις χώρες που δεν ανήκουν ούτε στο top5 ούτε στο bottom5. Το πλήθος των χωρών που ανήκουν στην ενδιάμεση κατηγορία μεταβάλλεται ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των στοιχείων (π.χ. Εάν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία και για τα 27 κράτη-μέλη, τότε στην ενδιάμεση κατηγορία περιλαμβάνονται 17 χώρες). Στον πίνακα, πέραν των κοινών περιγραφικών στατιστικών παραμέτρων παρουσιάζονται η μέση τιμή και η τυπική απόκλιση και για τις τρεις αυτές κατηγορίες.

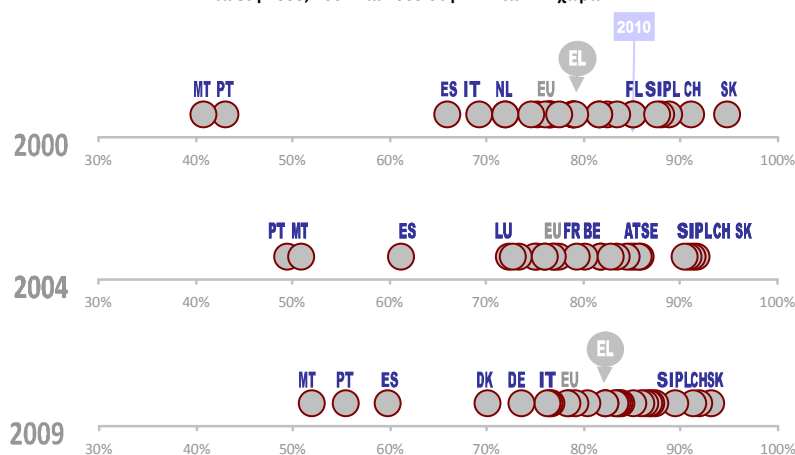
Από τη μελέτη των στατιστικών δεικτών της συγκεκριμένης μεταβλητής (Πίνακας 2.9) προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 2000-2009:

α) Ως προς τους δείκτες θέσης: Η μέση τιμή της Ε.Ε. των 27 κινείται αυξητικά και σταθερά καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής **0,31%**. Αξίζει να σημειωθεί πως η συνολική αύξηση της μέσης τιμής, τόσο της κατηγορίας bottom5 (κατά 4,0 ποσοστιαίες μονάδες), όσο και της ενδιάμεσης κατηγορίας (κατά 3,2 ποσοστιαίες μονάδες), ήταν σημαντικά μεγαλύτερη από την αύξηση της μέσης τιμής της κατηγορίας top5 (κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες). Με άλλα λόγια, οι χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής το 2000 (Μάλτα, Πορτογαλία), και (σε μι-

κρότερο βαθμό) οι χώρες που βρίσκονταν γύρω από τη μέση τιμή, εμφάνισαν σημαντικά μεγαλύτερη βελτίωση σε σχέση με τα κράτη-μέλη με την καλύτερη επίδοση.

β) Ως προς τους δείκτες διασποράς: Το εύρος του δείκτη, κατά την περίοδο 2000-2009, παρουσιάζει μείωση κατά 12,7 ποσοστιαίες, και διαμορφώνεται το 2009 στο 41,2%. Η τιμή του θεωρείται ιδιαίτερα υψηλή, και υποδεικνύει την ύπαρξη χωρών (bottom5) με ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά ολοκλήρωσης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Χαρακτηριστικά της διακύμανσης της μεταβλητής αποδίδονται και από το ακόλουθο γράφημα (2.41).

Γράφημα 2.2 Κατανομή των κρατών-μελών με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τα έτη 2000, 2004 και 2009 στην Ε.Ε. των 27 χωρών

Πηγή δεδομένων: Eurostat - Labour Force Survey

Η τυπική απόκλιση των κρατών-μελών της Ε.Ε. των 27 μειώθηκε κατά 1,8 μονάδες την περίοδο 2000-2009. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση της τυπικής απόκλισης της κατηγορίας b5 (κατά 5,7 μονάδες συνολικά την περίοδο 2000-2009). Με άλλα λόγια, πέραν της συνολικής μείωσης των διαφορών μεταξύ των κρατών-μελών ως προς το ποσοστό ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παρατηρείται σημαντικότερη μείωση των διαφο-

ρών μεταξύ των χωρών που εμφάνιζαν τα χαμηλότερα ποσοστά στην κατηγορία, με τις τελευταίες να αυξάνουν κατά πολύ περισσότερο τη μέση επίδοσή τους σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες. Συνολικά, το εύρος των διαφορών μεταξύ των κρατών-μελών καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας είναι ιδιαίτερα χαμηλό (τιμές του CV μεταξύ 13% και 16%), και ταυτόχρονα παρουσιάζει μείωση κατά 2,8 ποσοστιαίες μονάδες.

Αξιολόγηση της πορείας της Ε.Ε. προς το στόχο:

Στον ακόλουθο πίνακα αποδίδονται κατ' έτος οι τιμές των παραπάνω δεικτών αποτίμησης, την περίοδο 2000-2009. Ωστόσο, η ανάλυση των παρατηρούμενων μεταβολών επι-

κεντρώνεται στην περίοδο **2004-2009**, αφού οι στόχοι υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2003.

Πίνακας 2.2: Δείκτες ετήσιας αποτίμησης της πορείας της Ε.Ε. προς το στόχο (2010) – Ολοκλήρωση ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Ολοκλήρωση ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (% νέων που έχουν ολοκληρώσει τη βαθμίδα)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Μεταβολή 2000-2004	Μεταβολή 2004-2009	Μεταβολή 2000-2009
Δείκτης εφικτότητας ⁽¹⁾		90,1%	91,3%	92,4%	92,4%	94,0%	94,0%	92,8%	93,3%	92,9%	2,2%	0,6%	2,8% ▲
Δείκτης αποτελεσματικότητας ⁽²⁾	25,9%	25,9%	29,6%	25,9%	25,9%	29,6%	25,9%	33,3%	33,3%	37,0%	0,0%	11,1%	11,1% ▲
Δείκτης σύγκλισης ⁽³⁾	59,3%	63,0%	44,4%	51,9%	70,4%	51,9%	63,0%	55,6%	55,6%	55,6%	-7,4%	3,7%	-3,7% ▼
Δείκτης συνοχής ⁽⁴⁾	84,3%	84,0%	83,7%	85,2%	86,4%	86,5%	86,3%	87,1%	87,0%	87,0%	2,1%	0,6%	2,8% ▲

Επεξηγήσεις: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ

(1) Ο δείκτης εφικτότητας αποδίδει την προβλεπόμενη τιμή της Ε.Ε.27 για το 2010 ως ποσοστό του στόχου, με βάση το ρυθμό μεταβολής κάθε έτους.

(2) Ο δείκτης αποτελεσματικότητας αποδίδει το ποσοστό των χωρών που μέχρι το συγκεκριμένο έτος αναφοράς είχαν επιτύχει το στόχο.

(3) Ο δείκτης σύγκλισης αποδίδει το ποσοστό των χωρών με ρυθμό μεταβολής προσανατολισμένο στην κατεύθυνση μείωσης της απόστασης από το στόχο.

(4) Ο δείκτης συνοχής εκφράζει τη διακύμανση μεταξύ των κρατών-μελών, βασίζεται στον συντελεστή διακύμανσης (CV) της μεταβλητής και υπολογίζεται με τον τύπο: $1 - CV$.

Η μέση τιμή του **δείκτη εφικτότητας** κατά την περίοδο 2004-2009 είναι **93,2%**. Αυτό σημαίνει ότι ο ορισμός του 85,0% (στόχος), ως κατώτατου ποσοστού ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, είναι εφικτός σε ποσοστό 93,2% (χαμηλότερο κατά 6,8% από το επιδιωκόμενο 100%). Η τιμή του δείκτη κατά τη διάρκεια της δεκαετίας δεν παρουσιάζει σημαντικές μεταβολές (από 90,1% το 2001 αυξήθηκε σε 92,9% το 2009). Παράλληλα, το γεγονός ότι ο δείκτης δεν είχε τιμή ίση ή μεγαλύτερη του 100% σε κανένα έτος, σημαίνει ότι συνολικά η Ε.Ε. των 27 δε σημείωσε μέσα στη δεκαετία ετήσιο ρυθμό μεταβολής ικανό για την κάλυψη του επιδιωκόμενου στόχου.

Ο **δείκτης αποτελεσματικότητας** κατά την περίοδο 2004-2009 παρουσίασε αύξηση κατά 11,1 ποσοστιαίες μονάδες (από 25,9% το 2004 σε 37,0% το 2009). Αυτό σημαίνει ότι το 2009 σχεδόν 1 στα 4 κράτη-μέλη είχε κατακτήσει τον επιδιωκόμενο στόχο.

Ο **δείκτης σύγκλισης** κατά την περίοδο 2004-2009, παρουσίασε αύξηση κατά 3,7 ποσοστιαίες μονάδες (από 51,9% το

2004 σε 55,6% το 2009). Αυτό σημαίνει ότι μειώθηκε ελαφρώς ο αριθμός των χωρών που αποκλίνουν από τον επιδιωκόμενο στόχο, παρουσιάζουν, δηλαδή, τάση αύξησης της απόστασης από τον στόχο αντί της επιδιωκόμενης μείωσης. Γενικότερα, θα πρέπει να υπογραμμίσουμε τη μη γραμμικότητα του συγκεκριμένου δείκτη, ο οποίος παρουσιάζει αυξομειώσεις από έτος σε έτος, γεγονός που δηλώνει την έλλειψη επικεντρωμένης στο στόχο πολιτικής πρωτοβουλίας από κάποια κράτη-μέλη.

Ο **δείκτης συνοχής**, κατά την περίοδο 2004-2009 διατηρήθηκε σε πολύ υψηλά επίπεδα (μέση τιμή πενταετίας **86,7%**), γεγονός που υποδηλώνει την έλλειψη σημαντικής διακύμανσης μεταξύ των κρατών-μελών ως προς τη μέση τιμή της μεταβλητής. Ταυτόχρονα, υπογραμμίζεται ως θετικό και το γεγονός της αύξησής του, κατά τη διάρκεια ολόκληρου το διαστήματος της μελέτης 2000-2009 (κατά 2,8 ποσοστιαίες μονάδες).

2.2 Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων

Απόσπασμα από τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης (2006/962/ΕΚ)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κείμενο του 2006, συνιστά στα κράτη μέλη «να αναπτύξουν την παροχή βασικών ικανοτήτων για όλους ως μέρος των στρατηγικών τους για τη δια βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών τους για την ολοκληρωτική εξέλιξη του αναλφαβητισμού, και να χρησιμοποιήσουν το έγγραφο «Βασικές Ικανότητες για τη Δια Βίου Μάθηση — ένα Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (εφεξής «Πλαίσιο Αναφοράς»), του Παραρτήματος ως εργαλείο αναφοράς, προκειμένου να εξασφαλίσουν :

1. ότι η αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση προσφέρει σε όλους τους νέους τα μέσα για να αναπτύξουν τις βασικές ικανότητες σε επίπεδο τέτοιο που να τους εφοδιάζει για την ενήλικη ζωή και να διαμορφώνει τη βάση για την περαιτέρω μάθηση και την επαγγελματική ζωή
2. ότι υπάρχει κατάλληλη πρόβλεψη για τους νέους οι οποίοι, λόγω εκπαιδευτικών ελλειμμάτων που οφείλονται σε προσωπικές, κοινωνικές, πολιτισμικές ή οικονομικές συνθήκες, χρειάζονται ιδιαίτερη στή-

ριξη προκειμένου να αξιοποιήσουν το εκπαιδευτικό τους κεφάλαιο

3. ότι οι ενήλικες μπορούν να αναπτύξουν και να επικαιροποιούν τις βασικές ικανότητες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους και ότι υπάρχει ιδιαίτερη έμφαση σε ομάδες-στόχους που προσδιορίζονται ως προτεραιότητες στο εθνικό, περιφερειακό ή/και τοπικό πλαίσιο, όπως τα άτομα που χρειάζονται να επικαιροποιήσουν τις δεξιότητές τους
4. την ύπαρξη κατάλληλης υποδομής για τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση των ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένων διδασκόντων και εκπαιδευτών, διαδικασιών επικύρωσης και αξιολόγησης, μέτρων για την εξασφάλιση ίσης πρόσβασης τόσο στη δια βίου μάθηση όσο και στην αγορά εργασίας, και μέτρων στήριξης των εκπαιδευομένων, η οποία θα αναγνωρίζει τις διαφορετικές ανάγκες και τις διαφορετικές ικανότητες των ενηλίκων
5. ότι επιτυγχάνεται η συνοχή στην παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης για τους μεμονωμένους πολίτες μέσω ενισχυμένων

Ιστορικό και στόχοι

Καθώς η παγκοσμιοποίηση συνεχίζει να φέρνει την Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμέτωπη με νέες προκλήσεις, κάθε πολίτης θα χρειασθεί ένα ευρύ φάσμα βασικών ικανοτήτων για να προσαρμοσθεί με ευελιξία σε έναν γοργά μεταβαλλόμενο και στενά αλληλεξαρτώμενο κόσμο.

Η εκπαίδευση με τη διττή της αποστολή — κοινωνική και οικονομική — θα πρέπει να διαδραματίζει βασικό ρόλο, εξασφαλίζοντας ότι οι πολίτες της Ευρώπης θα αποκτήσουν τις βασικές ικανότητες που χρειάζονται προκειμένου να μπορέσουν να προσαρμοσθούν με ευελιξία στις μεταβολές αυτές.

Ιδίως, εκκινώντας από τις διαφορετικές ικανότητες κάθε ατόμου, θα πρέπει να ικανοποιούνται οι διαφορετικές ανάγκες των εκπαιδευομένων μέσω της διασφάλισης της ισότητας ευκαιριών και της πρόσβασης για όσες ομάδες, λόγω εκπαιδευτικών μειονεκτημάτων που οφείλονται σε προσωπικές, κοινωνικές, πολιτιστικές ή οικονομικές συνθήκες, χρειάζονται ιδιαίτερη υποστήριξη προκειμένου αναπτύξουν τις εκπαιδευτικές τους δυνατότητες. Παραδείγματος χάριν, άτομα με χαμηλές βασικές δεξιότητες, ιδίως με χαμηλό επίπεδο βασικών γνώσεων γραφής και ανάγνωσης, άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, οι μακροχρόνια άνεργοι και όσοι επιστρέφουν στην εργασία μετά από παρατεταμένη άδεια, τα μεγαλύτερης ηλικίας άτομα, οι μετανάστες και τα άτομα με αναπηρίες.

Βασικές ικανότητες

Οι ικανότητες ορίζονται εδώ ως ένας συνδυασμός γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων κατάλληλων για το ευρύτερο συγκείμενο. Οι βασικές ικανότητες είναι εκείνες τις οποίες χρειάζονται όλοι για την προσωπική τους ολο-

Σε αυτό το πλαίσιο, οι βασικοί στόχοι του Πλαισίου Αναφοράς είναι οι εξής:

- 1) εντοπισμός και προσδιορισμός των βασικών ικανοτήτων που είναι αναγκαίες για την προσωπική ολοκλήρωση, την ιδιότητα του ενεργού πολίτη, την κοινωνική συνοχή και την απασχολησιμότητα σε μια κοινωνία της γνώσης
- 2) υποστήριξη του έργου των κρατών μελών με στόχο να εξασφαλίζεται ότι, στο τέλος της αρχικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι νέοι έχουν αναπτύξει τις βασικές ικανότητες σε βαθμό τέτοιο που να τους εξοπλίζει για την ενήλικη ζωή, και που να αποτελεί τη βάση της περαιτέρω μάθησης και επαγγελματικής ζωής και ότι οι ενήλικες είναι σε θέση να αναπτύξουν και να επικαιροποιούν τις βασικές ικανότητές τους σε ολόκληρη τη ζωή τους
- 3) παροχή ευρωπαϊκού εργαλείου αναφοράς, που απευθύνεται σε διαμορφωτές πολιτικής, εκπαιδευτές, εργοδότες και στους ίδιους τους εκπαιδευόμενους ούτως ώστε να διευκολύνονται οι, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προσπάθειες για την επίτευξη κοινώς συμφωνημένων στόχων
- 4) παροχή ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για περαιτέρω δράση σε κοινοτικό επίπεδο, τόσο στα πλαίσια του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010» όσο και στα πλαίσια των κοινοτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

κλήρωση και ανάπτυξη, την ενεργό ιδιότητα του πολίτη, την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση.

Το Πλαίσιο Αναφοράς ορίζει οκτώ βασικές ικανότητες:

- 1) Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα.

- 2) Επικοινωνία σε ξένες γλώσσες.
- 3) Μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στην επιστήμη και την τεχνολογία.
- 4) Ψηφιακή ικανότητα.
- 5) Μεταγνωστικές ικανότητες (Learning to learn).
- 6) Κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη.
- 7) Πρωτοβουλία και επιχειρηματικότητα και
- 8) Πολιτισμική συνείδηση και έκφραση.

Οι ικανότητες θεωρούνται εξίσου σημαντικές, επειδή κάθε μία εξ αυτών μπορεί να συντελέσει σε μια επιτυχημένη ζωή εντός της κοινωνίας της γνώσης. Πολλές από τις ικανότητες αυτές αλληλεπικαλύπτονται και αλληλο-

συνδέονται: πτυχές που είναι ουσιαστικές για έναν τομέα υποστηρίζουν ικανότητες σε άλλο τομέα. Η ικανότητα στις θεμελιώδεις βασικές δεξιότητες της γλώσσας, της γραφής και της ανάγνωσης, της αριθμητικής και των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ) αποτελεί βασικό θεμέλιο για τη μάθηση, ενώ η μεθοδολογία της μάθησης στηρίζει όλες τις μαθησιακές δραστηριότητες. Υπάρχουν πολλά θέματα που διατρέχουν ολόκληρο το Πλαίσιο Αναφοράς: η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα, η ανάληψη πρωτοβουλιών, η επίλυση προβλημάτων, η αξιολόγηση του κινδύνου, η λήψη αποφάσεων και η εποικοδομητική διαχείριση των συναισθημάτων διαδραματίζουν ρόλο και στις οκτώ βασικές ικανότητες.

Αναλυτικότερα:

1. Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα:

- Η ικανότητα επικοινωνίας απορρέει από την επαρκή γνώση της μητρικής γλώσσας, η οποία είναι συνυφασμένη με την ανάπτυξη της διανοητικής ικανότητας του ατόμου να ερμηνεύει τον κόσμο και να συνάπτει σχέσεις με τους άλλους. Η επικοινωνία στη μητρική γλώσσα απαιτεί το άτομο να έχει γνώση του βασικού λεξιλογίου, της λειτουργικής γραμματικής και των λειτουργιών της γλώσσας. Περιλαμβάνει τη γνώση των βασικών τύπων λεκτικής αλληλεπίδρασης, ενός φάσματος λογοτεχνικών και μη λογοτεχνικών κειμένων, των βασικών χαρακτηριστικών της μορφολογίας της γλώσσας και της ποικιλότητας των χρήσεων της γλώσσας και της επικοινωνίας σε διαφορετικά πλαίσια.
- Τα άτομα θα πρέπει να έχουν τις δεξιότητες να επικοινωνούν προφορικά και γραπτά σε διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις και να παρακολουθούν και να προσαρμόζουν την επικοινωνία τους στις απαιτήσεις της κατάστασης. Η ικανότητα αυτή περιλαμβάνει επίσης την ικανότητα αναγνώρισης και χρήσης διαφόρων ειδών κειμένων, την έρευνα, τη συλλογή και την επεξεργασία πληροφοριών, τη χρήση βοηθημάτων καθώς και την προφορική και έγγραφη διατύπωση και έκφραση επιχειρημάτων με πειστικό τρόπο κατάλληλο για το εκάστοτε συγκείμενο.
- Μια θετική στάση ως προς την επικοινωνία στη μητρική γλώσσα περιλαμβάνει τη διάθεση για κριτικό και εποικοδομητικό διάλογο, την εκτίμηση αισθητικών ι-διοτήτων και την προθυμία επιδίωξής τους, καθώς και ενδιαφέρον για την αλληλεπίδραση με άλλους. Αυτό προϋποθέτει συνειδητοποίηση του αντίκτυπου της γλώσσας σε τρίτους και της ανάγκης να κατανοείται και να χρησιμοποιείται η γλώσσα θετικά και με κοινωνική υπευθυνότητα.

2. Επικοινωνία στις ξένες γλώσσες

- Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα:
- Η ικανότητα στις ξένες γλώσσες απαιτεί τη γνώση του λεξιλογίου και της λειτουργικής γραμματικής και τη γνώση των βασικών τύπων λεκτικής αλληλεπίδρασης και κατηγοριών της γλώσσας. Ιδιαίτερη σημασία έχει η γνώση των κοινωνικών συμβάσεων όπως και της πολιτισμικής διάστασης και της ποικιλότητας των γλωσσών.

- Στο πλαίσιο των πολυ-πολιτισμικών και πολυ-γλωσσικών κοινωνιών της Ευρώπης, αναγνωρίζεται ότι η μητρική γλώσσα μπορεί να μην είναι σε όλες τις περιπτώσεις η επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους και ότι η ικανότητα επικοινωνίας σε μια επίσημη γλώσσα αποτελεί προϋπόθεση για την εξασφάλιση της πλήρους συμμετοχής του ατόμου στην κοινωνία. Σε ορισμένα κράτη μέλη, η μητρική γλώσσα μπορεί να είναι μία από τις διάφορες επίσημες γλώσσες. Η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση τέτοιων περιπτώσεων και η δέουσα εφαρμογή του προαναφερθέντος ορισμού εμπνέονται στην αρμοδιότητα καθ'εκάστου κράτους μέλους σύμφωνα με τις δικές του ιδιαίτερες ανάγκες και συνθήκες. Έχει σημασία να αναγνωρισθεί ότι πολλοί Ευρωπαίοι ζουν σε δίγλωσσες ή πολύγλωσσες οικογένειες και κοινότητες και ότι η επίσημη γλώσσα της χώρας όπου ζουν ενδέχεται να μην είναι η μητρική τους. Για τις ομάδες αυτές, η ικανότητα αυτή μπορεί να αφορά μια επίσημη γλώσσα και όχι μια ξένη. Οι ανάγκες, τα κίνητρα και οι κοινωνικοί και/ή οικονομικοί λόγοι για την ανάπτυξη της ικανότητας αυτής προς υποβοήθηση της ένταξής τους θα διαφέρουν από εκείνες των ατόμων που μαθαίνουν μια ξένη γλώσσα για να ταξιδέψουν ή να εργασθούν. Τα μέτρα για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων αυτών και για την αντίστοιχη εφαρμογή του ορισμού εμπνέονται στην αρμοδιότητα καθ'εκάστου κράτους μέλους, ανάλογα με τις δικές του ιδιαίτερες ανάγκες και συνθήκες.
- Οι βασικές δεξιότητες επικοινωνίας σε ξένες γλώσσες συνίστανται στην ικανότητα κατανόησης προφορικών μηνυμάτων, έναρξης, διεκπεραίωσης και ολοκλήρωσης συνομιλιών και ανάλυσης, κατανόησης και εκπόνησης κειμένων κατάλληλων για τις ανάγκες του ατόμου. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν κατάλληλα βοηθήματα και να μαθαίνουν γλώσσες, έστω και άτυπα, στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης.
- Μια σχετική θετική στάση περιλαμβάνει την αναγνώριση της πολιτισμικής ποικιλότητας καθώς και το ενδιαφέρον και την περιέργεια για άλλες γλώσσες και για τη διαπολιτισμική επικοινωνία.

3. Μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στην επιστήμη και την τεχνολογία

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα:

- Η εδραία γνώση στα μαθηματικά περιλαμβάνει την καλή γνώση των αριθμών, μέτρων και δομών, των βα-

σικών πράξεων και των βασικών μαθηματικών παραστάσεων, την κατανόηση των μαθηματικών όρων και εννοιών και των ερωτημάτων στα οποία τα μαθηματικά μπορούν να παράσχουν απαντήσεις.

- Κάθε άτομο θα πρέπει να έχει τις δεξιότητες που απαιτούνται για να εφαρμόσει τις βασικές μαθηματικές αρχές και διαδικασίες σε καθημερινές καταστάσεις στο σπίτι του και στην εργασία και για να κατανοεί και να αξιολογεί αντίστοιχες ακολουθίες επιχειρημάτων. Κάθε άτομο θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τη μαθηματική λογική, να κατανοεί τη μαθηματική απόδειξη και να επικοινωνεί με μαθηματική γλώσσα καθώς και να χρησιμοποιεί κατάλληλα βοηθήματα.
- Η θετική στάση απέναντι στα μαθηματικά βασίζεται στον σεβασμό της αλήθειας και στην προθυμία αναζήτησης των αιτιών-λόγων και αξιολόγησης της αξιοπιστίας τους.
- Για την επιστήμη και την τεχνολογία, οι βασικές γνώσεις περιλαμβάνουν τις βασικές αρχές του φυσικού κόσμου, τις θεμελιώδεις επιστημονικές έννοιες, αρχές και μεθόδους, την τεχνολογία και τα τεχνολογικά προϊόντα και διαδικασίες, καθώς και την κατανόηση των επιπτώσεων της επιστήμης και της τεχνολογίας στο φυσικό κόσμο. Οι ικανότητες αυτές θα πρέπει να επιτρέπουν στα άτομα να κατανοούν καλύτερα τις εξελίξεις, τους περιορισμούς και τους κινδύνους που απορρέουν από τις επιστημονικές θεωρίες, τις εφαρμογές και την τεχνολογία στις κοινωνίες γενικά (σε σχέση με τη λήψη αποφάσεων, τις αξίες, τα ηθικά διλήμματα, τον πολιτισμό, κ.λπ.).
- Οι δεξιότητες περιλαμβάνουν την ικανότητα χρήσης και χειρισμού τεχνολογικών εργαλείων και μηχανημάτων καθώς επίσης και επιστημονικών δεδομένων, προκειμένου να επιτευχθεί ένας στόχος ή να ληφθεί μια στοιχειοθετημένη απόφαση ή να εξαχθούν στοιχειοθετημένα συμπεράσματα. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας και να έχουν τη ικανότητα να δημοσιοποιούν τα συμπεράσματα και να παρουσιάζουν τον συλλογισμό που οδήγησε σε αυτά.
- Η ικανότητα περιλαμβάνει μια στάση κριτικής αποδοχής και περιέργειας, το ενδιαφέρον για ηθικά ζητήματα και τον σεβασμό τόσο της ασφάλειας όσο και της αειφορίας, ιδίως όσον αφορά την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο σε σχέση με το άτομο, την οικογένεια, την κοινωνία καθώς και παγκόσμια θέματα.

4. Ψηφιακή ικανότητα

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα:

- Η ψηφιακή ικανότητα απαιτεί επαρκή κατανόηση και γνώση της φύσης, του ρόλου και των ευκαιριών της ΤΚΠ σε καθημερινές καταστάσεις: στην προσωπική και κοινωνική ζωή καθώς και στην εργασία. Συμπεριλαμβάνει τις κύριες εφαρμογές πληροφορικής, όπως την επεξεργασία κειμένου, τα λογιστικά φύλλα, τις βάσεις δεδομένων, την αποθήκευση και διαχείριση πληροφοριών, καθώς και την κατανόηση των ευκαιριών και των δυνητικών κινδύνων του Διαδικτύου και της επικοινωνίας με ηλεκτρονικά μέσα (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εργαλεία δικτύου) για την εργασία, τη ψυχαγωγία, τη διάδοση πληροφοριών και τη συνεργασία στα πλαίσια

Δικτύου (collaborative networking), τη μάθηση και την έρευνα. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να κατανοούν ότι η ΤΚΠ μπορεί να στηρίξει τη δημιουργικότητα και την καινοτομία και να γνωρίζουν τα θέματα που αφορούν την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των διαθέσιμων πληροφοριών και τις νομικές και ηθικές αρχές που διέπουν τη διαδραστική χρήση της ΤΚΠ.

- Οι απαιτούμενες δεξιότητες περιλαμβάνουν: την ικανότητα έρευνας, συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών και τη χρήση τους με κριτικό και συστηματικό τρόπο, την αξιολόγηση της καταλληλότητάς τους και τη διάκριση μεταξύ Πραγματικού και Εικονικού, καθώς και την αναγνώριση των συνδέσμων (links). Τα άτομα θα πρέπει να έχουν δεξιότητες που σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων για την παραγωγή, την παρουσίαση και την κατανόηση σύνθετων πληροφοριών και την ικανότητα αξιολόγησης, αναζήτησης και χρήσης υπηρεσιών που βασίζονται στο Διαδίκτυο. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την ΤΚΠ για τη στήριξη της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας και της καινοτομίας.
- Η χρήση της ΤΚΠ απαιτεί κριτική και αναστοχαστική συμπεριφορά έναντι των διαθέσιμων πληροφοριών και υπεύθυνη χρήση των διαδραστικών μέσων. Η ικανότητα αυτή υποστηρίζεται επίσης από το ενδιαφέρον συμμετοχής σε κοινότητες και δίκτυα για πολιτιστικούς, κοινωνικούς ή/και επαγγελματικούς σκοπούς.

5. Μεταγνωστικές ικανότητες (Learning to learn)

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα:

- Στις περιπτώσεις που η μάθηση κατευθύνεται προς τις ιδιαίτερες επιδιώξεις αναφορικά με την εργασία ή τη σταδιοδρομία, κάθε άτομο θα πρέπει να γνωρίζει τις ικανότητες, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα προσόντα που απαιτούνται. Σε όλες τις περιπτώσεις, η μεθοδολογία της μάθησης απαιτεί το άτομο να έχει επίγνωση των προσωπικών μαθησιακών στρατηγικών του, των ισχυρών και των αδύναμων σημείων του ως προς τις δεξιότητες και τα προσόντα του και να είναι σε θέση να αναζητεί τις κατάλληλες ευκαιρίες εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και την καθοδήγηση ή/και στήριξη που μπορεί να του παρασχεθεί.
- Οι δεξιότητες της μεθοδολογίας της μάθησης απαιτούν πρώτον την απόκτηση των θεμελιωδών βασικών δεξιοτήτων, όπως η ανάγνωση και γραφή, η αριθμητική και οι ΤΠΕ, που απαιτούνται για την περαιτέρω μάθηση. Με βάση αυτές τις δεξιότητες, το άτομο μπορεί να έχει πρόσβαση, να αποκτά, να επεξεργάζεται και να αφομοιώνει νέες γνώσεις και δεξιότητες. Αυτό απαιτεί αποτελεσματική διαχείριση των προτύπων μάθησης, σταδιοδρομίας και εργασίας, και ιδίως την ικανότητα επιμονής στη μάθηση, μακροπερίοδης συγκέντρωσης και κριτικού αναστοχασμού προς τους σκοπούς και τους στόχους της μάθησης. Τα άτομα θα πρέπει να είναι σε θέση να αφιερώνουν χρόνο στη μάθηση αυτόνομα και πειθαρχημένα, αλλά και να εργάζονται συλλογικά στα πλαίσια της διαδικασίας μάθησης, να αντλούν οφέλη από μια ανομοιογενή ομάδα και να μοιράζονται αυτά που έχουν μάθει. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να οργανώνουν τη μάθησή τους, να αξιολογούν την εργασία τους και να ζητούν

συμβουλές, πληροφορίες και στήριξη, όταν ενδείκνυται.

- Μια θετική συμπεριφορά περιλαμβάνει την εξασφάλιση κινήτρων και αυτοπεποίθησης για τη συστηματική και επιτυχή επιδίωξη για μάθηση σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου. Η συμπεριφορά που βασίζεται στην επίλυση προβλημάτων στηρίζει τόσο τη μάθηση όσο και την ικανότητα του ατόμου να διαχειρίζεται εμπόδια και αλλαγές. Η επιθυμία εφαρμογής προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών της ζωής και η περιέργεια για την αναζήτηση νέων ευκαιριών μάθησης και εφαρμογής των γνώσεων σε ποικίλα πλαίσια που καλύπτουν όλο το φάσμα της ζωής αποτελούν συστατικά στοιχεία μιας θετικής στάσης.

6. Κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα:

- Οι κοινωνικές ικανότητες συνδέονται με την προσωπική και κοινωνική ευημερία, η οποία απαιτεί την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα άτομα μπορούν να εξασφαλίζουν βέλτιστη σωματική και ψυχική υγεία, συμπεριλαμβανομένων, ως πόρων για κάθε άτομο, την οικογένειά του και το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον του, των γνώσεων σχετικά με τον τρόπο που μπορεί να συμβάλει, εν προκειμένω, ένας υγιής τρόπος ζωής. Για την επιτυχή διαπροσωπική και κοινωνική συμμετοχή, είναι σημαντική η κατανόηση των κωδίκων και κοινά αποδεκτών τρόπων συμπεριφοράς, σε διαφορετικές κοινωνίες και περιβάλλοντα (π.χ. στην εργασία). Εξίσου σημαντική είναι η γνώση όσων βασικών εννοιών σχετίζονται με τα άτομα, τις ομάδες, τις επαγγελματικές οργανώσεις, την ισότητα των φύλων και την αποφυγή διακρίσεων, την κοινωνία και τον πολιτισμό. Η κατανόηση των πολυπολιτισμικών και κοινωνικοοικονομικών διαστάσεων των ευρωπαϊκών κοινωνιών και του τρόπου με τον οποίο αλληλεπιδρούν οι εθνικές πολιτισμικές ταυτότητες με την ευρωπαϊκή ταυτότητα έχουν επίσης ουσιαστική σημασία.
- Οι βασικές δεξιότητες της ικανότητας αυτής περιλαμβάνουν την ικανότητα επικοινωνιακής επικοινωνίας σε διαφορετικά περιβάλλοντα επίδειξης ανεκτικότητας, έκφρασης και κατανόησης διαφόρων απόψεων και ικανότητας διαπραγμάτευσης σε κλίμα εμπιστοσύνης. Τα άτομα θα πρέπει να είναι ικανά να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά το άγχος και την απογοήτευση και να εκφράζονται με εποικοδομητικό τρόπο, καθώς και να κάνουν διάκριση μεταξύ της προσωπικής και της επαγγελματικής σφαίρας.
- Όσον αφορά τις στάσεις, η ικανότητα βασίζεται στη συνεργασία, στην αυτοπεποίθηση και στην ακεραιότητα. Τα άτομα θα πρέπει να έχουν ενδιαφέρον για τις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις και τη διαπολιτισμική επικοινωνία, και θα πρέπει να αναγνωρίζουν την ποικιλότητα των αξιών, να σέβονται τους άλλους, και να είναι προετοιμασμένα να ξεπερνούν τις προκαταλήψεις και να συμβιβάζονται.
- Η ικανότητα του πολίτη βασίζεται στη γνώση των εννοιών της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, της ισότητας, της ιδιότητας του ενεργού πολίτη και των δικαιωμάτων του πολίτη, συμπεριλαμβανομένης τόσο της επίσημης έκφρασής τους στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιω-

μάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις διεθνείς διακηρύξεις, όσο και του τρόπου που εφαρμόζονται από διάφορους φορείς και θεσμούς, σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Περιλαμβάνει τη γνώση των γεγονότων της σύγχρονης εποχής καθώς και των βασικών γεγονότων και τάσεων στην εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να αναπτύσσεται η κατανόηση των στόχων, των αξιών και των πολιτικών των κοινωνικών και πολιτικών κινήματων. Η γνώση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και των δομών, κύριων στόχων και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει επίσης ζωτική σημασία, καθώς και η επίγνωση της ποικιλότητας και της πολιτισμικής ταυτότητας της Ευρώπης.

- Οι δεξιότητες που αφορούν την ιδιότητα του πολίτη σχετίζονται με την ικανότητα αποτελεσματικής συνεργασίας με άλλους στο δημόσιο τομέα, την επίδειξη αλληλεγγύης και ενδιαφέροντος για την επίλυση προβλημάτων που επηρεάζουν την τοπική και την ευρύτερη κοινότητα. Περιλαμβάνουν τον κριτικό και δημιουργικό αναστοχασμό και την εποικοδομητική συμμετοχή σε δραστηριότητες της κοινότητας ή της γειτονιάς, καθώς και τη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα, από το τοπικό έως το εθνικό και το ευρωπαϊκό, ιδίως μέσω ψηφοφορίας.
- Ο πλήρης σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας ως βάσης για τη δημοκρατία, η εκτίμηση και η κατανόηση των διαφορών μεταξύ των συστημάτων αξιών διαφόρων θρησκειών ή εθνικών ομάδων, αποτελούν θεμέλια για μια θετική στάση. Αυτό πρακτικά εξειδικεύεται στο να δείχνει κανείς φανερά ότι ανήκει σε μια τοπική κοινότητα, χώρα, στην ΕΕ και στην Ευρώπη γενικά και στον κόσμο καθώς και να επιδεικνύει προθυμία συμμετοχής στη δημοκρατική λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα. Περιλαμβάνει επίσης την επίδειξη πνεύματος υπευθυνότητας, καθώς και την εκδήλωση κατανόησης και σεβασμού για τις κοινές αξίες που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, όπως, παραδείγματος χάριν, ο σεβασμός των αρχών της δημοκρατίας. Η εποικοδομητική συμμετοχή περιλαμβάνει επίσης τις δραστηριότητες του πολίτη, τη στήριξη της κοινωνικής πολυμορφίας και συνοχής και της βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και την προθυμία σεβασμού των αξιών και της ιδιωτικής ζωής των άλλων.

7. Αίσθημα πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητα

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα:

- Οι απαραίτητες γνώσεις περιλαμβάνουν την ικανότητα εντοπισμού των διαθέσιμων ευκαιριών για προσωπικές, επαγγελματικές ή/και επιχειρηματικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων «ευρύτερης εμπέλειας» που απαρτίζουν το πλαίσιο στο οποίο ζουν και εργάζονται οι άνθρωποι, όπως η ευρεία κατανόηση του τρόπου λειτουργίας της οικονομίας και των ευκαιριών και προκλήσεων που αντιμετωπίζει ένας εργοδότης ή ένας οργανισμός. Τα άτομα θα πρέπει επίσης να έχουν επίγνωση της ηθικής θέσης των επιχειρήσεων και του τρόπου με τον οποίο αυτές μπορούν να συμβάλλουν στο γενικό καλό, παραδείγματος χάριν, μέσω του έντιμου εμπορίου ή μέσω της άσκησης των δραστηριοτήτων τους με κοινωνική υπευθυνότητα.

- Οι δεξιότητες αυτές σχετίζονται με την ενεργό διαχείριση σχεδίων (όπου περιλαμβάνεται, παραδείγματος χάριν, η χρήση δεξιοτήτων, όπως ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η διαχείριση, η ηγετική στάση και η ανάθεση, η ανάλυση, η επικοινωνία, η ενημέρωση, η αξιολόγηση και η καταγραφή), την αποτελεσματική εκπροσώπηση και διαπραγμάτευση, και την ικανότητα εργασίας, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Η ικανότητα κρίσης για τον προσδιορισμό των ισχυρών και αδύναμων σημείων του ατόμου καθώς και η αξιολόγηση και η ανάληψη ρίσκου έχουν επίσης ιδιαίτερη σημασία.
- Η επιχειρηματική συμπεριφορά χαρακτηρίζεται από την ανάληψη πρωτοβουλιών, την ενεργό στάση, την ανεξαρτησία και την καινοτομία, τόσο στην προσωπική όσο και στην κοινωνική ζωή, καθώς επίσης και στην εργασία. Περιλαμβάνει επίσης την ανάπτυξη κινήτρων και τη στοχοπροσήλωση, είτε σε προσωπικό επίπεδο είτε σε επίπεδο στόχων κοινών με άλλους, ή/και στην εργασία.

8. Πολιτιστική γνώση και έκφραση

Βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που σχετίζονται με αυτή την ικανότητα :

- Η πολιτιστική γνώση περιλαμβάνει επίγνωση της τοπικής, της εθνικής και της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, και της θέσης τους στον κόσμο. Καλύπτει τη βασική γνώση σημαντικών πολιτιστικών έργων, συμπεριλαμβανομένου του λαϊκού σύγχρονου πολιτι-

σμού. Είναι σημαντικό να κατανοείται η πολιτισμική και γλωσσική πολυμορφία στην Ευρώπη (και άλλες περιοχές του κόσμου), η ανάγκη διατήρησής της και η σημασία των αισθητικών παραγόντων στην καθημερινή ζωή.

- Οι δεξιότητες σχετίζονται τόσο με την εκτίμηση όσο και με την έκφραση: αυτοέκφραση μέσω της ποικιλίας των μέσων μαζικής επικοινωνίας με τις εγγενείς ικανότητες των ατόμων και εκτίμηση και απόλαυση των έργων τέχνης και των παραστάσεων. Οι δεξιότητες περιλαμβάνουν επίσης την ικανότητα συσχέτισμού των δημιουργικών και εκφραστικών απόψεων του ατόμου με τις γνώμες άλλων και προσδιορισμού και δημιουργίας κοινωνικών και οικονομικών ευκαιριών στην πολιτιστική δραστηριότητα. Η πολιτιστική έκφραση είναι ουσιαστικής σημασίας για την ανάπτυξη δημιουργικών ικανοτήτων, που μπορούν να μεταφέρονται σε ποικίλες επαγγελματικές επαφές.
- Η βάση για τον σεβασμό και την ανοικτή συμπεριφορά απέναντι στην πολυμορφία της πολιτιστικής έκφρασης είναι να κατανοεί ο καθένας πολύ καλά την κουλτούρα στην οποία ανήκει και να έχει αίσθηση ταυτότητας. Μια θετική συμπεριφορά καλύπτει επίσης τη δημιουργικότητα και την προθυμία καλλιέργειας αισθητικής ικανότητας μέσω της καλλιτεχνικής αυτοέκφρασης και της συμμετοχής στην πολιτιστική ζωή.

2.3 Το εθνικό πλαίσιο αναφοράς για το Γενικό Λύκειο (ΣΠΔΕ 2009)

Το στοιχείο του εκπαιδευτικού σχεδιασμού που ενισχύεται στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, τόσο με τη δυνατότητα που παρέχεται στο επίπεδο αυτό να διαμορφώνεται μέρος του προγράμματος σπουδών, όσο και να οργανώνεται με όρους σχετικής αυτονομίας η καθημερινή σχολική ζωή, αλλάζουν το σημερινό τοπίο της συγκεντρωτικής ομοιομορφίας και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη μιας σχολικής πολυτυπίας στη χώρα μας. Με άλλα λόγια δημιουργούνται οι συνθήκες για να πάμε σε σχολεία με ιδιαίτερο στίγμα και ισχυρή διακριτή ταυτότητα.

Η τόνωση της σχολικής ζωής, με την ενθάρρυνση της συνεργασίας όλων των μελών της σχολικής κοινότητας, τη σύνδεσή της με την κοινότητα, την ενσωμάτωση σε αυτή

ζωνών αθλητισμού και πολιτισμού, καθώς και την ελευθερία στη σχολική κοινότητα να αναλάβει δράσεις και πρωτοβουλίες που η ίδια θα κρίνει απαραίτητες θεωρείται βασική παράμετρος βελτίωσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Το κέλυφος για την ανασυγκρότηση των προγραμμάτων σπουδών και την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης είναι η σταδιακή επέκταση του θεσμού του ολοήμερου σχολείου. Στο νέο ολοήμερο εφαρμόζεται ενιαίο διευρυθμένο χρονικά ημερήσιο πρόγραμμα και εφαρμόζεται το νέο εθνικό πλαίσιο προγράμματος (αύξηση του σχολικού χρόνου και δυνατότητα εμπάθισης/ουσιαστικής εμπέδωσης της σχολικής γνώσης).

Ανάγκες και δεδομένα της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας κατά τη σύνταξη των νέων ΑΠΣ:

- Τα νέα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και εξελίξεις (παγκοσμιοποίηση, πολυπολιτισμική κοινωνία, περιβαλλοντικά προβλήματα κ.τ.λ.).
- Παροχή εκπαίδευσης σε ολόένα και υψηλότερο επίπεδο, λόγω των ραγδαίων επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων.
- Προώθηση κοινών στρατηγικών στην εκπαίδευση στο πλαίσιο της Ε.Ε.
- Έμφαση στα ποιοτικά στοιχεία καθώς και στη διασφάλιση της συνοχής και της αλληλεπίδρασης των παραμέτρων ποιότητας της εκπαίδευσης.
- Η συρρίκνωση του ελεύθερου χρόνου των μαθητών, σχολείο που «πνίγει» τους μαθητές.
- Σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της πολιτισμικής ετερότητας στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας.
- Η ανάγκη περιορισμού της σχολικής αποτυχίας και της μαθητικής διαρροής.

- Η αύξηση του ποσοστού των αποφοίτων του Γυμνασίου που φοιτούν στο Λύκειο και η ανομοιογένεια του μαθητικού πληθυσμού.
- Η πίεση που ασκείται στο εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς μεγάλος αριθμός αποφοίτων Λυκείου επιθυμεί να εισαχθεί στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.
- Το γεγονός ότι η πληροφορία από μόνη της δεν αποτελεί γνώση (προϋποτίθενται γνώσεις και δεξιότητες για να καταστεί δυνατή η αναζήτηση, η επεξεργασία και η ορθή και δημιουργική αξιοποίησή της).
- Υποχρέωση παροχής πιστοποιημένων τίτλων σπουδών αντίστοιχων με αυτούς άλλων χωρών της Ε.Ε.
- Πιστοποίηση επιπέδου γλωσσομάθειας και γνώσεων Πληροφορικής σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.
- Προώθηση της διά βίου εκπαίδευσης για τη διαρκή αναβάθμιση της γνώσης.
- Το καταναλωτικό πρότυπο ζωής και οι επιπτώσεις του στο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Κατά τη σύνταξη των ΑΠΣ θα πρέπει να ληφθούν υπόψη:

- Η επίτευξη της συνοχής της ύλης μεταξύ των βαθμίδων εκπαίδευσης.
- Η βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης γνώσης.
- Η εξάλειψη της μονομερούς κυριαρχίας της παραδοσιακής διδασκαλίας.
- Η βελτίωση της υποδομής, η καθιέρωση ως υποχρεωτικών, στην πράξη, των εργαστηρίων στα ανάλογα μαθήματα.
- Η γενίκευση της χρήσης εποπτικών μέσων, νέων τεχνολογιών.

- Η πρόβλεψη του χρόνου για δημιουργικές και καινοτόμες δράσεις.
- Η εξάλειψη της άτυπης διάκρισης ανάμεσα σε μαθήματα πρωτεύοντα και δευτερεύοντα.
- Η πρόβλεψη της χρήσης εναλλακτικού διδακτικού υλικού (πολλαπλό βιβλίο, φάκελος μαθήματος, αξιοποίηση ψηφιακών βιβλιοθηκών, ebook).
- Η νέα σχολική και κοινωνική πραγματικότητα (π.χ. θέματα που αφορούν ΑμεΑ, Ε.Κ.Ο.).
- Η αποφυγή της έμφασης στην απομνημόνευση γνώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα, κατά την αξιολόγηση των μαθητών, κυρίως στο Λύκειο.

Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών (ΑΠΣ) επιδιώκεται μια **ανθρωποκεντρική εκπαίδευση, ένα περισσότερο «ανθρώπινο σχολείο», που εξασφαλίζει –με τον αναπροσανατολισμό των ποιοτικών χαρακτηριστικών της μάθησης– ισορροπη συναισθηματική, πνευματική και σωματική ανάπτυξη σε όλους τους μαθητές και παράλληλα διαμορφώνει τον ελεύθερο και δημοκρατικό πολίτη, τον συνειδητοποιημένο πολίτη της Ευρώπης, τον πολίτη της κοινωνίας της γνώσης, ενώ συγχρόνως διασφαλίζει**

τη διατήρηση της εθνικής και πολιτισμικής μας ταυτότητας με δημιουργικό και ανοικτό τρόπο (γλώσσα, ιστορία, θρησκεία κ.λπ.).

Μέσα από τα προγράμματα σπουδών επιδιώκεται η καλλιέργεια οκτώ βασικών ικανοτήτων (συνδυασμός γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων), οι οποίες θεωρούνται αναγκαίες για την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου, την καλλιέργεια της συνείδησης του ενεργού πολίτη, την κοινωνική ένταξη και την επαγγελματική ενασχόληση.

Ειδικότερα επιδιώκεται:

1. Ικανότητα επικοινωνίας στη μητρική γλώσσα
2. Ικανότητα επικοινωνίας σε ξένες γλώσσες
3. Μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στην επιστήμη και την τεχνολογία
4. Ψηφιακή ικανότητα
5. Μεταγνωστικές ικανότητες (να μάθεις πώς να μαθαίνεις)
6. Αξίες-αρχές και ικανότητες που αναπτύσσουν την ιδιότητα του ενεργού και υπεύθυνου πολίτη
7. Ανάπτυξη της ικανότητας για την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων σε όλους τους τομείς
8. Πολιτισμική συνείδηση και έκφραση

Βάσει των ανωτέρω, οι κατευθύνσεις της αναδιοργάνωσης των ΑΠΣ επικεντρώνονται και στο να αναπτύξουν οι μαθητές «ικανότητες- κλειδιά» για δημιουργικότητα (βασικό στοιχείο που αξιολογείται και σε διεθνείς επισημονικές ή εκπαιδευτικές έρευνες, όπως το πρόγραμμα PISA), καθώς και ικανότητες για ευέλικτη, ανοικτή, ομαδοσυνεργατική, καθοδηγούμενη και αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, για επαρκή και αποτελεσματική επικοινωνία αλλά και για καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στη διά βίου μάθηση.

Πίνακας 2.3: Προτάσεις ΣΠΔΕ (2009) για το Γενικό Λύκειο – Γενικά χαρακτηριστικά

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	
1	Απεξάρτηση λυκείου από τις εισαγωγικές εξετάσεις. Έμφαση στην παιδευτική αυτοτέλεια του λυκείου.
2	Κατάργηση γνωστικών πεδίων (κύκλων σπουδών) και δεσμών με τόνωση του μορφωτικού χαρακτήρα του Λυκείου.
3	Σε κάθε τάξη υποχρεωτικά μαθήματα, ο αριθμός των οποίων μειώνεται από την Α΄ προς τη Γ΄ Λυκείου.
4	Μαθήματα επιλογής αυξανόμενα αριθμητικά από την Α΄ προς τη Γ΄ Λυκείου, με πολλαπλές δυνατότητες επιλογών.
5	Σταδιακή επέκταση της διεύρυνσης του σχολικού ωραρίου για όλους τους μαθητές του Γενικού Λυκείου μέχρι τις 16:00 για παιδευτικούς και κοινωνικούς λόγους (δραστηριότητες, πολιτιστικά, προετοιμασία, υποβοήθηση – όχι διδασκαλία πρόσθετων μαθημάτων).
6	Συνυπολογισμός για την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της επίδοσης (τελικών βαθμών) όλων των τάξεων του Γενικού Λυκείου, μετά από έγκυρη, αντικειμενική αξιολόγηση των μαθητών από τους διδάσκοντες με τρόπους που θα εξειδικευτούν από το Συμβούλιο στη δεύτερη φάση της λειτουργίας του.
7	Λειτουργία Λυκείων β΄ ευκαιρίας για τους εργαζόμενους που θα επιθυμούσαν να διευρύνουν τα ακαδημαϊκά τους προσόντα, κατά το πρότυπο των Γυμνασίων β΄ ευκαιρίας, τα οποία έχουν αποδώσει καρπούς.

Πηγή: Κείμενο προτάσεων του ΣΠΔΕ προς το ΥΠΕΠΘ (Νοέμβριος 2009)

Πίνακας 2.4: Προτάσεις ΣΠΔΕ (2009) για το αναλυτικό πρόγραμμα του Γενικού Λυκείου – Βασικοί μορφωτικοί στόχοι

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	
1	Κύριος στόχος: η ποιότητα της προσφερόμενης σχολικής παιδείας .
2	Η ελευθερία του δασκάλου για την επίτευξη των στόχων.
3	Σύνταξη νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων που θα στηρίζονται στο τρίπτυχο "γνώσεις - ικανότητες - δεξιότητες".
4	Ενιαίοι εκπαιδευτικοί στόχοι στο Λύκειο (τόσο στη Γενικό όσο και στην Τεχνολογικό-Επαγγελματικό).

Ειδικότερα τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών:

5	Εξασφαλίζουν ομαλές μεταβάσεις από τη μια βαθμίδα στην άλλη, με βάση μια ενιαία φιλοσοφία, η οποία λαμβάνει υπόψη και τη σχέση του Λυκείου με την Τριτοβάθμια και με τη Μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση
6	Στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων εφαρμογής της γνώσης και επίλυσης προβλημάτων
7	Στοχεύουν στην καλλιέργεια της ικανότητας κάθε ατόμου για κριτική προσέγγιση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών
8	Στοχεύουν στη διατήρηση της εθνικής και πολιτισμικής μας ταυτότητας αλλά και στην προετοιμασία του νέου ανθρώπου για την κοινωνία του ευρωπαϊκού πολίτη

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	
9	Στοχεύουν στη δημιουργία συνθηκών που παρέχουν σε κάθε άτομο τη δυνατότητα της διά βίου μάθησης («μαθαίνω πώς να μαθαίνω», αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, επίλυση προβλημάτων κ.ά.)
10	Στοχεύουν στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσα από την παροχή ίσων ευκαιριών και την καλλιέργεια κοινών στάσεων και αξιών.
11	Λαμβάνουν υπόψη την πολυμορφία του μαθητικού πληθυσμού ως προς τα πολιτιστικά, οικονομικά, κοινωνικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά του
12	Λαμβάνουν υπόψη τις ατομικές διαφορές των μαθητών, τα ενδιαφέροντά τους και το ιδιαίτερο κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον τους
13	Υποστηρίζουν την ομαλή ένταξη στα γενικά σχολεία των ΑΜΕΑ με προσαρμογή στις ανάγκες τους
14	Διέπονται από τις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
15	Καθορίζουν επακριβώς τα κατ' ελάχιστον επιδιωκόμενα μορφωτικά αγαθά κατά γνωστικό αντικείμενο, σχολική τάξη και βαθμίδα εκπαίδευσης, τις μεθόδους επίτευξης, τους δείκτες επιτυχίας και τους τρόπους αξιολόγησης (μέτρησης) του αποτελέσματος αλλά και εναλλακτικούς τρόπους αξιολόγησης του μαθητή, με δεδομένο ότι έχει προηγηθεί γενικός στρατηγικός σχεδιασμός και απόλυτος προσδιορισμός των αναγκών «πυρηνικών» γνώσεων, ικανοτήτων - δεξιοτήτων και στάσεων του μαθητή-πολίτη
16	Στοχεύουν στην αξιοποίηση τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών μεθόδων αξιολόγησης (π.χ. φάκελος [portfolio] μαθητή, ευρωπαϊκό portfolio γλωσσών κ.ο.κ.) που λειτουργούν ανατροφοδοτικά σε σχέση με την επίτευξη μαθησιακών διδακτικών στόχων και τη βελτίωση της εκπαιδευτικής πράξης
17	Ορίζουν το ελάχιστο των γνώσεων για τους μαθητές κάθε τάξης
18	Ενισχύουν την αυτονομία του εκπαιδευτικού έργου και τον κριτικό αναστοχασμό του εκπαιδευτικού, μετατοπίζοντας το κέντρο βάρους της διδακτικής πράξης από τα αντικείμενα διδασκαλίας στα δρώοντα υποκείμενα, στον εκπαιδευτικό και στον μαθητή
19	Επιτρέπεται στον εκπαιδευτικό να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και να επιδιώκει παιδαγωγικές παρεμβάσεις με σκοπό μια ποιοτικότερη και αποτελεσματικότερη διδασκαλία.

Πηγή: Κείμενο προτάσεων του ΣΠΔΕ προς το ΥΠΕΠΘ (Νοέμβριος 2009)

Ως άμεσο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση προτείνουμε την αντικατάσταση του σημερινού ασφυκτικού αναλυτικού προγράμματος με ένα εθνικό πλαίσιο προγράμματος. Αντί για την περιγραφή της διδακτέας ύλης θέτουμε εθνικούς στόχους μάθησης σε κάθε βαθμίδα και δίνουμε σε κάποιο βαθμό τη δυνατότητα προσαρμογής του προγράμματος σπουδών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ανάλογα με τις ανάγκες. Παράλληλα αναδιατάσσουμε τα γνωστικά αντικείμενα περιορίζοντας τον

αριθμό των υποχρεωτικών και αυξάνοντας σταδιακά από τάξη σε τάξη τον αριθμό των επιλεγόμενων μαθημάτων.

Τελικός στόχος είναι η κατάρτιση ενός Εθνικού Μαθησιακού Χάρτη (Ε.Μ.Χ.), όπου ύστερα από διάλογο όλων των επιστημονικών φορέων που εμπλέκονται στην εκπαίδευση θα καταγράφονται οι εκπαιδευτικοί στόχοι ανά βαθμίδα και ανά τάξη.

Πίνακας 2.5: Προτάσεις ΣΠΔΕ (2009) για το αναλυτικό πρόγραμμα του Γενικού Λυκείου – Μαθήματα

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	
1	Αυξημένη ελευθερία επιλογών μαθημάτων στο Γενικό Λύκειο.
2	Υποχρεωτικά και Επιλεγόμενα μαθήματα στο Γενικό λύκειο
3	Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών στο Γενικό Λύκειο με προβλεπόμενους βαθμούς ελευθερίας για πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών, καθορισμός, ενοτήτων, εκπαιδευτικών στόχων και αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
4	Καθιέρωση ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας παράλληλα προς τη συμβατική.
5	Ζώνη πολιτισμού εντός του σχολικού προγράμματος με παράλληλη διάχυση σε όλα τα μαθήματα
6	Επιτρέπουν τη διάχυση των περιεχομένων της μάθησης και να προωθούν την εκπαίδευση για την ειρήνη, για την αειφόρο ανάπτυξη, για την ισότητα των φύλων, καθώς και την Τοπική Ιστορία, τον ελληνικό πολιτισμό και την ελληνική παράδοση, την περιβαλλοντική εκπαίδευση και συνείδηση, την Αγωγή Υγείας, την Αγωγή του Καταναλωτή κ.ο.κ.

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

7	Δίνουν τη δυνατότητα ώστε, ανάλογα με το αντικείμενο, να αναπτύσσονται δραστηριότητες οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη τα ενδιαφέροντα των μαθητών (καθιέρωση ζώνης πολιτισμού και δραστηριοτήτων σε όλο το εύρος της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και επιλεγμένων μαθημάτων στο πλαίσιο του ολόημερου σχολείου)
8	Προβλέπουν την αξιοποίηση των ποικίλων πηγών πληροφοριών (Διαδίκτυο, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες, βιβλιοθήκες κ.ά.)
9	Υποστηρίζουν την πολλαπλότητα των πηγών μάθησης και να προωθούν ενεργητικές, συμμετοχικές, διαλογικές, διερευνητικές - ανακαλυπτικές και αυτοκατευθυνόμενες μορφές μάθησης (με τη μορφή project και με έμφαση στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις), με παράλληλους θεσμοθετημένους μηχανισμούς ελέγχου και έγκρισης των πηγών.
10	Περιορίζουν δραστικά τον όγκο της ύλης σε ένα επαρκές σώμα γνώσεων με στόχο την ουσιαστικότερη και σε βάθος κατανόηση της ύλης με μεγαλύτερη συνάφεια της παρεχόμενης εκπαίδευσης με τις πραγματικές και ουσιαστικές ανάγκες της καθημερινής ζωής. Προς τούτο σε κάθε γνωστικό αντικείμενο ο διατιθέμενος διδακτικός χρόνος ισοκατανέμεται ανάμεσα : α) στις γνώσεις που πρέπει να κατακτήσουν οι μαθητές, β) τις ικανότητες και δεξιότητες που πρέπει να αναπτύξουν και γ) τις αξίες και στάσεις που πρέπει ως πολίτες να καλλιεργήσουν.

Πηγή: Κείμενο προτάσεων του ΣΠΑΕ προς το ΥΠΕΠΘ (Νοέμβριος 2009)

2.4 Το εθνικό πλαίσιο αναφοράς για το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ΣΠΔΕ 2009)

Εισαγωγικά

Σε αυτό το στάδιο εργασιών του Συμβουλίου διατυπώνονται, όπως είναι φυσικό, ορισμένες **γενικές αρχές και προτάσεις** αντιμετώπισης του θέματος της πρόσβασης στα ΑΕΙ. Εξειδικευμένες επιχειρησιακές δράσεις και τρόποι εφαρμογής θα αντιμετωπιστούν από το Συμβούλιο σε δεύτερη φάση, η οποία πρέπει να ακολουθήσει.

Γενική εκτίμηση όλων των μελών του Συμβουλίου και των εκπροσώπων των συμμετεχόντων στον Διάλογο φορέων είναι ότι αυτό που πρέπει να δεσπόζει κατά προτεραιότητα σε κάθε αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος είναι η **αναβάθμιση τής ποιότητας σπουδών σε όλες τις βαθμίδες τής εκπαίδευσης**. Αυτό είναι το κυρίως ζητούμενο και προϋπόθεση για κάθε άλλη αλ-

λαγή. Με το πνεύμα αυτό, σε σχέση με κάθε διαδικασία πρόσβασης στα ΑΕΙ το Συμβούλιο εισηγείται ότι πρέπει να εξευρεθούν τρόποι, όπως αυτοί που προτείνονται από το Συμβούλιο, ώστε να υπάρξει στην πράξη μια **απομυθοποίηση των εξετάσεων** με μια διαδικασία πιο δίκαιη, πιο αξιόπιστη, πιο ανθρώπινη και πάντοτε αδιάβλητη.

Αναλυτικά οι απόψεις που διατυπώθηκαν στο Συμβούλιο από μέλη του Συμβουλίου και εκπροσώπους φορέων περιλαμβάνονται στα Πρακτικά και τα συνοδευτικά κείμενα. Εδώ δίδονται τα κύρια σημεία συζήτησης του θέματος με έμφαση σ' εκείνα στα οποία σημειώθηκε σύγκλιση απόψεων.

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

1. Γενικότερη υπήρξε η εκτίμηση ότι **δεν υπάρχει δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης των αποφοίτων Λυκείου στα ΑΕΙ χωρίς εξετάσεις**, έστω κι αν απώτερος επιθυμητός στόχος είναι μια διαδικασία άμεσης πρόσβασης στα Πανεπιστήμια με διάφορους πρόσφορους τρόπους που θα καθοριστούν σε συνεργασία Πολιτείας και ΑΕΙ ώστε να εξυπηρετηθούν ποικίλες εκπαιδευτικές ανάγκες που δεν αντιμετωπίζονται σήμερα (άρση εκπαιδευτικών ανισοτήτων, πανεπιστημιακή μόρφωση ατόμων που δεν συνέχισαν σπουδές μετά το λύκειο κ.λπ.) Η Πολιτεία σε μια προοπτική συνολικού μακροχρόνιου σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής οφείλει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις απρόσκοπτης πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση όσων νέων ανθρώπων επιθυμούν και μπορούν να παρακολουθήσουν πανεπιστημιακές σπουδές. Ωστόσο σήμερα, αντικειμενικοί λόγοι δεν επιτρέπουν την ελεύθερη πρόσβαση. Επομένως, σε μια πορεία προς την επίτευξη αυτής απαιτείται το βέλτιστο σύστημα επιλογής, καθώς επίσης και η επανεξέταση της εισαγωγής στα ΑΕΙ/ΤΕΙ όχι μόνον των αποφοίτων Λυκείου άπαξ στη ζωή τους και μόνον αμέσως μετά την αποφοίτησή τους, αλλά και σε επόμενες φάσεις, μετά από απόκτηση εργασιακής ή άλλης εμπειρίας, δυνατότητα που μέχρι σήμερα υπάρχει μόνο στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Η διεύρυνση ενός τέτοιου θεσμού εκτιμάται ότι θα ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες των εργαζομένων για πρόσβαση στην εξειδικευμένη και υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκή γνώση.

Διαφορετική άποψη διατύπωσε η εκπρόσωπος του "ΛΑΟΣ" που υποστηρίζει την ελεύθερη πρόσβαση των υποψηφίων στα ΑΕΙ :

«Προτείνουμε να γίνεται η εισαγωγή στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση χωρίς Πανελλαδικές εξετάσεις, αλλά με εγγραφή των υποψηφίων στη σχολή που επιθυμούν, σύμφωνα με τις δυνατότητες των Ανωτάτων Ιδρυμάτων και με βάση το βαθμό Εθνικού Απολυτηρίου, ο οποίος θα προκύπτει από τη συγκριτική βαθμολόγηση των μαθητών. Τα πρώτα έτη μπορεί να γίνονται κριτήρια για την περαιτέρω συνέχεια των σπουδών.»

2. Υπήρξε γενικότερη συμφωνία ως προς **την ανάγκη αποδέσμευσης του Λυκείου από τις εισαγωγικές εξε-**

τάσεις για τα Πανεπιστήμια, ώστε ν' αποκτήσει το Λύκειο μεγαλύτερη μορφωτική αξία και την αυτοδυναμία που χρειάζεται ως ανώτερη βαθμίδα τής Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Εκτιμάται ότι το σημερινό σύστημα με τις εξετάσεις στη Γ' Λυκείου έχει αποδιοργανώσει πλήρως τη λειτουργία και έχει αλλοιώσει τον μορφωτικό χαρακτήρα του Λυκείου.

Το Λύκειο οφείλει να μετασχηματιστεί σε μια αυτόνομη παιδευτική βαθμίδα με ισχυρή μορφωτική ταυτότητα. Το Απολυτήριό του θα πιστοποιεί αξιόπιστα τις δυνατότητες που έχει ο απόφοιτος στη γλωσσική εκπαίδευση και στην επικοινωνία, να κατακτά ευρύτερη κοινωνική και επιστημονική του μόρφωση στη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών και στις ξένες γλώσσες.

Στο Λύκειο μεγάλη σημασία θα αποδίδεται στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, στην πολιτιστική καλλιέργεια, στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της πρωτοβουλίας, στην εξοικείωση με τα σημαντικά θέματα που απασχολούν την κοινωνία και τον κόσμο μας. Από την άλλη πλευρά, το Απολυτήριο Λυκείου θα αποδεικνύει την ικανότητα και το πνευματικό υπόβαθρο του αποφοίτου να συμμετέχει με επιτυχία σε πιο εξελιγμένες μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και ιδιαίτερα το Λύκειο αποτελεί αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα. Η σχέση της με την Τριτοβάθμια εκπαίδευση και με το όποιο σύστημα πρόσβασης είναι αναπόφευκτη. Ωστόσο, ο γενικός προσανατολισμός του εκπαιδευτικού συστήματος πρέπει να τείνει προς τη συγκρότηση και λειτουργία της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως αυτοτελούς εκπαιδευτικής οντότητας.

Διαφορετική άποψη διατυπώνει ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ :

« Σχετικά με την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στρατηγικός μας στόχος είναι κάθε νέος και νέα που παίρνει Εθνικό Απολυτήριο, να μπορεί να εισάγεται σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Επιυπέρον, θα εισάγεται όχι σε Τμήμα, αλλά σε Σχολή, για να επιλέγει σε επόμενη φάση την επαγγελματική του κατεύθυνση. Με τον τρόπο θα έχει τη δυνατότητα να αποφασίζει για το επαγγελματικό του μέλλον ώριμα.

Επιπλέον:

1. Οι εξετάσεις για το εθνικό απολυτήριο διεξάγονται κεντρικά και με διαδικασίες αντίστοιχες των σημερινών ώστε να διασφαλίζεται το αδιάβλητο.
2. Τα θέματα επιλέγονται από σχετική τράπεζα στην οποία περιλαμβάνεται μεγάλη πληθώρα θεμάτων σταθμισμένης δυσκολίας.
3. Τα Ιδρύματα ορίζουν τα μαθήματα και τους συντελεστές βαρύτητας που λαμβάνονται υπόψη για την εισαγωγή φοιτητών στις Σχολές τους
4. Με βάση τις επιλογές τους οι μαθητές μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για εισαγωγή σε όσες Σχολές επιθυμούν.»

Η εκπρόσωπος της Συνόδου των Πρυτάνεων διατυπώνει την άποψη :

«Ως ένα μεταβατικό στάδιο προς τις προαναφερθείσες στρατηγικές επιλογές για εισαγωγή στην Γ' βήματα εκπαίδευση, προτείνουμε την παρακάτω πρόταση που μπορεί να εφαρμοστεί σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα υπό τις παρούσες συνθήκες και άρα με το ισχύον εξεταστικό σύστημα:

I. Η Πολιτεία:

1. Οργανώνει και διεξάγει τις εθνικού επιπέδου εξετάσεις:
 - Με τη διαδικασία υλοποίησης της εξεταστικής διαδικασίας που ισχύει σήμερα,
 - Με προσθήκη μαθημάτων που κατηγορίες επιμέρους ομοειδών τμημάτων θεωρούν απαραίτητα.
 - Τα θέματα των εξετάσεων θα αντλούνται από Τράπεζα θεμάτων, συνεχώς διαμορφούμενη και εμπλουτιζόμενη με θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας, η οποία Τράπεζα θεμάτων θα έχει διαμορφωθεί από Ειδικό Σώμα εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας και εξειδικευμένων μελών ΔΕΠ .
 - Και με τη δημιουργία και αξιοποίηση ειδικώς επιμορφωμένου σώματος διορθωτών και βαθμολογητών.
2. Κατατάσσει σε Τμήματα κατά σειρά επιτυχίας αυτούς που έχουν επιτύχει τις προδιαγραφές των δηλωμένων τμημάτων επιλογής.
3. Σε περίπτωση υπεράριθμων επιτυχόντων σε τμήματα, ακολουθεί δεύτερος κύκλος κατανομής με βάση τις ιεραρχημένες επιλογές των υποψηφίων κ.ο.κ. ».
3. Κάθε μαθητής με απολυτήριο λυκείου έχει δικαίωμα πρόσβασης στα ΑΕΙ. Για την εισαγωγή σε ΑΕΙ διεξάγονται εξετάσεις μετά την ολοκλήρωση του λυκείου και τη λήψη του απολυτηρίου. Η διεξαγωγή των εξετάσεων

B. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Οι ανωτέρω γενικές κατευθύνσεις αντιμετώπισης τού θέματος οδηγούν, κατά την εκτίμηση τής πλειονότητας των μελών τού Συμβουλίου και των εκπροσώπων των φορέων, σε μια **διαφορετική δομή του Λυκείου** που θα περιλαμβάνει το Γενικό και ένα πλήρως αναβαθμισμένο Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο.

Η πλειονότητα των μελών τού Συμβουλίου κρίνει αναγκαία **την κατάρτιση της λειτουργίας τού Λυκείου ως προπαρασκευαστικής βαθμίδας για τα ΑΕΙ** ("Λυκείου - Φροντιστηρίου"), με ανάδειξη εκ νέου του καθαρώς παιδευτικού χαρακτήρα τού Λυκείου.

Σύμφωνα με αυτή την άποψη, **δεν πρέπει να υπάρχουν κατευθύνσεις και αυστηρά εξειδικευμένες σπουδές** στο Λύκειο (στη Γ' ή τις δύο τελευταίες τά-

εισαγωγής στα ΑΕΙ, προκειμένου να διατηρήσουν τον αδιάβλητο χαρακτήρα τους αλλά και να αποκτήσουν επιστημονική εγκυρότητα και αξιολογική αξιοπιστία, προτείνεται να αναληφθεί από ειδικό κρατικό εξεταστικό φορέα ("**Εθνικό Κέντρο Αξιολόγησης**"), στελεχωμένο από ειδικούς στην αξιολόγηση (εκπαιδευτικούς και πανεπιστημιακούς), που θα συγκροτήσει Τράπεζα Θεμάτων, συνεχώς τροφοδοτούμενη και ανανεούμενη. Το Εθνικό Κέντρο Αξιολόγησης θα διεξάγει τις εξετάσεις περισσότερες φορές τον χρόνο. Έτσι θα πάψουν οι εξετάσεις να αποτελούν "εθνικό γεγονός", θα απομυθοποιηθεί ο ρόλος τους και η συγκέντρωση βαθμών για εισαγωγή στα ΑΕΙ θα αποτελεί ατομική υπόθεση κάθε υποψηφίου.

4. Προτείνεται δραστικός περιορισμός τής διδασκομένης και εξεταζόμενης ύλης στα 3 έτη τού Λυκείου και, κατ' επέκταση, στην ύλη των εισαγωγικών εξετάσεων, ώστε να περιλαμβάνει **τις βασικές έννοιες του μαθήματος, τις γνώσεις και τις δεξιότητες** που πραγματικά αξίζει να κατακτηθούν από τους μαθητές. Προτείνεται επίσης **περιορισμός του αριθμού των εξεταζόμενων μαθημάτων** για την εισαγωγή στα ΑΕΙ..

5. Κρίνεται σκόπιμο να συνυπολογίζεται για την εισαγωγή στα Πανεπιστήμια –σε ποσοστό που θα προσδιοριστεί– η επίδοση των μαθητών στις τρεις τάξεις τού Λυκείου μετά από έγκυρη, αντικειμενική αξιολόγηση των μαθητών από τους διδάσκοντες με τρόπους που θα εξειδικευτούν από το Συμβούλιο στη δεύτερη φάση της λειτουργίας του.

6. Υπογραμμίζεται η ανάγκη να δοθεί στους υποψηφίους για τα ΑΕΙ η δυνατότητα περισσότερων ευκαιριών εξέτασης μέσα στον ίδιο χρόνο σε συνδυασμό και με **τη διατήρηση κτηθείσης υψηλής βαθμολογίας** από την προηγούμενη εξέταση με όρους που θα προσδιοριστούν ώστε να αποφευχθεί άνηση μεταχείριση των υποψηφίων.

7. Τονίστηκε από όλους η ανάγκη να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής τα οικεία Τμήματα των ΑΕΙ.

Αυτό μπορεί να γίνει:

- Με τον συμπροσδιορισμό της διδασκόμενης και της εξεταστέας ύλης,
- Με ειδικούς πανεπιστημιακούς στο Εθνικό Κέντρο Αξιολόγησης
- Με τον καθορισμό των εξεταζόμενων μαθημάτων του συντελεστή βαρύτητάς τους και την πιθανή βάση, που μπορούν και να διαφοροποιούνται κατά Τμήμα.

ξεις), ενώ προτείνεται η καθιέρωση **μαθημάτων επιλογής** που θα προάγουν τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Επί του θέματος αυτού διατυπώθηκαν και άλλες διαφορετικές απόψεις:

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο :

Μεταβατικά, μέχρις ότου γίνουν οι προτεινόμενες αλλαγές στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η Β' Λυκείου θα πρέπει να περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών και η Γ' Λυκείου τρεις κύκλους σπουδών, που να βοηθούν και στην προετοιμασία των υποψηφίων για τα ΑΕΙ. Οι εξετάσεις πρόσβασης στην Γ/θμια Εκπαίδευση διεξάγονται μόνο στην τελευταία τάξη.

Εκπρόσωπος του ΛΑΟΣ :

«Δεχόμαστε ένα Ενιαίο Λύκειο με κατευθύνσεις και μεταλυκειακή βαθμίδα εξειδίκευσης, θεωρώντας ότι η γενικότερη και πληρέστερη γλωσσική και γνωστική κατάρτιση συμπληρώνεται μέσα σε αυτό. Διαφοροποιούμε από τις θέσεις του ΣΠΔΕ, που προτείνει ξεχωριστό Λύκειο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, επειδή είμαστε αντίθετοι στην Παιδεία διαφορετικών ταχυτήτων.»

Επιτροπή Προέδρου τού ΕΣΥΠ :

Οι δύο τελευταίες τάξεις τού Λυκείου –παράλληλα προς το κανονικό πρόγραμμα και στο πλαίσιο ενός ολόημερου Λυκείου– θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα

προπαρασκευαστικό πρόγραμμα, υποχρεωτικό για όσους θα είναι υποψήφιοι για τα ΑΕΙ.

Εκπρόσωπος τής Συνόδου των Προέδρων των ΤΕΙ :

«Το σύστημα που προτείνεται αντιστοιχεί στο Foundation του Αγγλοσαξωνικού συστήματος. Η Γ' Λυκείου, θα αποτελεί, εν άλλους, ένα επίσημο «φροντιστήριο» που θα το αναλάβει το Δημόσιο, ώστε οι μαθητές να διδάσκονται ό,τι προαπαιτούν τα Προγράμματα Σπουδών μιας Σχολής Α.Ε.Ι. της επιλογής τους, για την εισαγωγή τους σε αυτήν».

Κεφάλαιο 3^ο

Αποτύπωση των απόψεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

3.1 Η ταυτότητα της έρευνας γνώμης – Βασικά χαρακτηριστικά του δείγματος.....	33
3.2 Μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα.....	37
3.3 Βασικές κατευθύνσεις στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου	55
3.4 Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τους μαθητές/ -τριες του Γενικού Λυκείου.....	82
3.5 Η έννοια των μαθημάτων Γενικής Παιδείας στο Γενικό Λύκειο	89
3.6 Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τον εκπαιδευτικό στο Γενικό Λύκειο	99
3.7 Ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου	110
3.8 Εκτίμηση για την αποτελεσματικότητα των μεταρρυθμίσεων	116

3.1 Η ταυτότητα της έρευνας γνώμης – Βασικά χαρακτηριστικά του δείγματος

Προετοιμασία της έρευνας

Η ΟΙΕΛΕ επιχειρώντας να καταγράψει τις βασικές τάσεις των απόψεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σχετικά με τη φιλοσοφία και τη δομή του προγράμματος σπουδών του Γενικού Λυκείου, αποφάσισε να συνθέσει σχετικό ερωτηματολόγιο με τίτλο: «Αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου».

Προκειμένου το ερωτηματολόγιο να απηχεί το εύρος και τις διαστάσεις που θα επιθυμούσαν οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί αποφασίστηκε να οργανωθούν δύο ανοικτές εκδηλώσεις συζήτησης, στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, κατά τις οποίες ειδική ερευνητική ομάδα θα κατέγραφε τις λέξεις κλειδιά των απαντήσεων σε κάθε θεματική ενότητα των ερωτήσεων.

Για το σκοπό αυτό συστάθηκε συγκεκριμένη Οργανωτική Επιτροπή, η οποία και κατέληξε στις ακόλουθες θεματικές ενότητες των ερωτήσεων που θα ετίθεντο σε συζήτηση:

- A) Μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου
- B) Βασικές κατευθύνσεις του προγράμματος σπουδών
- Γ) Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για το μαθητή
- Δ) Η έννοια των μαθημάτων Γενικής Παιδείας
- Ε) Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τον εκπαιδευτικό, και
- Στ) Ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου

Τα κύρια σημεία και ερωτήματα κάθε θεματικής ενότητας ήταν:

A) Μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου

Το Γενικό Λύκειο αποτελεί την πρώτη βαθμίδα επιλογής μετά την υποχρεωτική εκπαίδευση και ταυτόχρονα την βαθμίδα πριν την εισαγωγή στην τριτοβάθμια.

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου έχει χαθεί, αφού αυτό έχει άμεσα συνδεθεί με το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για την μορφωτική του αυτονομία:

α) ποια χαρακτηριστικά θα πρέπει να το συνέχουν με την προηγούμενη (Γυμνάσιο) και ποια με την επόμενη βαθμίδα (τριτοβάθμια);

και

β) ποια χαρακτηριστικά θα το διακρίνουν ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

B) Βασικές κατευθύνσεις του προγράμματος σπουδών

Η διαδικασία ελέγχου των γνώσεων που έχουν απομωλωθεί από τους μαθητές αποτελεί κύρια συνιστώσα του εκπαιδευτικού συστήματος.

Το σύστημα δεν μπορεί να αποτιμήσει την κατάρκτηση των δεξιοτήτων/ικανοτήτων των μαθητών, και προτάσσει μεγιστοποιημένους γενικούς στόχους, υποτιμώντας το κόστος τους στον προσωπικό χρόνο μαθητών και εκπαιδευτικών.

α) Συμφωνείτε με την αρχή: «minimum δεξιότητες στην optimum ηλικία για όλους τους μαθητές», αντί της ισχύουσας «optimum γνώσεων στη μικρότερη δυνατή

ηλικία για όσους μπορέσουν, τελικά, να τις απομωλώσουν»;

και

β) Με ποιες αλλαγές πιστεύετε ότι μια τέτοια αρχή θα μπορούσε να διασφαλισθεί στο Γενικό Λύκειο;

Γ) Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για το μαθητή

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση προσανατολίζεται διεθνώς σε διευρυμένα προγράμματα σπουδών που περιλαμβάνουν «Υποχρεωτικά», «Κατ' επιλογή Υποχρεωτικά» και «Επιλεγόμενα» μαθήματα, προκειμένου ο/η φοιτητής/-τρια να χαράζει την προσωπική του διαδρομή προς ένα ισότιμο πτυχίο.

α) Το Γενικό Λύκειο πιστεύετε ότι θα πρέπει να εξοικειώνει τους μαθητές παρέχοντάς τους τη δυνατότητα μαθημάτων επιλογής;

β) Αν ΝΑΙ, σε τι ποσοστό, επί των ωρών διδασκαλίας, εκτιμάτε ότι μια τέτοια επιλογή θα μπορούσε να είναι υλοποιήσιμη στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος; Και, αν ΟΧΙ, ποιά αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα θα μπορούσε να τα καταστήσει εφαρμόσιμο;

και

γ) Θεωρείτε, ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου, επιτρέπει στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα; Ή όχι, και γιατί;

Δ) Η έννοια των μαθημάτων Γενικής Παιδείας

Η διάκριση μαθησιακών αντικειμένων σε αντικείμενα ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ και ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ισχύει στο Γενικό Λύκειο:

Ποια σχέση, ποσοτικά και ποιοτικά, πιστεύετε ότι θα πρέπει να έχουν τα ΓΕΝΙΚΑ και τα ΕΙΔΙΚΑ μαθήματα στο Γενικό Λύκειο;

Ε) Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τον εκπαιδευτικό

Σε ολόκληρη την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν προβλέπονται βαθμοί ελευθερίας του διδάσκοντα ως προς τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων, τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, και το ρυθμό ανάπτυξης της ύλης.

Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι το πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να διαμορφώνεται και από τους διδάσκοντες το μάθημα; Και με ποιο τρόπο;

Στ) Ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου

Κάθε σχολική μονάδα παράλληλα με τον μορφωτικό της ρόλο επιτελεί και τον κοινωνικό της ρόλο:

α) Ποια χαρακτηριστικά κοινωνικού ρόλου αναγνωρίζεται στη βαθμίδα του Γενικού Λυκείου;

και

β) Πώς θα μπορούσε να αναβαθμισθεί αυτός ο κοινωνικός ρόλος;

Οι ανοικτές εκδηλώσεις συζήτησης της ΟΙΕΛΕ πραγματοποιήθηκαν στο Ξενοδοχείο IMPERIAL στη Θεσσαλονίκη στις 16/2/2011, και στο ξενοδοχείο TITANIA στην Αθήνα στις 19/2/2011 αντίστοιχα.

Με βάση τη σημειώσεις των ερευνητικών ομάδων η οργανωτική επιτροπή διαμόρφωσε, το χρονικό διάστημα από 21/2/2011 έως και 4/3/2011, τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν σε ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε Γενικά Λύκεια κυρίως της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Η έρευνα γνώμης πραγματοποιήθηκε το διάστημα από 8/3/2011 έως και 5/4/2011. Με την ολοκλήρωση της συγκέντρωσης των ερωτηματολογίων έγινε ανίχνευσή τους με σκοπό την απόρριψη εκείνων που είναι ακατάλληλα για ανάλυση.

Συνολικά συγκεντρώθηκαν 375 ερωτηματολόγια, εκ των οποίων 25 κρίθηκαν ακατάλληλα και εξαιρέθηκαν του δείγματος. Η ανάλυση τελικά βασίστηκε σε δείγμα 350 ιδιωτικών εκπαιδευτικών των Γενικών Λυκείων της χώρας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στα ιδιωτικά Γενικά Λύκεια της χώρας υπηρετούν περίπου 2.000 εκπαιδευτικοί

διαφόρων ειδικοτήτων, τα ερωτηματολόγια της έρευνας αντιπροσωπεύουν το 17,5% του συνολικού πληθυσμού.

Η ψηφιοποίηση των κλειστών και ανοικτών απαντήσεων των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε από ερευνητική ομάδα του ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ σε συνεργασία με ερευνητές του Κλαδικού Ινστιτούτου Εκπαίδευσης ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΟΙΕΛΕ το διάστημα από 14/3/2011 έως και 28/4/2011.

Στις 31/3/2011 σε ειδική σύσκεψη της Οργανωτικής Επιτροπής της ΟΙΕΛΕ με Διευθυντές Ιδιωτικών Γενικών Λυκείων, παρουσιάστηκαν οι κύριες τάσεις όλων των μεταβλητών των ερωτηματολογίων, καθώς και μια πρώτη κατανομή, ανά τάξη και τύπο μαθήματος (Υποχρεωτικά, Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά και μαθήματα Επιλογής), της πρότασης της ΟΙΕΛΕ για το Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου.

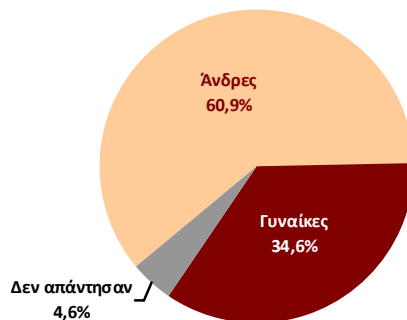
Η Οργανωτική Επιτροπή της ΟΙΕΛΕ κατέληξε στην τελική μορφή του Προγράμματος Σπουδών στις 15/4/2011.

Μεταβλητές ταυτότητας του δείγματος

Από τους 350 ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στο δείγμα το 60,9% είναι άνδρες, το 34,6% είναι

γυναίκες, ενώ το 4,6% των εκπαιδευτικών του δείγματος δεν απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση.

Γράφημα 3.1: Κατανομή των εκπαιδευτικών του δείγματος ως προς το φύλο;

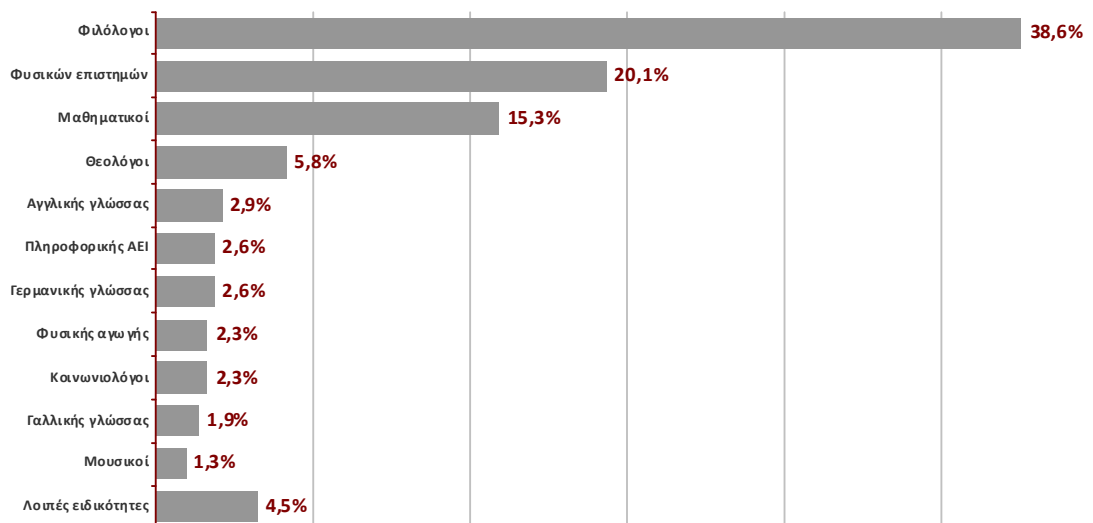
Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 334 (95,4%)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η κατανομή των εκπαιδευτικών του δείγματος ανά ειδικότητα (ΠΕ).

Γράφημα 3.2: Κατανομή των εκπαιδευτικών του δείγματος ανά ειδικότητα (ΠΕ);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 308 (88,0 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

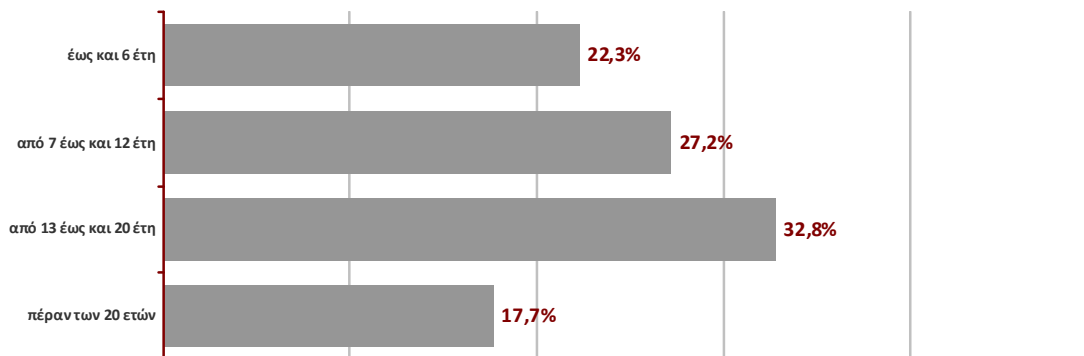
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από του 308 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 38,6% συμφωνούν είναι φιλόλογοι, το 20,1% είναι φυσικών επιστημών και το 15,3% είναι μαθηματικοί. Ας σημειωθεί ότι από τους εκπαιδευτικούς ειδικότητας ΠΕ4 (Φυσικών Επιστημών), το 43,5% είναι φυσικοί, το 11,3% είναι βιολόγοι και το 8,1% είναι χημικοί, ενώ το 37,1% δεν μπορεί να επιμεριστεί στις επιμέρους κατηγορίες. Το 5,8% των εκπαιδευτικών του δείγματος είναι θεολόγοι, το 2,9% είναι διδάσκοντες αγγλικής γλώσσας, το 2,6% διδάσκοντες πληροφορική (ΑΕΙ), το 2,6% είναι διδάσκοντες γερμανικής γλώσσας, το 2,3%

είναι διδάσκοντες φυσικής αγωγής, το 2,3% είναι κοινωνιολόγοι, το 1,9% είναι διδάσκοντες της γαλλικής γλώσσας και το 1,3% είναι μουσικοί. Τέλος, το 4,5% του δείγματος είναι εκπαιδευτικοί λοιπών ειδικοτήτων.

Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος κλήθηκαν να δηλώσουν το συνολικό αριθμό ετών αναγνωρισμένης προϋπηρεσίας που έχουν. Οι απαντήσεις έχουν ομαδοποιηθεί σε τέσσερις βασικές κατηγορίες, όπως αποτυπώνεται και από το ακόλουθο γράφημα.

Γράφημα 3.3: Κατανομή των εκπαιδευτικών του δείγματος ανά ομάδα ετών αναγνωρισμένης προϋπηρεσίας

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 305 (87,1 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 305 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 32,8% των εκπαιδευτικών έχουν από 13 έως και 20 έτη προϋπηρεσίας, το 27,2% έχουν

από 7 έως και 12 έτη προϋπηρεσίας, το 22,3% έχουν αναγνωρισμένα έως και 6 έτη προϋπηρεσίας και το 17,7% έχουν περισσότερα από 20 έτη προϋπηρεσίας.

Σε συνέχεια της προηγούμενης ερώτησης, οι εκπαιδευτικοί του δείγματος κλήθηκαν να δηλώσουν τον αριθμό των ετών που έχουν διδάξει ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και ωράριο εργασίας (πλήρες, μη πλήρες και ωρομίσθιοι), καθώς και το πλήθος των εκπαιδευτικών μονάδων (ανά έτος) στις οποίες συμπλήρωναν ωράριο. Στον πίνακα που ακολουθεί αποδίδεται η μέση τιμή των απαντήσεων των εκπαιδευτικών ανά κατηγορία.

οι), καθώς και το πλήθος των εκπαιδευτικών μονάδων (ανά έτος) στις οποίες συμπλήρωναν ωράριο. Στον πίνακα που ακολουθεί αποδίδεται η μέση τιμή των απαντήσεων των εκπαιδευτικών ανά κατηγορία.

Πίνακας 3.1: Έτη προϋπηρεσίας των εκπαιδευτικών των δειγμάτων ανά εκπαιδευτική βαθμίδα και ωράριο εργασίας.

Πόσα χρόνια συνολικά έχετε διδάξει ανά βαθμίδα και ωράριο εργασίας;	Ποσοστό εκπαιδευτικών που έχουν διδάξει σε κάθε βαθμίδα	Συνολικός αριθμός ετών ανά βαθμίδα	Πόσα από αυτά τα έτη υπηρετούσατε:			Σε πόσες εκπαιδευτικές μονάδες (ανά έτος) συμπληρώνατε ωράριο
			Με πλήρες ωράριο	Με μη πλήρες ωράριο (αλλά με περισσότερες από 12 ώρες την εβδομάδα)	Ως ωρομίσθιος (λιγότερες από 12 ώρες την εβδομάδα)	
Σε Δημοτικό	10,3%	5,3 έτη	7,3 έτη	9,0 έτη	5,1 έτη	1,9 σχ. μον.
Σε Γυμνάσιο	79,0%	9,9 έτη	9,6 έτη	5,4 έτη	4,8 έτη	1,2 σχ. μον.
Σε Γενικό Λύκειο	100,0%	11,8 έτη	11,0 έτη	5,6 έτη	4,6 έτη	1,3 σχ. μον.

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 252 (72,0 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 252 εκπαιδευτικούς του δείγματος που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 10,3% έχουν διδάξει σε δημοτικό κατά μέσο όρο 5,3 έτη. Από τη συνολική προϋπηρεσία του κάθε εκπαιδευτικού στο Δημοτικό, εκείνοι που έχουν υπηρετήσει με πλήρες ωράριο δηλώνουν κατά μέσο όρο 7,3 έτη, εκείνοι που έχουν υπηρετήσει με μη πλήρες ωράριο δηλώνουν κατά μέσο όρο

9,0 έτη, ενώ ως ωρομίσθιοι δηλώνουν κατά μέσο όρο 5,1 έτη. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί που έχουν διδάξει στα Δημοτικά συμπλήρωναν ωράριο σε 1,9 κατά μέσο όρο σχολικές μονάδες ανά έτος.

Το 79,0% των εκπαιδευτικών έχει διδάξει σε Γυμνάσιο κατά μέσο όρο 9,9 έτη. Από τη συνολική προϋπηρεσία του κάθε εκπαιδευτικού στο Γυμνάσιο, εκείνοι που έ-

χουν υπηρετήσει με πλήρες ωράριο δηλώνουν κατά μέσο όρο 9,6 έτη, εκείνοι που έχουν υπηρετήσει με μη πλήρες ωράριο δηλώνουν κατά μέσο όρο 5,4 έτη, ενώ ως ωρομίσθιοι δηλώνουν 4,8 έτη. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί που έχουν διδάξει στα Γυμνάσια συμπλήρωναν ωράριο σε 1,2 κατά μέσο όρο σχολικές μονάδες ανά έτος.

Το τελευταίο στοιχείο της ταυτότητας του δείγματος αφορά το συνολικό αριθμό ετών που εκπαιδευτικοί έχουν διδάξει σε φροντιστήρια /ιδιαίτερα μαθήματα τά-

Τέλος, το σύνολο των εκπαιδευτικών του δείγματος έχει υπηρετήσει στα Γενικά Λύκεια κατά μέσο όρο 11 έτη με πλήρες ωράριο, 5,6 έτη με μη πλήρες ωράριο και 4,6 ως ωρομίσθιοι, ενώ ανά έτος συμπληρώνουν ωράριο σε 1,3 κατά μέσο όρο εκπαιδευτικές μονάδες.

ξων του Γενικού Λυκείου. Στον πίνακα που ακολουθεί αποδίδεται η μέση τιμή των απαντήσεων των εκπαιδευτικών ανά κατηγορία.

Πίνακας 3.2: Έτη διδασκαλίας των εκπαιδευτικών των δειγματος σε φροντιστήρια / ιδιαίτερα μαθήματα τάξεων Γενικού Λυκείου.

Πόσα χρόνια συνολικά έχετε διδάξει σε φροντιστήρια / ιδιαίτερα μαθήματα τάξεων Γενικού Λυκείου;	Συνολικός αριθμός ετών	Πόσα από αυτά τα έτη υπηρετούσατε:			Αριθμός φροντιστηρίων (ανά έτος)
		Πλήρης απασχόληση	Μερική απασχόληση	Περιστασιακά	
	13,7 έτη	11,1 έτη	7,9 έτη	8,2 έτη	1,7 φροντ.

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 149 (42,6 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Οι 149 εκπαιδευτικοί που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση έχουν διδάξει κατά μέσο σε φροντιστήρια / ι-διαίτερα μαθήματα τάξεων του Γενικού Λυκείου 13,7 έτη συνολικά. Ως προς τη μορφή απασχόλησής τους, δηλώνουν κατά μέσο όρο 11,1 έτη διδασκαλίας με πλή-

ρη απασχόληση, 7,9 έτη με μερική απασχόληση και 8,2 έτη κατά μέσο όρο περιστασιακής απασχόλησης. Τέλος, ανά έτος συμπληρώνουν κατά μέσο όρο ωράριο σε 1,7 φροντιστήρια.

3.2 Μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα

Το Γενικό Λύκειο και η Τεχνολογική Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τ.Ε.Ε.), ως διαφορετικοί τύποι βαθμίδων, ανήκουν στο επίπεδο της **ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης**, δεν αποτελούν υποχρεωτικές βαθμίδες εκπαίδευσης, αλλά βαθμίδες που επιλέγονται από τους απόφοιτους της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό και Γυμνάσιο), και ταυτόχρονα βαθμίδες που τροφοδοτούν την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Όσοι απόφοιτοι της υποχρεωτικής εκπαίδευσης δεν επιλέξουν να φοιτήσουν στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καταφεύγουν στην αγορά εργασίας. Επομένως, τα χαρακτηριστικά του Γενικού Λυκείου και της ΤΕΕ, ως μορφωτικών βαθμίδων του ίδιου επιπέδου, θεωρούνται απολύτως διακεκριμένα, άρα και αυτόνομα: το Γενικό Λύκειο θεωρείται βαθμίδα **Γενικής Εκπαίδευσης**, ενώ η ΤΕΕ βαθμίδα **Επαγγελματικής Εκπαίδευσης**.

Σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής, ωστόσο, η μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου έχει τεθεί έντονα ως ζήτημα, κυρίως λόγω της άμεσης σχέσης των απολυτηρίων εξετάσεων του με το σύστημα πρόσβασης των αποφοίτων του Γενικού Λυκείου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και συνακόλουθα της επίδρασής του μηχανισμού αυτού στο πρόγραμμα σπουδών κυρίως της Β και Γ τάξης του Γενικού Λυκείου.

«Το Λύκειο με την υπάρχουσα μορφή του δεν έχει την κατά νόμο εκπαιδευτική του αυτονομία, αφού είναι προσανατολισμένο κατά κύριο λόγο στην πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα προγράμματα σπουδών, οι πανελλαδικές εξετάσεις, αλλά κυρίως η διδακτική πρακτική κατευθύνουν τον μαθητή, ιδιαίτερος στην Β' και Γ' Λυκείου, σε μια εξαντλητική προσπάθεια προετοιμασίας για την εξασφάλιση μιας θέσης στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ της χώρας. Ο στόχος της πρόσβασης στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση, με όλες τις συνεπακόλουθες παρενέργειες, δημιούργησε τα τελευταία χρόνια ένα στρεβλό σύστημα, που όχι μόνο δεν προσφέρει την απαιτούμενη γνώση και εκπαίδευση στους μαθητές, αλλά δημιουργεί γενιές πολιτών χωρίς ουσιαστική παιδεία.

Η δομή του συστήματος του σημερινού Λυκείου προσανατολίζει τους μαθητές στην Β' και Γ' Λυκείου στο να επιλέξουν ανάμεσα σε τρεις κατευθύνσεις τον κύκλο σπουδών που θέλουν να ακολουθήσουν και στη συνέχεια με κάποιους συντελεστές βαρύτητας μαθημάτων να εισαχθούν μετά από πανελλαδικές εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι πανελλαδικές εξετάσεις από μέσο έγιναν σκοπός και ο μαθητής λαμβάνει μια τεχνικού τύπου εκπαίδευση (τεχνική εξετάσεων), είτε από ίδιο το σχολείο είτε από τα φροντιστήρια, για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις ανάγκες των πανελλαδικών εξετάσε-

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει

ων. Το Λύκειο έτσι έχασε τον παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό του ρόλο και έγινε η προκαταρκτική βαθμίδα για τα πανεπιστήμια.» (απόσπασμα από την πρόταση της Επιτροπής του Υπουργείου Παιδείας, 04/10/2010, www.essos.gr).

Η αποδυνάμωση της μορφωτικής αυτονομίας του Γενικού Λυκείου, στο βαθμό και στην έκταση που σημειώνεται, οφείλεται, είτε στην αλλοίωση των ιδιαίτερων μορφωτικών χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης βαθμίδας, που θα την καθιστούσαν μοναδική, κι όχι προστάδιο της επόμενης, είτε στο κοινωνικά υποτιμημένο «επαγγελματικό περίγραμμα» που η αγορά εργασίας αναγνωρίζει στον τίτλο της. Το απολυτήριο του Γενικού Λυκείου έχει την αξία του ως ακαδημαϊκός τίτλος, αλλά στερείται περιγράμματος επαγγελματικών προσόντων.

Η Τ.Ε.Ε. αντίθετα, ως η δεύτερη βαθμίδα επιλογής της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, είναι απολύτως υποτιμημένη, θεωρούμενη ως αναγκαστική επιλογή των αποφοίτων της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης που η επίδοσή τους δεν θα τους επιτρέψει την αποφοίτησή τους από το Γενικό Λύκειο. Ωστόσο, η μορφωτική αυτονομία της Τ.Ε.Ε. δεν έχει τεθεί ως ζήτημα. Το θέμα στη συγκεκριμένη περίπτωση, είναι η κοινωνική και εκπαιδευτική αναβάθμισή της, ως πρώτης βαθμίδας αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

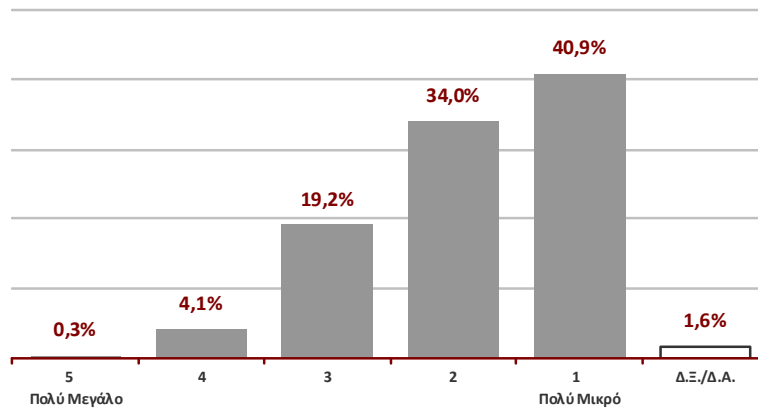
Με την πρώτη ομάδα ερωτήσεων του ερωτηματολογίου επιχειρείται:

A) Να καταγραφεί η άποψη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σχετικά με το θέμα της μορφωτικής αυτονομίας του Γενικού Λυκείου, και

B) Να διερευνηθεί η διαφοροποίησή του, ως εκπαιδευτικής βαθμίδας, τόσο από το Γυμνάσιο (κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση), όσο και από την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

αναβαθμιστεί ο εκπαιδευτικός του ρόλος;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.4: Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει αναβαθμιστεί ο εκπαιδευτικός του ρόλος;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 318 (90,9%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 1,87

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

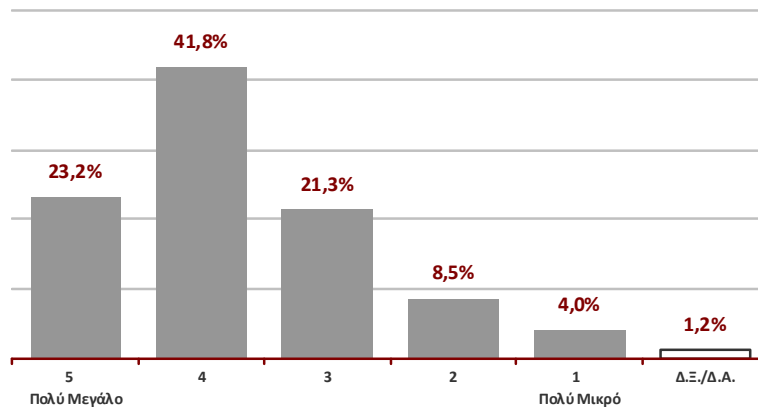
Από τους 318 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 74,8% θεωρούν ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου έχουν αναβαθμίσει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τον εκπαιδευτικό του ρόλο. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 40,9% των εκπαιδευτικών απάντησε την κατηγορία «πολύ μικρό» βαθμό (1). Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 4,4% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο εκπαιδευτικός ρόλος του Γενικού Λυκείου έχει αναβαθμι-

στεί σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 1,87 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου έχουν αναβαθμίσει τον εκπαιδευτικό του ρόλο σε μικρό έως και πολύ μικρό βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει

υποβαθμισθεί ο εκπαιδευτικός του ρόλος;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.5 : Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει υποβαθμισθεί ο εκπαιδευτικός του ρόλος;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 328 (93,7%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,73

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 328 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 64,9% των εκπαιδευτικών εκτιμούν ότι ο εκπαιδευτικός ρόλος του Γενικού Λυκείου υποβαθμίστηκε σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 12,5% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα

σπουδών του Γενικού Λυκείου υποβάθμισαν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τον εκπαιδευτικό του ρόλο. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόλις το 4,0% των εκπαιδευτικών απάντησε την κατηγορία «πολύ μικρό» βαθμό (1). Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι

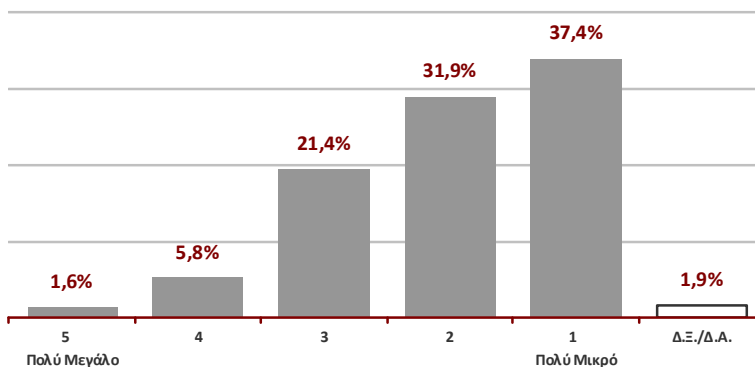
3,73 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχη τάση υποστηρίζει ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού

Λυκείου έχουν υποβαθμίσει τον εκπαιδευτικό του ρόλο σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει

αναβαθμισθεί ο κοινωνικός του ρόλος;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.6 : Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει αναβαθμισθεί ο κοινωνικός του ρόλος;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 313 (89,4%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,00

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

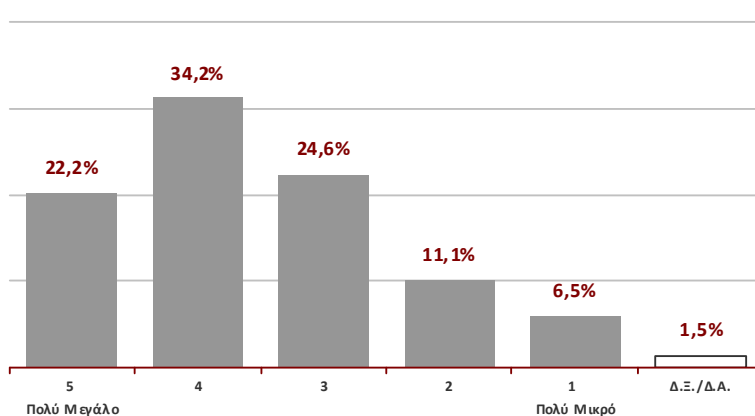
Από τους 313 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 69,3% θεωρούν ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου αναβάθμισαν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τον κοινωνικό του ρόλο. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 37,4% των εκπαιδευτικών απάντησε την κατηγορία «πολύ μικρό» (1). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 7,3% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενι-

κού Λυκείου αναβαθμίσθηκε σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό». Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,00 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχη τάση υποστηρίζει ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου έχουν αναβαθμίσει τον κοινωνικό του ρόλο σε μικρό βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει

υποβαθμισθεί ο κοινωνικός του ρόλος;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.7 : Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει υποβαθμισθεί ο κοινωνικός του ρόλος;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 325 (92,9%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,55

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

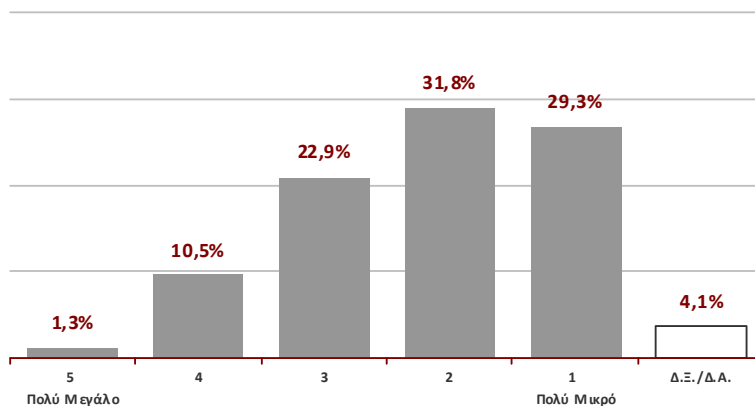
Από τους 325 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 56,3% εκτιμούν ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου υποβαθμίστηκε σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 17,5% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου υποβάθμισαν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τον κοινωνικό του ρόλο. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόλις το 6,5% των εκπαιδευτικών απάντησε την κατηγορία

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι διατη-

«πολύ μικρό» βαθμό (1). Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,55 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου έχουν υποβαθμίσει τον κοινωνικό του ρόλο σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

ρεί τη μορφωτική του αυτονομία;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.8 : Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι διατηρεί τη μορφωτική του αυτονομία;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 314 (89,7%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,19

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 314 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 61,1% θεωρούν ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου διατηρούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τη μορφωτική του αυτονομία. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 11,8% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου διατηρήθηκε σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό». Για λόγους συσχέτισμού

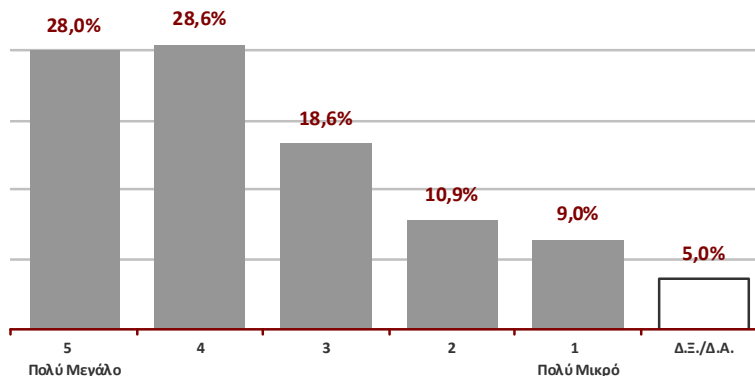
της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,19 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι δεδομένων των συχνών αλλαγών στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου, η μορφωτική του αυτονομία έχει διατηρηθεί σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει απολέσει τη μορφωτική του αυτονομία;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 322 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 56,5% εκτιμούν ότι η μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου έχει απολεσθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκε-

ται το 19,9% εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι οι συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου έχουν απολέσει σε «μικρό και πολύ μικρό» τη μορφωτική του αυτονομία. Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,58 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι, δεδομένων των συχνών αλλαγών στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου, η μορφωτική του αυτονομία έχει απολεσθεί σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό

Γράφημα 3.9 : Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι έχει απολέσει τη μορφωτική του αυτονομία;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 322 (92,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,58

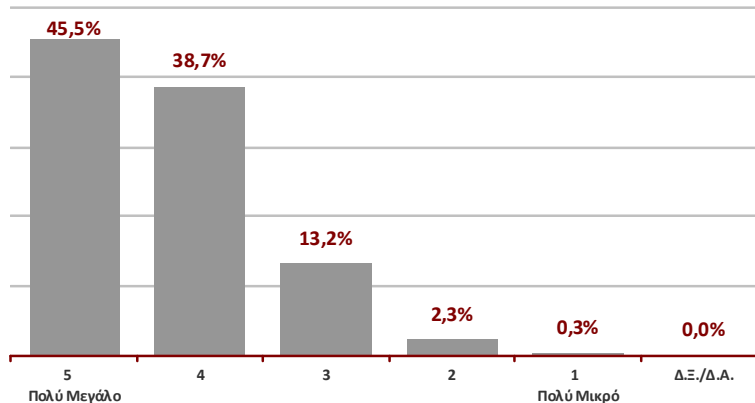
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη της

καλλιέργειας γνώσεων των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.10 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας γνώσεων των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 341 (97,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,27

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

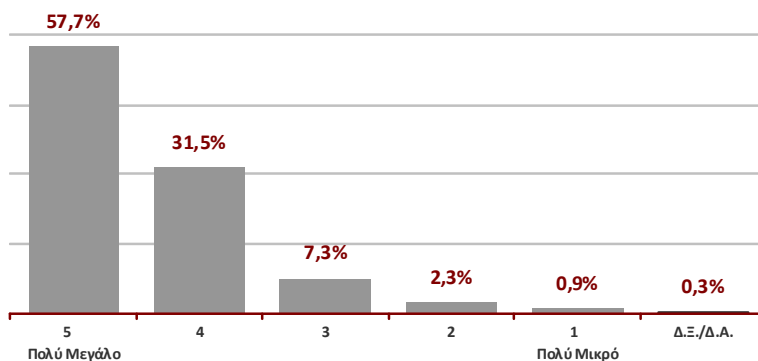
Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 84,2% εκτιμούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας γνώσεων των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 2,6% θεωρούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας γνώσεων των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,27 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας των γνώσεων των μαθητών θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη της

καλλιέργειας στάσεων ζωής των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.11 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας στάσεων ζωής των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 343 (98,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,43

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

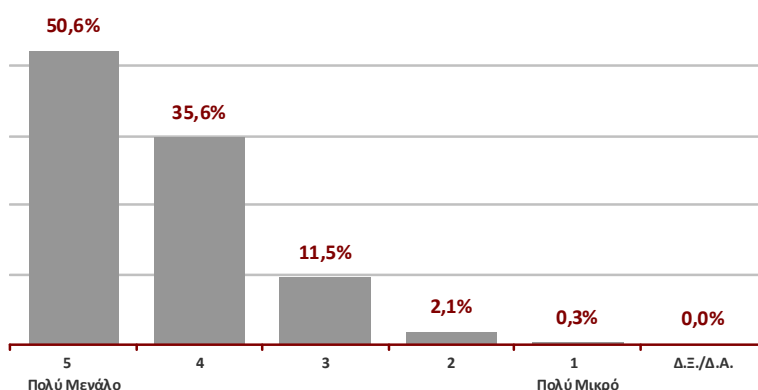
Από τους 343 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 89,2% εκτιμούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας στάσεων ζωής των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο). Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 3,2% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας στάσεων ζωής των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,43 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας στάσεων ζωής των μαθητών θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη των δε-

ξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.12 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 340 (97,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,34

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 86,2% εκτιμούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθη-

τών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο). Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 2,4% των εκ-

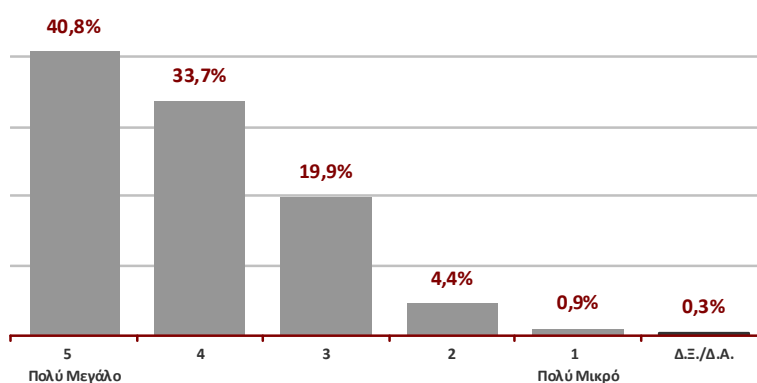
παιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο). Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,34 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελά-

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω αξιοποίηση των

χιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, η περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

βιωματικών μορφών προσέγγισης της γνώσης πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.13 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω αξιοποίηση των βιωματικών μορφών προσέγγισης της γνώσης πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 **Την ερώτηση απάντησαν:** 341 (97,4%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,09

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 74,5% εκτιμούν ότι η περαιτέρω αξιοποίηση των βιωματικών μορφών προσέγγισης της γνώσης θα πρέπει να το συνέχει σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο). Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 5,3% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι η περαιτέρω αξιοποίηση των βιωματικών μορφών προσέγγισης της γνώσης θα πρέπει να το συνέχει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο). Για λόγους

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη και της προφορικής έκφρασης των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

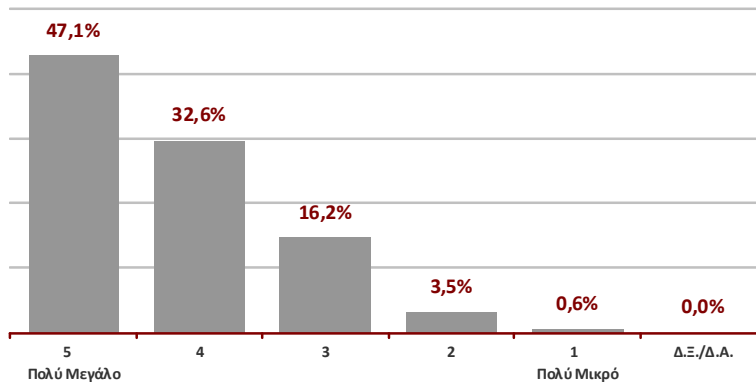
Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 79,7% εκτιμούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη και της προφορικής έκφρασης των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο).

συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,09 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, η περαιτέρω αξιοποίηση των βιωματικών μορφών προσέγγισης της γνώσης θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) σε μεγάλο βαθμό.

Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 4,1% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη και της προφορικής έκφρασης των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,22 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, η περαιτέρω ανάπτυξη και της προφορικής έκφρασης των μαθητών θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Γράφημα 3.14 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη και της προφορικής έκφρασης των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 340 (97,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,22

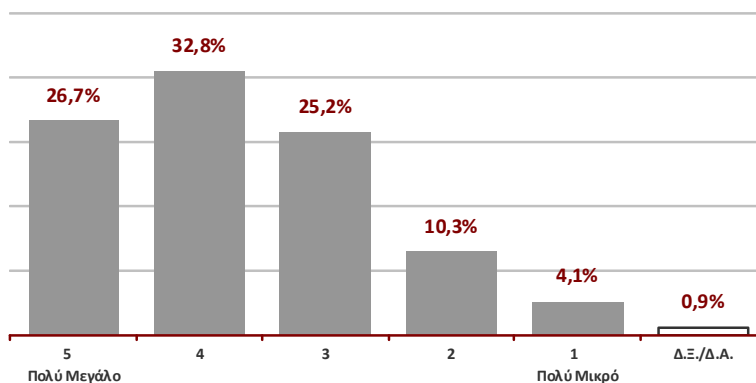
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη της

καλλιτεχνικής έκφρασης των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.15 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 341 (97,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,68

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

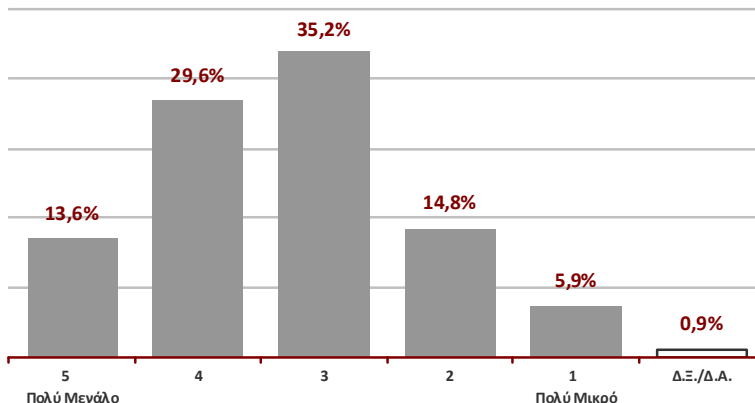
Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 59,5% εκτιμούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης θα πρέπει να το συνέχει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 14,4% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης των μαθητών/-τριών θα πρέπει να το συνέχει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο). Αξίζει να σημειωθεί ότι μόλις το 4,1% των

εκπαιδευτικών απάντησε την κατηγορία «πολύ μικρό» βαθμό (1). Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,68 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης των μαθητών θα πρέπει να το συνέχει με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η έμφαση στην εξειδίκευση στα μαθησιακά αντι-

κείμενα πιστεύετε ότι θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.16 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η έμφαση στην εξειδίκευση στα μαθησιακά αντικείμενα πιστεύετε ότι θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 338 (96,6%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,30

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

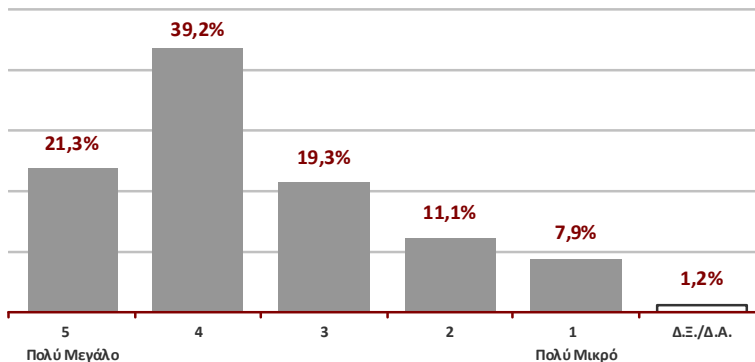
Από τους 338 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 43,2% εκτιμούν ότι η έμφαση στην εξειδίκευση στα μαθησιακά αντικείμενα θα πρέπει να το διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 20,7% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεωρούν ότι η έμφαση στην εξειδίκευση στα μαθησιακά αντικείμενα θα πρέπει να το διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Αξίζει να σημειωθεί ότι μόλις το 5,9% των εκπαιδευτικών απάντησε την κατηγορία «πολύ μικρό» βαθμό (1).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των μαθησιακών αντικειμένων και ο

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,30 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι, δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, η έμφαση στην εξειδίκευση στα μαθησιακά αντικείμενα θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη αλλά και την επόμενη βαθμίδα σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

περιορισμός της ύλης θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.17 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των μαθησιακών αντικειμένων και ο περιορισμός της ύλης θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 342 (97,7%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,56

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

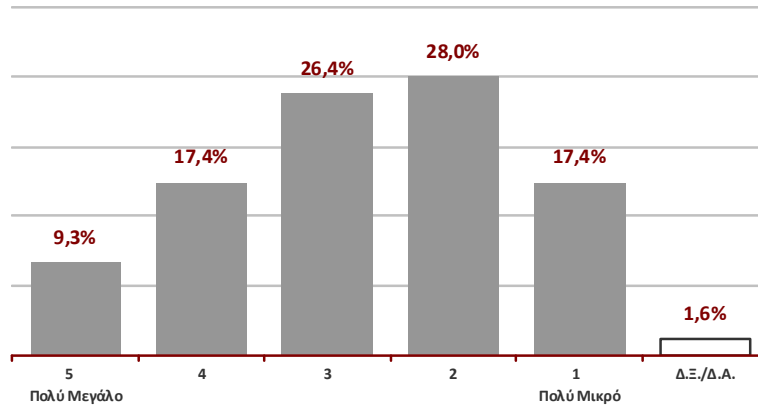
Από τους 342 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 60,5% εκτιμούν ότι η διεύρυνση των μαθησιακών αντικειμένων και ο περιορισμός της ύλης τους θα πρέπει να το διακρίνουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 19,0% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η διεύρυνση των μαθησιακών αντικειμένων και ο περιορισμός της ύλης τους θα πρέπει να το διακρίνουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό ο περιορισμός των μαθησιακών αντικειμένων και

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,56 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι, δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, η διεύρυνση των μαθησιακών αντικειμένων και ο περιορισμός της ύλης τους θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη αλλά και την επόμενη βαθμίδα σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

η διεύρυνση της εξειδίκευσης θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.18 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό ο περιορισμός των μαθησιακών αντικειμένων και η διεύρυνση της εξειδίκευσης θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 322 (92,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,73

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

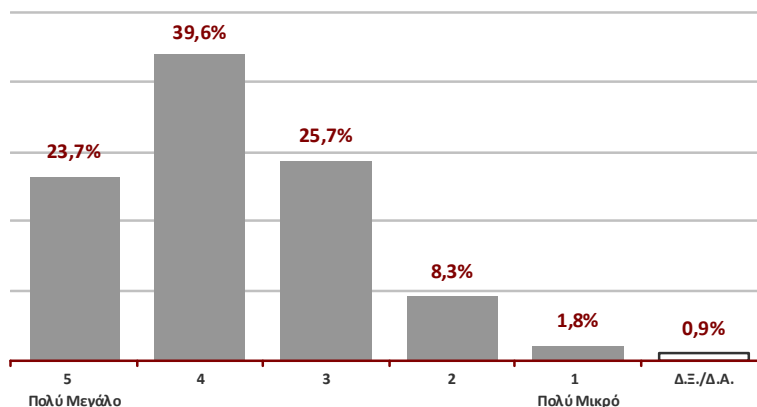
Από τους 322 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 45,3% εκτιμούν ότι ο περιορισμός των μαθησιακών αντικειμένων και η διεύρυνση της εξειδίκευσης θα πρέπει να το διακρίνουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 26,7% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι ο περιορισμός των μαθησιακών αντικειμένων και η διεύρυνση της εξειδίκευσης θα πρέπει να το διακρίνουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η εξοικείωση των μαθητών/-τριών με τη μεθοδο-

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,73 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι, δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, ο περιορισμός των μαθησιακών αντικειμένων και η διεύρυνση της εξειδίκευσης θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη αλλά και την επόμενη βαθμίδα σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

λογία της επιστήμης θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.19 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη **μορφωτική αυτονομία** της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η εξοικείωση των μαθητών/-τριών με τη μεθοδολογία της επιστήμης θα πρέπει να το **διακρίνει** από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 338 (96,6%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,76

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

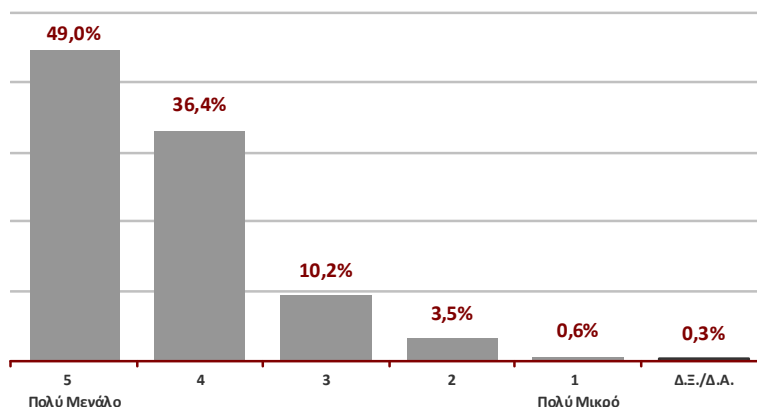
Από τους 338 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 63,3% εκτιμούν ότι η εξοικείωση των μαθητών/-τριών με τη μεθοδολογία της επιστήμης θα πρέπει να το διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 10,1% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η εξοικείωση των μαθητών/-τριών με τη μεθοδολογία της επιστήμης θα πρέπει να το διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η συστηματική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,76 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι, δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, η εξοικείωση των μαθητών με τη μεθοδολογία της επιστήμης θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη αλλά και την επόμενη βαθμίδα σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

πληροφόρησης θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.20 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη **μορφωτική αυτονομία** της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η συστηματική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης θα πρέπει να το **διακρίνει** από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 343 (98,0%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,30

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

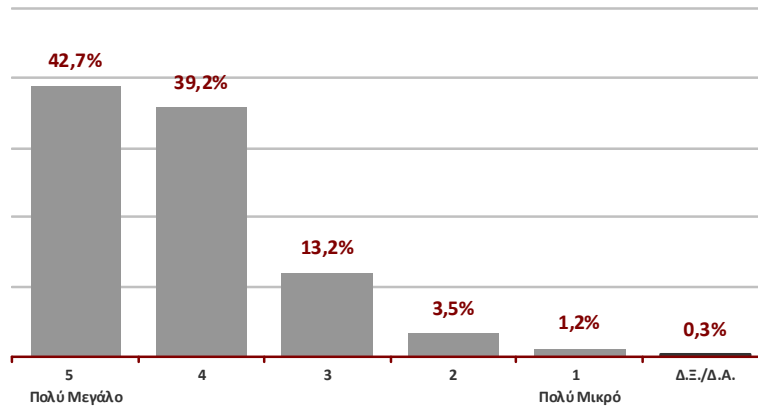
Από τους 343 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 85,4% εκτιμούν ότι η συστηματική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης θα πρέπει να το διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 4,1% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η συστηματική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης θα πρέπει να το διακρίνουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία και

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,30 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι, δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, η συστηματική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη αλλά και την επόμενη βαθμίδα σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

την εργαστηριακή άσκηση θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.21 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία και την εργαστηριακή άσκηση θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 342 (97,7%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,19

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

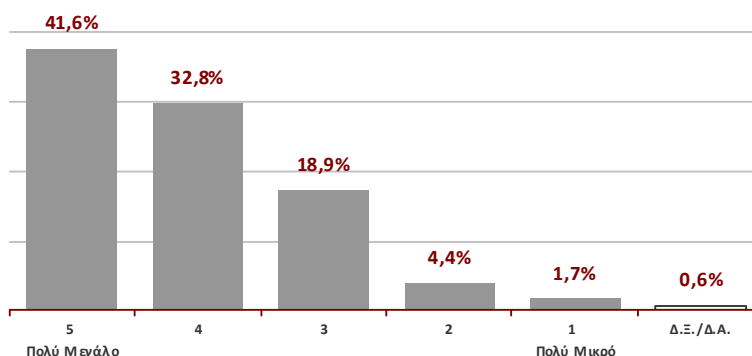
Από τους 342 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 81,9% εκτιμούν ότι η εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία και την εργαστηριακή άσκηση θα πρέπει να το διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 4,7% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία και την εργαστηριακή άσκηση θα πρέπει να το διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η εκπαίδευση στη σύνταξη ατομικών και ομαδικών μελετών θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,19 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι, δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, η εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία και την εργαστηριακή άσκηση θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη αλλά και την επόμενη βαθμίδα σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

κών μελετών θα πρέπει να το διακρίνει από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.22 : Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό η εκπαίδευση στη σύνταξη ατομικών και ομαδικών μελετών θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 344 (98,3%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,09

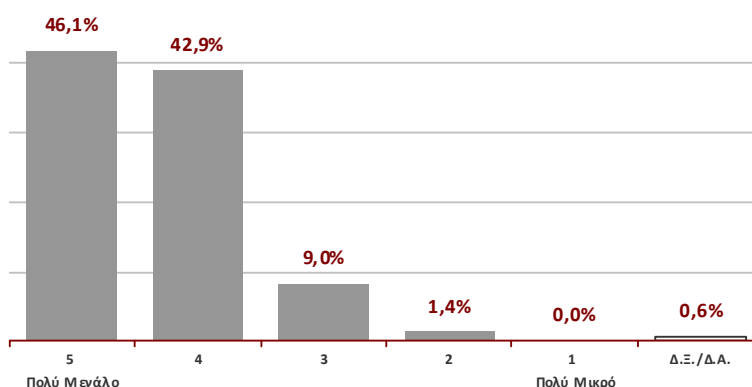
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 344 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 74,4% εκτιμούν ότι η εκπαίδευση στην σύνταξη ατομικών και ομαδικών μελετών θα πρέπει να το διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια). Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 6,1% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η εκπαίδευση στην σύνταξη ατομικών και ομαδικών μελετών θα πρέπει να το διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό από την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια).

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «σε ποιο βαθμό η διεύρυνση της δυνατότητας για αυτενέργεια των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να

διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.23 : Σε ποιο βαθμό η διεύρυνση της δυνατότητας για αυτενέργεια των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 345 (98,6%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,34

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 345 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 89,0% εκτιμούν ότι η διεύρυνση

της δυνατότητας για αυτενέργεια των μαθητών/-τριών θα πρέπει να διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο»

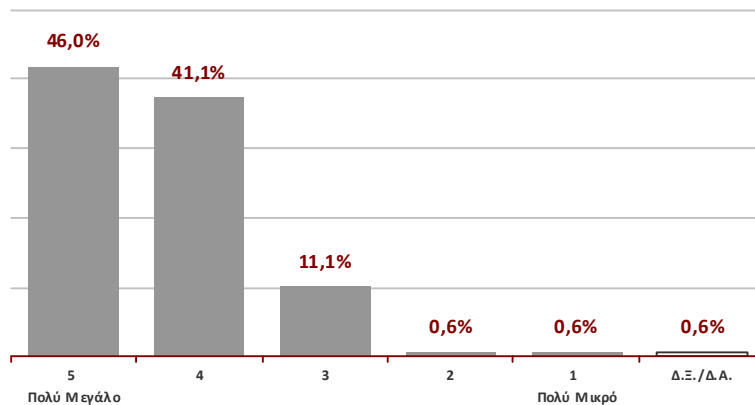
βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 1,4% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η διεύρυνση της δυνατότητας για αυτενέργεια των μαθητών/-τριών θα πρέπει να διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό η αναγνώριση των δικαιωμάτων και η ανάληψη των υποχρεώσεων στην ομάδα πιστεύετε ότι θα

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,34 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η διεύρυνση της δυνατότητας για αυτενέργεια των μαθητών θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

πρέπει να διακρίνουν το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.24 : Σε ποιο βαθμό η αναγνώριση των δικαιωμάτων και η ανάληψη των υποχρεώσεων στην ομάδα πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνουν το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 341 (97,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,32

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 87,1% εκτιμούν ότι η αναγνώριση των δικαιωμάτων και η ανάληψη των υποχρεώσεων στην ομάδα θα πρέπει να διακρίνουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 1,2% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η αναγνώριση των δικαιωμάτων και η ανάληψη των υποχρεώσεων στην ομάδα θα πρέπει να διακρίνουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των βαθμών ελευθερίας στις επιλογές των μαθημάτων των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

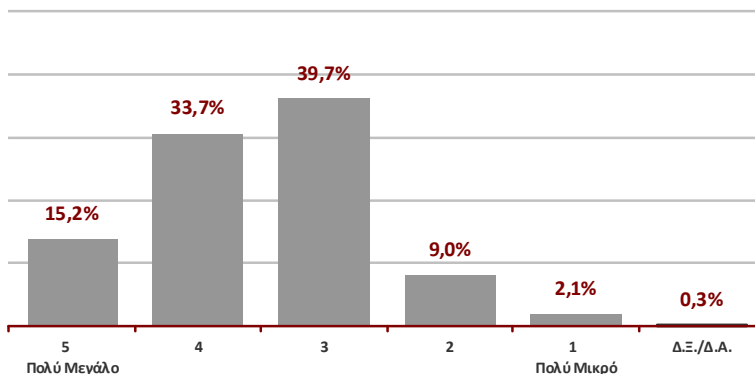
Από τους 335 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 49,0% εκτιμούν ότι η διεύρυνση των βαθμών ελευθερίας στις επιλογές των μαθημάτων των μαθητών/-τριών θα πρέπει να διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων. Στον α-

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,32 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η αναγνώριση των δικαιωμάτων και η ανάληψη των υποχρεώσεων στην ομάδα θα πρέπει να διακρίνουν το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

ντίποδα, βρίσκεται το 11,0% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η διεύρυνση των βαθμών ελευθερίας στις επιλογές των μαθημάτων των μαθητών/-τριών θα πρέπει να διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,51 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η διεύρυνση των βαθμών ελευθερίας στις επιλογές των μαθημάτων των μαθητών θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

Γράφημα 3.25 : Σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των βαθμών ελευθερίας στις επιλογές των μαθημάτων των μαθητών/-τριών πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 335 (95,7%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,51

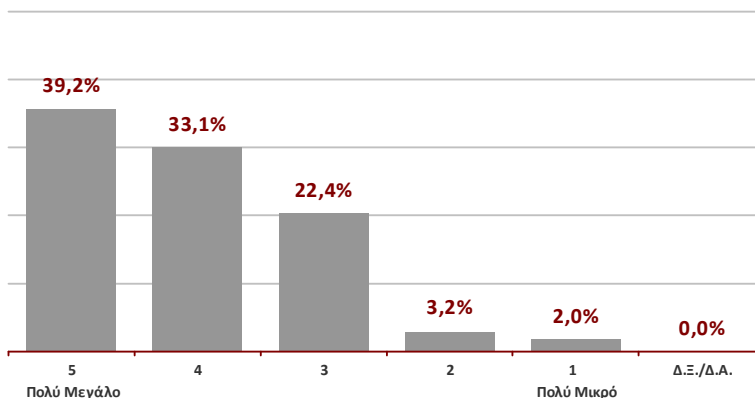
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό η έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρί-

νουν το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.26 : Σε ποιο βαθμό η έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνουν το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 344 (98,3%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,04

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

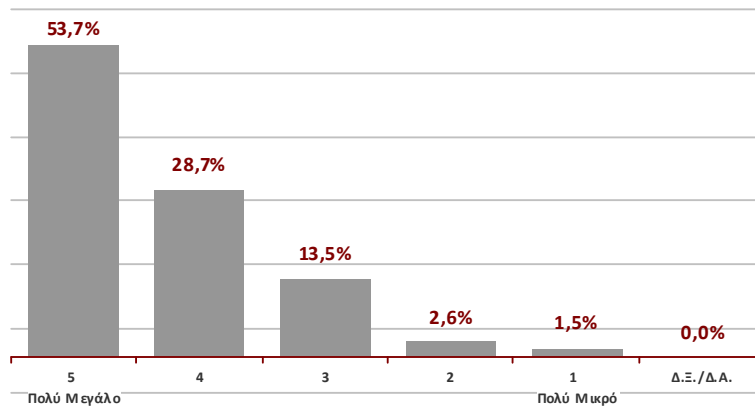
Από τους 344 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 72,4% εκτιμούν ότι η έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες θα πρέπει να διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 5,2% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες θα πρέπει να διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,04 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι η έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων σε μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό η έμφαση στην αποδοχή της διαφορετικότητας πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό

Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.27 : Σε ποιο βαθμό η έμφαση στην αποδοχή της διαφορετικότητας πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 341 (97,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,30

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

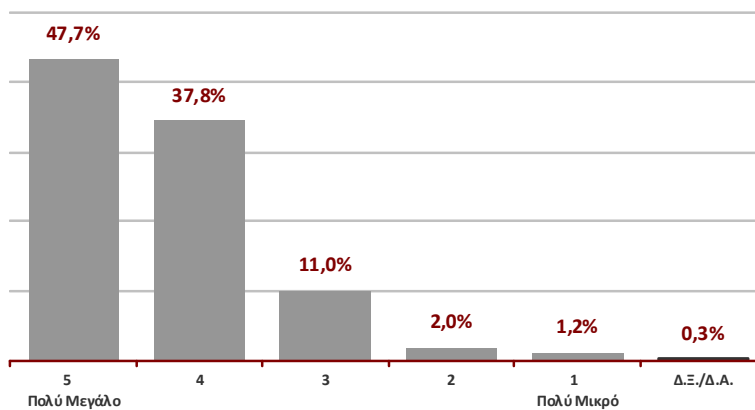
Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 82,4% εκτιμούν ότι η έμφαση στην αποδοχή της διαφορετικότητας θα πρέπει να διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 4,1% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η έμφαση στην αποδοχή της διαφορετικότητας θα πρέπει να διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,30 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η έμφαση στην αποδοχή της διαφορετικότητας θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των δυνατοτήτων για προσωπική έκφραση και δημιουργία πιστεύετε ότι θα πρέπει

να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.28 : Σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των δυνατοτήτων για προσωπική έκφραση και δημιουργία πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 344 (98,3%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,29

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 344 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 85,5% εκτιμούν ότι η διεύρυνση των δυνατοτήτων για προσωπική έκφραση και δημιουργία θα πρέπει να διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγά-

λο» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 3,2% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η διεύρυνση των δυνατοτήτων για προσωπική έκφραση

και δημιουργία θα πρέπει να διακρίνει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων.

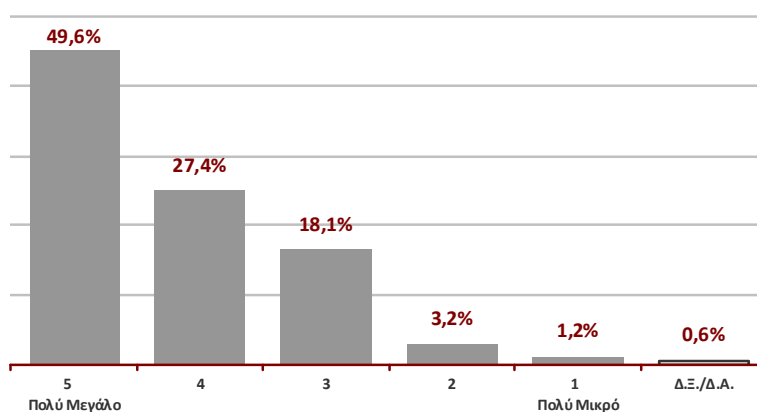
Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,29 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελά-

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των δυνατοτήτων για εθελοντική δράση και προσφορά πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

χιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η διεύρυνση των δυνατοτήτων για προσωπική έκφραση και δημιουργία θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.29 : Σε ποιο βαθμό η διεύρυνση των δυνατοτήτων για εθελοντική δράση και προσφορά πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 *Την ερώτηση απάντησαν:* 343 (98,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,22

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 343 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 77,0% των εκπαιδευτικών, εκτιμούν ότι η διεύρυνση των δυνατοτήτων για εθελοντική δράση και προσφορά θα πρέπει να διακρίνει σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 4,4% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι η διεύρυνση των δυνατοτήτων για εθελοντική δράση και προσφορά θα πρέπει να διακρίνει

σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,22 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η διεύρυνση των δυνατοτήτων για εθελοντική δράση και προσφορά θα πρέπει να διακρίνει το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Συνοπτικά, από την αποτύπωση των κατανομών των απαντήσεων που δόθηκαν από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος στο πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου σχετικά με τη μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σημειώνονται τα ακόλουθα:

➤ Λαμβάνοντας υπόψη τις συχνές αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου:

- Ο εκπαιδευτικός του ρόλος εκτιμάται ότι έχει αναβαθμιστεί σε πολύ μικρό βαθμό.
- Ο εκπαιδευτικός του ρόλος εκτιμάται ότι έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό.
- Ο κοινωνικός τους ρόλος εκτιμάται ότι έχει αναβαθμιστεί σε μικρό βαθμό.
- Ο κοινωνικός του ρόλος εκτιμάται ότι έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό.
- Το Γενικό Λύκειο εκτιμάται ότι έχει διατηρήσει τη μορφωτική του αυτονομία σε μικρό βαθμό.
- Το Γενικό Λύκειο εκτιμάται ότι έχει απολέσει τη μορφωτική του αυτονομία σε μεγάλο βαθμό.

➤ Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να το συνέχουν σε **μεγάλο βαθμό** με την προηγούμενη βαθμίδα είναι τα ακόλουθα:

- Η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας γνώσεων των μαθητών
- Η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας στάσεων ζωής των μαθητών
- Η περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών
- Η περαιτέρω ανάπτυξη των βιωματικών μορφών προσέγγισης της γνώσης
- Η περαιτέρω ανάπτυξη της προφορικής έκφρασης των μαθητών
- Η περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης των μαθητών

➤ Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης βαθμίδας, τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να το διακρίνουν από την προ-

ηγούμενη αλλά και την επόμενη βαθμίδα είναι τα ακόλουθα (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων):

- Η συστηματική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης (σε μεγάλο βαθμό)
- Η εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία και την εργαστηριακή άσκηση (σε μεγάλο βαθμό)
- Η εκπαίδευση στην σύνταξη ατομικών και ομαδικών μελετών (σε μεγάλο βαθμό)
- Η εξοικείωση των μαθητών με τη μεθοδολογία της επιστήμης (σε μεγάλο βαθμό)
- Η διεύρυνση των μαθησιακών αντικειμένων και ο περιορισμός της ύλης τους (σε μεγάλο βαθμό)
- Η έμφαση στην εξειδίκευση στα μαθησιακά αντικείμενα (σε μέτριο βαθμό)
- Ο περιορισμός των μαθησιακών αντικειμένων και η διεύρυνση της εξειδίκευσης (σε μικρό βαθμό)

➤ Τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διακρίνουν το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων είναι τα ακόλουθα (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων):

- Η διεύρυνση της δυνατότητας για αυτενέργεια των μαθητών (σε μεγάλο βαθμό)
- Η αναγνώριση των δικαιωμάτων και η ανάληψη των υποχρεώσεων στην ομάδα (σε μεγάλο βαθμό)
- Η έμφαση στην αποδοχή της διαφορετικότητας (σε μεγάλο βαθμό)
- Η διεύρυνση των δυνατοτήτων για προσωπική έκφραση και δημιουργία (σε μεγάλο βαθμό)
- Η διεύρυνση των δυνατοτήτων για εθελοντική δράση και προσφορά (σε μεγάλο βαθμό)
- Η έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες (σε μεγάλο βαθμό)
- Η διεύρυνση των βαθμών ελευθερίας στις επιλογές των μαθημάτων των μαθητών (σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό)

3.3 Βασικές κατευθύνσεις στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου

Η διαδικασία αποτίμησης των γνώσεων που έχουν αφομοιωθεί από τους μαθητές αποτελεί κύρια συνιστώσα όλων των βαθμίδων του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Ωστόσο, το σύστημα δεν φαίνεται να μπορεί να αποτιμήσει την κατάκτηση βασικών δεξιοτήτων/ ικανοτήτων των μαθητών και μαθητριών, προτάσσοντας μεγιστοποιημένους γενικούς στόχους με υψηλότερο κόστος στον προσωπικό χρόνο μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών.

Με την δεύτερη ομάδα ερωτήσεων του ερωτηματολογίου επιχειρείται:

Α) Να αποδοθεί η άποψη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σχετικά με το βασικό εκπαιδευτικό στόχο που πρέπει να υπηρετεί το Γυμνάσιο και το Γενικό Λύκειο, αλλά και του βαθμού που αυτός υπηρετείται στην πράξη σήμερα (Γενικό Λύκειο). Η διερεύνηση του βασικού εκπαιδευτικού στόχου επιχειρείται μέσα από τη σύγκριση τεσσάρων γενικών εκπαιδευτικών στόχων διαφοροποιημένης βαρύτητας και φιλοσοφίας. Η διαφοροποίηση των τεσσάρων εκπαιδευτικών στόχων έγκειται στην παραλλαγή των ακόλουθων τριών βασικών σημείων:

- Το επίπεδο των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων που πρέπει να διασφαλιστεί (μέγιστο ή ελάχιστο)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν»;

- Η ηλικία των μαθητών κατά την οποία θα πρέπει να διασφαλιστεί το παραπάνω επίπεδο (η μικρότερη δυνατή ή η πλέον κατάλληλη ηλικία), και
- Το σύνολο των αποδεκτών για τους οποίους θα πρέπει να διασφαλίζονται τα παραπάνω (για όλους τους μαθητές ή για όσους καταφέρουν να τα αφομοιώσουν).

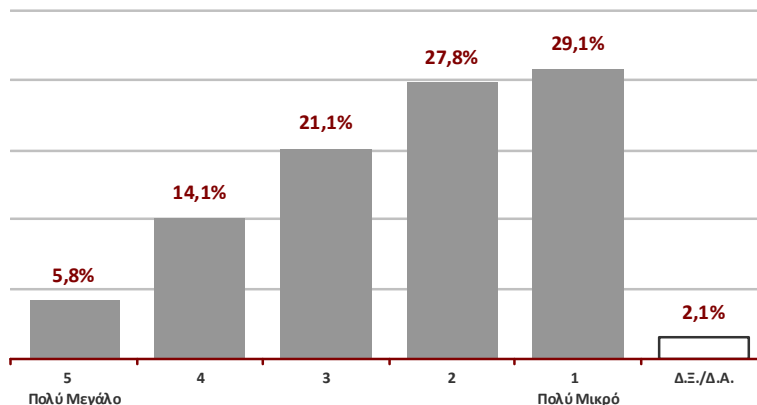
Β) Να διερευνηθεί ο βαθμός στον οποίο συγκεκριμένες ικανότητες – κλειδιά έχουν κατακτηθεί από τους μαθητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στη υποχρεωτική εκπαίδευση, αλλά και ο βαθμός στον οποίο οι ίδιες ικανότητες θα πρέπει να αποκτώνται κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

Γ) Να διερευνηθεί ο βαθμός στον οποίο το εκπαιδευτικό σύστημα αξιολογεί, ή θα πρέπει να αξιολογεί, και μη γνωστικές ικανότητες/δεξιότητες των μαθητών

Δ) Να αξιολογηθούν οι εναλλακτικές μέθοδοι και διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών, με βάση την εμπειρία των εκπαιδευτικών και να διερευνηθούν τα χαρακτηριστικά των επιτυχημένων μεθόδων, αλλά και τα προβλήματα και οι δυσκολίες που πιθανόν να ανακύπτουν κατά την εφαρμογή τους.

ΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.30 : Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 327 (93,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,38

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 327 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 56,9% συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 19,9% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν

με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,38 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελά-

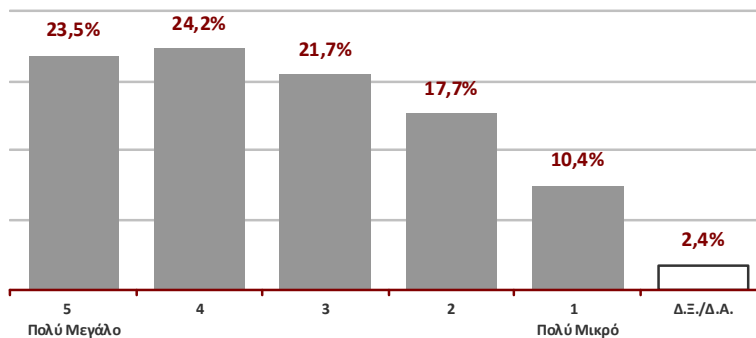
χιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μικρό έως και μέτριο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γυμνάσιο «να διασφαλίζουμε το

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ

ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν».

ΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.31 : Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 327 (93,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,34

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 327 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 47,7% συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές» σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 28,1% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθη-

τές» όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,34 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γυμνάσιο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές».

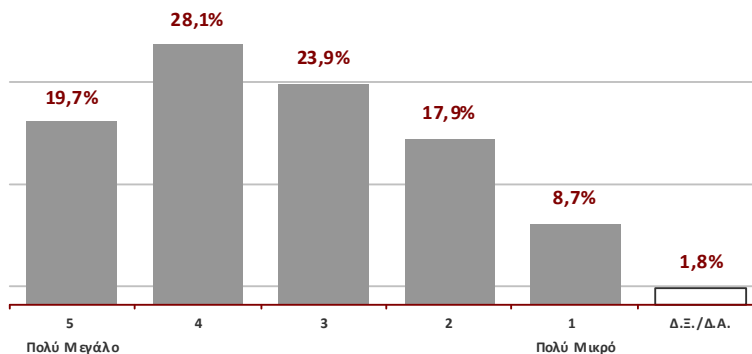
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 335 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 47,8% συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο). Στον

αντίποδα, βρίσκεται το 26,6% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,33 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γυμνάσιο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο».

Γράφημα 3.32 : Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό **συμφωνείτε** με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το **ΜΕΓΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;

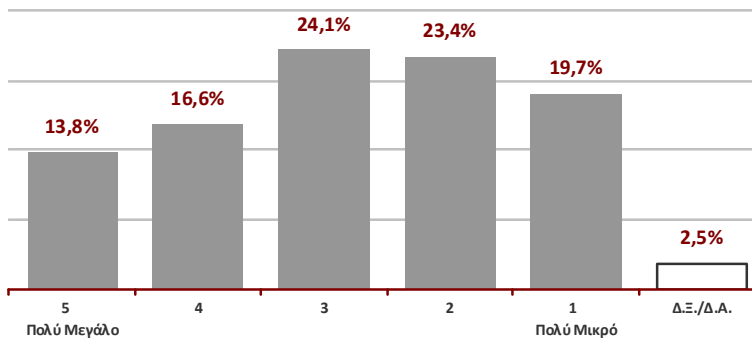
Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 **Την ερώτηση απάντησαν:** 335 (95,7%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,33

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙ-

ΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.33 : Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό **συμφωνείτε** με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το **ΕΛΑΧΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 **Την ερώτηση απάντησαν:** 320 (91,4%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,81

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 320 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 43,1% συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές» σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 30,3% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία,

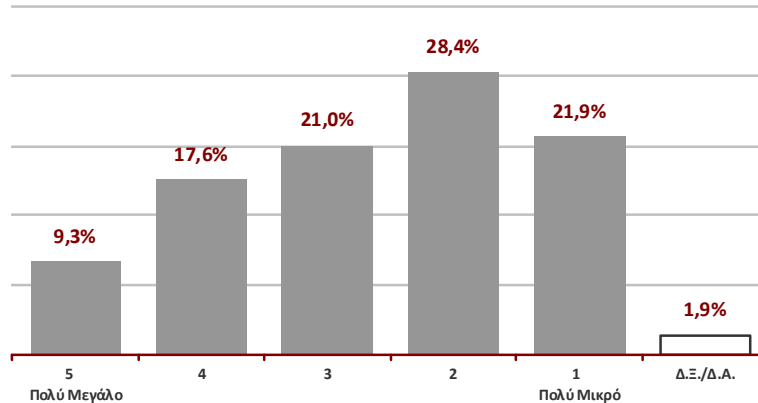
για όλους τους μαθητές» όσον αφορά στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,81 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μικρό έως και μέτριο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γυμνάσιο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να δια-

σφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.34 : Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 324 (92,6%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,63

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 324 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 50,3% συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 26,9% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώ-

σουν» όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,63 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μικρό έως και μέτριο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γενικό Λύκειο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν».

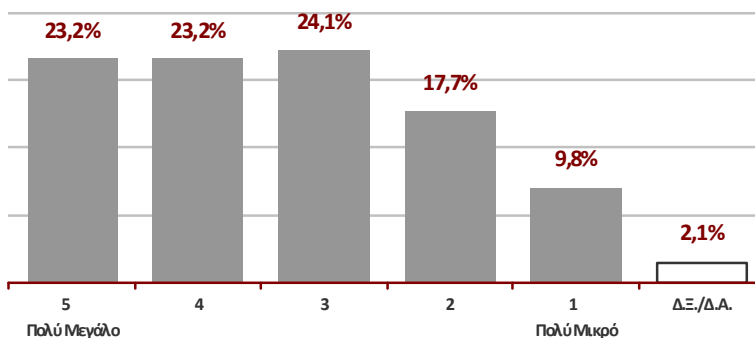
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 328 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 46,3% των εκπαιδευτικών, συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές» σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό

Λύκειο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 27,4% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές» όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,33 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γενικό Λύκειο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές».

Γράφημα 3.35 : Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό **συμφωνείτε** με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές;

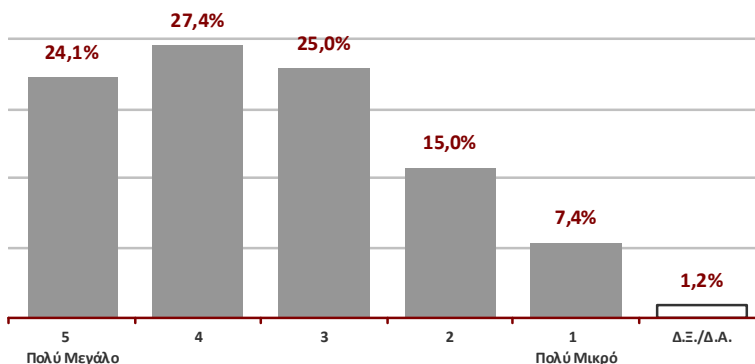
Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 *Την ερώτηση απάντησαν:* 328 (93,7%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,33

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να δια-

σφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.36 : Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό **συμφωνείτε** με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 *Την ερώτηση απάντησαν:* 340 (97,1%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,46

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

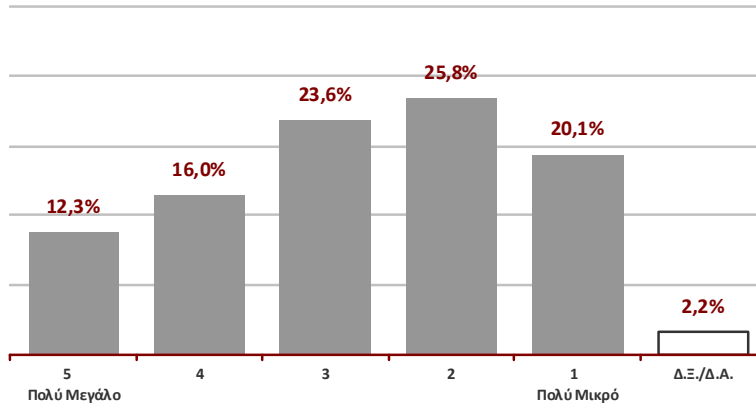
Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 51,5% συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 22,4% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις

αφομοιώσουν» όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο). Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,46 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γενικό Λύκειο «να διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να δια-

σφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.37 : Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τον γενικό εκπαιδευτικό στόχο να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 318 (90,9%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,74

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 318 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 45,9% συμφωνούν με τον γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές» σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 28,3% των εκπαιδευτικών που συμφωνούν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό με το γενικό στόχο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία»

α, για όλους τους μαθητές» όσον αφορά στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,74 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή οι εκπαιδευτικοί συμφωνούν κατά μέσο όρο σε μικρό έως και μέτριο βαθμό με τον εκπαιδευτικό στόχο για το Γενικό Λύκειο «να διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές».

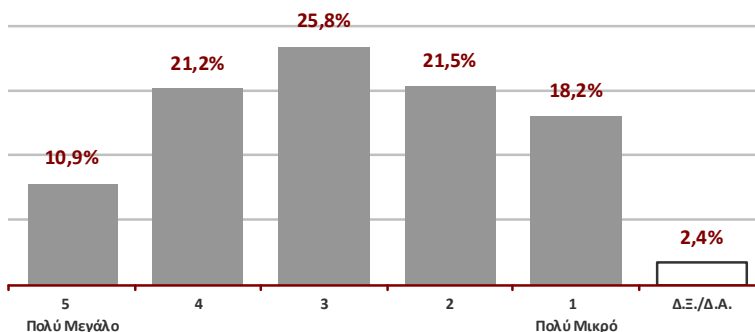
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 330 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 39,7% θεωρούν ότι ο γενικός εκπαιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή

ηλικία» υπηρετείται στην πράξη σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 32,1% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος στόχος υπηρετείται σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,85 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχοσα τάση θεωρεί ότι ο γενικός εκπαιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία» υπηρετείται στην πράξη σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

Γράφημα 3.38: Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 330 (94,3 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,85

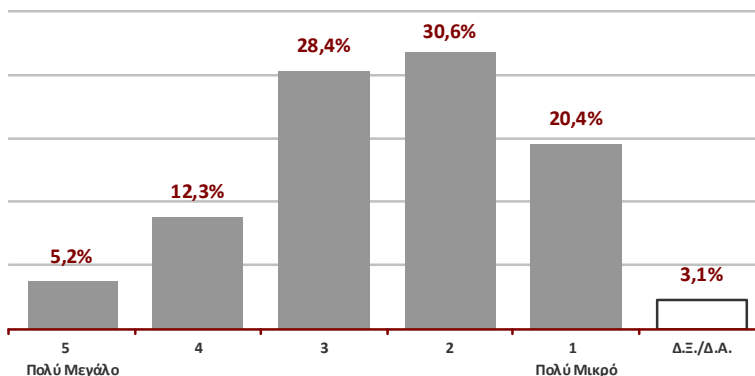
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των

γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.39: Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 324 (92,6 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,50

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

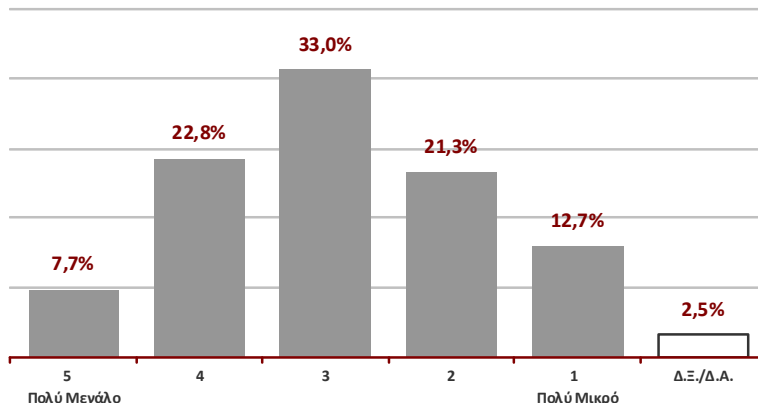
Από τους 324 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 50,9% θεωρούν ότι ο γενικός εκπαιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές» υπηρετείται στην πράξη σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 17,6% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος στόχος υπηρετείται σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,50 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχη τάση θεωρεί ότι ο γενικός εκπαιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές» υπηρετείται στην πράξη σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.40: Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 324 (92,6 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,91

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

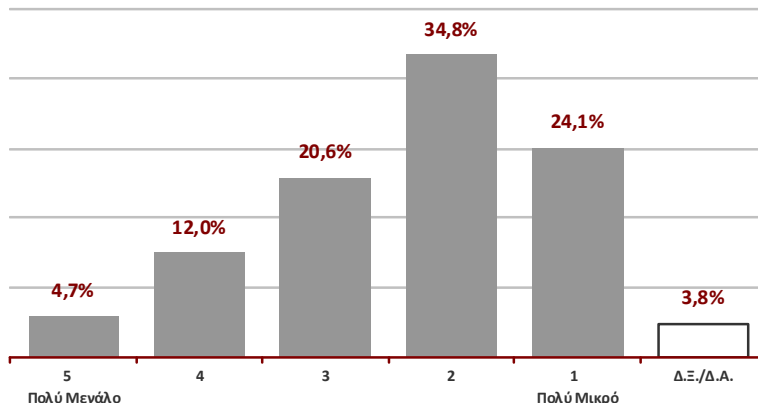
Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 34% θεωρούν ότι ο γενικός εκπαιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» υπηρετείται στην πράξη σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 30,6% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος στόχος υπηρετείται σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,91 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι ο γενικός εκπαιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν» υπηρετείται στην πράξη σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.41: Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετείται στην πράξη ο ακόλουθος γενικός εκπαιδευτικός στόχος: Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 316 (90,3 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,36

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 316 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 58,9% θεωρούν ότι ο γενικός εκ-

παιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή

ηλικία, για όλους τους μαθητές» υπηρετείται στην πράξη σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 16,8% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος στόχος υπηρετείται σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

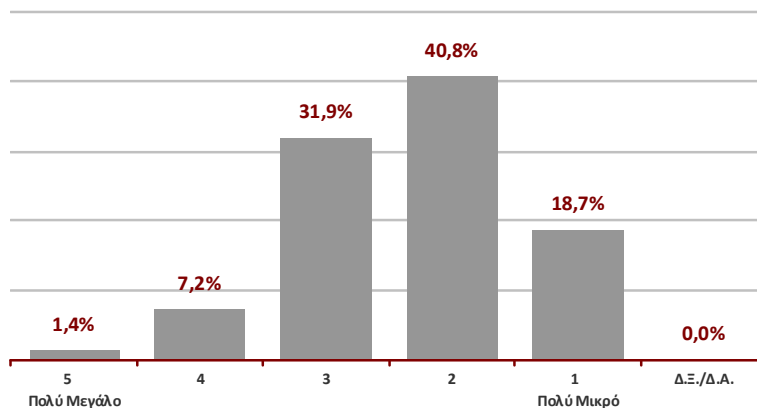
Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η δημιουργικότητα κατά τη

είναι 2,36 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι ο γενικός εκπαιδευτικός στόχος: «Διασφαλίζουμε το ΕΛΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές» υπηρετείται στην πράξη σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.42: Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η δημιουργικότητα κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 348 (99,4 %)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,32

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επέξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 348 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 59,5% θεωρούν ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση τη δημιουργικότητα σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 8,6% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί έχει αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» .

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχουν, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

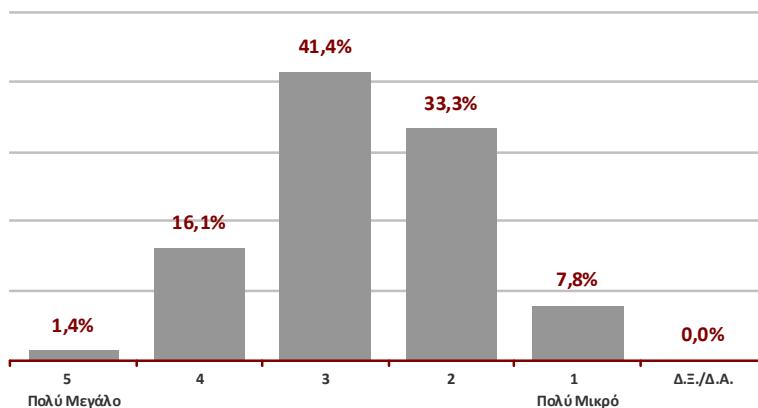
Από τους 348 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 41,1% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες σε «μικρό και πολύ

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,32 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η δημιουργικότητα έχει αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 17,5% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι οι συγκεκριμένες ικανότητες-κλειδιά έχουν αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,70 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι οι κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες έχουν αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Γράφημα 3.43: Σε ποιο βαθμό έχουν, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 348 (99,4 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,70

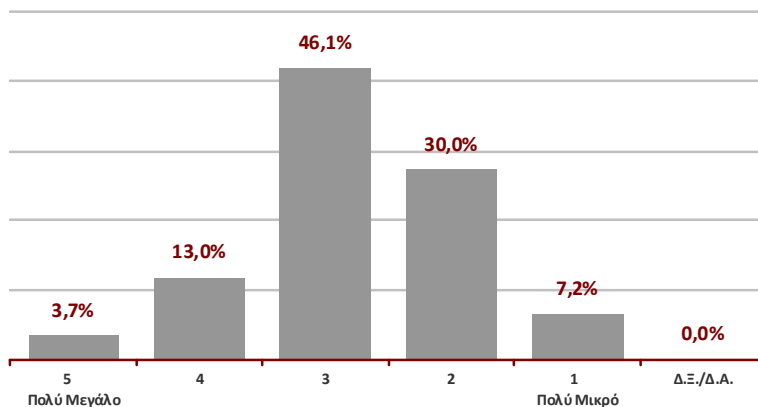
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα θεωρητικής σκέ-

ψης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.44: Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα θεωρητικής σκέψης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 347 (99,1 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,76

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

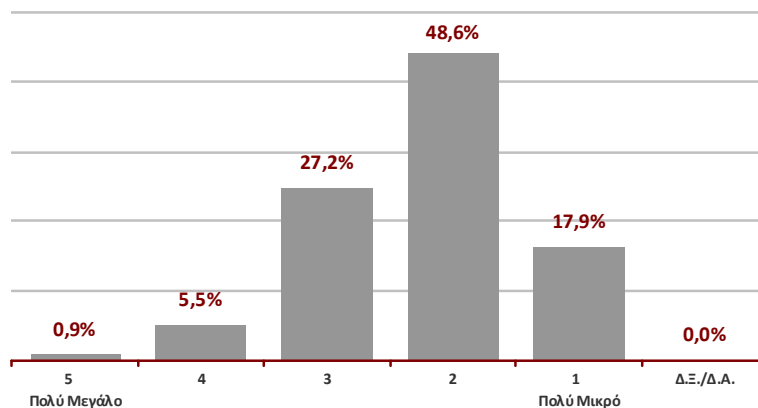
Από τους 347 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 37,2% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση την ικανότητα θεωρητικής σκέψης σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 16,7% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα έχει αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,76 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα θεωρητικής σκέψης έχει αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα σχεδιασμού και

ανάλυσης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.45: Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 346 (98,9 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,23

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

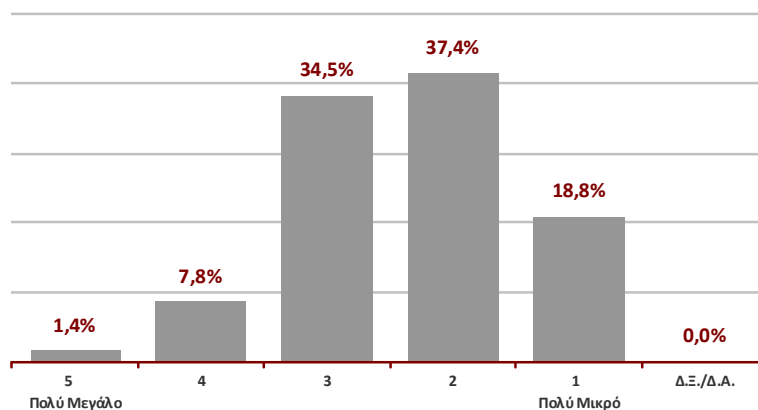
Από τους 346 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 66,5% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 6,4% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί έχει αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα δομημένης επιχειρη-

για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,23 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης έχει αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

ρηματολογίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.46: Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 345 (98,6 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,36

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 345 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 56,2% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους

στην υποχρεωτική εκπαίδευση σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 9,3% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ι-

κανότητα-κλειδί έχει αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

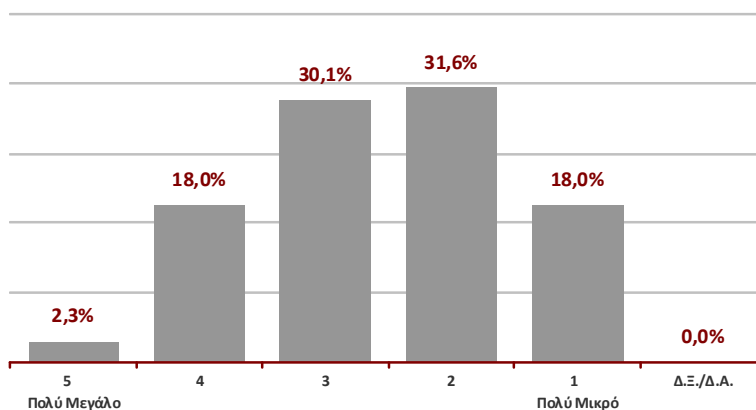
Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,36 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελά-

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχουν, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ενεργός συμμετοχή και συ-

χιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας έχει αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

νεργασία στην ομάδα κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.47: Σε ποιο βαθμό έχουν, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ενεργός συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 345 (98,9 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,55

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 345 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 49,6% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει ενεργό συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 20,3% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι οι συγκεκριμένες ικανότητες-κλειδιά έχουν αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,55 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ενεργός συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα έχουν αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

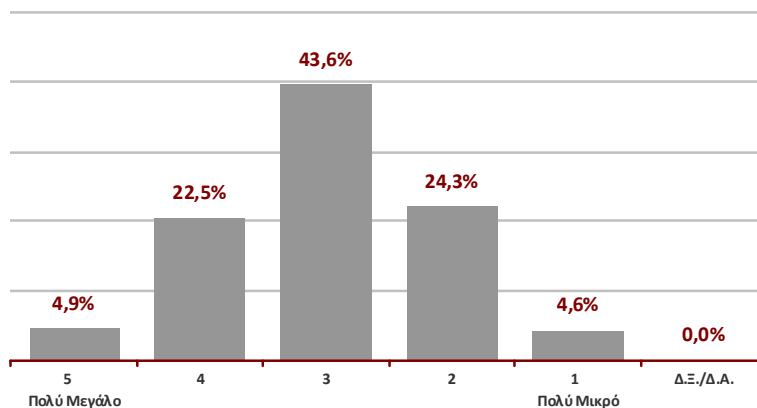
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχουν, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η αναζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 346 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 28,9% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει την ικανότητα αναζήτησης και ανταλλαγής πληροφοριών «σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην

υποχρεωτική εκπαίδευση. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 27,5% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι οι συγκεκριμένες ικανότητες-κλειδιά έχουν αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,99 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η αναζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών έχουν αποκτηθεί από τους μαθητές σε μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Γράφημα 3.48: Σε ποιο βαθμό έχουν, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η αναζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 346 (98,9 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,99

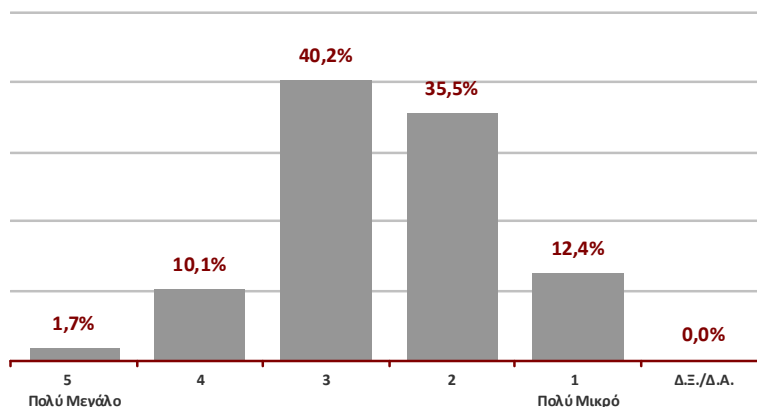
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα αυτόνομης επίλυ-

σης προβλημάτων κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.49: Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα αυτόνομης επίλυσης προβλημάτων κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 346 (98,9 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,53

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

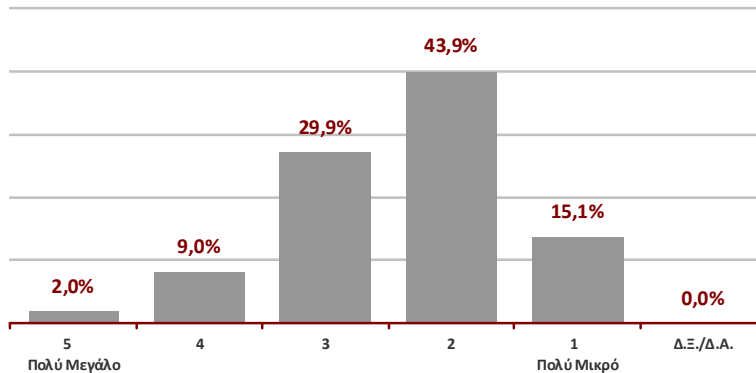
Από τους 346 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 48,0% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει ικανότητα αυτόνομης επίλυσης προβλημάτων σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 11,8% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί έχει αποκτηθεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,53 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η αυτόνομη επίλυση προβλημάτων έχει αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα ανάληψης πρωτο-

βουλίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.50: Σε ποιο βαθμό έχει, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 344 (98,3 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,39

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

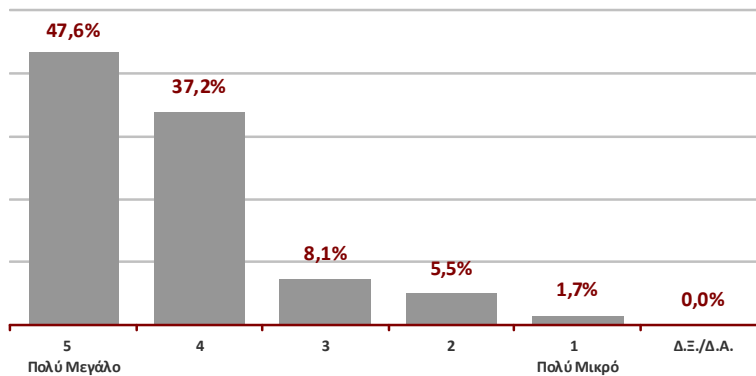
Από τους 344 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 59,0% θεωρεί ότι οι μαθητές/μαθήτριες έχουν αποκτήσει ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλίας σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 11,0% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί έχει αποκτηθεί σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες η δημιουργικότητα κατά

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,39 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλίας έχει αποκτηθεί από τους μαθητές σε μικρό έως και μέτριο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.51: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες η δημιουργικότητα κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 347 (99,1 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,23

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

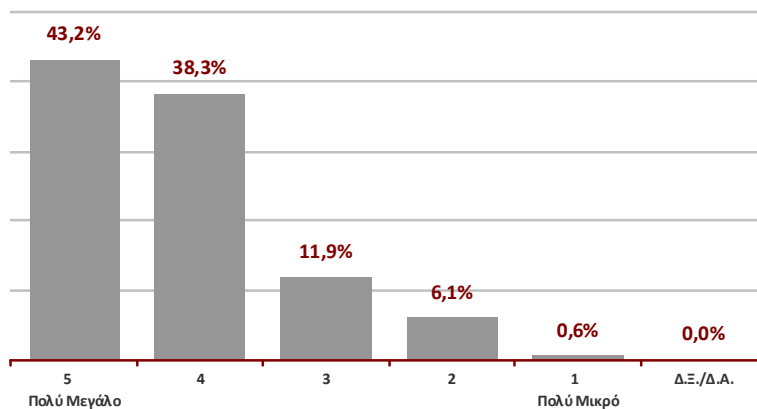
Από τους 347 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 84,7% εκτιμά ότι η δημιουργικότητα θα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 7,2% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκτάται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,23 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η δημιουργικότητα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε μεγάλο ως και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτώνται από τους μαθητές/μαθήτριες κοινωνικές και συναισθηματικές

ικανότητες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.52: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτώνται από τους μαθητές/μαθήτριες κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 345 (98,6 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,17

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

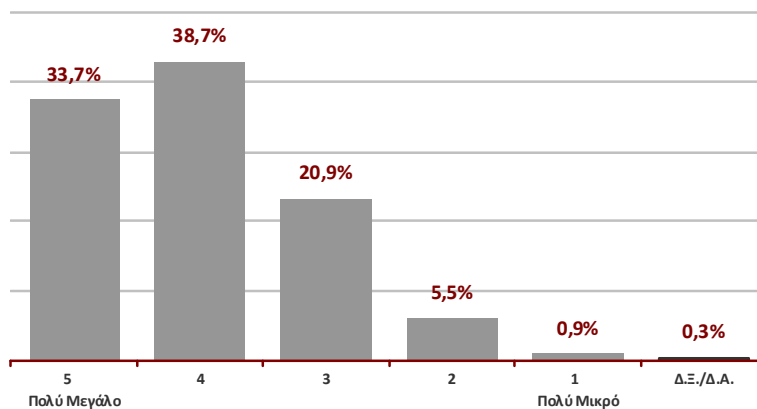
Από τους 350 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 81,4% εκτιμά ότι κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες θα πρέπει να αποκτώνται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 6,7% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι οι συγκεκριμένες ικανότητες-κλειδιά πρέπει να αποκτώνται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,17 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες πρέπει να αποκτώνται από τους μαθητές σε μεγάλο ως και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες ικανότητα θεωρητικής σκέψης

σκέψης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.53: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες ικανότητα θεωρητικής σκέψης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 344 (98,3 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,99

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

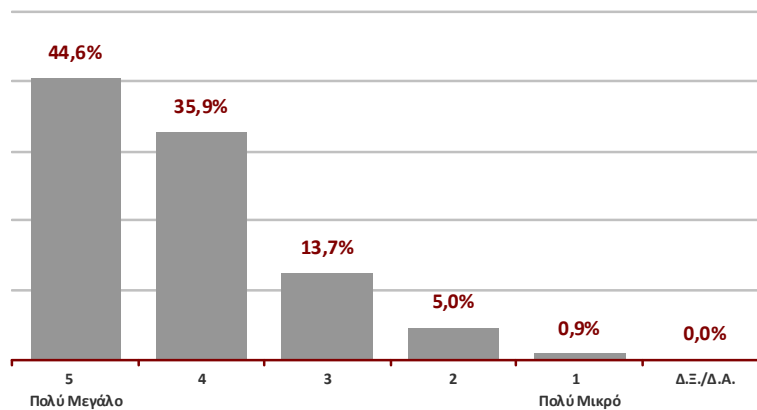
Από τους 344 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 72,4% εκτιμά ότι η ικανότητα θεωρητικής σκέψης θα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 6,4% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκτάται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες ικανότητα σχεδιασμού και

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,99 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα θεωρητικής σκέψης πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

ανάλυσης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.54: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 *Την ερώτηση απάντησαν:* 343 (98,0 %)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,18
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 343 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 80,5% εκτιμά ότι η ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης θα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 5,8% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκτάται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

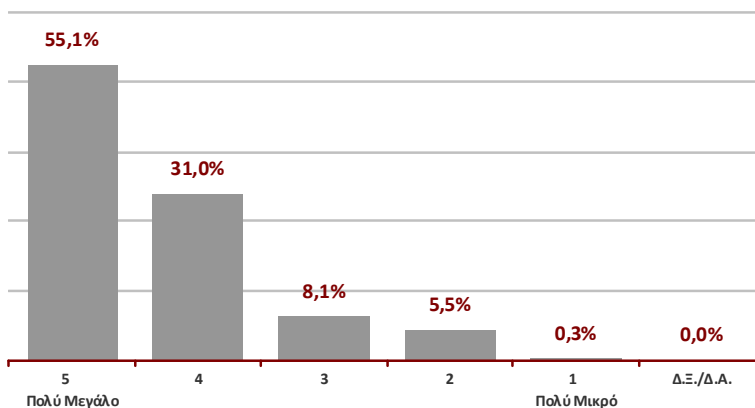
Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,18 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο). Από τους 345 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 86,1% εκτιμά ότι η ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας θα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 5,8% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκτάται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,35 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

Γράφημα 3.55: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 345 (98,6 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,35

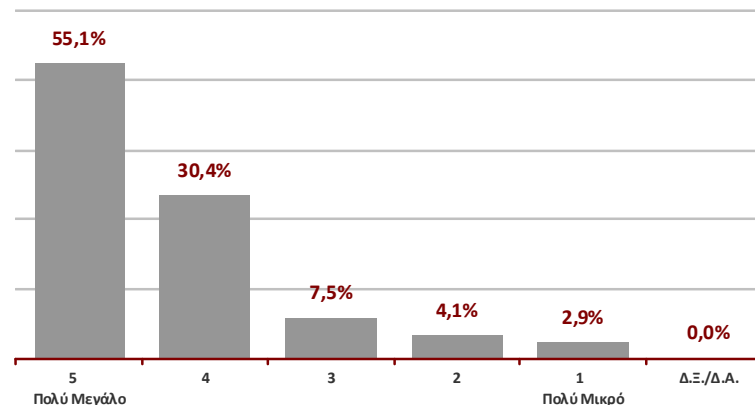
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες η ενεργός συμμετοχή και συ-

νεργασία στην ομάδα κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.56: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες η ενεργός συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 345 (98,6 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,31

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

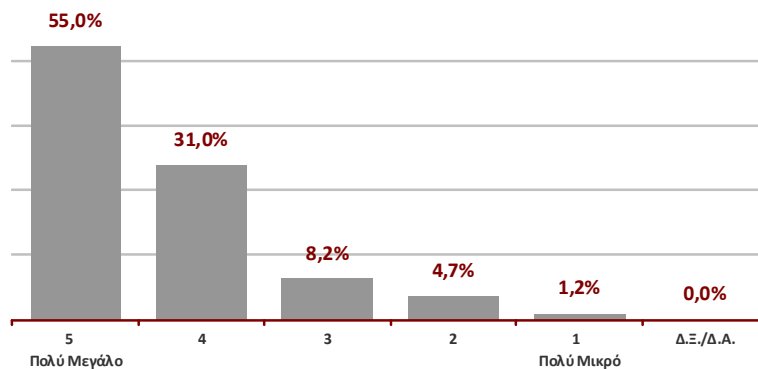
Από τους 345 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 85,5% εκτιμά ότι η ενεργός συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα θα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 7,0% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκτάται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα αναζήτησης

για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,31 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι η ενεργός συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

και ανταλλαγής πληροφοριών κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.57: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκόπεται από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα αναζήτησης και ανταλλαγής πληροφοριών κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 342 (97,7 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,34

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

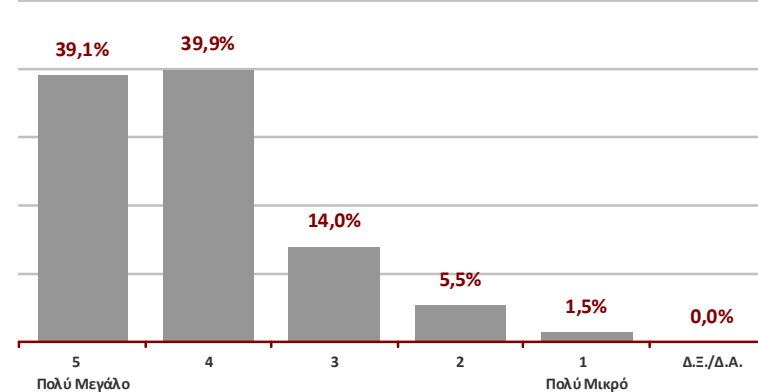
Από τους 342 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 86,0% εκτιμά ότι η ικανότητα αναζήτησης και ανταλλαγής πληροφοριών θα πρέπει να αποκόπεται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 5,8% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκόπεται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκόπεται από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα αυτόνομης

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,34 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η αναζήτησης και ανταλλαγής πληροφοριών πρέπει να αποκόπεται από τους μαθητές σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

επίλυσης προβλημάτων κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.58: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκόπεται από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα αυτόνομης επίλυσης προβλημάτων κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 343 (98,0 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,10

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 343 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 79,0% εκτιμά ότι η ικανότητα αυτόνομης επίλυσης προβλημάτων θα πρέπει να αποκόπεται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 7,0% των εκπαι-

δευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκόπεται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,10 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελά-

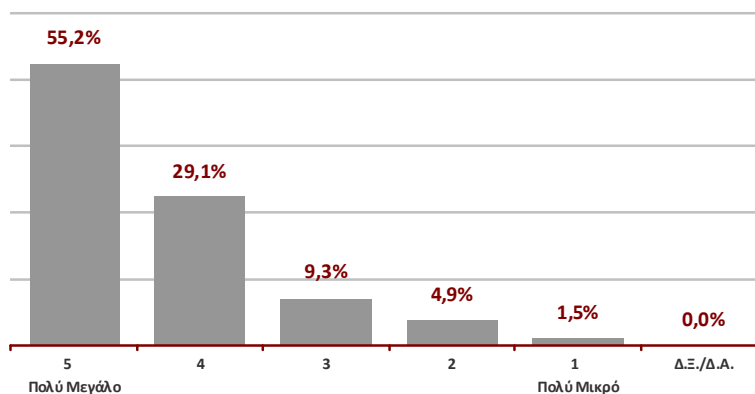
χιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα αυτόνομης επίλυσης προβλημάτων πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε μεγάλο έως

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα ανάληψης

και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

πρωτοβουλίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.59: Σε ποιο βαθμό πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτάται από τους μαθητές/μαθήτριες η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλίας κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 344 (98,3 %)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,32

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

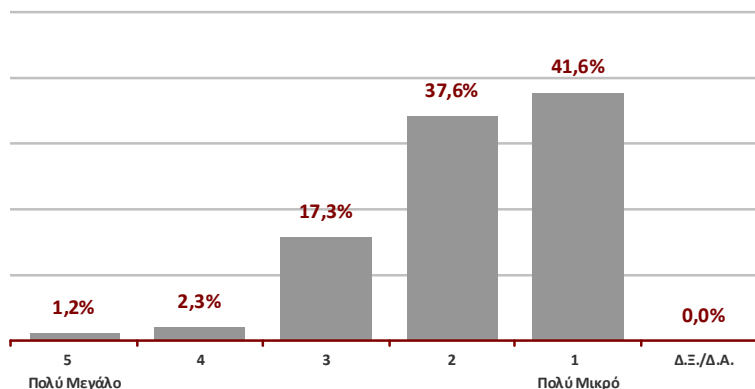
Από τους 344 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 84,3% εκτιμά ότι η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλίας θα πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 6,4% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η συγκεκριμένη ικανότητα-κλειδί πρέπει να αποκτάται σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,32 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλίας πρέπει να αποκτάται από τους μαθητές σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο.

αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.60: Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 346 (98,6 %)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 1,84

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

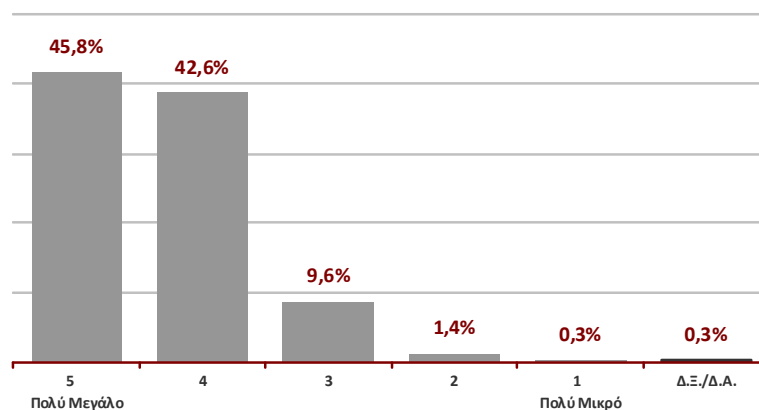
Από τους 346 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 79,2% θεωρεί ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 3,5% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι το εκπαιδευτικό σύστημα αξιολογεί σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι θα έπρεπε το εκπαιδευτικό σύστημα να αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 1,84 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα αξιολογεί σε μικρό έως και πολύ μικρό βαθμό μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητών.

Τες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.61: Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε ότι θα έπρεπε το εκπαιδευτικό σύστημα να αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 345 (98,6%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,33

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 345 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 88,4% θεωρεί ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα θα έπρεπε να αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 1,7% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα θα έπρεπε να αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

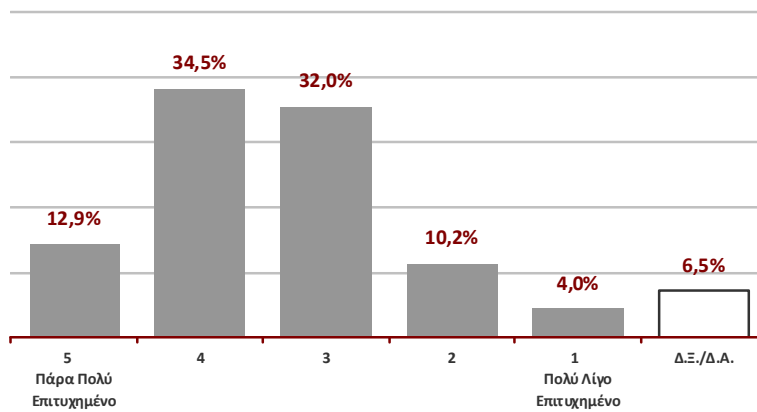
Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,33 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα θα έπρεπε σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό να αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με δημιουργικές- διερευνητικές εργασίες, πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ λίγο επιτυχημένο) μέχρι και την τιμή 5 (πάρα πολύ επιτυχημένο).

Από τους 325 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 47,4% εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητριών/ μαθητών με δημιουργικές – διερευνητικές

εργασίες ήταν «πολύ επιτυχημένη και πάρα πολύ επιτυχημένη». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 14,2% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος τρόπος αξιολόγησης ήταν «λίγο ή πολύ λίγο επιτυχημένος». Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,45 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητών με δημιουργικές - διερευνητικές εργασίες είναι μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη.

Γράφημα 3.62: Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με δημιουργικές-διερευνητικές εργασίες, πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;

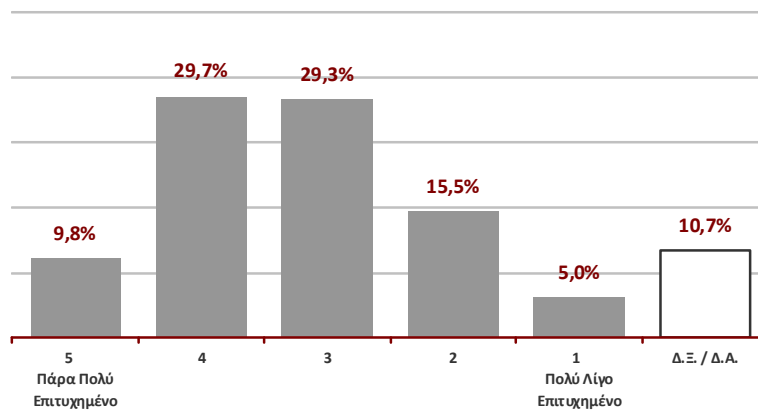
Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 325 (92,9%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,45

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με ομαδικά σχέδια εργασιών, πώς αξιολο-

λογείτε το εγχείρημά σας αυτό» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ λίγο επιτυχημένο) μέχρι και την τιμή 5 (πάρα πολύ επιτυχημένο).

Γράφημα 3.63: Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με ομαδικά σχέδια εργασιών, πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 317 (90,6%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,27

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

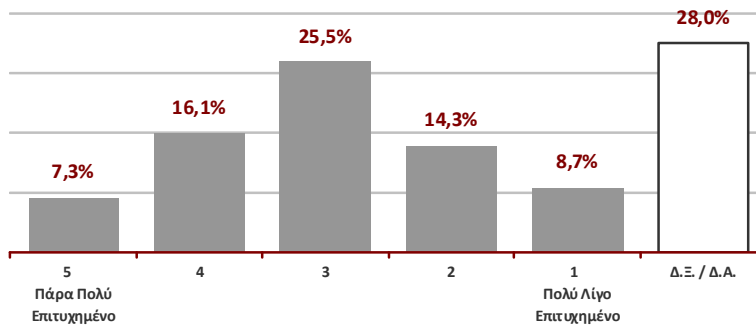
Από τους 317 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 39,4% εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητριών/ μαθητών με ομαδικά σχέδια εργασιών ήταν «πολύ επιτυχημένη και πάρα πολύ επιτυχημένη». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 20,5% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος τρόπος αξιολόγησης ήταν «λίγο ή πολύ λίγο επιτυχημένος».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,27 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητών με ομαδικά σχέδια εργασιών είναι μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με φάκελο δραστηριοτήτων μαθητή,

πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ λίγο επιτυχημένο) μέχρι και την τιμή 5 (πάρα πολύ επιτυχημένο).

Γράφημα 3.64: Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με φάκελο δραστηριοτήτων μαθητή, πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 286 (81,7%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,99

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

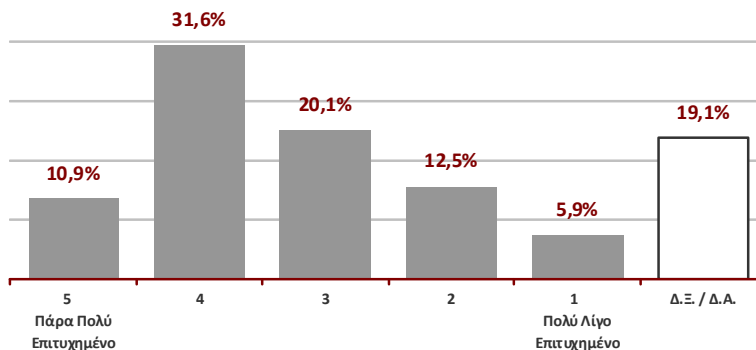
Από τους 286 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 23,4% εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητριών/ μαθητών με φάκελο δραστηριοτήτων μαθητή ήταν «πολύ επιτυχημένη και πάρα πολύ επιτυχημένη». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 23,1% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος τρόπος αξιολόγησης ήταν «λίγο ή πολύ λίγο επιτυχημένος». Αξί-

ζει να σημειωθεί ότι ένας στους τέσσερις εκπαιδευτικούς (25,5%) απάντησε τη μεσαία κατηγορία (3). Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,99 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητών με φάκελο δραστηριοτήτων μαθητή είναι μέτρια επιτυχημένη.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με τη συστηματική παρατήρηση εκπαιδευτικού (παρατήρηση ενεργειών, συμπεριφορών και

μέσων που επιλέγονται κατά την άσκηση του έργου), πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ λίγο επιτυχημένο) μέχρι και την τιμή 5 (πάρα πολύ επιτυχημένο).

Γράφημα 3.65: Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας με συστηματική παρατήρηση εκπαιδευτικού (παρατήρηση ενεργειών, συμπεριφορών και μέσων που επιλέγονται κατά την άσκηση του έργου), πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 304 (86,9%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,36

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

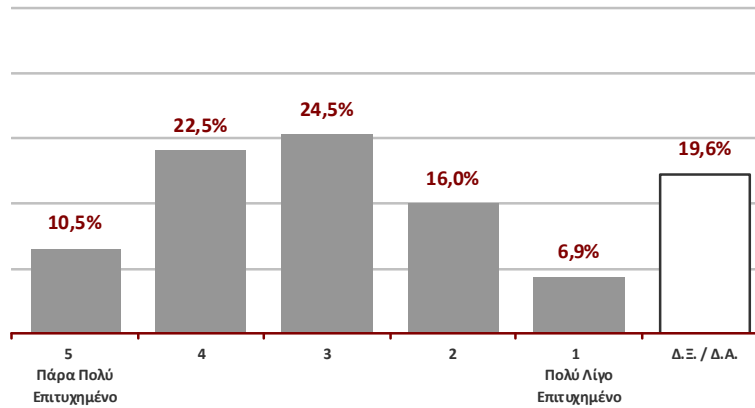
Από τους 304 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 42,4% εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητριών/ μαθητών με συστηματική παρατήρηση εκπαιδευτικού ήταν «πολύ επιτυχημένη και πάρα πολύ επιτυχημένη». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 18,4% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος τρόπος αξιολόγησης ήταν «λίγο ή πολύ λίγο επιτυχημένος».

Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,36 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητών με συστηματική παρατήρηση εκπαιδευτικού είναι μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθητριες/μαθητές σας με αυτό-αξιολόγηση της ομάδας (ομαδικά) και των μαθητών (ατομικά), πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ λίγο επιτυχημένο) μέχρι και την τιμή 5 (πάρα πολύ επιτυχημένο).

δικά) και των μαθητών (ατομικά), πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ λίγο επιτυχημένο) μέχρι και την τιμή 5 (πάρα πολύ επιτυχημένο).

Γράφημα 3.66: Αν έχετε επιχειρήσει να αξιολογήσετε τις/τους μαθητριες/μαθητές σας με αυτό-αξιολόγηση της ομάδας (ομαδικά) και των μαθητών (ατομικά), πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 306 (87,4%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,17

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 306 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 33,0% εκτιμά ότι η αξιολόγηση των μαθητριών/ μαθητών με αυτοαξιολόγηση της ομάδας και των μαθητών ήταν «πολύ επιτυχημένη και πάρα πολύ επιτυχημένη». Στον αντίποδα, βρίσκεται 22,9% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος τρόπος αξιολόγησης ήταν «λίγο ή πολύ λίγο επιτυχημένος».

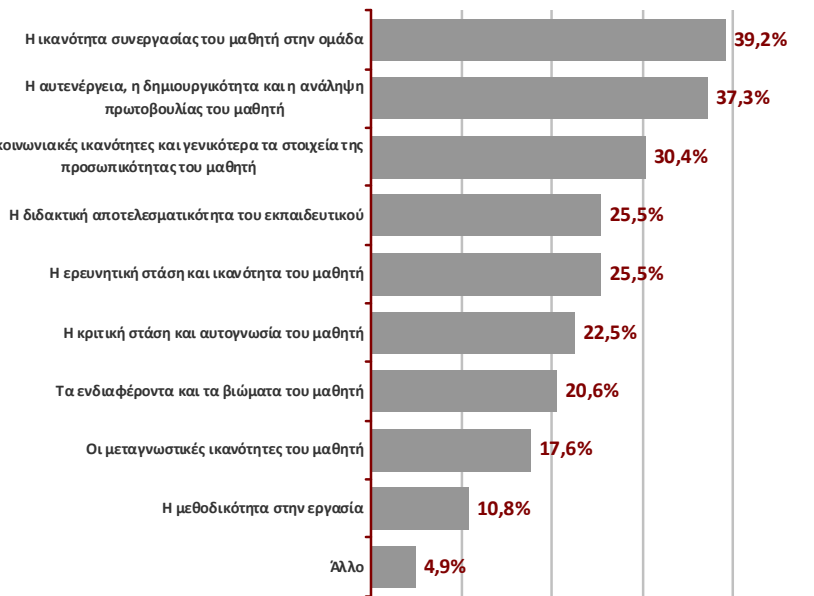
Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,17 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση εκτιμά ότι η διαδικασία της αυτοαξιολόγησης της ομάδας (ομαδικά) και των μαθητών (ατομικά) είναι μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη μέθοδος.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ανοικτή ερώτηση «Για τις μεθόδους/διαδικασίες αξιολόγησης, που εκτιμήσατε ως Επιτυχημένες (στην ερώτηση 11), καταγράψτε συνοπτικά τα χαρακτηριστικά τους». Οι εναλλακτικές μέθοδοι και διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών που αναφέρονται στην ερώτηση 11 είναι: οι δημιουργικές – διερευνητικές εργασίες, τα ομαδικά σχέδια εργασιών, ο φάκελος δραστηριοτήτων μαθητή, η συστηματική παρατήρηση εκπαιδευτικού (παρατήρηση ενεργειών, συμπεριφορών και μέσων που επιλέγονται κατά την άσκηση του έργου) και η αυτό-αξιολόγηση της ομάδας (ομαδικά) και των μαθητών (ατομικά).

κούς (30,4%) εκτιμά ότι οι εναλλακτικές μέθοδοι/διαδικασίες αξιολόγησης που έχουν επιχειρήσει συμβάλλουν στην **ανάπτυξη των επικοινωνιακών ικανοτήτων των μαθητών και γενικότερα των στοιχείων της προσωπικότητας του/της μαθητή/τριας**. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται χαρακτηριστικά σχετικά με την ελευθερία έκφρασης, την παρουσίαση απόψεων – εργασιών (powerpoint), τον διάλογο-συζήτηση, την υπευθυνότητα, την ωριμότητα, την αυτοπεποίθηση, την προσαρμοστικότητα, το αίσθημα της δικαιοσύνης, τη διεύρυνση των οριζόντων του μαθητή αλλά και την ανάπτυξη της προσωπικότητας γενικότερα του μαθητή. Το 25,5% των εκπαιδευτικών αναφέρουν ότι οι μέθοδοι/διαδικασίες αξιολόγησης συμβάλλουν στην **διδακτική αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού**. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται η αποτελεσματικότερη αξιολόγηση των μαθητών από τον εκπαιδευτικό, η αποτελεσματικότερη διδακτική παρέμβαση, η σύσφιξη των σχέσεων εκπαιδευτικού – μαθητή, η βελτίωση της επίδοσης του μαθητή (εκπαιδευτικά αποτελέσματα), ο περιορισμός της αυθεντίας του εκπαιδευτικού, η ελευθερία κινήσεων από τον εκπαιδευτικό, η αλλαγή ρόλων στην τάξη, η αποδοχή του εκπαιδευτικού να αξιολογείται από τους μαθητές, η αποτελεσματικότερη καθοδήγηση των μαθητών καθώς και η αποτελεσματικότερη ενημέρωση μαθητών και γονέων.

Από τους 102 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 39,2% καταγράφουν ως βασικό χαρακτηριστικό των μεθόδων/διαδικασιών αξιολόγησης που εκτίμησαν ως επιτυχημένες, την **ικανότητα συνεργασίας του/της μαθητή/-τριας στην ομάδα**. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται χαρακτηριστικά σχετικά με τη συνεργασία, τη συνεργατική μάθηση, την κοινωνικότητα, την κοινωνικοποίηση, την ομαδικότητα και την ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος, τη συλλογικότητα και την ισότιμη κατανομή ρόλων στην ομάδα. Το 37,3% των εκπαιδευτικών αναφέρουν ως χαρακτηριστικό την **αυτενέργεια, τη δημιουργικότητα και την ανάληψη πρωτοβουλίας από τον μαθητή**. Ένας στους τρεις εκπαιδευτι-

Γράφημα 3.67: Για τις μεθόδους/διαδικασίες αξιολόγησης, που εκτιμήσατε ως Επιτυχημένες, καταγράψτε συνοπτικά τα χαρακτηριστικά τους.

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 102 (29,1 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

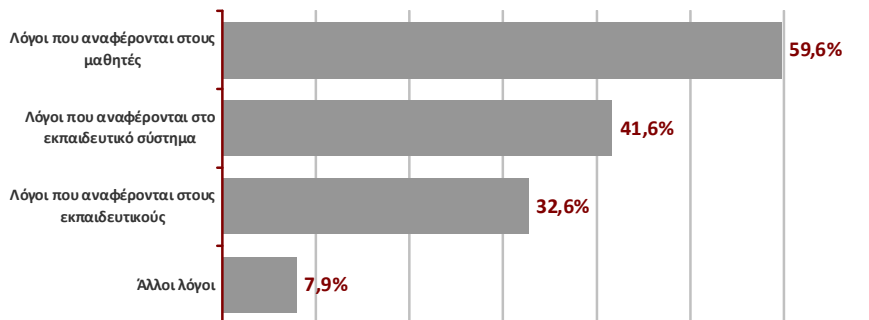
Ένας στους τέσσερις εκπαιδευτικούς (25,5%) αναφέρει τη συμβολή στην **ανάπτυξη της ερευνητικής στάσης και ικανότητας του μαθητή/τριας**. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει την ερευνητική αναζήτηση, τη αναζήτηση γνώσεων – πηγών – πληροφοριών, την εξειδίκευση και την επίλυση προβλημάτων. Το 22,5% των εκπαιδευτικών αναφέρει ως χαρακτηριστικό την **ανάπτυξη της κριτικής στάσης και αυτογνωσίας του/της μαθητή/-τριας**. Ένας στους πέντε εκπαιδευτικούς (20,6%) αναφέρουν χαρακτηριστικά που συμβάλλουν στη **διεύρυνση των ενδιαφερόντων του μαθητή** (ενεργοποίηση των μαθητών, επιλογή αντικειμένων με βάση τα ενδιαφέροντα του μαθητή) αλλά και **των βιωμάτων του** (βιωματική προσέγγιση). Η **ανάπτυξη των μεταγνωστικών ικανοτήτων του/της μαθητή/-τριας** καταγράφεται από το 17,6% των

εκπαιδευτικών και περιλαμβάνει χαρακτηριστικά όπως η ανατροφοδότηση, η αυτονόμηση από το βιβλίο, η συνδιαμόρφωση του μαθήματος, η ανακάλυψη της γνώσης, η αυτογνωσία, η καλύτερη συγκράτηση των πληροφοριών, η αναζήτηση πολλαπλών πηγών πληροφορίας, η διεύρυνση γνώσεων, η γνήσια γνώση και η αυτομάθηση. Η **μεθοδικότητα στην εργασία** αναφέρεται από το 10,8% των εκπαιδευτικών. Η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει την καλλιέργεια δομημένης σκέψης, τις εργασίες με δομή, τη σωστή διαχείριση χρόνου και έργου, την οργανωτικότητα και την υλοποίηση στόχων. Τέλος, το 4,9% των εκπαιδευτικών αναφέρουν **άλλα χαρακτηριστικά**, όπως η εξοικείωση με την ψηφιακή τεχνολογία και οι δραστηριότητες σχετικές με την τέχνη.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ανοικτή ερώτηση «Για τις μεθόδους/διαδικασίες αξιολόγησης, που ε-

κτιμήσατε ως Μη Επιτυχημένες (στην ερώτηση 11), καταγράψτε τους λόγους που κατά τη γνώμη σας δεν κατέστησαν επιτυχείς.»

Γράφημα 3.68: Για τις μεθόδους/διαδικασίες αξιολόγησης, που εκτιμήσατε ως Μη Επιτυχημένες, καταγράψτε τους λόγους που κατά τη γνώμη σας δεν κατέστησαν επιτυχείς.

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 89 (25,4 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 89 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το **59,6%** θεωρούν ότι οι λόγοι, που οι εναλλακτικές μέθοδοι και οι διακρίσεις αξιολόγησης που επιχειρήσαν δεν κατέστησαν επιτυχείς, **σχετίζονται με τους μαθητές**. Ένα, επίσης, σημαντικό ποσοστό των εκπαιδευτικών (**41,6%**) θεωρεί ότι οι λόγοι της μη επιτυχίας των εναλλακτικών μεθόδων αξιολόγησης **σχετίζονται με το εκπαιδευτικό σύστημα**. Ενώ ένας στους τρεις εκπαιδευτικούς (**32,6%**) αναφέρει στην επιχειρηματολογία του **λόγους που σχετίζονται με τους εκπαιδευτικούς**.

Τέλος, το 7,9% των εκπαιδευτικών αναφέρει **άλλους λόγους** που αποτελούν εμπόδιο στην επιτυχή εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων αξιολόγησης, όπως η φύση κάποιων μαθημάτων, ότι αποτελούν υποτιμημένη διαδικασία και από τους γονείς, ότι καθιστούν μη ελκυστικό το πεδίο γνώσεων κλπ.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι συχνότητες των απαντήσεων των εκπαιδευτικών στη συγκεκριμένη ερώτηση σε κάθε κατηγορία αναλυτικά.

Πίνακας 3.3: Λόγοι που δεν κατέστησαν επιτυχείς οι εναλλακτικές μέθοδοι/διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών

Λόγοι που αναφέρονται στους μαθητές		Λόγοι που αναφέρονται στους εκπαιδευτικούς		Λόγοι που αναφέρονται στο εκπαιδευτικό σύστημα	
Απειρία στην ομαδική εργασία	27,3%	Έλλειψη χρόνου	31,4%	Φιλοσοφία	40,0%
Αδιαφορία – Ανωριμότητα	19,5%	Απειρία - Έλλειψη επιμόρφωσης	25,7%	Ωρολόγιο πρόγραμμα	36,0%
Απειρία στην αξιολόγηση	16,9%	Πρόβλημα αξιολόγησης	22,9%	Τμήμα	16,0%
Έλλειψη χρόνου	15,6%	Αδιαφορία	14,3%	Υλικοτεχνική υποδομή	8,0%
Άγχος, κούραση, φόρτος εργασίας	9,1%	Άλλο	5,7%		
Απειρία στην μεθοδολογία	9,1%				
Άλλο	2,6%				

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 89 (25,4 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Συγκεκριμένα, από τους λόγους που καταγράφηκαν σχετικά με τους μαθητές, το 27,3% σχετίζεται με την απειρία αλλά και τη δυσκολία των μαθητών στις ομαδικές εργασίες (απουσία διάθεσης για συνεργασία, δεν έχουν εκπαιδευτεί στη συνεργασία στην ομάδα, δεν αναδεικνύεται η προσωπική εργασία του μαθητή στην ομάδα), το 19,5% σχετίζονται με την αδιαφορία (έλλειψη ενδιαφέροντος για το αντικείμενο) και την ανωριμότητα των μαθητών και το 16,9% με την απειρία και τη δυσκολία των μαθητών στην αξιολόγηση (δεν έχουν εμπειρία αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης). Ακολουθεί η έλλειψη χρόνου από τη μεριά των μαθητών με ποσοστό 15,6%, αλλά και το άγχος, η κούραση και ο φόρτος εργασίας (9,1%). Τέλος, το 9,1% αφορά στην απειρία σε θέματα μεθοδολογίας, όπως είναι η άκριτη παράθεση πληροφοριών από το διαδίκτυο και η αδυναμία στην αναλυτική σκέψη.

Από τους λόγους που καταγράφηκαν σχετικά με το εκπαιδευτικό σύστημα, το 40,0% σχετίζονται με τη φιλοσοφία του εκπαιδευτικού συστήματος (ανυπαρξία αντίστοιχης κουλτούρας, αγκύλωση του εκπαιδευτικού συστήματος, εξεταστικοκεντρικό σύστημα, μη ύπαρξη αυτονομίας, ο βαθμοθηρικός χαρακτήρας της εκπαίδευ-

σης, η «φροντιστηριοποίηση» των μαθημάτων, παγιωμένες νοοτροπίες, συγκεντρωτισμός κλπ.), το 36,0% σχετίζονται με θέματα ωρολογίου προγράμματος (ασφυκτικό ωρολόγιο πρόγραμμα, ανυπαρξία εκπαιδευτικού χρόνου για εναλλακτικές μεθόδους/διαδικασίες), το 16% σχετίζονται με τα τμήματα (μεγάλο πλήθος μαθητών ανά τμήμα, ανομοιογένεια τμήματος), ενώ το 8,0% σχετίζονται με την έλλειψη υλικοτεχνικών υποδομών.

Από τους λόγους που καταγράφηκαν σχετικά με τους εκπαιδευτικούς, το 31,4% σχετίζονται με την έλλειψη χρόνου (άγχος συνέπειας με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, αδυναμία στην εποπτεία των μαθητών και έλλειψη χρόνου συνεργασίας με τους μαθητές), το 25,7% σχετίζονται με την απειρία - άγνοια και την έλλειψη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε νέες μεθόδους και διαδικασίες αξιολόγησης, το 22,9% σχετίζονται με προβλήματα στην αξιολόγηση (αναξιόπιστη αξιολόγηση, δυσκολία αξιολόγησης μη γνωστικών δεξιοτήτων, δεν είναι δυνατή η προσωπική αξιολόγηση του μαθητή), το 14,3% των λόγων σχετίζονται με την αδιαφορία του εκπαιδευτικού, ενώ το 5,7% αφορά άλλους λόγους.

Συνοπτικά, από την αποτύπωση των κατανομών των απαντήσεων που δόθηκαν από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος στο δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου σχετικά με τις βασικές κατευθύνσεις στο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου, σημειώνονται τα ακόλουθα:

➤ Αναφορικά με τους γενικούς εκπαιδευτικούς στόχους της Κατώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Γυμνάσιο), δεν φαίνεται να επικρατεί μια ξεκάθαρη άποψη μεταξύ των εκπαιδευτικών. Οι δύο εκπαιδευτικοί στόχοι που θα μπορούσαν, ωστόσο, να διακριθούν (με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων) και με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί εμφανίζονται να συμφωνούν **σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό**, είναι:

- Διασφαλίζουμε το **ΕΛΑΧΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην **ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ** ηλικία, για όλους τους μαθητές (μέση τιμή 3,34).
- Διασφαλίζουμε το **ΜΕΓΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην **ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ** ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν (μέση τιμή 3,33).

Ενώ, οι εκπαιδευτικοί εμφανίζονται να συμφωνούν **σε μικρό έως και μέτριο βαθμό** με τους ακόλουθους δύο εκπαιδευτικούς στόχους για το Γυμνάσιο:

- Διασφαλίζουμε το **ΕΛΑΧΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη **ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ** δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές (μέση τιμή 2,81).
- Διασφαλίζουμε το **ΜΕΓΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη **ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ** δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν (μέση τιμή 2,38).

➤ Αναφορικά με τους γενικούς εκπαιδευτικούς στόχους της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (και συγκεκριμένα του Γενικού Λυκείου), δεν φαίνεται, επίσης, να επικρατεί μια ξεκάθαρη άποψη μεταξύ των εκπαιδευτικών. Οι δύο εκπαιδευτικοί στόχοι που θα μπορούσαν, ωστόσο, να διακριθούν (με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων) και με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί εμφανίζονται να συμφωνούν **σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό**, είναι:

- Διασφαλίζουμε το **ΜΕΓΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην **ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ** ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν (μέση τιμή 3,46).
- Διασφαλίζουμε το **ΕΛΑΧΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην **ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ** ηλικία, για όλους τους μαθητές (μέση τιμή 3,33).

Ενώ, οι εκπαιδευτικοί εμφανίζονται να συμφωνούν **σε μικρό έως και μέτριο βαθμό** με τους ακόλουθους δύο εκπαιδευτικούς στόχους για το Γενικό Λύκειο:

- Διασφαλίζουμε το **ΕΛΑΧΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη **ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ** δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές (μέση τιμή 2,85).
- Διασφαλίζουμε το **ΜΕΓΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη **ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ** δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν (μέση τιμή 2,36).

➤ Η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι στην πράξη οι παραπάνω εκπαιδευτικοί στόχοι του Γενικού Λυκείου **υπηρετούνται σε μικρό έως και μέτριο βαθμό**, κατατασσόμενοι σε φθίνουσα σειρά (με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων):

- Διασφαλίζουμε το **ΜΕΓΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην **ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ** ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν (μέση τιμή 2,91).
- Διασφαλίζουμε το **ΜΕΓΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη **ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ** δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν (μέση τιμή 2,85).
- Διασφαλίζουμε το **ΕΛΑΧΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην **ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ** ηλικία, για όλους τους μαθητές (μέση τιμή 2,50).
- Διασφαλίζουμε το **ΕΛΑΧΙΣΤΟ** των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη **ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ** δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές (μέση τιμή 2,36).

➤ Οι ικανότητες – κλειδιά που εκτιμάται ότι έχουν αποκτηθεί από τους μαθητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση είναι (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων):

- Αναζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών (σε μέτριο βαθμό)
- Ικανότητα θεωρητικής σκέψης (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)
- Κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)
- Ενεργός συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)
- Αυτόνομη επίλυση προβλημάτων (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)
- Ανάλυση πρωτοβουλίας (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)
- Ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)
- Δημιουργικότητα (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)
- Ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης (σε μικρό έως και μέτριο βαθμό)

➤ Οι παραπάνω ικανότητες - κλειδιά εκτιμάται ότι θα πρέπει να αποκτώνται από τους μαθητές κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο **σε μεγάλο βαθμό**, και κατατασσόμενες κατά φθίνουσα σειρά (με βάση τη μέση τιμή των κατανομών) είναι:

- Ικανότητα δομημένης επιχειρηματολογίας (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Αναζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Ανάλυση πρωτοβουλίας (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Ενεργός συμμετοχή και συνεργασία στην ομάδα (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Δημιουργικότητα (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)

- Ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
 - Κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
 - Αυτόνομη επίλυση προβλημάτων (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
 - Ικανότητα θεωρητικής σκέψης (σε μεγάλο βαθμό)
- Ως προς την αξιολόγηση των μη γνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών η κυρίαρχουσα τάση εκτιμά ότι **το εκπαιδευτικό σύστημα αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητών σε μικρό έως και πολύ μικρό βαθμό** και, παράλληλα, θεωρεί ότι εκπαιδευτικό σύστημα τι **θα έπρεπε να αξιολογεί** και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες **σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό**.
- Οι **εναλλακτικές μέθοδοι και διαδικασίες αξιολόγησης** των μαθητών που έχουν επιχειρηθεί από τους εκπαιδευτικούς, κατατάσσονται με βάση το βαθμό επιτυχίας τους, έτσι όπως αυτός κρίνεται από τους εκπαιδευτικούς:
- Δημιουργικές – διερευνητικές εργασίες (μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη)
 - Συστηματική παρατήρηση εκπαιδευτικού - παρατήρηση ενεργειών, συμπεριφορών και μέσων που επιλέγονται κατά την άσκηση του έργου (μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη)
 - Ομαδικά σχέδια εργασιών (μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη)
- Αυτοαξιολόγηση της ομάδας (ομαδικά) και των μαθητών (ατομικά) (μέτρια έως και πολύ επιτυχημένη)
 - Φάκελος δραστηριοτήτων μαθητή (μέτρια επιτυχημένη)
- Για τις μεθόδους που κρίθηκαν ως επιτυχημένες, μεθόδων αξιολόγησης που κρίθηκαν ως επιτυχημένους χαρακτηριστικά που συμβάλουν στην ανάπτυξη/ καλλιέργεια:
- της ικανότητας συνεργασίας των μαθητών στην ομάδα
 - της αυτενέργειας, της δημιουργικότητας και της ανάληψης πρωτοβουλίας των μαθητών, καθώς και
 - των επικοινωνιακών ικανοτήτων, καθώς και
 - γενικότερα των στοιχείων της προσωπικότητας των μαθητών
- Με άλλα λόγια, οι εκπαιδευτικοί εκτιμούν ότι μέσα από εναλλακτικές μεθόδους και διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών, επιτυγχάνουν την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων, που δεν έχουν αποκτηθεί από τους μαθητές σε μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση και, παράλληλα, θα έπρεπε να αποκτώνται κατά τη φοίτηση στο Γενικό Λύκειο.
- Ωστόσο, καταγράφονται και προβλήματα – δυσκολίες κατά την εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων αξιολόγησης, εκ των οποίων τα επικρατέστερα είναι:
- Απειρία των μαθητών στην ομαδική εργασία
 - Η φιλοσοφία του εκπαιδευτικού συστήματος
 - Το ωρολόγιο πρόγραμμα του Γενικού Λυκείου
 - Αδιαφορία και ανωριμότητα των μαθητών κ.α.

3.4 Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τους μαθητές/-τριες του Γενικού Λυκείου

Διεθνώς η τριτοβάθμια εκπαίδευση προσανατολίζεται σε διευρυμένα προγράμματα σπουδών στα οποία περιλαμβάνονται «Υποχρεωτικά», «Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά» και «Επιλεγόμενα» μαθήματα, προκειμένου ο/η φοιτητής/-τρια να χαράζει την προσωπική του διαδρομή προς ένα ισότιμο πτυχίο.

Με την τρίτη ομάδα ερωτήσεων του ερωτηματολογίου επιχειρείται:

Α) Να καταγραφεί η άποψη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σχετικά με την παροχή βαθμών ελευθερίας στους

μαθητές του Γενικού Λυκείου, ιδίως μέσω της δυνατότητας επιλογής μαθημάτων.

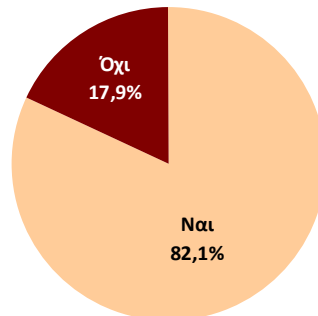
Β) Να διερευνηθεί ο βαθμός στον οποίο θα πρέπει να διαφοροποιείται η κατανομή των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών και των επιλεγόμενων μαθημάτων στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος, καθώς και ο βαθμός εξειδίκευσης της διδακτέας ύλης ανά κατηγορία μαθήματος.

Γ) Να διερευνηθεί η συμβολή της εκπόνησης των ατομικών/ομαδικών εργασιών στην εξοικείωση των μαθητών με τα γνωστικά τους αντικείμενα.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Το Γενικό Λύκειο πιστεύετε ότι θα πρέπει να εξοικειώνει τους μαθητές παρέχοντάς τους περισσότερους βαθμούς ελευθερίας, έναντι των προηγούμενων εκπαιδευτικών βαθμίδων, με τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων (γενικά);».

λευθερίας, έναντι των προηγούμενων εκπαιδευτικών βαθμίδων, με τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων (γενικά);».

Γράφημα 3.69: Το Γενικό Λύκειο πιστεύετε ότι θα πρέπει να εξοικειώνει τους μαθητές παρέχοντάς τους περισσότερους βαθμούς ελευθερίας, έναντι των προηγούμενων εκπαιδευτικών βαθμίδων, με τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων (γενικά);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 *Την ερώτηση απάντησαν:* 346 (98,9 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών, με ποσοστό 82,1% θεωρούν ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να εξοικειώνει τους μαθητές παρέχοντάς τους περισσότερους βαθμούς ελευθερίας, έναντι των προηγούμενων εκπαιδευτικών

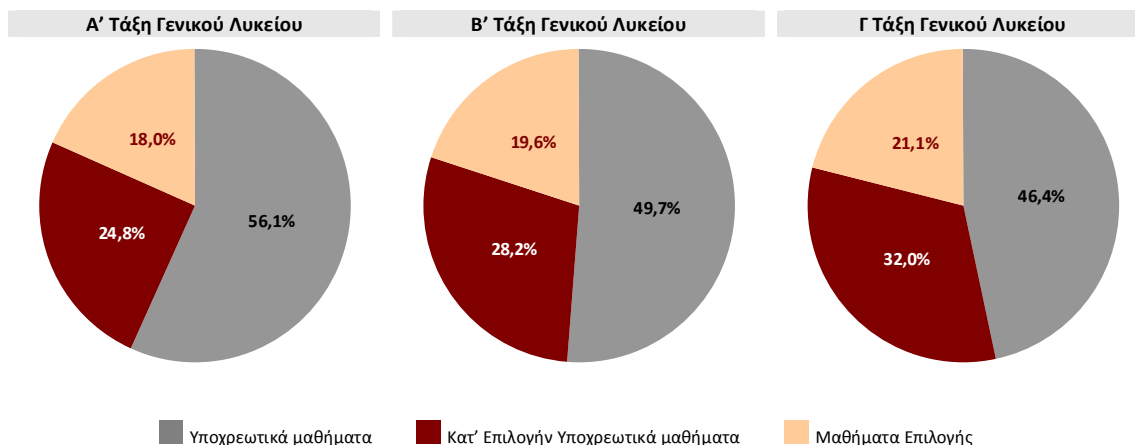
βαθμίδων, με τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων (γενικά), έναντι του 17,9% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα επιλογής μαθημάτων.

Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος που συμφώνησαν στην παροχή δυνατότητας στους μαθητές να επιλέγουν μαθήματα στο Γενικό Λύκειο (ερώτηση 12), κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση «Σε τι ποσοστό, επί των ωρών διδασκαλίας, εκτιμάτε ότι μια τέτοια επιλογή θα μπορούσε να είναι υλοποιήσιμη στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος του Γενικού Λυκείου;», αποδίδοντας το ποσοστό επί των διδακτικών ωρών σε εβδομαδιαίο επίπεδο που θα πρέπει, κατά τη γνώμη τους, να καταλαμβάνει κάθε κατηγορία μαθημάτων (Υποχρεωτικά, Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά και μαθήματα Επιλογής) σε κάθε τάξη του Γενικού Λυκείου. Ο προσδιορισμός που αποδόθηκε σε κάθε κατηγορία μαθήματος ήταν:

- Ως «Υποχρεωτικά μαθήματα» νοούνται εκείνα τα οποία δεν επιδέχονται επιλογής, είναι για όλους.
- Ως **Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά** μαθήματα είναι μαθήματα υποχρεωτικά για όσους επιλέξουν τη συγκεκριμένη ομάδα μαθημάτων (μαθήματα Κατεύθυνσης). Στην κατηγορία αυτή ανήκει και η Υποχρεωτική Ατομική/Ομαδική Εργασία που το θέμα και τον επιβλέποντα οι μαθητές/-τριες μπορούν να τον επιλέξουν.
- Τα **μαθήματα Επιλογής** είναι μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνεται η μέση τιμή των απαντήσεων των εκπαιδευτικών για τις τρεις τάξεις του Γενικού Λυκείου.

Γράφημα 3.70: Το Γενικό Λύκειο πιστεύετε ότι θα πρέπει να εξοικειώνει με τους μαθητές παρέχοντας τους περισσότερους βαθμούς ελευθερίας, έναντι των προηγούμενων εκπαιδευτικών βαθμίδων, με τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων (γενικά);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 272 (77,7%)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 284 εκπαιδευτικούς του δείγματος που συμφώνησαν στην παροχή περισσότερων βαθμών ελευθερίας των μαθητών (ερώτηση 12), απέδωσαν ποσοστιαία διάκριση των μαθημάτων ανά τάξη οι 272 (95,8%). Συγκεκριμένα, η κυρίαρχουσα τάξη υποστηρίζει ότι το ποσοστό που θα πρέπει να καταλαμβάνουν τα υποχρεωτικά μαθήματα σε εβδομαδιαίο επίπεδο στην Α τάξη είναι 56,1%, στην Β τάξη είναι χαμηλότερο (49,7%), ενώ στην Γ τάξη μειώνεται στο 46,4%. Αντίθετα, το ποσοστό των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων, αλλά και των μαθημάτων επιλογής αυξάνεται από τάξη σε τάξη. Συγκεκριμένα, η κυρίαρχουσα τάση εκτιμά ότι τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα θα πρέπει να καταλαμ-

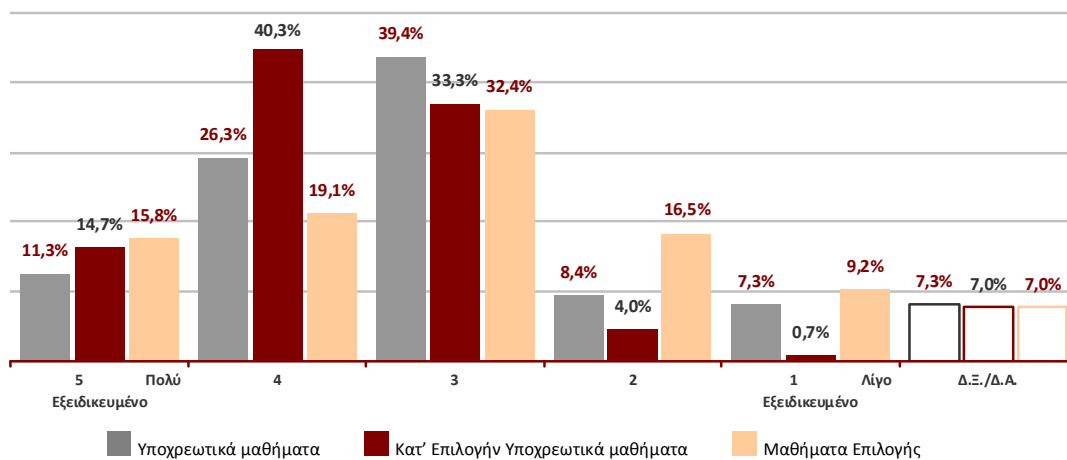
βάνουν το 24,8% στην Α τάξη, το 28,2% στη Β' τάξη και περίπου το 1/3 των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας στην Γ τάξη (32,0%). Αντίστοιχα, στα μαθήματα επιλογής θα πρέπει να αντιστοιχεί το 18,0% των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας της Α τάξης, το 19,6% των ωρών της Β τάξης και το 21,1% των ωρών της Γ τάξης, στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος (35 διδακτικές ώρες ανά εβδομάδα).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 14,3% εκτιμούν ότι μια τέτοια επιλογή δεν μπορεί να εφαρμοστεί στα πλαίσια του παρόντος ωρολογίου προγράμματος του Γενικού Λυκείου.

Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος που απέδωσαν ποσοστιαία κατανομή των τριών κατηγοριών μαθημάτων στα πλαίσια του παρόντος ωρολογίου προγράμματος, στην προηγούμενη ερώτηση (ερώτηση 13^α), κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε (ανά

κατηγορία μαθήματος) ότι θα πρέπει να εκτείνεται η διδασκεία ύλη του;», με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (λίγο εξειδικευμένο) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ εξειδικευμένο).

Γράφημα 3.71 : Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε, ανά κατηγορία μαθήματος, ότι θα πρέπει να εκτείνεται η διδασκεία ύλη του;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 272 (77,7%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5) Υποχρεωτικά: 3,28 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά: 3,69 Μαθήματα Επιλογής: 3,17

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 272 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 37,6% θεωρούν ότι η διδακτέα ύλη των υποχρεωτικών μαθημάτων θα πρέπει να εκτείνεται σε «πολύ εξειδικευμένο και πάρα πολύ εξειδικευμένο βαθμό», έναντι του 15,7%, οι οποίοι θεωρούν ότι θα πρέπει να εκτείνεται σε «λίγο και πολύ λίγο εξειδικευμένο βαθμό». Ωστόσο, η πλειονότητα των εκπαιδευτικών, σε ποσοστό 39,4%, εκτιμά ότι η διδακτέα ύλη των υποχρεωτικών μαθημάτων θα πρέπει να εκτείνεται σε «μέτριο βαθμό» εξειδίκευσης (κατηγορία 3).

Ως προς τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, το 54,9% των εκπαιδευτικών θεωρούν ότι θα η διδακτέα ύλη τους θα πρέπει να εκτείνεται σε «πολύ εξειδικευμένο και πάρα πολύ εξειδικευμένο βαθμό», έναντι του μόλις 4,8% των εκπαιδευτικών που εκτιμούν ότι θα πρέπει να εκτείνεται σε «λίγο και πολύ λίγο εξειδικευμένο βαθμό». Αξίζει να σημειωθεί ότι περίπου ένας στους τρεις εκπαιδευτικούς, (33,3%), εκτιμά ότι η διδακτέα ύλη των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων θα πρέπει να εκτείνεται σε «μέτριο βαθμό» εξειδίκευσης (κατηγορία 3).

Ως προς τα μαθήματα επιλογής, το 34,9% των εκπαιδευτικών θεωρούν ότι θα η διδακτέα ύλη τους θα πρέπει

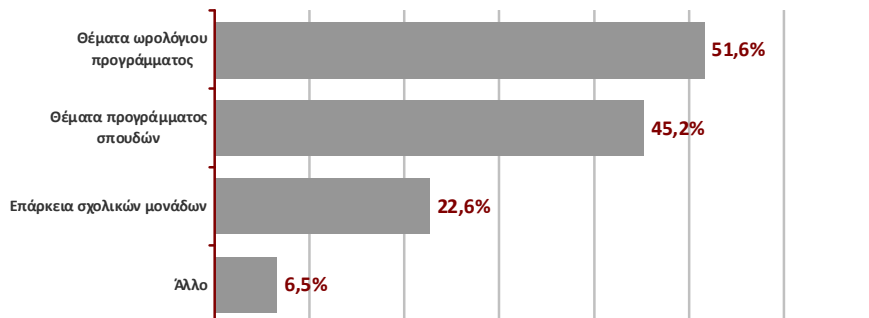
να εκτείνεται σε «πολύ εξειδικευμένο και πάρα πολύ εξειδικευμένο βαθμό», έναντι του 25,7% των εκπαιδευτικών που εκτιμούν ότι θα πρέπει να εκτείνεται σε «λίγο και πολύ λίγο εξειδικευμένο βαθμό». Αξίζει να σημειωθεί ότι και γι' αυτήν την κατηγορία μαθημάτων, περίπου ένας στους τρεις εκπαιδευτικούς, (32,4%), εκτιμά ότι η διδακτέα ύλη τους θα πρέπει να εκτείνεται σε «μέτριο βαθμό» εξειδίκευσης (κατηγορία 3).

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,28 για τα υποχρεωτικά μαθήματα, 3,69 για τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα και 3,17 για τα μαθήματα επιλογής μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή). Με άλλα λόγια, η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η διδακτέα ύλη και των τριών κατηγοριών μαθημάτων θα πρέπει να εκτείνεται σε μέτριο έως πολύ εξειδικευμένο βαθμό, με τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα να παρουσιάζουν το μεγαλύτερο βαθμό εξειδίκευσης, να ακολουθούν τα υποχρεωτικά μαθήματα, ενώ τα μαθήματα επιλογής να παρουσιάζουν το μικρότερο, σε σχέση με τις άλλες δύο κατηγορίες, βαθμό εξειδίκευσης.

Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος που απάντησαν στην ερώτηση 13α ότι δεν μπορεί να αποδοθεί ποσοστιαία η διάκριση των μαθημάτων σε Υποχρεωτικά, Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά και Μαθήματα Επιλογής στα πλαίσια

του παρόντος ωρολογίου προγράμματος κλήθηκαν να απαντήσουν στην ανοικτή ερώτηση «Ποια αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα πιστεύετε ότι θα μπορούσε να το καταστήσει εφαρμόσιμο;»:

Γράφημα 3.72: Ποια αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα πιστεύετε ότι θα μπορούσε να το καταστήσει εφαρμόσιμο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 32 (9,1%)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 50 εκπαιδευτικούς του δείγματος που εκτιμούν ότι δεν μπορεί να αποδοθεί ποσοστιαία η διάκριση των κατηγοριών μαθημάτων στα πλαίσια του παρόντος ωρολογίου προγράμματος, οι 32 (64,0%) κατέγραψαν τις προτάσεις τους για αλλαγές που μπορούν να την καταστήσουν εφαρμόσιμη. Ένας στους δύο εκπαιδευτικούς (51,6%) προτείνει αλλαγές σε θέματα ωρολογίου προγράμματος, το 45,2% προτείνουν αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών, το 22,6% υπογραμμίζουν προβλήματα στην επάρκεια των σχολικών μονάδων ενώ το 6,5% αναφέρει άλλες προτάσεις που δεν υπάγονται στις παραπάνω κατηγορίες (όπως συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο σχεδιασμό των αναλυτικών προγραμμάτων).

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι συχνότητες των απαντήσεων των εκπαιδευτικών στη συγκεκριμένη ερώτηση σε κάθε κατηγορία αναλυτικά.

Συγκεκριμένα, από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με θέματα του ωρολογίου προγράμματος, το 64,7% σχετίζονται με τη διεύρυνση του ωρολογίου προγράμματος. Στον αντίποδα βρίσκονται οι προτάσεις των εκπαιδευτικών για μείωση του ωρολογίου προγράμματος, με ποσοστό, ωστόσο, σημαντικά μικρότερο (11,8%). Τέλος, το 17,6% των προτάσεων της κατηγορίας αυτής σχετίζεται με την ανακατανομή των ωρών διδασκαλίας μέσα στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος.

Πίνακας 3.4: Προτάσεις των εκπαιδευτικών για αλλαγές στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γενικού Λυκείου

Θέματα ωρολογίου προγράμματος		Θέματα προγράμματος σπουδών		Επάρκεια σχολικών μονάδων	
Διεύρυνση ωρολογίου προγράμματος	64,7%	Αύξηση αριθμού μαθημάτων επιλογής	25,0%	Κατανομή ειδικοτήτων στα μαθησιακά αντικείμενα	41,7%
Ανακατανομή ωρών διδασκαλίας	17,6%	Μείωση αριθμού υποχρεωτικών μαθημάτων	20,8%	Υλικοτεχνική υποδομή σχολικών μονάδων	33,3%
Μείωση ωρολογίου προγράμματος	11,8%	Περιορισμός διδακτέας ύλης	16,7%	Άλλο	25,0%
Άλλο	5,9%	Αλλαγή των σχολικών εγχειριδίων, πηγές – βιβλία	16,7%		
		Άλλο	20,8%		

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 32 (9,1 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, το 25,0% σχετίζονται με την αύξηση του αριθμού μαθημάτων επιλογής, το 20,8% με τη μείωση του αριθμού των υποχρεωτικών μαθημάτων, το 16,7% με τον περιορισμό της διδακτέας ύλης και το 16,7% με την αλλαγή των σχολικών εγχειριδίων και των πηγών-βιβλίων.

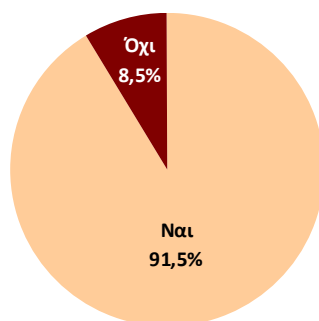
Τέλος, από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με την επάρκεια των σχολικών μονάδων, το 41,7% σχετίζο-

νται με την κατανομή των ειδικοτήτων στα μαθησιακά αντικείμενα (αναθέσεις μαθημάτων, εξειδικευμένο προσωπικό), το 33,3% σχετίζονται με την παροχή υψηλού επιπέδου υλικοτεχνικής υποδομής των σχολικών μονάδων ενώ το 25,0% σχετίζονται με άλλους λόγους, όπως μικρότερος αριθμός τμημάτων, μικρότερος αριθμός μαθητών ανά τμήμα.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Θεωρείτε, ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών θεματικών

εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου, επιτρέπει στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα».

Γράφημα 3.73: Θεωρείται ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου, επιτρέπει στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 319 (91,1 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

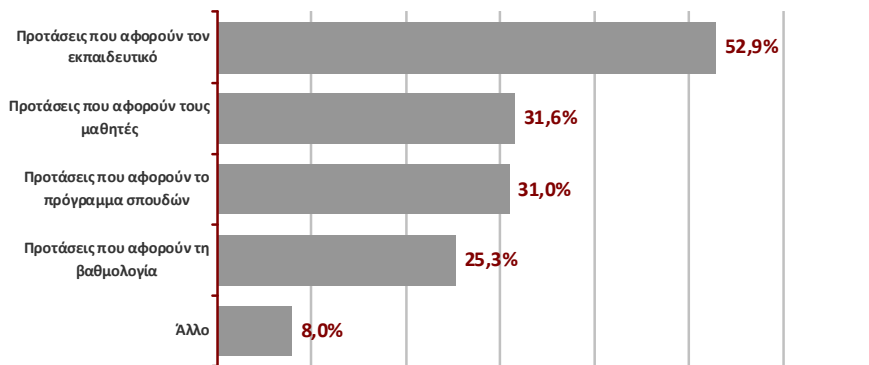
Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών, με ποσοστό 91,5% θεωρούν ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου, επιτρέπει στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση με τα

γνωστικά τους αντικείμενα, έναντι του μόλις 8,5% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εμφανίζονται να διαφωνούν με τη συγκεκριμένη πρόταση.

Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος που απάντησαν στην προηγούμενη ερώτηση (ερώτηση 14) ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου, ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ στους μαθητές

μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα, κλήθηκαν να απαντήσουν στην ανοικτή ερώτηση «Με ποιο τρόπο πιστεύετε ότι δεν θα απαξιωθεί τελικά η αξιολόγησή της;».

Γράφημα 3.74: Με ποιο τρόπο πιστεύετε ότι δεν θα απαξιωθεί τελικά η αξιολόγηση των ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 174 (49,7%)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 292 εκπαιδευτικούς του δείγματος που θεωρούν ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου επιτρέπει στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα, οι 174 (59,6%) κατέγραψαν τους τρόπους, με τους οποίους εκτιμούν ότι δεν θα απαξιωθεί τελικά η αξιολόγηση των θεματικών εργασιών. Ένας στους δύο εκπαιδευτικούς (52,9%) καταθέτει προτάσεις που αφορούν τον εκπαιδευτικό, ένας στους τρεις εκπαιδευτικούς καταθέτει προτάσεις που αφορούν τους μαθητές (31,6%) και προτάσεις που αφορούν το πρόγραμμα σπουδών (31,0%), ένας στους τέσσερις εκπαιδευτικούς καταθέτει προτάσεις που αφορούν τη βαθμολογία των

εργασιών, ενώ τέλος το 8,0% των εκπαιδευτικών αναφέρει τρόπους που δεν υπάρχουν τις παραπάνω κατηγορίες, όπως αξιοποίηση τεχνολογίας και ανάπτυξης εφαρμογών, μείωση του πλήθους των μαθητών ανά τμήμα ή ανά ομάδα, διαθεματική προσέγγιση, βελτίωση των συνθηκών εργασιών των εκπαιδευτικών, υποβάθμιση των εργασιών σε μη υποχρεωτικές, διεξαγωγή γραπτής δοκιμασίας παράλληλα με την εργασία, υποχρεωτική δημοσίευση των εργασιών στο διαδίκτυο ή σε περιοδικά κλπ.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι συχνότητες των απαντήσεων των εκπαιδευτικών στη συγκεκριμένη ερώτηση σε κάθε κατηγορία αναλυτικά.

Πίνακας 3.5: Προτάσεις των εκπαιδευτικών για την αποφυγή της απαξίωσης της αξιολόγησης των ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών

Προτάσεις που αφορούν τον εκπαιδευτικό		Προτάσεις που αφορούν τους μαθητές	
Αποτελεσματική καθοδήγηση των μαθητών σχετικά με μεθοδολογικά ζητήματα	44,0%	Αναβάθμιση των εργασιών στη συνείδηση των μαθητών	40,9%
Ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού	24,8%	Παρουσίαση των εργασιών στην τάξη	22,7%
Προετοιμασία του εκπαιδευτικού, συνεχής ενασχόληση με την εποπτεία των εργασιών και συνεργασία με τους μαθητές	18,3%	Συμμετοχή των μαθητών στην αξιολόγηση (της ομάδας ή/και της τάξης)	18,2%
Σύνδεση της θεματικής εργασίας με τη διδακτέα ύλη	7,3%	Εξοικείωση των μαθητών με τις θεματικές εργασίες	12,1%
Θετική στάση του εκπαιδευτικού	5,5%	Ελεύθερη επιλογή του θέματος της εργασίας	6,1%
Προτάσεις που αφορούν το πρόγραμμα σπουδών		Προτάσεις που αφορούν τη βαθμολογία των εργασιών	
Υιοθέτηση προϋποθέσεων και κριτηρίων αξιολόγησης των εργασιών	70,4%	Να λαμβάνεται υπόψη στην τελική βαθμολογία του μαθητή	77,8%
Αλλαγές ώστε να αναβαθμίζεται ο ρόλος των θεματικών εργασιών	22,2%	Να λαμβάνεται υπόψη στη διαδικασία πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	11,1%
Υιοθέτηση ειδικού διδακτικού χρόνου αφιερωμένου στην καθοδήγηση και αξιολόγηση των εργασιών	7,4%	Περισσότεροι αξιολογητές από τον εποπτεύοντα	11,1%

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 174 (49,7%)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Συγκεκριμένα, από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με τον **εκπαιδευτικό**, το 44,0% σχετίζονται με την αποτελεσματική καθοδήγηση των μαθητών σχετικά με μεθοδολογικά ζητήματα, ώστε να αποκλείεται το ενδεχόμενη της τυπικής επεξεργασίας της θεματικής ερ-

γασίας (ασύνδετη συρραφή ή αντιγραφή) και να καθίσταται αποτελεσματική η αξιολόγησή της. Το 24,8% των προτάσεων της κατηγορίας σχετίζεται με τη ευαισθητοποίηση του εκπαιδευτικού στην χρησιμότητα και στα θετικά αποτελέσματα που έχει η εργασία για τον μαθη-

τή. Το 18,3% των προτάσεων της κατηγορίας σχετίζεται με την προετοιμασία του εκπαιδευτικού, τη συνεχή ενασχόλησή του με την εποπτεία των εργασιών καθώς και με τη συνεργασία του με τους μαθητές. Τέλος, η ανάγκη της σύνδεσης των θεματικών εργασιών με τη διδακτέα ύλη καταγράφεται με ποσοστό 7,3%, και η θετική στάση του εκπαιδευτικού με ποσοστό 5,5%.

Από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με τους μαθητές, το 40,9% σχετίζεται με την αναβάθμιση των εργασιών στη συνείδηση των μαθητών, το 22,7% με την παρουσίαση των εργασιών στην τάξη, το 18,2% με τη συμμετοχή των μαθητών στη διαδικασία της αξιολόγησης (της ομάδας ή/και της τάξης), το 12,1% με την εξοικείωση των μαθητών με τις θεματικές εργασίες μέσα από τη διενέργεια περισσότερων εργασιών, ενώ το 6,1% με την ελεύθερη επιλογή του θέματος της εργασίας από τους μαθητές.

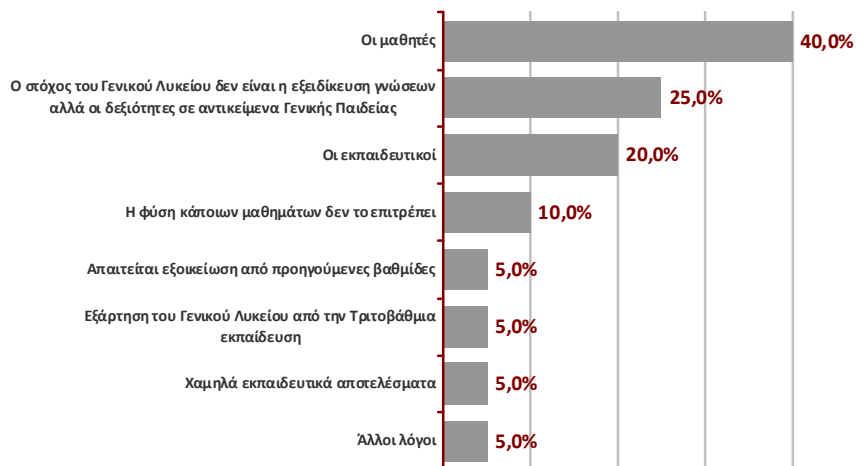
Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος που απάντησαν στην ερώτηση 14 ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου, ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση

Από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, η πλειονότητα σχετίζεται με την υιοθέτηση προϋποθέσεων και κριτηρίων αξιολόγησης των εργασιών (70,4%), το 22,2% με αλλαγές που να αναβαθμίζουν το ρόλο των θεματικών εργασιών, ενώ το 7,4% με την υιοθέτηση ειδικού διδακτικού χρόνου αφιερωμένου στην καθοδήγηση και αξιολόγηση των εργασιών.

Τέλος, από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με τη βαθμολογία των εργασιών, η πλειονότητα σχετίζεται με τον συνυπολογισμό του βαθμού της εργασίας στην τελική βαθμολογία του μαθητή (77,8%), το 11,1% με τον συνυπολογισμό του βαθμού της εργασίας στη διαδικασία πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και το 11,1% με τη συμμετοχή περισσότερων αξιολογητών πέραν του εποπτεύοντα εκπαιδευτικού.

με τα γνωστικά τους αντικείμενα, κλήθηκαν να απαντήσουν στην ανοικτή ερώτηση «καταγράψτε την επιχειρηματολογία της διαφωνίας σας.».

Γράφημα 3.75: Εάν θεωρείται ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών θεματικών εργασιών ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα, καταγράψτε την επιχειρηματολογία της διαφωνίας σας;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 20 (5,7 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 27 εκπαιδευτικούς του δείγματος που θεωρούν ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου δεν επιτρέπει στους μαθητές μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα, οι 20 (74,1%) κατέγραψαν την επιχειρηματολογία τους. Το 40,0% των εκπαιδευτικών αναφέρει λόγους που σχετίζονται με τους μαθητές. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι η νοοτροπία, η ανωριμότητα, καθώς και λανθασμένα κριτήρια επιλογής των μαθητών δεν επιτρέπει την εξοικείωση με τα γνωστικά αντικείμενα μέσω της εκπόνησης θεματικών εργασιών. Επιπλέον, υπογραμμίζουν την έλλειψη ομαδικού πνεύματος και συνεργασίας στην ομάδα αλλά και την άκριτη χρήση ψηφιακών πηγών. Ένας στους τέσσερεις εκπαιδευτικούς (25,0%) θεωρεί ότι ο στόχος του Γενικού Λυκείου δεν είναι η εξειδίκευση γνώσεων, αλλά η απόκτηση δεξιοτήτων σε αντικείμενα Γενικής Παιδείας. Ένας

στοιχός των εκπαιδευτικών (20,0%) αναφέρει λόγους που σχετίζονται με τους εκπαιδευτικούς. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην αξιολόγηση των θεματικών εργασιών αλλά και στην παρακολούθηση και εποπτεία των μαθητών, ενώ η έλλειψη χρόνου αποτελεί σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα. Το 10,0% των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι η φύση κάποιων μαθημάτων του Γενικού Λυκείου δεν επιτρέπουν την εξοικείωση με τα γνωστικά αντικείμενα μέσα από την εκπόνηση θεματικών εργασιών. Άλλοι λόγοι που έχουν καταγραφεί, με μικρότερη συχνότητα ωστόσο (5,0%), είναι ότι απαιτείται εξοικείωση με την εκπόνηση θεματικών εργασιών από τις προηγούμενες βαθμίδες της εκπαίδευσης, ότι η εξάρτηση του Γενικού Λυκείου από την Τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί εμπόδιο και ότι η εφαρμογή των θεματικών εργασιών οδηγεί σε χαμηλά εκπαιδευτικά αποτελέσματα.

Συνοπτικά, από την αποτύπωση των κατανομών των απαντήσεων που δόθηκαν από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος στο τρίτο μέρος του ερωτηματολογίου σχετικά με τη θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τους μαθητές του Γενικού Λυκείου, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Η κυρίαρχουσα τάση εκτιμά ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να εξοικειώνει τους μαθητές παρέχοντας περισσότερους βαθμούς ελευθερίας, σε σύγκριση με τις προηγούμενες βαθμίδες, με τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος, τα Υποχρεωτικά μαθήματα εκτιμάται ότι θα πρέπει να καταλαμβάνουν κατά μέσο όρο το 51,0% των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας, τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά το 29,0% και μαθήματα Επιλογής το 20,0%. Επιπλέον, το ποσοστό των ωρών των υποχρεωτικών μαθημάτων εκτιμάται ότι θα πρέπει να μειώνεται σταδιακά από τάξη σε τάξη και, αντίστοιχα, να αυξάνεται το ποσοστό των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών και των επιλεγόμενων μαθημάτων.
- Μια μικρή μερίδα εκπαιδευτικών εκτιμά ότι μια διάκριση των μαθημάτων σε υποχρεωτικά, κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και μαθήματα επιλογής δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί στα πλαίσια του παρόντος ωρολογίου προγράμματος (35 εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας) και παράλληλα καταγράφει προτάσεις για αλλαγές στο ωρολόγιο πρόγραμμα που θα μπορούσαν να καταστήσουν μια τέτοια διάκριση μαθημάτων εφαρμόσιμη. Από τις προτεινόμενες αλλαγές που έχουν καταγραφεί, οι επικρατούσες είναι:
 - Διεύρυνση του ωρολογίου προγράμματος
 - Αύξηση του αριθμού των μαθημάτων επιλογής
 - Μείωση του αριθμού των υποχρεωτικών μαθημάτων
 - Αλλαγές στην κατανομή ειδικοτήτων στα μαθησιακά αντικείμενα και στις αναθέσεις μαθημάτων κ.α.
- Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών εργασιών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου τους επιτρέπει μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα και καταγράφει συγκεκριμένες προτάσεις για την αποφυγή της απαξίωσης της αξιολόγησής τους, εκ των οποίων οι επικρατέστερες είναι:
 - Αποτελεσματική καθοδήγηση των μαθητών σχετικά με μεθοδολογικά ζητήματα
 - Υιοθέτηση προϋποθέσεων και συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης των εργασιών
 - Συνυπολογισμός του βαθμού της εργασίας στην τελική βαθμολογία του μαθητή κ.α.
- Τέλος, ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών, που διαφωνούν με την πρόταση «η εκπόνηση ατομικών/ομαδικών εργασιών από τους μαθητές τους επιτρέπει μεγαλύτερη εξοικείωση με τα γνωστικά τους αντικείμενα», αναφέρουν ότι ο στόχος του Γενικού Λυκείου δεν είναι η εξειδίκευση γνώσεων αλλά οι δεξιότητες σε αντικείμενα δεξιότητων.

3.5 Η έννοια των μαθημάτων Γενικής Παιδείας στο Γενικό Λύκειο

Η διάκριση μαθησιακών αντικειμένων σε αντικείμενα ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ και ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ισχύει για μια δεκαετία περίπου στο Γενικό Λύκειο. Τα Υποχρεωτικά Μαθήματα, ή τα μαθήματα Κορμού ουσιαστικά αποτελούν μαθήματα Γενικής Παιδείας, επομένως απευθύνονται σε όλους τους μαθητές παρά τη διαφορετική επίδοση ή την προτίμηση τους.

Με την τέταρτη ομάδα ερωτήσεων του ερωτηματολογίου επιχειρείται:

Α) Να καταγραφεί η άποψη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σχετικά με το βαθμό που, κατά τη γνώμη τους, το Γενικό Λύκειο αποτελεί βαθμίδα Γενικής Παιδείας

Β) Να καταγραφεί η άποψη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σχετικά με το αν το εύρος ή το επίπεδο δυσκολίας της διδασκτέας ύλης είναι το χαρακτηριστικό που υπηρετεί την έννοια Γενική Παιδεία, ή το αντίθετο

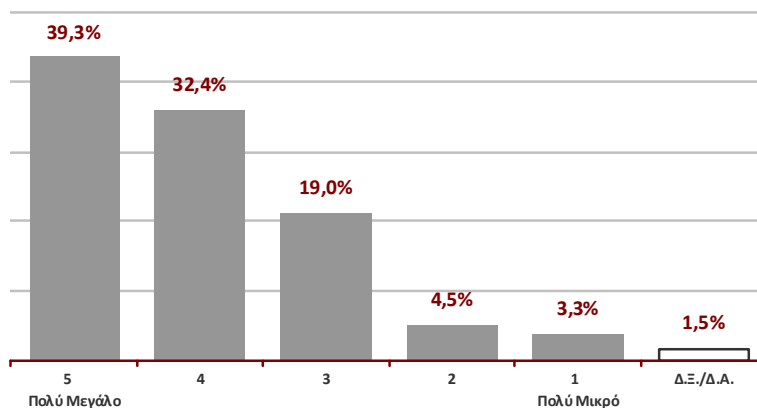
Γ) Να οριστούν σε κάθε τάξη του Γενικού Λυκείου ποια μαθήματα θα έπρεπε να είναι Υποχρεωτικά, ποια Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά και ποια Ελεύθερης επιλογής

Δ) Να διερευνηθούν οι συνέπειες του ορισμού «μαθημάτων αυξημένης βαρύτητας» από τα Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Ιδρύματα στο Γενικό Λύκειο.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το Γενικό Λύκειο πρέπει να εί-

ναι βαθμίδα Γενικής Παιδείας;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.76 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το Γενικό Λύκειο πρέπει να είναι βαθμίδα Γενικής Παιδείας;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 336 (96,0%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,02

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 336 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 71,7% θεωρούν ότι το Γενικό Λύκειο πρέπει να είναι βαθμίδα Γενικής Παιδείας σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 7,7% των εκπαιδευτικών που θεωρούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό ότι το Γενικό Λύκειο πρέπει να είναι βαθμίδα Γενικής Παιδείας.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,02 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να είναι βαθμίδα Γενικής Παιδείας σε μεγάλο βαθμό.

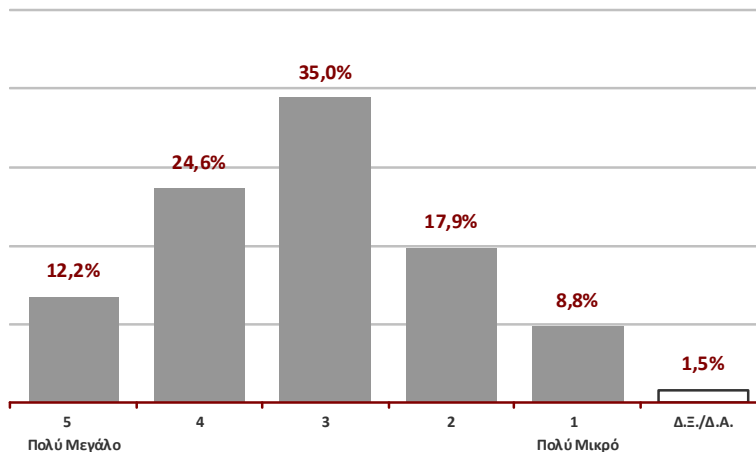
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το εύρος της διδασκτέας ύλης;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 329 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 36,8% θεωρούν ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το εύρος της διδασκτέας ύλης σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρί-

σκεται το 26,7% των εκπαιδευτικών που θεωρούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το εύρος της διδασκτέας ύλης.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,14 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το εύρος της διδασκτέας ύλης σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

Γράφημα 3.77 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το εύρος της διδακτέας ύλης;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 329 (94,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,14

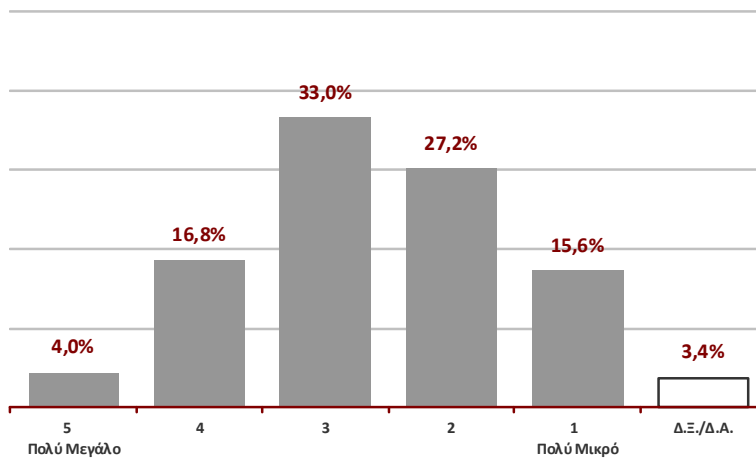
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

από το επίπεδο δυσκολίας της διδακτέας ύλης;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και

Γράφημα 3.78 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το επίπεδο δυσκολίας της διδακτέας ύλης;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 327 (93,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,65

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 327 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 42,8% θεωρούν ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το επίπεδο δυσκολίας της διδακτέας ύλης σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 20,8% των εκπαιδευτικών που θεωρούν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το επίπεδο δυσκολίας της διδακτέας ύλης.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,65 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση θεωρεί ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το επίπεδο δυσκολίας της διδακτέας ύλης σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

Στο τρείς ακόλουθους πίνακες αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Ποια από τα ακόλουθα μαθήματα, που ήδη διδάσκονται στο Γενικό Λύκειο, θα διακρίνατε ως Υποχρεωτικά

(Γενικής Παιδείας), Κατ' Επιλογήν (Υποχρεωτικά σε Ομάδα Επιλογής) και μαθήματα Επιλογής ξεχωριστά σε κάθε τάξη του Γενικού Λυκείου».

Πίνακας 3.6: Ποια από τα ακόλουθα μαθήματα, που ήδη διδάσκονται στο Γενικό Λύκειο, θα διακρίνατε ως Υποχρεωτικά (Γενικής Παιδείας), Κατ' Επιλογήν (Υποχρεωτικά σε ομάδα επιλογής) και μαθήματα Επιλογής για την Α' τάξη του Γενικού Λυκείου;

Υποχρεωτικά Μαθήματα	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα	Μαθήματα Επιλογής
Νέα Ελληνικά – Γλώσσα 93,4%	Οικονομία 37,4%	Χορός 79,7%
Μαθηματικά 88,3%	2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α) 33,1%	Φωτογραφία - Κινηματογράφος 79,1%
Ελληνική Ιστορία 84,6%	Παγκόσμια Ιστορία 32,6%	Θέατρο 75,7%
Φυσική 80,6%	Βιολογία 31,7%	Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο 74,3%
1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) 79,4%	Στατιστική 30,3%	Ιστορία Τέχνης 65,7%
Φυσική Αγωγή 78,3%	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) 29,4%	Εικαστικά 63,1%
Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα 75,1%	Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία 29,1%	Μουσική 57,4%
Χημεία 65,1%	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων 27,7%	Ιστορία της Φιλοσοφίας 57,4%
Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) 64,9%	Κοινωνιολογία 27,1%	Ιστορία των Επιστημών 53,7%
Ατομική/Ομαδική Εργασία 54,6%	Χημεία 24,9%	Τεχνολογία 49,1%
Βιολογία 51,1%	Τεχνολογία 24,3%	Κοινωνιολογία 44,3%
Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) 50,3%	Ατομική/Ομαδική Εργασία 21,7%	Στατιστική 38,3%
Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων 39,1%	Μουσική 21,1%	Θρησκευτικά 36,3%
Θρησκευτικά 36,9%	Ιστορία των Επιστημών 21,1%	Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία 31,1%
Παγκόσμια Ιστορία 36,0%	Ιστορία της Φιλοσοφίας 19,4%	Οικονομία 30,3%
2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α) 30,9%	Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) 17,4%	2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α) 29,1%
Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία 28,3%	Εικαστικά 17,1%	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων 22,6%
Οικονομία 21,1%	Θρησκευτικά 17,1%	Παγκόσμια Ιστορία 21,4%
Τεχνολογία 15,4%	Ιστορία Τέχνης 16,9%	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) 12,9%
Κοινωνιολογία 14,9%	Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα 15,1%	Ατομική/Ομαδική Εργασία 11,1%
Στατιστική 14,3%	Φυσική 13,4%	Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) 8,3%
Μουσική 13,7%	Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο 12,0%	Βιολογία 8,0%
Εικαστικά 9,4%	Θέατρο 11,4%	Φυσική Αγωγή 7,1%
Ιστορία της Φιλοσοφίας 7,7%	1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) 11,1%	1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) 3,7%
Ιστορία των Επιστημών 7,1%	Ελληνική Ιστορία 9,7%	Χημεία 3,7%
Ιστορία Τέχνης 4,6%	Φωτογραφία - Κινηματογράφος 9,1%	Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα 3,1%
Θέατρο 2,3%	Φυσική Αγωγή 8,3%	Ελληνική Ιστορία 1,1%
Χορός 1,4%	Χορός 8,0%	Φυσική 0,6%
Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο 1,1%	Μαθηματικά 7,4%	Μαθηματικά 0,0%
Φωτογραφία - Κινηματογράφος 0,9%	Νέα Ελληνικά – Γλώσσα 2,6%	Νέα Ελληνικά – Γλώσσα 0,0%

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 346 (99,0 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στην Α τάξη του Γενικού Λυκείου ως Υποχρεωτικά μαθήματα φαίνεται να διακρίνονται: τα Νέα Ελληνικά – Γλώσσα, τα Μαθηματικά, η Ελληνική Ιστορία, η Φυσική, η 1^η ξένη γλώσσα (Αγγλικά), η Φυσική Αγωγή, τα Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα, η Χημεία, τα Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση), η Ατομική/Ομαδική εργασία, η Βιολογία και τα Αρχαία Ελληνικά (Πρωτότυπα), με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 50,3% έως και 93,4%.

Ως Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα φαίνεται να διακρίνονται: η Οικονομία, η 2^η ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α.), η Παγκόσμια Ιστορία, η Βιολογία, η Στατιστική, τα Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο), το Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία, η Επιστήμη πλη-

ροφοριακών συστημάτων και η Κοινωνιολογία, με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 27,1% έως και 37,4% (συχνότερες σημαντικά χαμηλότερες σε σχέση με αυτές που παρουσιάζονται στα υποχρεωτικά μαθήματα αλλά και στα μαθήματα επιλογής).

Τέλος, ως μαθήματα Επιλογής φαίνεται να διακρίνονται: ο Χορός, η Φωτογραφία – Κινηματογράφος, το Θέατρο, το Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο, η Ιστορία Τέχνης, τα Εικαστικά, η Μουσική, η Ιστορία της Φιλοσοφίας και η Ιστορία των Επιστημών, με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 53,7% έως και 79,7%.

Πίνακας 3.7: Ποια από τα ακόλουθα μαθήματα, που ήδη διδάσκονται στο Γενικό Λύκειο, θα διακρίνατε ως Υποχρεωτικά (Γενικής Παιδείας), Κατ' Επιλογήν (Υποχρεωτικά σε ομάδα επιλογής) και μαθήματα Επιλογής για την Β' τάξη του Γενικού Λυκείου;

Υποχρεωτικά Μαθήματα		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα		Μαθήματα Επιλογής	
Νέα Ελληνικά – Γλώσσα	85,1%	Βιολογία	48,9%	Φωτογραφία - Κινηματογράφος	75,7%
Μαθηματικά	71,4%	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο)	47,4%	Χορός	75,1%
Φυσική Αγωγή	70,3%	Χημεία	45,4%	Θέατρο	72,9%
Ελληνική Ιστορία	68,6%	Οικονομία	39,1%	Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο	71,4%
1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)	64,3%	Παγκόσμια Ιστορία	36,9%	Ιστορία Τέχνης	67,1%
Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα	57,4%	Στατιστική	36,3%	Εικαστικά	65,7%
Φυσική	56,3%	2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α)	34,6%	Μουσική	62,3%
Ατομική/Ομαδική Εργασία	50,6%	Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση)	32,9%	Ιστορία των Επιστημών	56,6%
Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση)	42,6%	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων	31,4%	Ιστορία της Φιλοσοφίας	56,0%
Χημεία	37,4%	Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία	30,3%	Τεχνολογία	52,6%
Παγκόσμια Ιστορία	28,3%	Φυσική	30,3%	Κοινωνιολογία	44,0%
Βιολογία	28,0%	Κοινωνιολογία	29,7%	Θρησκευτικά	40,3%
Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο)	27,4%	Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα	24,9%	Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία	36,9%
Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων	26,6%	Τεχνολογία	20,9%	Στατιστική	34,9%
Θρησκευτικά	24,6%	Ατομική/Ομαδική Εργασία	19,7%	Οικονομία	31,7%
2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α)	21,4%	Θρησκευτικά	19,1%	2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α)	31,1%
Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία	16,9%	Ιστορία της Φιλοσοφίας	18,0%	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων	26,0%
Οικονομία	11,4%	Ελληνική Ιστορία	18,0%	Παγκόσμια Ιστορία	21,7%
Στατιστική	9,4%	Μουσική	17,7%	Ατομική/Ομαδική Εργασία	12,0%
Κοινωνιολογία	7,7%	Ιστορία των Επιστημών	17,1%	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο)	12,0%
Τεχνολογία	7,4%	Μαθηματικά	15,1%	Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση)	10,6%
Ιστορία της Φιλοσοφίας	7,1%	1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)	14,9%	Βιολογία	9,7%
Ιστορία των Επιστημών	6,6%	Εικαστικά	14,0%	Φυσική Αγωγή	8,3%
Μουσική	5,7%	Ιστορία Τέχνης	14,0%	1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)	8,3%
Εικαστικά	3,4%	Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο	12,9%	Χημεία	5,7%
Ιστορία Τέχνης	2,6%	Θέατρο	8,9%	Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα	4,3%
Θέατρο	1,4%	Φυσική Αγωγή	8,3%	Φυσική	1,7%
Φωτογραφία - Κινηματογράφος	1,1%	Φωτογραφία - Κινηματογράφος	6,9%	Ελληνική Ιστορία	1,4%
Χορός	1,1%	Χορός	6,6%	Μαθηματικά	0,3%
Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο	0,3%	Νέα Ελληνικά – Γλώσσα	4,0%	Νέα Ελληνικά – Γλώσσα	0,0%

Αριθμός ερωτηματολογίων δειγμάτων: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 346 (99,0 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στη Β τάξη του Γενικού Λυκείου ως Υποχρεωτικά μαθήματα φαίνεται να διακρίνονται: τα Νέα Ελληνικά – Γλώσσα, τα Μαθηματικά, η Φυσική Αγωγή, η Ελληνική Ιστορία, η 1^η ξένη γλώσσα (Αγγλικά), τα Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα, η Φυσική, και η Ατομική/Ομαδική εργασία, με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 50,6% έως και 85,1%. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλα τα παραπάνω μαθήματα έχουν διακριθεί ως Υποχρεωτικά μαθήματα και στην Α' τάξη του Γενικού Λυκείου, ωστόσο το πλήθος τους έχει μειωθεί από 11 μαθήματα στην Α τάξη σε 8 μαθήματα στη Β τάξη.

Ως Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα φαίνεται να διακρίνονται: η Βιολογία, τα Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο), η Χημεία, η Οικονομία, η Παγκόσμια Ιστορία, η Στατιστική, η 2^η ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α.), τα Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση), η Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων, το Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία, η Φυσική και η Κοινωνιολογία με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 29,7% έως και 48,9% (συχνότερες σημαντικά χαμηλότερες σε σχέση με αυτές

που παρουσιάζονται στα υποχρεωτικά μαθήματα αλλά και στα μαθήματα επιλογής). Αξίζει να σημειωθεί ότι το πλήθος των Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων έχει αυξηθεί από 11 μαθήματα στην Α τάξη σε 12 μαθήματα στη Β τάξη, ενώ ταυτόχρονα τα ποσοστά των εκπαιδευτικών που εντάσσουν μαθησιακά αντικείμενα σε αυτή την κατηγορία έχει αυξηθεί σημαντικά σε σύγκριση με την Α Λυκείου όπου η διάκριση των μαθημάτων σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά δεν φαίνεται να είναι τόσο ξεκάθαρη.

Τέλος, ως μαθήματα Επιλογής φαίνεται να διακρίνονται: η Φωτογραφία – Κινηματογράφος, ο Χορός, το Θέατρο, το Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο, η Ιστορία Τέχνης, τα Εικαστικά, η Μουσική, η Ιστορία των Επιστημών, η Ιστορία της Φιλοσοφίας και η Τεχνολογία, με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 52,6% έως και 75,7%. Αξίζει να σημειωθεί ότι μαθήματα Επιλογής που φαίνεται να διακρίνονται για τη Β τάξη είναι τα ίδια με εκείνα της Α τάξης, ενώ έχει ενταχθεί στην κατηγορία και το μάθημα της Τεχνολογίας.

Πίνακας 3.8: Ποια από τα ακόλουθα μαθήματα, που ήδη διδάσκονται στο Γενικό Λύκειο, θα διακρίνατε ως Υποχρεωτικά (Γενικής Παιδείας), Κατ' Επιλογήν (Υποχρεωτικά σε ομάδα επιλογής) και μαθήματα Επιλογής για την Γ' τάξη του Γενικού Λυκείου;

Υποχρεωτικά Μαθήματα	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα	Μαθήματα Επιλογής
Νέα Ελληνικά – Γλώσσα 81,7%	Βιολογία 50,6%	Φωτογραφία - Κινηματογράφος 76,9%
Φυσική Αγωγή 65,4%	Χημεία 50,6%	Χορός 76,3%
Μαθηματικά 58,0%	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) 48,0%	Θέατρο 74,6%
1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) 53,4%	Φυσική 40,6%	Εικαστικά 72,9%
Ελληνική Ιστορία 53,4%	Οικονομία 36,3%	Μουσική 70,6%
Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα 49,7%	Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) 36,3%	Ιστορία Τέχνης 69,7%
Ατομική/Ομαδική Εργασία 46,3%	Στατιστική 35,7%	Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο 69,1%
Φυσική 39,1%	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων 32,9%	Ιστορία των Επιστημών 61,7%
Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) 30,9%	Παγκόσμια Ιστορία 28,6%	Ιστορία της Φιλοσοφίας 57,1%
Παγκόσμια Ιστορία 25,4%	Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα 28,0%	Τεχνολογία 56,0%
Χημεία 22,0%	2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α) 27,1%	Θρησκευτικά 53,7%
Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων 20,6%	Μαθηματικά 26,9%	Κοινωνιολογία 50,6%
Βιολογία 20,3%	Κοινωνιολογία 24,6%	Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία 47,7%
Θρησκευτικά 18,3%	Ελληνική Ιστορία 24,0%	2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α) 42,0%
2η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α) 17,4%	Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία 22,9%	Οικονομία 38,9%
Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) 16,9%	Τεχνολογία 18,9%	Στατιστική 36,0%
Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία 13,1%	Ιστορία της Φιλοσοφίας 16,3%	Παγκόσμια Ιστορία 31,4%
Στατιστική 10,6%	Ατομική/Ομαδική Εργασία 15,4%	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων 30,3%
Οικονομία 9,4%	Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο 15,1%	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) 20,6%
Κοινωνιολογία 8,0%	1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) 14,6%	Ατομική/Ομαδική Εργασία 19,4%
Ιστορία της Φιλοσοφίας 7,1%	Ιστορία των Επιστημών 13,1%	1η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά) 18,0%
Τεχνολογία 6,0%	Μουσική 11,4%	Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) 18,0%
Ιστορία των Επιστημών 5,7%	Ιστορία Τέχνης 11,1%	Βιολογία 15,4%
Μουσική 4,6%	Θρησκευτικά 11,1%	Χημεία 15,4%
Εικαστικά 2,6%	Θέατρο 8,3%	Φυσική Αγωγή 12,9%
Ιστορία Τέχνης 2,3%	Εικαστικά 8,3%	Ελληνική Ιστορία 8,0%
Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο 1,1%	Φυσική Αγωγή 7,7%	Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα 7,7%
Θέατρο 0,9%	Φωτογραφία - Κινηματογράφος 6,0%	Φυσική 6,0%
Φωτογραφία - Κινηματογράφος 0,9%	Χορός 6,0%	Μαθηματικά 2,9%
Χορός 0,9%	Νέα Ελληνικά – Γλώσσα 5,4%	Νέα Ελληνικά – Γλώσσα 0,9%

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 346 (99,0 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στη Γ τάξη του Γενικού Λυκείου ως Υποχρεωτικά μαθήματα φαίνεται να διακρίνονται: τα Νέα Ελληνικά – Γλώσσα, η Φυσική Αγωγή, τα Μαθηματικά, η 1^η ξένη γλώσσα (Αγγλικά), η Ελληνική Ιστορία και οριακά τα Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα, με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 49,7% έως και 81,7%. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλα τα παραπάνω μαθήματα έχουν διακριθεί ως Υποχρεωτικά μαθήματα και στη Β' τάξη του Γενικού Λυκείου, ωστόσο το πλήθος τους έχει μειωθεί περαιτέρω, από 8 μαθήματα στη Β τάξη σε 6 μαθήματα στη Γ τάξη. Ως Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα φαίνεται να διακρίνονται: η Βιολογία, η Χημεία, τα Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο), η Φυσική, η Οικονομία, τα Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση), η Στατιστική, η Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων, η Παγκόσμια Ιστορία, τα Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα, η 2^η ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α.) και τα Μαθηματικά, με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 26,9% έως και 50,6% (συ-

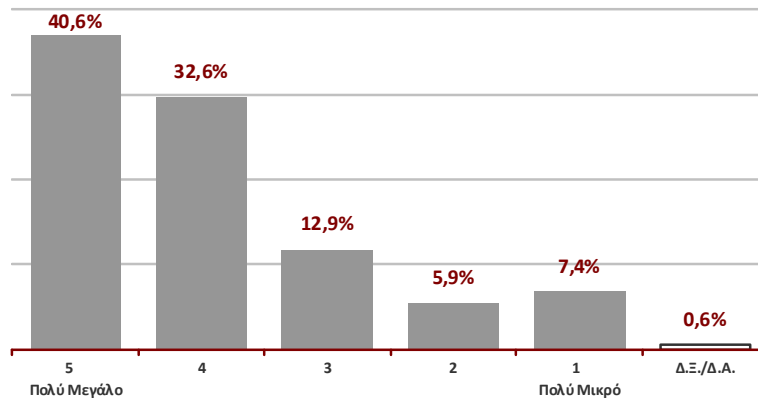
χνότητες, και σε αυτή την τάξη, χαμηλότερες σε σχέση με αυτές που παρουσιάζονται στα υποχρεωτικά μαθήματα αλλά και στα μαθήματα επιλογής). Αξίζει να σημειωθεί ότι το πλήθος των Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων έχει διατηρηθεί το ίδιο σε σχέση με την Β τάξη (12 μαθήματα), ενώ ταυτόχρονα τα ποσοστά των εκπαιδευτικών που εντάσσουν μαθησιακά αντικείμενα σε αυτή την κατηγορία έχει αυξηθεί ελαφρώς σε σύγκριση με την Β Λυκείου.

Τέλος, ως μαθήματα Επιλογής φαίνεται να διακρίνονται: η Φωτογραφία – Κινηματογράφος, ο Χορός, το Θέατρο, τα Εικαστικά, η Μουσική, η Ιστορία της Τέχνης, το Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο, η Ιστορία των Επιστημών, η Ιστορία της Φιλοσοφίας, η Τεχνολογία, τα Θρησκευτικά και η Κοινωνιολογία, με το ποσοστό των εκπαιδευτικών που τα ενέταξαν σ' αυτή την κατηγορία να κυμαίνεται από 50,6% έως και 76,9%. Αξίζει να σημειωθεί ότι το πλήθος των μαθημάτων Επιλογής που διακρίνονται στη Γ τάξη έχει αυξηθεί στα 12 μαθήματα από 10 μαθήματα που είναι στη Β τάξη.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι τα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα πρέπει να χαρακτηρίζουν κάποια από τα προσφερόμενα μαθήματα στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου ως μαθήματα αυξημένης βαρύτητας για την εισαγωγή τους σ' αυτά;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

ες/μαθητές του Γενικού Λυκείου ως μαθήματα αυξημένης βαρύτητας για την εισαγωγή τους σ' αυτά;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.79 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι τα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα πρέπει να χαρακτηρίζουν κάποια από τα προσφερόμενα μαθήματα στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου ως μαθήματα αυξημένης βαρύτητας για την εισαγωγή τους σ' αυτά;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 340 (97,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,94

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 73,2% θεωρούν ότι τα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα πρέπει να χαρακτηρίζουν κάποια από τα προσφερόμενα μαθήματα στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου ως μαθήματα αυξημένης βαρύτητας για την εισαγωγή τους σ' αυτά σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 13,2% των εκπαιδευτικών που θεωρούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό ότι τα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα πρέπει να χαρακτηρίζουν κάποια από τα προσφερόμενα μαθήματα στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου ως

μαθήματα αυξημένης βαρύτητας για την εισαγωγή τους σ' αυτά.

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,94 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι τα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα πρέπει να χαρακτηρίζουν κάποια από τα προσφερόμενα μαθήματα στους μαθητές του Γενικού Λυκείου ως μαθήματα αυξημένης βαρύτητας για την εισαγωγή τους σ' αυτά σε μεγάλο βαθμό.

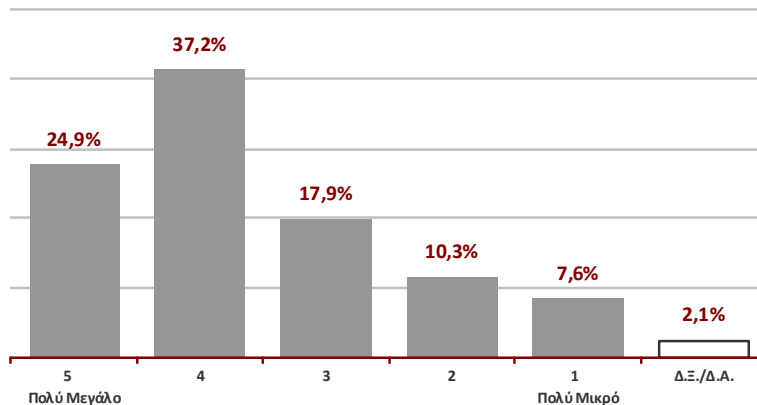
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να επιλέγουν μαθήματα που ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα, τις ιδιαίτερες δεξιότητες και κλίσεις τους;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 62,2% θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να επιλέγουν μαθήματα που ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα, τις ιδιαίτερες δεξιότητες και κλίσεις τους σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται το

17,9% των εκπαιδευτικών που θεωρούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να επιλέγουν μαθήματα που ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα, τις ιδιαίτερες δεξιότητες και κλίσεις τους.

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,63 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να επιλέγουν μαθήματα που ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα, τις ιδιαίτερες δεξιότητες και κλίσεις τους σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

Γράφημα 3.80 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να επιλέγουν μαθήματα που ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα, τις ιδιαίτερες δεξιότητες και κλίσεις τους;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 341 (97,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,63

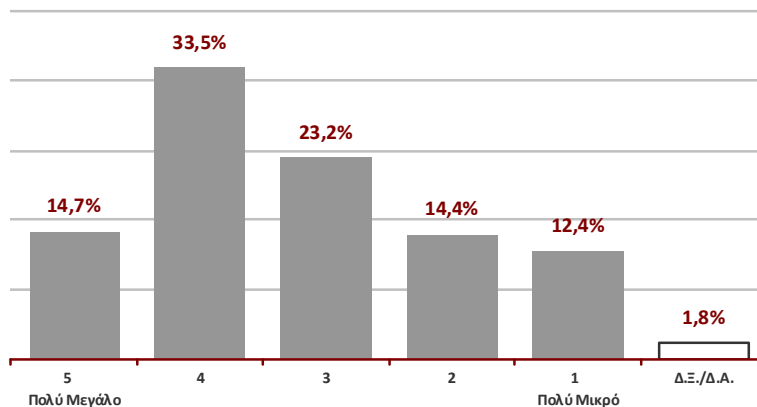
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να αισθάνονται χαρού-

μενοι στο σχολείο επειδή διαμορφώνουν ένα προσωπικό δρόμο προς το απολυτήριο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.81 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να αισθάνονται χαρούμενοι στο σχολείο επειδή διαμορφώνουν ένα προσωπικό δρόμο προς το απολυτήριο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 340 (97,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,24

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 48,2% θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» θα επιτρέψει στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό να αισθάνονται χαρούμενοι στο σχολείο επειδή διαμορφώνουν ένα προσωπικό δρόμο προς το απολυτήριο. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 26,8% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» θα επιτρέψει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό στις/στους μαθήτριες/μαθητές του Γενικού Λυκείου να αισθάνονται

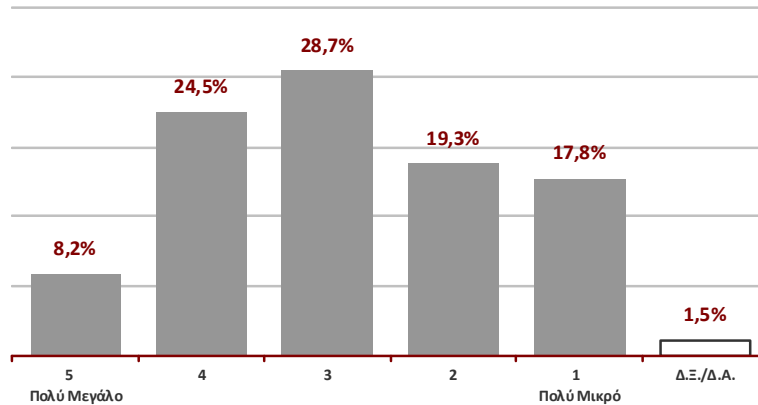
χαρούμενοι στο σχολείο επειδή διαμορφώνουν ένα προσωπικό δρόμο προς το απολυτήριο.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,24 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» θα επιτρέψει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό στους μαθητές του Γενικού Λυκείου να αισθάνονται χαρούμενοι στο σχολείο επειδή διαμορφώνουν ένα προσωπικό δρόμο προς το απολυτήριο.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας ευνοεί την προσπάθεια μορφωτικής αυτονόμησης του Γενικού Λυκείου»

με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.82 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας ευνοεί την προσπάθεια μορφωτικής αυτονόμησης του Γενικού Λυκείου;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 331 (94,6%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,86

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 331 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 37,2% θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» ευνοεί την προσπάθεια μορφωτικής αυτονόμησης του Γενικού Λυκείου σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό. Στον αντίποδα βρίσκεται, με ελαφρώς πιο χαμηλό ποσοστό, το 32,6% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» ευνοεί την προσπά-

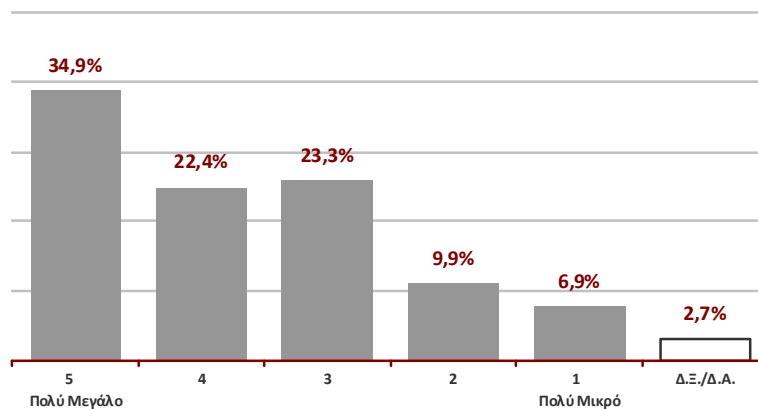
θεια μορφωτικής αυτονόμησης του Γενικού Λυκείου σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,86 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» ευνοεί την προσπάθεια μορφωτικής αυτονόμησης του Γενικού Λυκείου σε μικρό έως και μέτριο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας στο Γενικό Λύκειο συμβάλλει

στην αναπαραγωγή του φροντιστηρίου με τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.83 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ο χαρακτηρισμός μαθήματα αυξημένης βαρύτητας στο Γενικό Λύκειο συμβάλλει στην αναπαραγωγή του φροντιστηρίου με τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 335 (95,7%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,71

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 335 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 57,3% θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» στο Γενικό Λύκειο συμβάλλει σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» στην αναπαραγωγή του φροντιστηρίου με τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 16,7% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» στο Γενικό Λύκειο συμβάλλει σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό

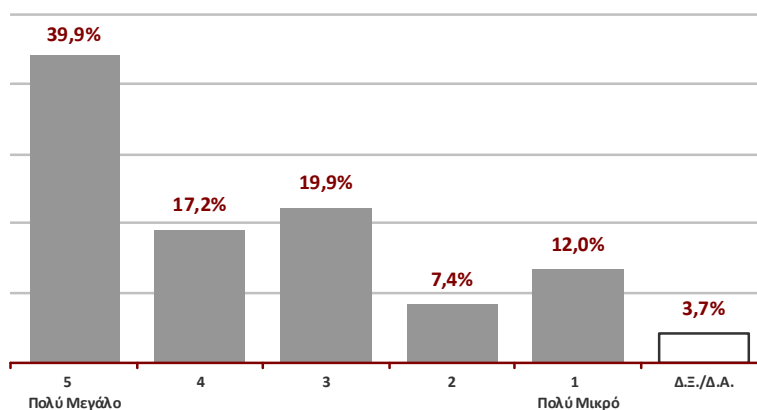
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να αποκλείει από το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και να ορίσει, στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου

μό στην αναπαραγωγή του φροντιστηρίου με τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,71 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση θεωρεί ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» στο Γενικό Λύκειο συμβάλλει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό στην αναπαραγωγή του φροντιστηρίου με τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

και αναγνωρισμένου από την τριτοβάθμια εκπαίδευση Απολυτηρίου, αυτόνομα τις προτεραιότητές του στο Πρόγραμμα Σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.84 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να αποκλείει από το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και να ορίσει, στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου και αναγνωρισμένου από την τριτοβάθμια εκπαίδευση Απολυτηρίου, αυτόνομα τις προτεραιότητές του στο Πρόγραμμα Σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 **Την ερώτηση απάντησαν:** 326 (93,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,68

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 326 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 57,1% θεωρούν ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να αποκλείει από το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και να ορίσει, στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου και αναγνωρισμένου από την τριτοβάθμια εκπαίδευση Απολυτηρίου, αυτόνομα τις προτεραιότητές του στο Πρόγραμμα Σπουδών σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 19,3% των εκπαιδευτικών που θεωρούν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να αποκλείει από το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και να ορίσει, στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου και αναγνωρισμένου από την τριτοβάθμια εκπαίδευση

Απολυτηρίου, αυτόνομα τις προτεραιότητές του στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,68 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση θεωρεί ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει να αποκλείει από το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και να ορίσει, στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου και αναγνωρισμένου από την τριτοβάθμια εκπαίδευση Απολυτηρίου, αυτόνομα τις προτεραιότητές του στο Πρόγραμμα Σπουδών σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

Συνοπτικά, από την αποτύπωση των κατανομών των απαντήσεων που δόθηκαν από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος στο τέταρτο μέρος του ερωτηματολογίου σχετικά με την έννοια των μαθημάτων Γενικής Παιδείας στο Γενικό Λύκειο, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει σε μεγάλο βαθμό ότι το Γενικό Λύκειο πρέπει να είναι βαθμίδα Γενικής Παιδείας. Ταυτόχρονα, εκτιμά ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται σε μέτριο βαθμό από το εύρος της διδασκτέας ύλης, και σε μικρό έως μεγάλο βαθμό από το επίπεδο δυσκολίας της.
- Από την ανάλυση των δεδομένων, φαίνεται να προκύπτουν για κάθε τάξη του Γενικού Λυκείου τα μαθήματα που θα πρέπει να είναι Υποχρεωτικά, Κατ' Επilogήν υποχρεωτικά και Ελεύθερης επιλογής.
- Τέλος, η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει σε μεγάλο βαθμό ότι τα Πανεπιστημιακά και Τεχνολογικά Ιδρύματα πρέπει να χαρακτηρίζουν κάποια από τα προφερόμενα μαθήματα στους μαθητές του Γενικού Λυκείου ως «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» για την εισαγωγή τους σ' αυτά. Ταυτόχρονα, εκτιμά ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» θα επιτρέπει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό στους μαθητές του Γενικού Λυκείου να επιλέγουν μαθήματα που ταιριάζουν με τα ενδιαφέροντα, τις ιδιαίτερες δεξιότητες και κλίσεις τους, καθώς και να αισθάνονται χαρούμενοι στο σχολείο επειδή διαμορφώνουν ένα «προσωπικό δρόμο» προς το απολυτήριο.
- Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι ο χαρακτηρισμός «μαθήματα αυξημένης βαρύτητας» ευνοεί σε μικρό έως και μέτριο βαθμό την προσπάθεια μορφωτικής αυτονόμησης του Γενικού Λυκείου και, παράλληλα, υποστηρίζουν ότι θα συμβάλλει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό στην αναπαραγωγή του φροντιστηρίου με τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό κόστος.
- Τέλος, η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό ότι το Γενικό Λύκειο θα πρέπει πλήρως να αποκοπεί από το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευσης, και να ορίσει, στο πλαίσιο ενός αξιόπιστου και αναγνωρισμένου από την τριτοβάθμια εκπαίδευση Απολυτηρίου, αυτόνομα τις προτεραιότητές του στο Πρόγραμμα Σπουδών.

3.6 Θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τον εκπαιδευτικό στο Γενικό Λύκειο

Σε ολόκληρη την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Κατώτερη και Ανώτερη) δεν προβλέπονται βαθμοί ελευθερίας του διδάσκοντα ως προς τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων, τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, και το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης.

Με την πέμπτη ομάδα ερωτήσεων του ερωτηματολογίου επιχειρείται:

A) Να καταγραφεί η άποψη των ιδιωτικών εκπαιδευτικών σχετικά με το βαθμό που οι διδάσκοντες στο Γενικό

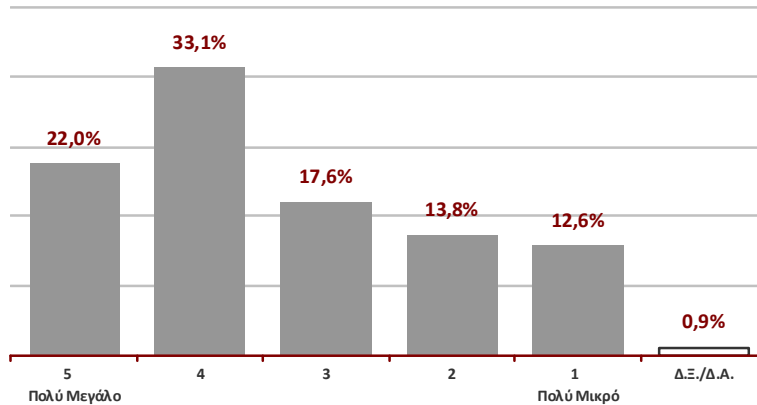
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν το μέρος της διδασκόμενης ύλης που κρίνουν αναγκαίο, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους της διδασκόμενης ύλης που κρίνουν αναγκαίο»

Λύκειο θα μπορούν να διαμορφώνουν τη διδακτική τους παρέμβαση (επιλογή μέρους της διδακτέας ύλης, της μεθοδολογίας προσέγγισης των διδακτικών στόχων, των εκπαιδευτικών υλικών, του ρυθμού ανάπτυξης ύλης, του τρόπου άσκησης και αξιολόγησης των μαθητών) χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς, ανά αντικείμενο, διδακτικούς στόχους

B) Να διερευνηθεί η ανάγκη επιμόρφωσης των διδασκόντων στο Γενικό Λύκειο σε όλα τα παραπάνω.

ο, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.85 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν το μέρος της διδασκόμενης ύλης που κρίνουν αναγκαίο, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 341 (97,4%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,38

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επέξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 55,1% θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό το μέρος της διδασκόμενης ύλης που κρίνουν αναγκαίο, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 26,4% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το μέρος της διδασκόμενης ύλης που κρίνουν

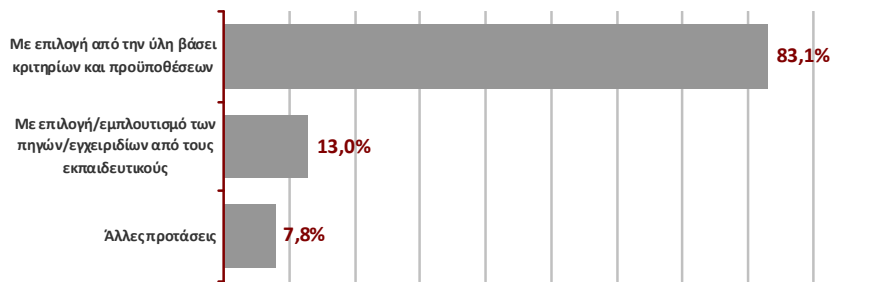
αναγκαίο, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,38 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό το μέρος της διδασκόμενης ύλης που κρίνουν αναγκαίο, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ανοικτή ερώτηση «Αν εκτιμάτε ότι θα έπρεπε οι εκπαιδευτικοί να μπορούν «Να επιλέγουν το μέρος της διδασκόμενης ύλης που

κρίνουν αναγκαίο», περιγράψτε συνοπτικά (ίσως με κάποιο παράδειγμα) το πώς θα μπορούσε να γίνεται αυτό;».

Γράφημα 3.86: Εάν εκτιμάτε ότι θα έπρεπε οι εκπαιδευτικοί να μπορούν «να επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο», περιγράψτε συνοπτικά το πώς θα μπορούσε να γίνεται αυτό;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 77 (22,0 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 77 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 83,1% προτείνουν να γίνεται **επιλογή του μέρους της διδακτέας ύλης βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων και προϋποθέσεων**, ενώ το 13,0% προτείνουν **επιλογή ή εμπλουτισμό των πηγών/εγχειριδίων από τους εκπαιδευτικούς**. Τέλος το 7,8% των εκπαιδευτικών παραθέτουν **άλλες προτάσεις** που δεν υπάγονται στις παραπάνω κατηγορίες, όπως αναθέσεις ατομικών/ομαδικών εργασιών στους μαθη-

τές, ρεαλιστική προσέγγιση της ύλης, αύξηση των διδακτικών ωρών, συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις συγγραφικές ομάδες των εγχειριδίων, καθώς και ενίσχυση των προπτυχιακών σπουδών και της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι συχνότητες των απαντήσεων των εκπαιδευτικών στη συγκεκριμένη ερώτηση σε κάθε κατηγορία αναλυτικά.

Πίνακας 3.9: Προτάσεις των εκπαιδευτικών για τον τρόπο επιλογής τους μέρους διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο

Με επιλογή από την ύλη βάσει κριτηρίων και προϋποθέσεων	Με επιλογή/εμπλουτισμό των πηγών/εγχειριδίων από τους εκπαιδευτικούς
Καθορισμός ποσοστού που ο εκπαιδευτικός επιλέγει από την ύλη	Οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να επιλέγουν το σχολικό εγχειρίδιο
Ανάλογα με τους στόχους που ο εκπαιδευτικός θέτει για το τμήμα	Οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να εμπλουτίζουν τις πηγές με επικαιροποιημένο και άλλο εκπαιδευτικό υλικό
Ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών του τμήματος	Οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να αξιοποιούν πηγές από το διαδίκτυο και τις βιβλιοθήκες
Ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών του τμήματος	
Ανάλογα με την προηγούμενη γνώση των μαθητών του τμήματος	
Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της τοπικής κοινωνίας	
Με ετήσιο προγραμματισμό της ύλης βάσει των ετήσιων στόχων που του έχουν τεθεί	
Ανάλογα με την κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα & επικαιρότητα	
Η διδακτέα ύλη να ορίζεται ανά θεματική ενότητα	
Ανάλογα με την αλληλεπίδραση με άλλα αντικείμενα - Διαθεματικότητα	
Ο εκπαιδευτικός επιλέγει όσα γνωρίζει καλά και τον εμπνέουν	
Ζητώντας τη γνώμη των συναδέλφων του που διδάσκουν στο τμήμα	
Με συντονισμό/έλεγχο από τον Σύμβουλο, τη Διεύθυνση, την Ειδικότητα, κ.α	
Ανάλογα με τη μελλοντική ανάγκη για αξιοποίηση της συγκεκριμένης γνώσης	
Ανάλογα με το αν αποτελεί νέα γνώση για τους μαθητές του τμήματος (προκαλεί το ενδιαφέρον)	

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 77 (22,0 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Συγκεκριμένα, από τις προτάσεις της κατηγορίας «**επιλογή από τη διδακτέα ύλη βάσει κριτηρίων και προϋποθέσεων**», το 22,0% αντιστοιχεί στον καθορισμό ποσοστού που ο εκπαιδευτικός επιλέγει από τη ύλη. Με την ίδια συχνότητα (22,0%) εμφανίζεται η πρόταση: κριτήριο επιλογής της ύλης να αποτελούν οι στόχοι που θέτει ο εκπαιδευτικός και το τμήμα. Η επιλογή της ύλης βάσει

των ενδιαφερόντων των μαθητών του τμήματος παρουσιάζεται με συχνότητα 7,3%. Η προηγούμενη γνώση των μαθητών του τμήματος, καθώς και τα χαρακτηριστικά της τοπικής κοινωνίας προτείνονται ως κριτήρια επιλογής της ύλης με ποσοστό 5,5%. Το 4,6% των προτάσεων της κατηγορίας αναφέρει τον ετήσιο προγραμματισμό της ύλης βάσει των ετήσιων στόχων που έχουν τεθεί. Το

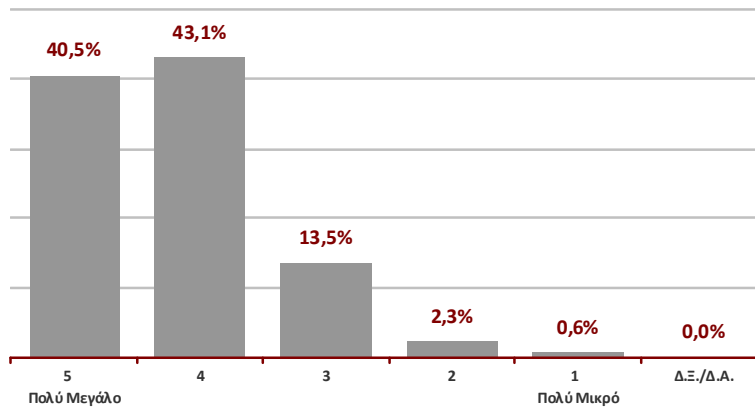
3,7% των καταγεγραμμένων προτάσεων θέτουν ως κριτήριο επιλογής της ύλης την αλληλεπίδραση με άλλα αντικείμενα (διαθεματικότητα), την κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα και επικαιρότητα, καθώς και τον ορισμό της ύλης ανά θεματική ενότητα. Η πρόταση: «ο εκπαιδευτικός να μπορεί να επιλέγει όσα γνωρίζει καλά και τον εμπνέουν» εμφανίζεται με συχνότητα 2,8%. Ενώ, με χαμηλότερες συχνότητες (1,8%), οι εκπαιδευτικοί προτείνουν είτε να ζητείται η γνώμη των συναδέλφων που διδάσκουν στο τμήμα, είτε να υπάρχει συντονισμός/έλεγχος από τον Σύμβουλο, τη Διεύθυνση, την Ειδικότητα κ.α., είτε η επιλογή της ύλης να γίνεται ανάλο-

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στό-

για με τη μελλοντική ανάγκη και αξιοποίηση της συγκεκριμένης γνώσης (στις σπουδές του μαθητή ή γενικά). Στη δεύτερη κατηγορία προτάσεων (με επιλογή/εμπλουτισμό των πηγών/εγχειριδίων από τους εκπαιδευτικούς), το 50,0% των απαντήσεων προτείνουν τη δυνατότητα επιλογής των σχολικών εγχειριδίων από τους εκπαιδευτικούς, το 25,0% προτείνουν τη δυνατότητα εμπλουτισμό των πηγών με επικαιροποιημένο και άλλο εκπαιδευτικό υλικό από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς καθώς και τη δυνατότητα αξιοποίησης πηγών από το διαδίκτυο και τις βιβλιοθήκες.

χων, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.87 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 341 (97,4%)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,21

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 341 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 83,6% θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 2,9% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι «οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων, χωρίς να αποκλίνουν από τους

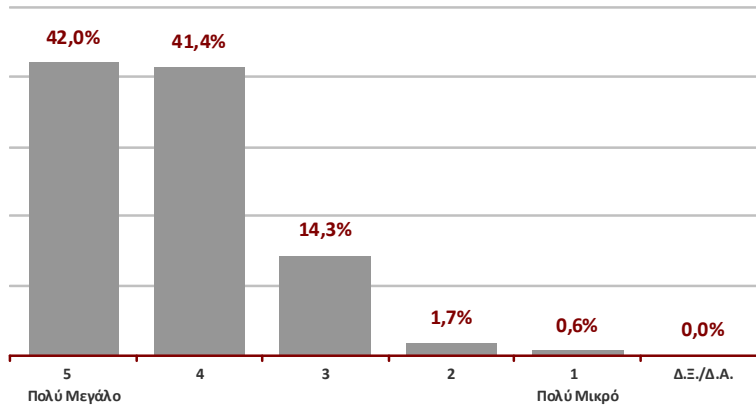
βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,21 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, χωρίς να α-

ποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.88 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 343 (98,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,22

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 343 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 83,4% θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 2,3% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, χωρίς να

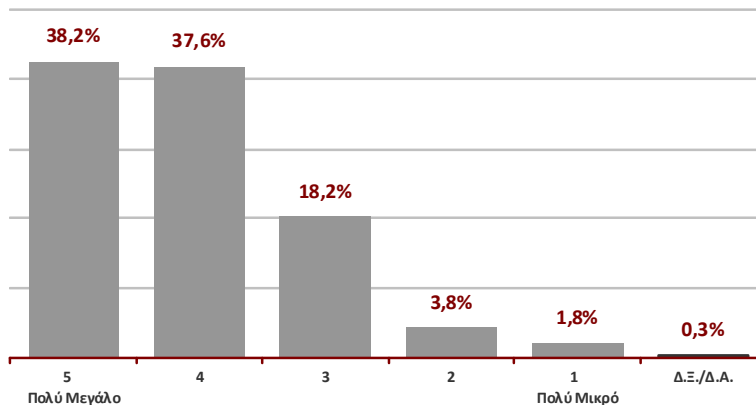
αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,22 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης, χωρίς

να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.89 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 340 (97,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,07

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

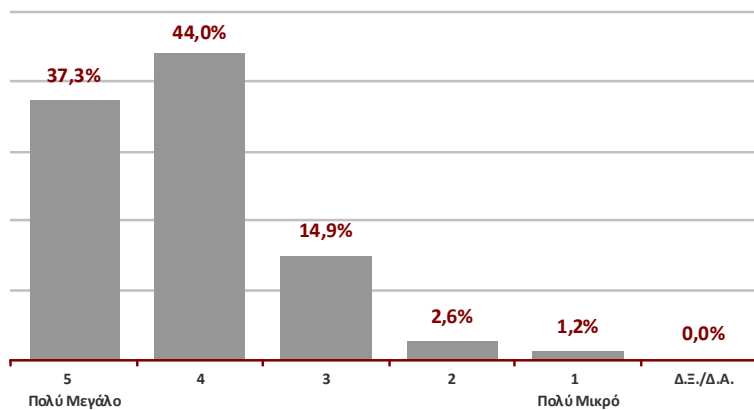
Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 75,9% θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 5,6% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύ-

λης, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,07 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε μεγάλο βαθμό το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών/-τριών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.90 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών/-τριών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 **Την ερώτηση απάντησαν:** 343 (98,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,14

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 343 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 81,3% θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό τον τρόπο άσκησης των μαθητών/-τριών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 3,8% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τον τρόπο άσκησης των μαθητών/-τριών, χωρίς

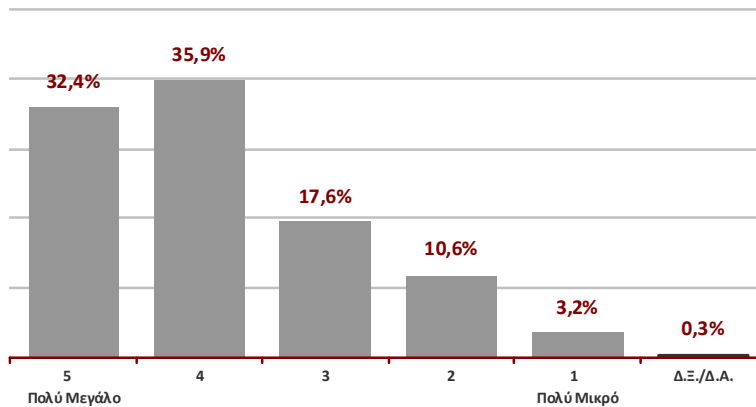
να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,14 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό τον τρόπο άσκησης των μαθητών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,14 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό τον τρόπο άσκησης των μαθητών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/-τριών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.91 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/-τριών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 340 (97,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,84

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 340 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 68,2% θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/-τριών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 13,8% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/-τριών, χω-

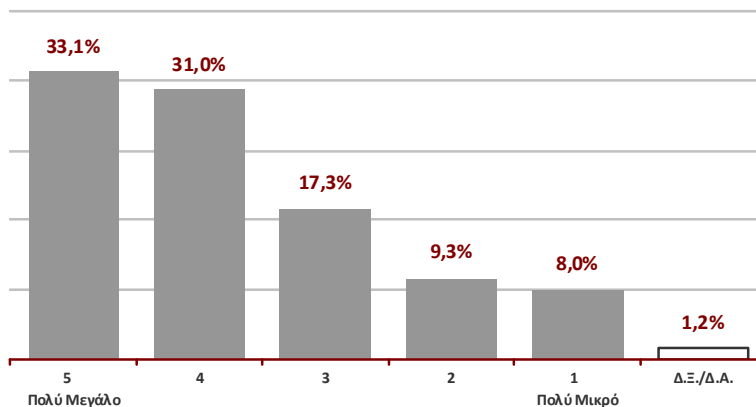
ρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,84 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση θεωρεί ότι οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να

επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.92 : Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 323 (92,3%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,73

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 323 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 64,1% κρίνουν σε «πολύ μεγάλο

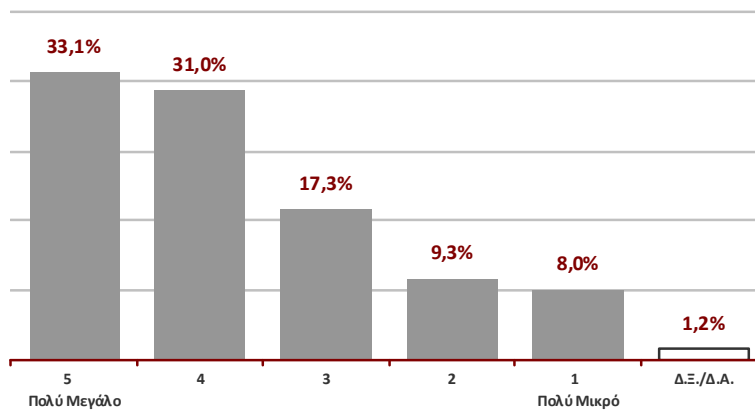
και μεγάλο» βαθμό απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να

επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 17,3% των εκπαιδευτικών που κρίνουν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να

επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.93 : Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 **Την ερώτηση απάντησαν:** 333 (95,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,30

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 333 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 85,6% κρίνουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων, κατά τη διδακτική τους παρέμβαση. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 3,6% των εκπαιδευτικών που κρίνουν ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων κατά τη

διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό. Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,30 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση κρίνει ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων στο να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων κατά τη διδακτική τους παρέμβαση είναι απαραίτητη σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο). Από τους 333 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 82,3% κρίνουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση. Στον αντίποδα, βρίσκεται

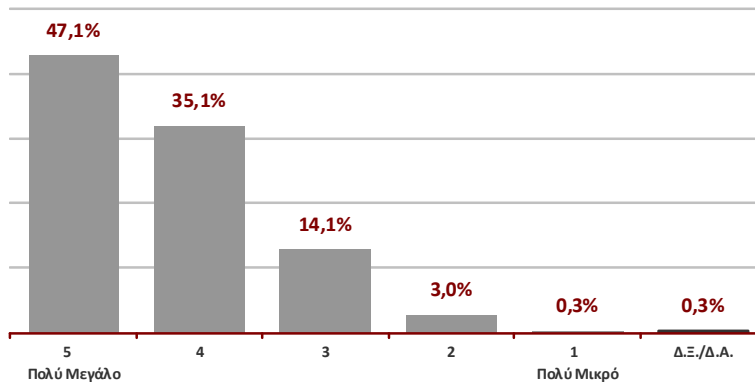
μόλις το 3,3% των εκπαιδευτικών που κρίνουν ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο). Από τους 333 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 82,3% κρίνουν σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση. Στον αντίποδα, βρίσκεται

μόλις το 3,3% των εκπαιδευτικών που κρίνουν ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό.

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,26 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση κρίνει ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Γράφημα 3.94 : Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 333 (95,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,26

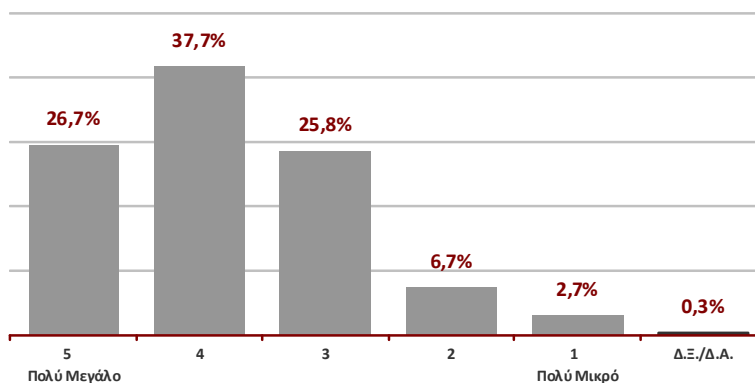
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να

επιλέγουν τον ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.95 : Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τον ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 329 (94,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,79

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 329 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 64,4% κρίνουν απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό, κατά τη διδακτική τους παρέμβαση. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 9,4% των εκπαιδευτικών που κρίνουν ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης κατά τη διδακτική τους παρέ-

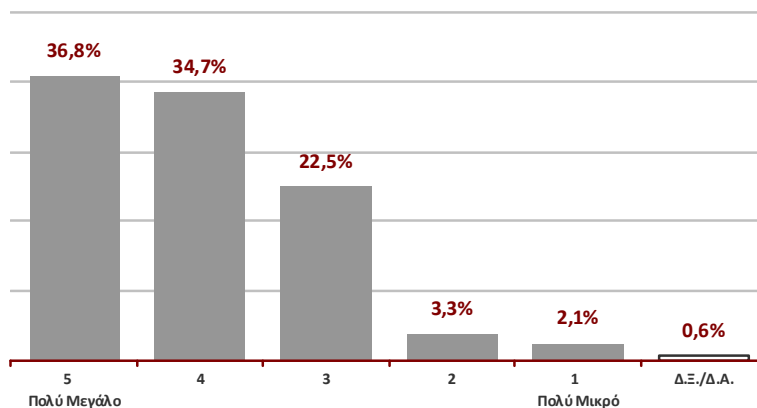
μβαση, είναι απαραίτητη σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,79 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση κρίνει ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων στο να επιλέγουν το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να

επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών/τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.96 : Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών/τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 334 (95,4%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,02

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 334 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 71,6% κρίνουν απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών/-τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 5,4% των εκπαιδευτικών που κρίνουν ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των

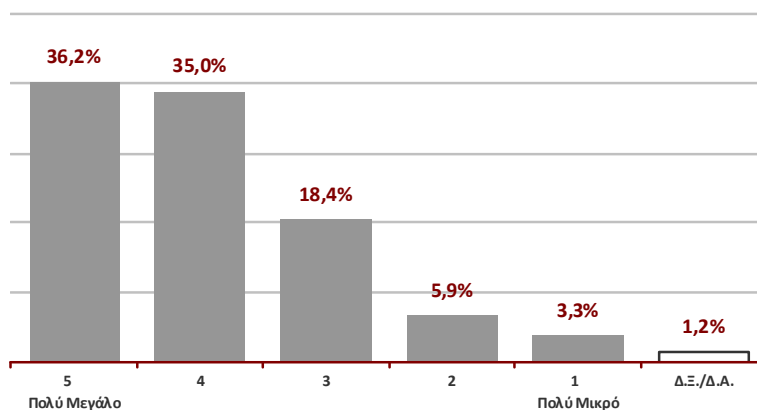
μαθητών/-τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό.

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,02 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση κρίνει ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων στο να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να

επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.97 : Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 337 (96,3%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,96

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 337 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 71,2% κρίνουν απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης

των μαθητών/-τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 9,2% των εκπαιδευτικών που κρίνουν ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γε-

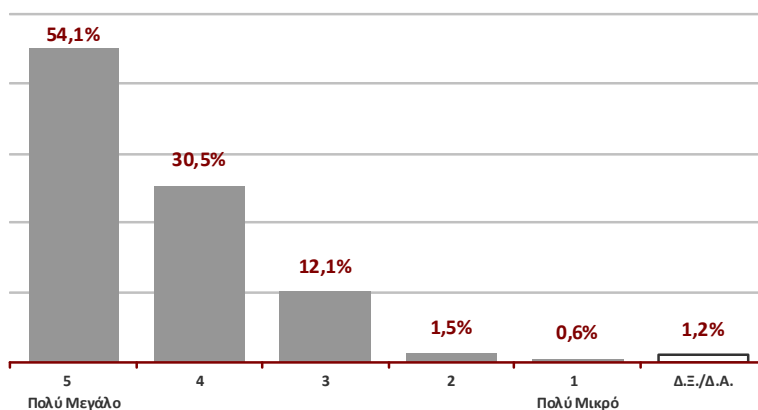
νικού Λυκείου στο να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών/-τριών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό. Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να

είναι 3,96 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση κρίνει ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων στο να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε μεγάλο βαθμό.

καθοδηγούν τις ερευνητικές εργασίες (ατομικές/ομαδικές) των μαθητών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.98 : Σε ποιο βαθμό κρίνετε απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στο να καθοδηγούν τις ερευνητικές εργασίες (ατομικές/ομαδικές) των μαθητών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 331 (94,6%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,38

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 331 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 84,6% κρίνουν απαραίτητη την επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να καθοδηγούν τις ερευνητικές εργασίες (ατομικές/ομαδικές) των μαθητών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 2,1% των εκπαιδευτικών που κρίνουν ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων των μαθημάτων του Γενικού Λυκείου στο να καθοδηγούν τις ερευνητικές εργασίες (ατομικές/ομαδικές) των

μαθητών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό.

Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,38 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση κρίνει ότι η επιμόρφωση των διδασκόντων στο να καθοδηγούν τις ερευνητικές εργασίες (ατομικές/ομαδικές) των μαθητών κατά τη διδακτική τους παρέμβαση, είναι απαραίτητη σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό.

Συνοπτικά, από την αποτύπωση των κατανομών των απαντήσεων που δόθηκαν από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος στο πέμπτο μέρος του ερωτηματολογίου σχετικά με τη θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τον εκπαιδευτικό στο Γενικό Λύκειο, σημειώνονται τα ακόλουθα:

➤ Οι διδάσκοντες τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να μπορούν να διαμορφώνουν, χωρίς να αποκλίνουν από τους βασικούς στόχους (ανά αντικείμενο) του προγράμματος σπουδών, τα ακόλουθα βασικά στοιχεία της διδακτικής τους παρέμβασης (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων):

- Να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν το ρυθμό ανάπτυξης της διδακτέας ύλης (σε μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών (σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο (σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό)

➤ Ως προς το τελευταίο στοιχείο, οι εκπαιδευτικοί προτείνουν συγκεκριμένους τρόπους επιλογής του μέρους της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο. Οι επικρατέστερες των προτάσεων είναι:

- Η επιλογή της ύλης να γίνεται με βάση τους στόχους που θέτει ο εκπαιδευτικός για το τμήμα
- Η επιλογή της ύλης να γίνεται με βάση το επίπεδο των μαθητών του τμήματος
- Τα ενδιαφέροντα των μαθητών του τμήματος
- Να καθορίζεται το ποσοστό που ο εκπαιδευτικός επιλέγει από την ύλη κ.α.

➤ Τέλος, κρίνεται απαραίτητη η επιμόρφωση των διδασκόντων τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου στα ακόλουθα βασικά στοιχεία της διδακτικής τους παρέμβασης (κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης με βάση τη μέση τιμή των κατανομών των απαντήσεων):

- Να καθοδηγούν τις ερευνητικές εργασίες (ατομικές/ομαδικές των μαθητών) (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά (σε μεγάλο έως και πολύ μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν τον τρόπο άσκησης των μαθητών (σε μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών (σε μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν το ρυθμό ανάπτυξης της διδακτέας ύλης (σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό)
- Να επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο (σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό)

3.7 Ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου

Κάθε σχολική μονάδα παράλληλα με τον μορφωτικό επιτελεί και τον κοινωνικό της ρόλο στη γειτονιά και ευρύτερα στην τοπική της κοινωνία.

Με την έκτη ομάδα ερωτήσεων του ερωτηματολογίου επιχειρείται:

Α) Να διερευνηθεί το περιεχόμενο που αποδίδουν οι εκπαιδευτικοί στην έννοια «κοινωνικός ρόλος» του Γενικού Λυκείου και, ταυτόχρονα, να αποτιμηθεί ο βαθμός στον οποίο σήμερα το Γενικό Λύκειο ανταποκρίνεται στον κοινωνικό αυτό ρόλο.

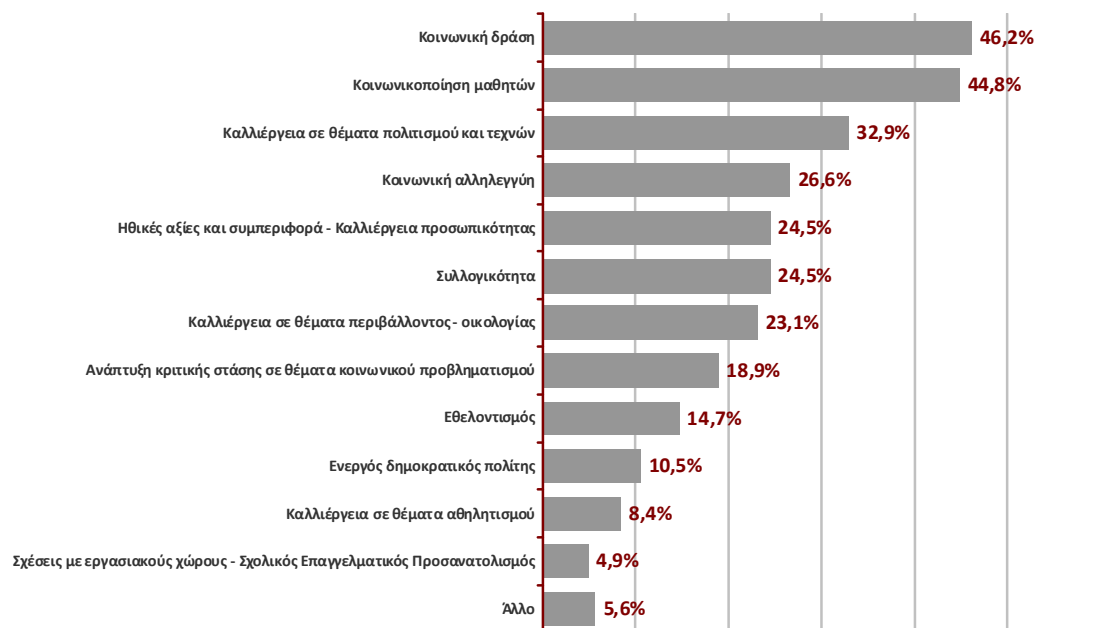
Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ανοικτή ερώτη-

Β) Να καταγραφούν τρόποι αναβάθμισης – ενίσχυσης του κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου

Γ) Να καταγραφεί η εκτίμηση των εκπαιδευτικών σχετικά με την επιτυχία της προσπάθειας αναβάθμισης του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου, του τρόπου μεταρρύθμισης (στάδια ή παράλληλη εφαρμογή), και του ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει μια Ανεξάρτητη Αρχή ως προς το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής του Γενικού Λυκείου (π.χ. Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας).

ση «Ποιο περιεχόμενο θα αποδίδετε στον «κοινωνικό ρόλο» του Γενικού Λυκείου».

Γράφημα 3.99: Ποιο περιεχόμενο θα αποδίδετε στον «κοινωνικό ρόλο» του Γενικού Λυκείου;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 142 (40,6%)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

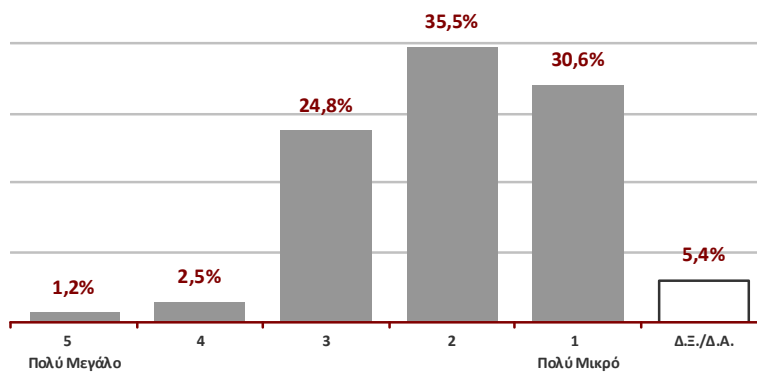
Η κοινωνική δράση, η κοινωνικοποίηση των μαθητών αλλά και η καλλιέργεια σε θέματα πολιτισμού και τεχνών εμφανίζονται με τις υψηλότερες συχνότητες (πάνω από 30,0%) στο περιεχόμενο που αποδίδουν στον «κοινωνικό ρόλο» του Γενικού Λυκείου οι εκπαιδευτικοί του δείγματος. Περίπου ένας στους τέσσερεις εκπαιδευτικούς αναφέρει τη κοινωνική αλληλεγγύη, τις ηθικές αξίες – συμπεριφορά – καλλιέργεια προσωπικότητας, τη συλλογικότητα και την καλλιέργεια σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογίας. Με ποσοστό 18,9% καταγράφε-

ται η ανάπτυξη κριτικής στάσης σε θέματα κοινωνικού προβληματισμού και ακολουθούν ο εθελοντισμός (14,7%) και ο ενεργός δημοκρατικός πολίτης (10,5%). Τέλος, και με μικρότερες συχνότητες εμφανίζονται η καλλιέργεια σε θέματα αθλητισμού (8,4%) και οι σχέσεις με εργασιακούς χώρους – θέματα σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού (4,9%), ενώ στο 5,6% που ανήκει στην κατηγορία «άλλο» περιλαμβάνει κοινές δράσεις με τους γονείς, συμμετοχή σε διαγωνισμούς κ.α.

Για το περιεχόμενο που απέδωσαν οι εκπαιδευτικοί στον «κοινωνικό ρόλο» του Γενικού Λυκείου (ερώτηση 20) κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το Γενικό Λύκειο ανταποκρίνεται σήμερα στα χαρακτηριστικά του κοινωνικού ρόλου που

περιγράψατε;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο). Η κατανομή των απαντήσεών τους αποτυπώνεται στο ακόλουθο γράφημα.

Γράφημα 3.100 : Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το Γενικό Λύκειο ανταποκρίνεται σήμερα στα χαρακτηριστικά του κοινωνικού ρόλου που περιγράψατε;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 242 (69,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,03

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 242 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 66,1% θεωρούν ότι το Γενικό Λύκειο ανταποκρίνεται σήμερα στα χαρακτηριστικά του κοινωνικού ρόλου που περιέγραψαν σε «μικρό και πολύ μικρό» βαθμό. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 3,7% των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι το Γενικό Λύκειο σήμερα ανταποκρίνεται σε «πολύ μεγάλο και μεγάλο»

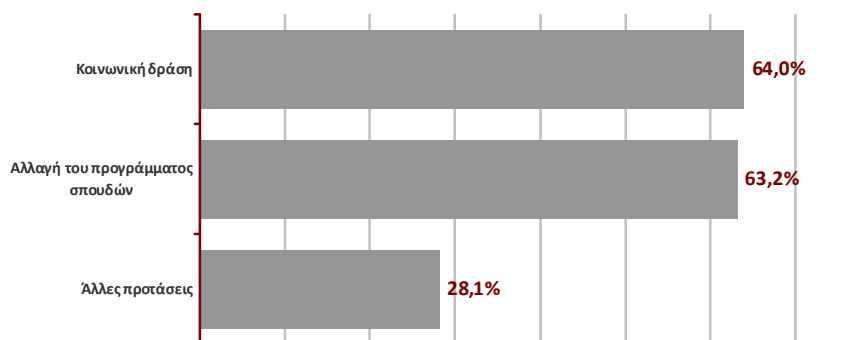
βαθμό στα χαρακτηριστικά του κοινωνικού ρόλου που περιέγραψαν.

Για λόγους συσχέτισης της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,03 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση θεωρεί ότι το Γενικό Λύκειο σήμερα ανταποκρίνεται σε μικρό βαθμό στα χαρακτηριστικά του κοινωνικού του ρόλου.

Οι εκπαιδευτικοί του δείγματος που απέδωσαν περιεχόμενο στον «κοινωνικό ρόλο» του Γενικού Λυκείου (ερώτηση 20) κλήθηκαν να απαντήσουν στην ανοικτή ερώτηση «Πώς, κατά τη γνώμη σας, θα μπορούσε να α-

ναβαθμισθεί σημαντικά αυτός ο κοινωνικός ρόλος;». Οι απαντήσεις τους αποτυπώνονται στο ακόλουθο γράφημα.

Γράφημα 3.101: Πώς κατά τη γνώμη σας, θα μπορούσε να αναβαθμιστεί σημαντικά ο κοινωνικός ρόλος που αποδίδετε στο Γενικό Λύκειο;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 114 (32,6 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 142 εκπαιδευτικούς του δείγματος που απέδωσαν περιεχόμενο στον «κοινωνικό ρόλο» του Γενικού Λυκείου, οι 114 (80,3%) κατέγραψαν τις προτάσεις τους για την αναβάθμισή του. Συγκεκριμένα, το 64,0% των εκπαιδευτικών προτείνουν την κοινωνική δράση ως μέσο αναβάθμισης του κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου. Με ίδια περίπου συχνότητα (63,2%) παρουσιάζο-

νται και οι προτάσεις για αλλαγή του προγράμματος σπουδών, ενώ καταγράφονται και προτάσεις που δεν ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες με ποσοστό 28,1%.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι συχνότητες των απαντήσεων των εκπαιδευτικών στη συγκεκριμένη ερώτηση σε κάθε κατηγορία αναλυτικά.

Πίνακας 3.10: Προτάσεις των εκπαιδευτικών για αλλαγές στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γενικού Λυκείου

Κοινωνική δράση		Αλλαγή του προγράμματος σπουδών		Άλλες προτάσεις	
Συνέργια με τοπικούς και κοινωνικούς φορείς	23,2%	Αλλαγή των στόχων και της φιλοσοφίας του προγράμματος σπουδών	27,0%	Αναβάθμιση του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού	30,0%
Ευαισθητοποίηση, ανάληψη δράσης - εκδηλώσεις για διάφορα κοινωνικά θέματα	20,8%	Αλλαγή νοοτροπίας και αξιών στη σχολική κοινότητα	17,4%	Συνέργια με γονείς	17,5%
Δράσεις για τον πολιτισμό	12,5%	Αλλαγή του ρόλου του εκπαιδευτικού	15,7%	Χρηματοδότηση της εκπαίδευσης	12,5%
Εθελοντική κοινωνική δράση των μαθητών	9,5%	Αλλαγή των διδακτικών προσεγγίσεων	11,3%	Κοινωνική αλλαγή	7,5%
Δράσεις για το περιβάλλον	9,5%	Αποδέσμευση του Λυκείου από την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση	8,7%	Αναβάθμιση της ΤΕΕ	2,5%
Ενεργοποίηση μαθητικών κοινοτήτων	6,5%	Αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης των μαθητών	7,8%	Μείωση του αριθμού μαθητών ανά τμήμα	2,5%
Δράσεις για τον αθλητισμό	5,4%	Αλλαγή της διδακτέας ύλης	3,5%	Αύξηση του εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού	2,5%
Δράσεις για τις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες	5,4%	Αλλαγή ωρολογίου προγράμματος	2,6%	Άλλο	25,0%
Επισκέψεις σε χώρους εργασίας - Πρακτική εργασία	2,4%	Αλλαγή των σχολικών εγχειριδίων	2,6%		
Δίκτυο σχολείων	2,4%	Άλλο	3,5%		
Δράσεις για την υγεία	1,2%				
Καταπολέμηση της βίας - εγκληματικότητας - ναρκωτικών	1,2%				

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 32 (9,1 %)

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΑΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Συγκεκριμένα, από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με την κοινωνική δράση, το 23,2% σχετίζονται με τη συνέργια με τοπικούς και κοινωνικούς φορείς, το 20,8% με την ευαισθητοποίηση των μαθητών, την ανάληψη δράσης και την οργάνωση ή συμμετοχή σε εκδηλώσεις για διάφορα κοινωνικά θέματα, το 12,5% με δράσεις για τον πολιτισμό και το 9,5% με εθελοντική κοινωνική δράση των μαθητών και δράσεις για το περιβάλλον. Ακολουθούν, με χαμηλότερα ποσοστά, οι δράσεις για τον αθλητισμό (5,4%), οι δράσεις για τις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες (5,4%), οι επισκέψεις σε χώρους εργασίας και η πρακτική εργασία (2,4%), η δημιουργία δικτύων σχολείων (2,4%), οι δράσεις για την υγεία (1,2%) και οι δράσεις που σχετίζονται με την καταπολέμηση της βίας, της εγκληματικότητας και των ναρκωτικών.

Από τις προτάσεις που καταγράφηκαν σχετικά με την αλλαγή του προγράμματος σπουδών, το 27,0% σχετίζονται με την αλλαγή των στόχων και της φιλοσοφίας του προγράμματος σπουδών, το 17,4% με την αλλαγή της νοοτροπίας και των αξιών στη σχολική κοινότητα, το 15,4% με την αλλαγή του ρόλου του εκπαιδευτικού και το 11,3% με την αλλαγή των διδακτικών προσεγγίσεων. Ακολουθούν, με χαμηλότερα ποσοστά, προτάσεις για

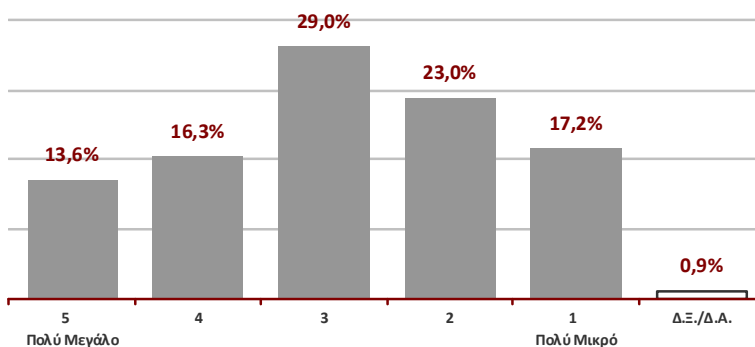
αποδέσμευση του Γενικού Λυκείου από την πρόσβαση στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση (8,7%), προτάσεις για αλλαγή του τρόπου αξιολόγησης των μαθητών (7,8%), προτάσεις για αλλαγή της διδακτέας ύλης (3,5%), προτάσεις για αλλαγή του ωρολογίου προγράμματος (2,6%), προτάσεις για αλλαγή των σχολικών εγχειριδίων (2,6%), καθώς και άλλες προτάσεις που δεν υπάγονται στις παραπάνω κατηγορίες (3,5%).

Τέλος, από τις προτάσεις της τρίτης κατηγορίας, το 30,0% σχετίζονται με την αναβάθμιση του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού (είτε μέσω περαιτέρω εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, είτε μέσω αύξησης των αμοιβών, είτε παροχή κινήτρων), το 15,0% αποτελούν προτάσεις για συνέργια με τους γονείς, το 12,5% αντιστοιχεί σε προτάσεις για αύξηση της χρηματοδότησης της εκπαίδευσης. Το 7,5% των προτάσεων της κατηγορίας ορίζει ως απαραίτητη προϋπόθεση της αναβάθμισης του Γενικού Λυκείου την ευρύτερη κοινωνική αλλαγή. Τέλος, με χαμηλότερα ποσοστά συχνότητας (2,5%), καταγράφονται προτάσεις για αναβάθμιση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, προτάσεις για μείωση του αριθμού μαθητών ανά τμήμα και προτάσεις για ενίσχυση των σχολικών μονάδων με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με την εκπροσώπηση των μαθητών/μαθητριών στα θεσμικά όργανα λήψης απο-

φάσεων (της σχολικής μονάδας, της περιφερειακής διοίκησης της εκπαίδευσης και των δήμων);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.102: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με την εκπροσώπηση των μαθητών/μαθητριών στα θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων (της σχολικής μονάδας, της περιφερειακής διοίκησης της εκπαίδευσης και των δήμων);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 331 (94,6 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,86

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 331 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 40,2% θεωρεί ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό» με την εκπροσώπηση των μαθητών στα θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων (της σχολικής μονάδας, της περιφερειακής διοίκησης της εκπαίδευσης και των δήμων. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 29,9% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι με τέτοιου είδους δράσεις-ενέργειες ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυ-

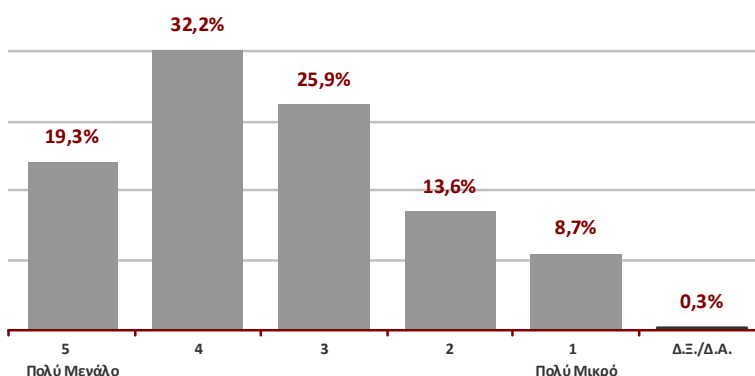
κειού θα ενισχυόταν σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,86 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυρίαρχουσα τάση υποστηρίζει ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε μικρό έως και μέτριο βαθμό με την εκπροσώπηση των μαθητών στα θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με την καθιερωμένη και τακτική επαφή των μαθητών με τους κοινωνικούς φορείς

της τοπικής κοινωνίας (εργατοϋπαλληλικά κέντρα, επαγγελματικούς συλλόγους, δομές υποστήριξης της εργασίας κ.α.);» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.103: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με την καθιερωμένη και τακτική επαφή των μαθητών με τους κοινωνικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας (εργατοϋπαλληλικά κέντρα, επαγγελματικούς συλλόγους, δομές υποστήριξης της εργασίας κ.α.);

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 332 (94,9 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,40

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

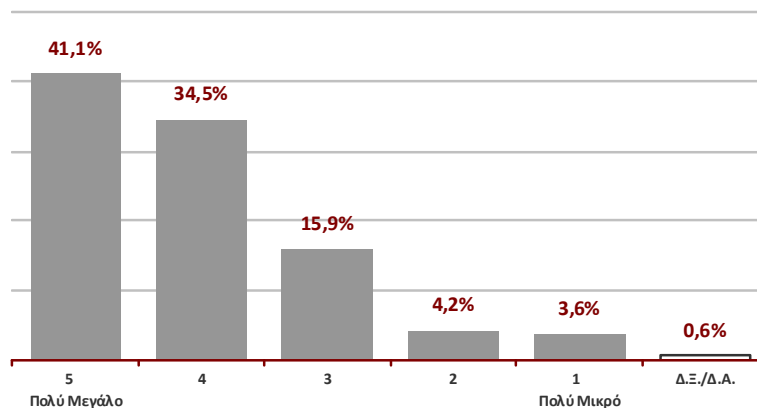
Από τους 332 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 51,5% θεωρεί ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» με την καθιερωμένη και τακτική επαφή των μαθητών με τους κοινωνικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 22,3% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι με τέτοιου είδους δράσεις-ενέργειες ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με τη θεσμοθετημένη συνεργασία των μαθητών/μαθητριών του Γενικού Λυκείου

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,40 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με την καθιερωμένη και τακτική επαφή των μαθητών με τους κοινωνικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας (εργατοϋπαλληλικά κέντρα, επαγγελματικούς συλλόγους, δομές υποστήριξης της εργασίας κ.α.).

με τους πολιτιστικούς, καλλιτεχνικούς, περιβαλλοντικούς και αθλητικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.104: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με τη θεσμοθετημένη συνεργασία των μαθητών/μαθητριών του Γενικού Λυκείου με τους πολιτιστικούς, καλλιτεχνικούς, περιβαλλοντικούς και αθλητικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 333 (95,1 %)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 4,06

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

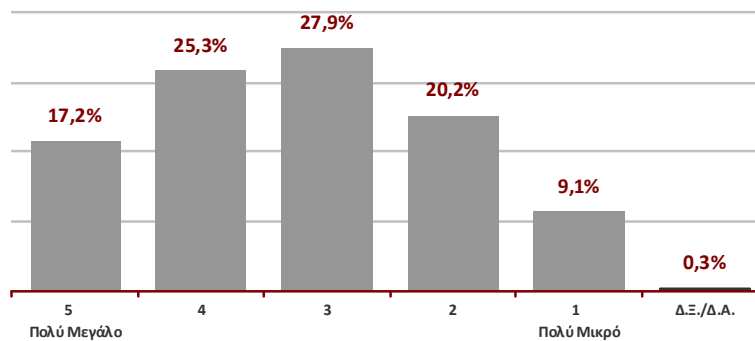
Από τους 333 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 75,7% θεωρεί ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» με την θεσμοθετημένη συνεργασία των μαθητών/μαθητριών του Γενικού Λυκείου με τους πολιτιστικούς, καλλιτεχνικούς, περιβαλλοντικούς και αθλητικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας. Στον αντίποδα, βρίσκεται μόλις το 7,8% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι με τέτοιου είδους δράσεις-ενέργειες ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με την ενεργητικότερη συμ-

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 4,06 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε μεγάλο βαθμό με την θεσμοθετημένη συνεργασία των μαθητών/μαθητριών του Γενικού Λυκείου με τους πολιτιστικούς, καλλιτεχνικούς, περιβαλλοντικούς και αθλητικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας.

μετοχή των γονέων στην σχολική ζωή;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.105: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με την ενεργητικότερη συμμετοχή των γονέων στην σχολική ζωή;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 **Την ερώτηση απάντησαν:** 297 (84,9 %)
Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,21

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)
Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 297 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 42,4% θεωρεί ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» με την ενεργητικότερη συμμετοχή των γονέων στην σχολική ζωή. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 29,3% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι με η ενεργητικότερη συμμετοχή των γονέων στη σχολική ζωή ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,21 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου θα ενισχυόταν σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με την ενεργητικότερη συμμετοχή των γονέων στη σχολική ζωή.

Συνοπτικά, από την αποτύπωση των κατανομών των απαντήσεων που δόθηκαν από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος στο έκτο μέρος του ερωτηματολογίου σχετικά με τον κοινωνικό ρόλο του Γενικού Λυκείου, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Ανάμεσα στις επικρατέστερες αναφορές για το περιεχόμενο που αποδίδεται στον κοινωνικό ρόλο του Γενικού Λυκείου είναι: η κοινωνική δράση, η κοινωνικοποίηση των μαθητών, η καλλιέργειά τους σε θέματα πολιτισμού και τεχνών, καθώς και η κοινωνική αλληλεγγύη.
- Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί εκτιμούν ότι το Γενικό Λύκειο σήμερα ανταποκρίνεται σε μικρό βαθμό στον κοινωνικό ρόλο που θα έπρεπε να διαδραματίζει. Παράλληλα, προτείνουν συγκεκριμένους τρόπους αναβάθμισης του κοινωνικού ρόλου του Λυκείου, εκ των οποίων οι επικρατέστεροι είναι:
 - Συνέργια με τοπικούς και κοινωνικούς φορείς
 - Ευαισθητοποίηση, ανάληψη δράσης - εκδηλώσεις για διάφορα κοινωνικά θέματα
 - Δράσεις για τον πολιτισμό
 - Αλλαγή των στόχων και της φιλοσοφίας του προγράμματος σπουδών
 - Αλλαγή νοοτροπίας και αξιών στη σχολική κοινότητα

➤ Τέλος, επί συγκεκριμένων προτάσεων ενίσχυσης του κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου, οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι θα ενισχυόταν:

- σε μεγάλο βαθμό με τη θεσμοθετημένη συνεργασία των μαθητών/-τριών του Γενικού Λυκείου με τους πολιτιστικούς, καλλιτεχνικούς, περιβαλλοντικούς και αθλητικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας
- σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με την καθιερωμένη και τακτική επαφή των μαθητών με τους κοινωνικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας (εργατοϋπαλληλικά κέντρα, επαγγελματικούς συλλόγους, δομές υποστήριξης της εργασίας κ.α)
- σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό με την ενεργητικότερη συμμετοχή των γονέων στην σχολική ζωή
- σε μικρό έως και μέτριο βαθμό με την εκπροσώπηση των μαθητών σε θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων (της σχολικής μονάδας, της περιφερειακής διοίκησης της εκπαίδευσης και των δήμων).

3.8 Εκτίμηση για την αποτελεσματικότητα των μεταρρυθμίσεων

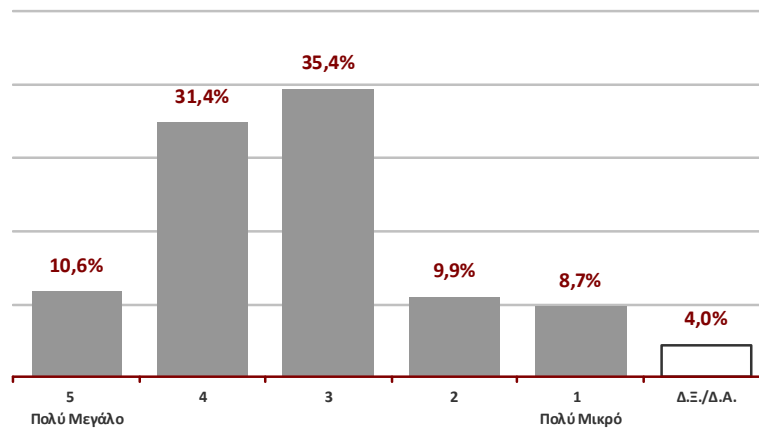
Οι τέσσερις τελευταίες μεταβλητές του ερωτηματολογίου επιχειρούν να διαπιστώσουν την εκτίμηση των εκπαιδευτικών για την αποτελεσματική αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου, τον τρόπο που θα μπορούσε να εφαρμοστεί αυτή η με-

ταρρύθμιση (σε στάδια ή με παράλληλη εφαρμογή), και τέλος του ρόλου μιας ανεξάρτητης αρχής που θα είχε την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής για το Γενικό Λύκειο.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι θα μπορούσε να επιτύχει μια προσπάθεια για την αναβάθμιση του μορφωτικού και

κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου;» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.106: Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι θα μπορούσε να επιτύχει μια προσπάθεια για την αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 322 (92,0%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,26

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 322 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 41,9% θεωρούν ότι θα μπορούσε να επιτύχει σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» μια προσπάθεια για την αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου. Στον αντίποδα, βρίσκεται το 18,6% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι μια τέτοια προσπάθεια θα είχε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό» επιτυχίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι περι-

που ένας στους τρεις εκπαιδευτικούς (35,4%) απάντησε τη μεσαία κατηγορία (3).

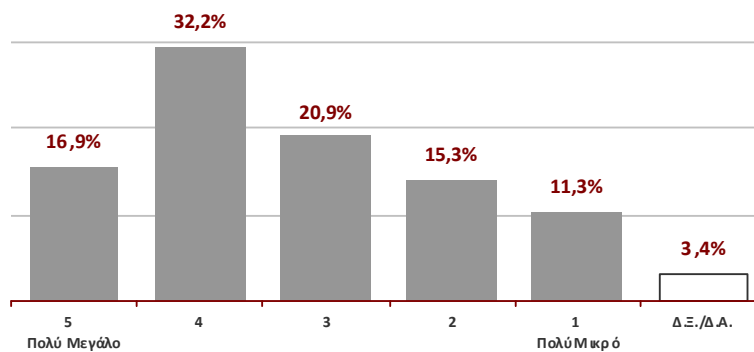
Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,26 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι μια προσπάθεια για την αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να επιτύχει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να γίνει σε περισσότερες από μία φάσεις (στάδια) και όχι ταυτόχρονα σε όλα τα Γενικά Λύκεια» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Από τους 326 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 49,1% θεωρεί ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό» να γίνει σε περισσότερες από μία φά-

σεις (στάδια). Στον αντίποδα, βρίσκεται το 26,7% των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό» να γίνει σε περισσότερες από μία φάσεις. Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,29 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό να γίνει σε περισσότερες από μία φάσεις (στάδια).

Γράφημα 3.107: Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να γίνει σε περισσότερες από μία φάσεις και όχι ταυτόχρονα σε όλα τα Γενικά Λύκεια;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 326 (93,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,29

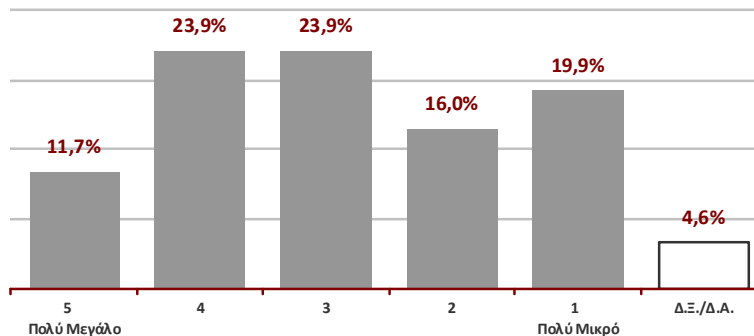
Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι θα μπορούσε να γίνει η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου με παράλληλη εφαρ-

μογή του νέου (αφού π.χ. επιμορφωθούν οι εκπαιδευτικοί) και του παλαιού προγράμματος σπουδών» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.108: Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι θα μπορούσε να γίνει η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου με παράλληλη εφαρμογή του νέου (αφού π.χ. επιμορφωθούν οι εκπαιδευτικοί) και του παλαιού προγράμματος σπουδών;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 Την ερώτηση απάντησαν: 326 (93,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 2,91

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

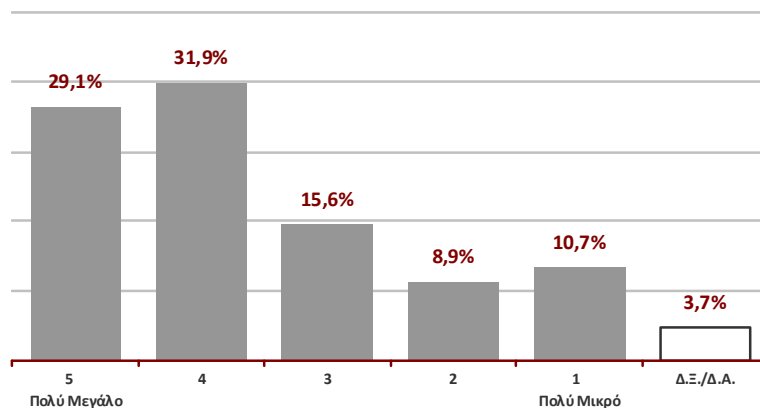
Από τους 326 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 35,9% θεωρεί ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου με παράλληλη εφαρμογή του νέου (αφού π.χ. επιμορφωθούν οι εκπαιδευτικοί) και του παλαιού προγράμματος σπουδών θα μπορούσε να γίνει σε «πολύ μικρό ή μικρό βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 35,6 % των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η προσπάθεια θα είχε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό»

επιτυχίας. Για λόγους συσχετισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 2,91 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου με παράλληλη εφαρμογή του νέου και του παλαιού προγράμματος σπουδών θα μπορούσε να γίνει σε μέτριο βαθμό.

Στο ακόλουθο γράφημα αποτυπώνονται οι απαντήσεις των εκπαιδευτικών του δείγματος στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής του Γενικού Λυκείου θα

μπορούσε να την έχει μια ανεξάρτητη αρχή, για παράδειγμα το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας» με κλίμακα απάντησης από την τιμή 1 (πολύ μικρό) μέχρι και την τιμή 5 (πολύ μεγάλο).

Γράφημα 3.109: Σε ποιο βαθμό θεωρείται ότι την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να την έχει μια ανεξάρτητη αρχή, για παράδειγμα το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας;

Αριθμός ερωτηματολογίων δείγματος: 350 *Την ερώτηση απάντησαν:* 326 (93,1%)

Μέση Τιμή μεταβλητής (από 1-5): 3,62

Πηγή δεδομένων: Έρευνα με ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ (Μάρτιος 2011)

Επεξεργασία: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (2011)

Από τους 326 εκπαιδευτικούς που απάντησαν τη συγκεκριμένη ερώτηση, το 61,0% θεωρεί ότι την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να την έχει μια ανεξάρτητη αρχή, σε «μεγάλο και πολύ μεγάλο βαθμό». Στον αντίποδα, βρίσκεται το 19,6 % των εκπαιδευτικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής θα μπορούσε να την έχει μια ανεξάρτητη αρχή σε «μικρό και πολύ μικρό βαθμό».

Για λόγους συσχέτισμού της μεταβλητής καταγράφεται και η μέση τιμή της εκτίμησης των εκπαιδευτικών που είναι 3,62 μεταξύ των τιμών 5 (μέγιστη τιμή) και 1 (ελάχιστη τιμή), δηλαδή η κυριαρχούσα τάση υποστηρίζει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό ότι την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να την έχει μια ανεξάρτητη αρχή (για παράδειγμα το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας).

Συνοπτικά, από την αποτύπωση των κατανομών των απαντήσεων που δόθηκαν από τους εκπαιδευτικούς του δείγματος στο τελευταίο μέρος του ερωτηματολογίου σχετικά με την εκτίμηση για την αποτελεσματικότητα των μεταρρυθμίσεων του Γενικού Λυκείου, σημειώνονται τα ακόλουθα:

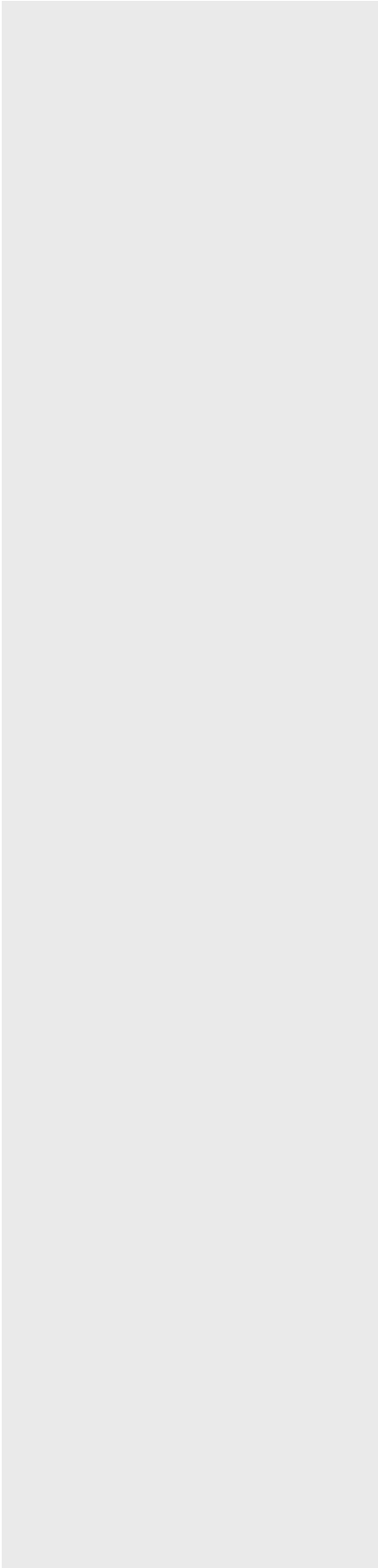
- Οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι μια προσπάθεια για την αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να επιτύχει σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό.
- Ταυτόχρονα, υποστηρίζουν σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου θα

μπορούσε να γίνει σε περισσότερες από μια φάσεις (στάδια) και όχι ταυτόχρονα σε όλα τα Γενικά Λύκεια.

- Οι εκπαιδευτικοί υποστηρίζουν σε μικρό έως και μέτριο βαθμό ότι θα μπορούσε να γίνει μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου με παράλληλη εφαρμογή του νέου (αφού π.χ. επιμορφωθούν οι εκπαιδευτικοί) και του παλαιού προγράμματος σπουδών.
- Τέλος, υποστηρίζουν σε μέτριο έως και μεγάλο βαθμό ότι την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να την έχει μια ανεξάρτητη αρχή, για παράδειγμα το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας.

Κεφάλαιο 4^ο

Η πρόταση της ΟΙΕΛΕ

Η μορφωτική αυτονομία του Γενικού Λυκείου, που τέθηκε ως αιτούμενο από το σύνολο των μελών του ΣΠΔΕ (2009), αναδεικνύεται από τη **διακριτή** και ταυτόχρονα **συμπληρωματική** θέση του στο εκπαιδευτικό σύστημα. Στον αντίποδα, η μη διακριτή και παραθετική θέση του στο σύστημα απαξιώνει τη μορφωτική και κοινωνική του αξία, και συμβάλλει στην παθογένεια του συστήματος. Αυτή η διακριτή και συμπληρωματική θέση του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να αποτυπώνεται κατά κύριο λόγο στο Πρόγραμμα Σπουδών του, που θα πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τα δύο χαρακτηριστικά της συγκριμένης βαθμίδας, που σταδιακά οδήγησαν στην απώλειά της μορφωτικής αυτονομίας: α) την **θέση** της (έπεται της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και προηγείται της τριτοβάθμιας), και β) τη **σύνδεσή** του πτυχίου της με το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η αδυναμία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, της ελληνικής αγοράς εργασίας και τελικά της ίδιας της κοινωνίας, να αναδείξει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της Τεχνικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης, συμπύεσε το Γενικό Λύκειο με αποτέλεσμα μέσα σε μια εικοσαετία να χαθεί ο παιδαγωγικός, ο κοινωνικός και στη συνέχεια και ο μορφωτικός του ρόλος, αφού πλέον δεν αντιμετωπίζεται ως αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα, αλλά ως αναγκαίος «προθάλαμος» για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, που αποτελεί πλέον τη μόνη ελκυστική για τον ικανό απόφοιτο του Γυμνασίου επιλογή, πέρα από ενδιάμεσες, κλίσεις ή ικανότητες.

Ως εκ τούτου η αναβάθμιση των σπουδών της ΤΕΕ, που θα την καταστήσει ελκυστικότερη από τον ικανό απόφοιτο του Γυμνασίου, αποτελεί την πρώτη και ουσιαστική επιλογή για την οποία η ΟΙΕΛΕ έχει τοποθετηθεί έγκαιρα.

Παράλληλα όμως, η διάβρωση της μορφωτικής οντότητας του Γενικού Λυκείου, ακριβώς λόγω της θέσης του και της σύνδεσής του με την τριτοβάθμια, αποτελεί μια εξίσου σημαντική προτεραιότητα που απαιτεί άμεση λύση.

Και επειδή ούτε η θέση του Γενικού Λυκείου, ούτε η σύνδεση του πτυχίου του με την πρόσβαση στην τριτοβάθμια μπορούν να διαφοροποιηθούν, ο σχεδιασμός ενός Προγράμματος Σπουδών για το Γενικό Λύκειο, θα πρέπει να μετατρέψει και τα δύο αυτά χαρακτηριστικά από **μειονέκτημα**, σε **προτέρημα**. Δηλαδή να τα αναδείξει ως κύρια στοιχεία της μορφωτικής και κοινωνικής του αξίας.

Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας ανακοίνωσε στα τέλη Μαρτίου 2011 την πρόταση διαβούλευσης για το Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, επιλέγοντας από τις προτάσεις του ΣΠΔΕ (2009) την πρόταση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Η συγκεκριμένη πρόταση, όμως, όπως φαίνεται και από τα αναλυτικά πρακτικά, δέχθηκε τότε ισχυρή κριτική ως «άτολμη», και ουσιαστικά «μη αποδεσμεύουσα» το Γενικό Λύκειο από το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Μοιάζει δηλαδή αλλά δεν είναι η λύση που χρειάζεται. Αυτή που θα επιτρέψει στο Γενικό Λύκειο να ανακτήσει τη μορφωτική του αυτονομία, που θα του επιτρέψει να

ανακτήσει την αξιοπιστία του και –κυρίως– που θα το αποδεσμεύσει από τη λογική της φροντιστηριακής υποστήριξης –εντός και εκτός– συστήματος. Αντίστοιχη κριτική είχε τότε δεχθεί και η πρόταση του προέδρου του ΕΣΥΠ, που πρότεινε επιμήκυνση του ωραρίου λειτουργίας του Γενικού Λυκείου με μαθήματα υποστήριξης των μαθητών για να ανταποκριθούν στις Γενικές Εξετάσεις για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Στην πρόταση της ΟΙΕΛΕ που διατυπώνεται εδώ και τα δύο χαρακτηριστικά (η θέση του Γενικού Λυκείου στο σύστημα, και η σύνδεση του πτυχίου του με την εισαγωγή στην τριτοβάθμια) αντιμετωπίστηκαν, όχι ως οδηγοί, αλλά ως **σημεία κλειδιά** για το σχεδιασμό ενός προγράμματος σπουδών που να αναδεικνύει τη διακριτή και συμπληρωματική του θέση στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Ως προς τη θέση του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, η πρόταση της ΟΙΕΛΕ επικεντρώνεται στο ότι το Γενικό Λύκειο (και η ΤΕΕ) αποτελεί κατεξοχήν εκπαιδευτική βαθμίδα **εφήβων**. Αυτό τη διαφοροποιεί τόσο από το Γυμνάσιο (προεφηβεία), όσο και από την τριτοβάθμια εκπαίδευση (νεότητα).

Επομένως το πρόγραμμα σπουδών τους θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τις βασικές βιολογικές, συναισθηματικές και κοινωνικές ανάγκες της συγκεκριμένης ηλικίας, για διαφοροποίηση, προσωπική έκφραση και δημιουργία, συλλογική έκφραση και δράση.

Ουσιαστικά στη συγκεκριμένη βαθμίδα ο πολίτης εδραϊώνει την προσωπική του αναζήτηση, επαναπροσδιορίζεται και δοκιμάζει τις γνώσεις, τις στάσεις-αξίες, και τις ικανότητες-δεξιότητες, που έχει κατακτήσει εντασσόμενος στην πρωτοπορία των πολιτών που ενδιαφέρονται και μετέχουν ενεργά στην τοπική κοινωνία. Μέσα από αυτή τη διαδικασία και παράλληλα με τους προσωπικούς του στόχους, επιχειρεί να προσδώσει προσωπικά χαρακτηριστικά ποιότητας στην επερχόμενη κοινωνική εικόνα. Γι αυτό και η σωστή ισορροπία μεταξύ της προσωπικής διαδρομής και της συλλογικής δημιουργίας ίσως να αποτελεί το **νέωτερισμό** που θα καταστήσει το Γενικό Λύκειο και την ΤΕΕ ελκυστικότερες και πιο αγαπητές στους εφήβους βαθμίδες απ ό τι η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσιο), στην οποία ο υποχρεωτικός της χαρακτήρας δεν επιτρέπει σημαντικούς βαθμούς ελευθερίας.

Παράλληλα, το Γενικό Λύκειο οφείλει να αναδειχθεί ως κατεξοχήν βαθμίδα **Γενικής Παιδείας**, αλλά με εντελώς διαφορετικό τρόπο από εκείνον της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Στο Γενικό Λύκειο οι μαθητές δεν πρέπει να εξειδικεύονται σε βάθος ύλης σε περιορισμένο αριθμό μαθησιακών αντικειμένων, αλλά αντίθετα να εξοικειώνονται και να αποκτούν βασικές δεξιότητες και γνώσεις σε ένα ευρύτερο φάσμα επιστημονικών αντικειμένων, που πιθανόν να επέλεγαν να σπουδάσουν συστηματικότερα τα επόμενα χρόνια.

Με αυτή την έννοια το Γενικό Λύκειο μορφωτικά αναβαθμίζεται στην εκπαιδευτική εκείνη βαθμίδα που, πριν την τριτοβάθμια, πριν την μετα-δευτεροβάθμια (μη τριτοβάθμιου επιπέδου) εκπαίδευση, αλλά και πριν την

αγορά εργασίας (για όσους δεν επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους), διευκολύνει την επικοινωνία «αυτονομημένων» εφήβων που εμπνέεται από βασικούς τομείς της επιστημονικής γνώσης, της κοινωνικής ζωής και της τοπικής κοινωνίας, προσβλέποντας είτε στη συνέχιση των σπουδών, είτε στην ποιότητα της επαγγελματικής, κοινωνικής και προσωπικής ζωής των αποφοίτων του. **Το Γενικό Λύκειο εκπαιδεύει τον ενεργό πολίτη και τον πείθει για την αξία της συνέχειας των ακαδημαϊκών του σπουδών.**

Ως προς το δεύτερο χαρακτηριστικό, τη σύνδεση του πτυχίου του Γενικού Λυκείου με την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η πρόταση της ΟΙΕΛΕ επικεντρώνεται στο ότι η μορφωτική διαδικασία του Γενικού Λυκείου θα πρέπει να αποξενωθεί πλήρως από το σύστημα πρόσβασης και αντίθετα να επικεντρωθεί στους τρόπους με τους οποίους θα αποκατασταθεί στην κοινωνική συνείδηση η πιστοποίηση των γνώσεων/ στάσεων/ ικανοτήτων/ δεξιοτήτων των αποφοίτων της. Με άλλα λόγια, η προσπάθεια του κράτους θα πρέπει να επικεντρώνεται στην κατοχύρωση του «αδιάβλητου» της διαδικασίας πιστοποίησης των αποφοίτων του Γενικού Λυκείου, και όχι στην επιχειρηματολογία για «το αδιάβλητο» του συστήματος πρόσβασης. Είναι αδιανόητο να χορηγείται **κρατικός τίτλος**, με συλλογική απόφαση κρατικών λειτουργιών, και εκ των προτέρων να δηλώνεται αδυναμία του κράτους να ελέγξει, διασφαλίσει, εγγυηθεί την αξιοπιστία του συγκεκριμένου τίτλου και του αδιάβλητου του τρόπου έκδοσής του. Το εκπαιδευτικό σύστημα, αντί να δαπανά χρήματα δημιουργώντας αλλε-

πάλληλα εξεταστικά κέντρα ελέγχου των ακαδημαϊκών τίτλων που το ίδιο εκδίδει σε όλες τις εκπαιδευτικές του βαθμίδες, οφείλει να θεσπίσει συγκεκριμένες δομές και διαδικασίες **διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας** του παραγόμενου εκπαιδευτικού του έργου.

Η ΟΙΕΛΕ συνεπής με τις διαχρονικές εισηγήσεις της σχετικά με την ανάγκη στρατηγικού σχεδιασμού, τόσο προς τα συλλογικά όργανα της εκπαίδευσης και τους κοινωνικούς εταίρους, όσο και προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, καταθέτει την πρόταση αυτή που στηρίχθηκε στα ακόλουθα τέσσερα σημεία σύγκλισης και συμφωνίας των μελών του ΣΠΔΕ (2009, σελ. 7):

- **Απεξάρτηση του Γενικού Λυκείου από τις εισαγωγικές εξετάσεις. Έμφαση στην παιδευτική αυτοτέλεια του Γενικού Λυκείου.**
- **Κατάργηση των γνωστικών πεδίων (κύκλων σπουδών) και δεσμών με τόνωση του μορφωτικού χαρακτήρα του Γενικού Λυκείου.**
- **Σε κάθε τάξη του Γενικού Λυκείου Υποχρεωτικά μαθήματα, ο αριθμός των οποίων μειώνεται από την Α΄ προς τη Γ΄ Λυκείου.**
- **Μαθήματα Επιλογής αυξανόμενα αριθμητικά από την Α΄ προς τη Γ΄ Λυκείου, με πολλαπλές δυνατότητες επιλογών.**

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνονται τα βασικά χαρακτηριστικά του Γενικού Λυκείου επί των οποίων στηρίζεται και η πρόταση της ΟΙΕΛΕ για το πρόγραμμα σπουδών του.

Πίνακας 4.1: Πρόταση της ΟΙΕΛΕ (2011) - Βασικά χαρακτηριστικά του Γενικού Λυκείου

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	
1	Το Γενικό Λύκειο αποτελεί ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΦΗΒΩΝ και όχι σχολείο καθοδηγμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Στο Γενικό Λύκειο αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στην προσωπική αναζήτηση και στις επιλογές των μαθητών.
2	Το Γενικό Λύκειο αποτελεί βαθμίδα ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ και όχι βαθμίδα υψηλής εξειδίκευσης. Στο Γενικό Λύκειο το πλήθος των μαθημάτων διευρύνεται και ταυτόχρονα μειώνεται η διδακτέα τους ύλη.
3	Το Γενικό Λύκειο αποτελεί βαθμίδα ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ που στηρίζεται σε ένα σοβαρό και αξιόπιστο εξεταστικό σύστημα καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών του. Στην κατεύθυνση αυτής της διασφάλισης το κράτος μπορεί να πραγματοποιεί εξετάσεις περιφερειακού ή και τοπικού χαρακτήρα επιλέγοντας διαφορετικές χρονικές στιγμές, μαθησιακά αντικείμενα, αλλά και γνωστικά πεδία με εξωτερικούς εξεταστές.
4	Το Γενικό Λύκειο αποτελεί σημαντική βαθμίδα με ΒΑΘΜΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, και τις σχολικές μονάδες. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα για πρώτη φορά, πριν το Πανεπιστήμιο, να επιχειρήσουν να χαράξουν τον προσωπικό τους δρόμο προς ένα ισότιμο πτυχίο. Οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να καθορίσουν οι ίδιοι ένα ποσοστό της διδακτέας ύλης ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στα ενδιαφέροντα και στις δυνατότητες των μαθητών τους και της τοπικής κοινωνίας στην οποία διαμένουν. Η σχολική μονάδα έχει τη δυνατότητα να προσαρμόσει ένα ποσοστό του προγράμματος σπουδών (κυρίως των μαθημάτων επιλογής) στην ιστορική, κοινωνική και πολιτιστική διάσταση της τοπικής κοινωνίας).
5	Το Γενικό Λύκειο αποτελεί βαθμίδα με υψηλή ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ στις τοπικές κοινωνίες, και άρα με αναβαθμισμένο κοινωνικό ρόλο.
6	Το Γενικό Λύκειο αποτελεί βαθμίδα που εκπαιδεύει τους μαθητές στη συστηματική και με ερευνητική μεθοδολογία ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ και ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ , μέσω των οποίων α) κατακτώνται βασικές ικανότητες που προβλέπονται από το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς, β) αναπτύσσονται ουσιαστικές και γνήσιες σχέσεις παιδαγωγικής καθοδήγησης μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών και γ) ευαισθητοποιούνται οι μαθητές σε όλο το φάσμα των κοινωνικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της τοπικής κοινωνίας.
7	Το Γενικό Λύκειο αποτελεί ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ και όχι προθάλαμο μιας επόμενης. Για το λόγο αυτό, χορηγεί Εθνικό Απολυτήριο για όλους. Οι ρήτρες που προτείνονται να επιβάλουν οι σχολές για την εισαγωγή των φοιτητών τους μπορούν να αναφέρονται, αλλά δεν αφορούν και δεν αντιμετωπίζονται από το Γενικό Λύκειο.

Στις επόμενες δύο σελίδες παρατίθεται η πρόταση της ΟΙΕΛΕ με δύο παραλλαγές: στην **πρώτη** τοποθετούνται αναλυτικά όλα τα μαθησιακά αντικείμενα (όπως ακριβώς υπήρχαν και στο ερωτηματολόγιο), και στη **δεύτερη**

με ενοποιημένα τα γλωσσικά μαθήματα και τα μαθήματα των φυσικών επιστημών (όπως ανακοινώθηκαν στην πρόταση του Υπουργείου Παιδείας).

Ας σημειωθεί ότι στο παράδειγμα συστημικής προσέγγισης των προγραμμάτων σπουδών που η ΟΙΕΛΕ κατέθεσε στο ΣΠΔΕ (2009, βλ. Παράρτημα της παρούσας πρότασης), όλα τα μαθησιακά αντικείμενα της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και του Γενικού Λυκείου είχαν διακριθεί σε τέσσερα γνωστικά πεδία: α) **Λόγος και έκφραση**, β) **Ο άνθρωπος, το άτομο, ο πολίτης**, γ) **Οι κοινωνίες στο χώρο και στο χρόνο** και δ) **Η γνώση του κόσμου**.

Αυτή διάκριση ακολουθήθηκε και στην σύνταξη της παρούσας πρότασης για το Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου. Στις τελευταίες στήλες των πινάκων με το πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου που ακολουθούν στις επόμενες σελίδες, καταγράφονται κατά τάξη **πόσα μαθησιακά αντικείμενα** (αριθμητικά και ως ποσοστό) **μετέχουν στο ίδιο γνωστικό πεδίο**. Για παράδειγμα, τα μαθήματα της «Ελληνικής γλώσσας», των «Ξένων γλωσσών» αλλά και όλα τα μαθήματα «Τέχνης» συνυπάρχουν στο γνωστικό πεδίο «Ο λόγος και η έκφραση» που ως κοινή ικανότητα-δεξιότητα έχουν την **επικοινωνία** και τη **δημιουργία**.

Η δευτερογενής αυτή ομαδοποίηση διαφορετικών μαθησιακών αντικειμένων υποδηλώνει την υιοθέτηση τρόπων αξιολόγησης **μη γνωστικών δεξιοτήτων/ ικανοτήτων**, όπου η επίδοση των μαθητών σε αυτές συνεκτιμάται από περισσότερους του ενός διδάσκοντες. Έτσι, η κλασική αξιολόγηση των γνώσεων που έχουν κατακτηθεί σε κάθε μάθημα μπορεί να διατηρηθεί, αλλά παράλληλα διευκολύνεται η συζήτηση μεταξύ εκπαιδευτικών

διαφορετικών ειδικοτήτων για την πρόοδο των ικανοτήτων/δεξιοτήτων κάθε μαθητή/-τριας.

Στην περίπτωση αυτή η αυτενέργεια κάθε μαθητή/-τριας, η αναγνώριση των δικαιωμάτων και η ανάληψη των υποχρεώσεων του/της προς την ομάδα, η έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες, η αποδοχή της διαφορετικότητας, η αποτίμηση της προσωπικής έκφρασης και δημιουργίας, αλλά και της εθελοντικής δράσης και προσφοράς, αποκτούν ουσιαστικό **παιδαγωγικό και μορφωτικό περιεχόμενο και αποτελούν μέρος του προβληματισμού των παιδαγωγικών συναντήσεων σε κάθε σύλλογο διδασκόντων**. Με αυτή την έννοια η συγκεκριμένη ομαδοποίηση αποτελεί ποιοτικό γνώρισμα της πρότασης για το πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου.

Κλείνοντας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ΟΙΕΛΕ ουδέποτε διεκδίκησε την αποκλειστικότητα, ή τη μοναδικότητα των προτάσεών της. Προσβλέπουμε στη συμπληρωματικότητα, στην από κοινού διαμόρφωση ποιοτικότερων προτάσεων μέσα από τη γόνιμη ανταλλαγή ιδεών με ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα για το καίριο ζήτημα της αναβάθμισης του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου, εκτιμώντας ότι η συγκεκριμένη ερευνητική μας πρωτοβουλία μπορεί να γεννήσει ιδέες και προτάσεις στον κοινό στόχο για ένα **ανθρώπινο και δημοκρατικό** σχολείο.

Πίνακας 4.2: Πρόγραμμα σπουδών Γενικού Λυκείου σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΣΠΔΕ (2009) και τις προτάσεις των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

Α τάξη ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ									
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: Προσφερόμενα 23, Αναλογούντα στο μαθητή 16 (ποσοστό 69,6%)									
Από τα 16 μαθησιακά αντικείμενα: τα 13 είναι Υποχρεωτικά (81,3%), 1 είναι Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό (6,3%), και 2 είναι Επιλογής (12,5%)									
Υποχρεωτικά μαθήματα	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (επιλέγεται 1 μάθημα)	Επιλογής μαθήματα (επιλέγονται 2 μαθήματα)	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	Μαθησιακά αντικείμενα ανά γνωστικό πεδίο					
Θρησκευτικά (I) 2	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων (I) 2	Μουσική (I) 2	34	23	100,0%				
Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) (I) 3	2η Ξένη γλώσσα (I) 2	Θέατρο (I) 2							
Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) (I) 2		Εικαστικά (I) 2							
Νέα Ελληνικά – Γλώσσα (I) 2		Χορός (I) 2							
Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα (I) 2		Φωτογραφία - Βίντεο - Κινηματογράφος (I) 2							
Ελληνική Ιστορία (I) 2									
Μαθηματικά (I) 3									
Φυσική (I) 2									
Χημεία (I) 2									
Βιολογία (I) 2									
1η Ξένη Γλώσσα (I) 2									
Φυσική Αγωγή 2									
Μεθοδολογία έρευνας - Ατομική Έρευνα 2									
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 28	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 2	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 4				100,0%	Και 1 Εργασία	23	
82,4%	5,9%	11,8%							

Β τάξη ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ									
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: Προσφερόμενα 34, Αναλογούντα στο μαθητή 17 (ποσοστό 50,0%)									
Από τα 17 μαθησιακά αντικείμενα: τα 9 είναι Υποχρεωτικά (52,9%), 4 είναι Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά (23,5%), και 4 είναι Επιλογής (23,5%)									
Υποχρεωτικά μαθήματα	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (επιλέγονται 4 μαθήματα)	Επιλογής μαθήματα (από κάθε ομάδα επιλέγονται 2 μαθήματα)	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	Μαθησιακά αντικείμενα ανά γνωστικό πεδίο					
Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση) (II) 2	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο) (II) 2	Περιβάλλον - Ανάπτυξη και Οικολογία (I) 2	34	34	100,0%				
Νέα Ελληνικά – Γλώσσα (II) 2	Παγκόσμια Ιστορία (I) 2	Ιστορία των Επιστημών (I) 2							
Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα (II) 2	Μαθηματικά (ΕΞ I) 2	Εισαγωγή στην Ψυχολογία (I) 2							
Ελληνική Ιστορία (II) 2	Φυσική (ΕΞ I) 2	Ιστορία της Φιλοσοφίας (I) 2							
Μαθηματικά (II) 2	Χημεία (II) 2	Εισαγωγή στις Πολιτικές Επιστήμες (I) 2							
Φυσική (II) 2	Αρχές Οικονομικής Θεωρίας (I) 2								
1η Ξένη Γλώσσα (II) 2	2η Ξένη γλώσσα (I ή II) 2	Μουσική (I ή II) 2							
Φυσική Αγωγή 2	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων (I ή II) 2	Θέατρο (I ή II) 2							
Ατομική/Ομαδική Εργασία 2	Θρησκευτικά (II) 2	Εικαστικά (I ή II) 2							
	Εισαγωγή στο Δίκαιο (I) 2	Χορός (I ή II) 2							
		Φωτογραφία-Βίντεο-Κινηματογράφος (II ή III) 2							
		Ελεύθερο και Γραμμικό σχέδιο (I ή II) 2							
		Ιστορία της Τέχνης (I) 2							
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 18	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 8	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 8				100,0%	Και 1 Εργασία	34	
52,9%	23,5%	23,5%							

Γ τάξη ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ									
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: Προσφερόμενα 37, Αναλογούντα στο μαθητή 17 (ποσοστό 43,4%)									
Από τα 16 μαθησιακά αντικείμενα: τα 6 είναι Υποχρεωτικά (37,4%), 5 είναι Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά (31,3%), και 5 είναι Επιλογής (31,3%)									
Υποχρεωτικά μαθήματα	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (επιλέγονται από την Α ομάδα 4 μαθήματα και από τη Β ομάδα 1 μάθημα)	Επιλογής μαθήματα (επιλέγονται από την Α ομάδα 3 μαθήματα και από τη Β ομάδα 2 μαθήματα)	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	Μαθησιακά αντικείμενα ανά γνωστικό πεδίο					
Νέα Ελληνικά – Γλώσσα (III) 2	Αρχαία ελληνικά (πρωτότυπο) (III) 2	1η Ξένη Γλώσσα (III) 2	34	37	100,0%				
Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα (III) 2	Λατινικά (I) 2	2η Ξένη γλώσσα (I ή II) 2							
Ελληνική Ιστορία (III) 2	Ιστορία (ΕΞ I) 2	Παγκόσμια Ιστορία (I ή II) 2							
Μαθηματικά (III) 2	Μαθηματικά (IV) 2	Ιστορία της Φιλοσοφίας (I) 2							
Φυσική Αγωγή 2	Φυσική (III) 2	Ιστορία των Επιστημών (I) 2							
Ατομική/Ομαδική Εργασία 2	Χημεία (III) 2	Εισαγωγή στο Δίκαιο (I) 2							
	Βιολογία (III) 2	Εισαγωγή στις Πολιτικές Επιστήμες (I) 2							
	Αρχές Οικονομικής Θεωρίας (I) 2	Περιβάλλον-Ανάπτυξη και Οικολογία (I ή II) 2							
	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία (I) 2								
	Εισαγωγή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (I) 2	Μουσική (I ή II) 2							
	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων (II ή III) 2	Θέατρο (I ή II) 2							
	Θρησκευτικά (II ή III) 2	Εικαστικά (I ή II) 2							
		Χορός (I ή II) 2							
	Αρχαία ελληνικά (πρωτότυπο) (ΕΞ II) 4	Φωτογραφία-Βίντεο-Κινηματογράφος (II ή III) 2							
	Μαθηματικά (ΕΞ II) 4	Ελεύθερο και Γραμμικό σχέδιο (I ή II) 2							
	Φυσική (ΕΞ II) 4	Ιστορία της Τέχνης (I) 2							
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 12	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 12	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 10	100,0%	Και 1 Εργασία	37				
35,3%	35,3%	29,4%							

Τα μαθήματα διακρίνονται σε επίπεδα ύλης (I, II, III κ.ο.κ).

Οι μαθητές/-τριες μπορούν να επιλέγουν μάθημα το οποίο έχουν ήδη διδαχθεί σε προηγούμενη τάξη, αλλά υψηλότερου επιπέδου (αν προσφέρεται).

Πίνακας 4.3: Παραλλαγή προγράμματος σπουδών του Γενικού Λυκείου με ενοποιημένα τα γλωσσικά μαθήματα και τα μαθήματα φυσικών επιστημών

A τάξη ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ					
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: Προσφερόμενα 15, Αναλογούνται στο μαθητή 11 (ποσοστό 73,3%)					
Από τα 11 μαθησιακά αντικείμενα: τα 8 είναι Υποχρεωτικά (72,7%), 1 είναι Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό (9,0%), και 2 είναι Επιλογής (18,2%)					
Υποχρεωτικά μαθήματα	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (επιλέγεται 1 μάθημα)	Επιλογής μαθήματα (επιλέγονται 2 μαθήματα)	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	Μαθησιακά αντικείμενα ανά γνωστικό πεδίο	
Θρησκευτικά (I) 2	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων (I) 2	Μουσική (I) 2	34	8	53,3%
Ελληνική Γλώσσα (I) 9	2η Ξένη γλώσσα (I) 2	Θέατρο (I) 2			
Ελληνική Ιστορία (I) 2		Εικαστικά (I) 2			
Μαθηματικά (I) 3		Χορός (I) 2			
Φυσικές Επιστήμες (I) 6		Φωτογραφία - Βίντεο - Κινηματογράφος (I) 2		2	13,3%
1η Ξένη Γλώσσα (I) 2					
Φυσική Αγωγή 2				1	6,7%
Μεθοδολογία έρευνας - Ατομική Έρευνα 2					
				3	20,0%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 28	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 2	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 4	34	Και 1 Εργασία	15 100,0%
82,4%	5,9%	11,8%	100,0%		

B τάξη ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ					
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: Προσφερόμενα 29, Αναλογούνται στο μαθητή 15 (ποσοστό 51,7%)					
Από τα 15 μαθησιακά αντικείμενα: τα 7 είναι Υποχρεωτικά (46,6%), 4 είναι Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό (26,7%), και 4 είναι Επιλογής (26,7%)					
Υποχρεωτικά μαθήματα	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (επιλέγονται 4 μαθήματα)	Επιλογής μαθήματα (από κάθε ομάδα επιλέγονται 2 μαθήματα)	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	Μαθησιακά αντικείμενα ανά γνωστικό πεδίο	
Ελληνική Γλώσσα (I) 6	Αρχαία Ελληνικά (I) 2	Περιβάλλον - Ανάπτυξη και Οικολογία (I) 2	34	11	37,9%
Ελληνική Ιστορία (II) 2	Παγκόσμια Ιστορία (I) 2	Ιστορία των Επιστημών (I) 2			
Μαθηματικά (II) 2	Μαθηματικά (ΕΞ I) 2	Εισαγωγή στην Ψυχολογία (I) 2			
Φυσικές Επιστήμες (II) 2	Φυσική (I) 2	Ιστορία της Φιλοσοφίας (I) 2			
1η Ξένη Γλώσσα (II) 2	Χημεία (I) 2	Εισαγωγή στις Πολιτικές Επιστήμες (I) 2		6	20,7%
Φυσική Αγωγή 2	Αρχές Οικονομικής Θεωρίας (I) 2				
Ατομική/Ομαδική Εργασία 2	2η Ξένη γλώσσα (I ή II) 2	Μουσική (I ή II) 2		4	13,8%
	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων (I ή II) 2	Θέατρο (I ή II) 2			
	Θρησκευτικά (II) 2	Εικαστικά (I ή II) 2		7	24,1%
	Εισαγωγή στο Δίκαιο (I) 2	Χορός (I ή II) 2			
		Φωτογραφία-Βίντεο-Κινηματογράφος (II ή III) 2	3	100,0%	
		Ελεύθερο και Γραμμικό σχέδιο (I ή II) 2			
		Ιστορία της Τέχνης (I) 2			
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 18	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 8	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 8	34	Και 1 Εργασία	29 100,0%
52,9%	23,5%	23,5%	100,0%		

Γ τάξη ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ					
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ: Προσφερόμενα 35, Αναλογούνται στο μαθητή 15 (ποσοστό 42,9%)					
Από τα 15 μαθησιακά αντικείμενα: τα 5 είναι Υποχρεωτικά (33,3%), 5 είναι Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό (33,3%), και 5 είναι Επιλογής (33,3%)					
Υποχρεωτικά μαθήματα	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (επιλέγονται από την Α ομάδα 4 μαθήματα και από τη Β ομάδα 1 μάθημα)	Επιλογής μαθήματα (επιλέγονται από την Α ομάδα 3 μαθήματα και από τη Β ομάδα 2 μαθήματα)	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	Μαθησιακά αντικείμενα ανά γνωστικό πεδίο	
Ελληνική Γλώσσα (III) 4	Αρχαία ελληνικά (πρωτότυπο) (I ή II) 2	1η Ξένη Γλώσσα (III) 2	34	13	37,1%
Ελληνική Ιστορία (III) 2	Λατινικά (I) 2	2η Ξένη γλώσσα (I ή II) 2			
Μαθηματικά (III) 2	Ιστορία (ΕΞ I) 2	Παγκόσμια Ιστορία (I ή II) 2			
Φυσική Αγωγή 2	Μαθηματικά (ΕΞ I ή II) 2	Περιβάλλον-Ανάπτυξη και Οικολογία (I ή II) 2			
Ατομική/Ομαδική Εργασία 2	Φυσική (I ή II) 2	Ιστορία της Φιλοσοφίας (I) 2		7	20,0%
	Χημεία (I ή II) 2	Ιστορία των Επιστημών (I) 2			
	Βιολογία (I) 2	Εισαγωγή στο Δίκαιο (I) 2		5	14,3%
	Αρχές Οικονομικής Θεωρίας (I) 2	Εισαγωγή στις Πολιτικές Επιστήμες (I) 2			
	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία (I) 2			9	25,7%
	Εισαγωγή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (I) 2	Μουσική (I ή II) 2			
	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων (II ή III) 2	Θέατρο (I ή II) 2	3	100,0%	
	Θρησκευτικά (II ή III) 2	Εικαστικά (I ή II) 2			
		Χορός (I ή II) 2			
		Φωτογραφία-Βίντεο-Κινηματογράφος (II ή III) 2			
		Ελεύθερο και Γραμμικό σχέδιο (I ή II) 2			
		Ιστορία της Τέχνης (I) 2			
ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 12	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 12	ΣΥΝΟΛΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΩΡΩΝ 10	34	Και 1 Εργασία	37 100,0%
35,3%	35,3%	29,4%	100,0%		

Τα μαθήματα διακρίνονται σε επίπεδα ύλης (I, II, III κ.ο.κ).
 Οι μαθητές/-τριες μπορούν να επιλέγουν μάθημα το οποίο έχουν ήδη διδαχθεί σε προηγούμενη τάξη, αλλά υψηλότερου επιπέδου (αν προσφέρεται).

Επιπλέον σχόλια:

- Η ύπαρξη Υποχρεωτικών μαθημάτων σε όλες τις τάξεις του Γενικού Λυκείου υπηρετεί το χαρακτήρα της **Γενικής Παιδείας** που όλοι συμφωνούν ότι θα πρέπει να χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη βαθμίδα. Στα υποχρεωτικά μαθήματα η ύλη περιορίζεται και αποφεύγεται η συστηματική εξειδίκευση
- Μεγαλύτερη εξειδίκευση έχουν τα **Κατ' επιλογήν** υποχρεωτικά μαθήματα, και τα μαθήματα **ελεύθερης επιλογής**.
- Η αποδέσμευση αρκετών από τα μαθήματα επιλογής (π.χ. μαθήματα τέχνης) από το κλασικό σύστημα αξιολόγησης (τεστ, γραπτά διαγωνίσματα κ.λ.π) και την αντικατάστασή τους με μεθόδους αξιολόγησης μη γνωστικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων θα πρέπει να θεωρηθεί μια επιπλέον καινοτομία που θα αναβαθμίσει στη συνείδηση των μαθητών την αξία τους.
- Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα επιλογής επιτρέπουν την εξοικείωση του αυριανού φοιτητή με τη δόμηση της προσωπικής του διαδρομής προς την κατάκτηση του ισότιμου τίτλου, που θα συναντήσει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Η κατάργηση των δεσμών/κατευθύνσεων δεν σημαίνει ότι ο υποψήφιος για την τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν έχει επιλογή μαθημάτων συγγενών με την κατεύθυνση που θέλει να σπουδάσει, αλλά αφού δεν δεσμεύεται από το κλειστό αναλυτικό πρόγραμμα της δέσμης/ κατεύθυνσης έχει τη δυνατότητα και να τα διευρύνει (αν το ωρολόγιο πρόγραμμα διευρυνθεί πέραν το 34 διδακτικών ωρών).
- Τα μαθήματα τέχνης δεν αφορούν μόνο εκείνους που ενδιαφέρονται να σπουδάσουν τις τέχνες, αλλά τον «εν δυνάμει φιλότεχνο». Η συμβολή των συγκεκριμένων μαθησιακών αντικειμένων και πειθαρχιών, στην καλλιέργεια της φαντασίας, της δημιουργικότητας και της παραγωγής καινοτομίας, αποτελούν και τους λόγους που συστήνονται από όλα τα κείμενα της ΕΕ για την ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων των νέων στην Ευρώπη του 21^{ου} αιώνα.
- Η διενέργεια Ατομικών/Ομαδικών εργασιών στο Γενικό Λύκειο είναι σημαντική και σε αυτό συμφωνούν όλοι. Ωστόσο, στην πρόταση της ΟΙΕΛΕ, πρώτα εκπαιδεύονται οι μαθητές στη μεθοδολογία ανάπτυξης μιας ατομικής/ομαδικής εργασίας (στην Α Λυκείου, όπου η ατομική εργασία είναι άσκηση εφαρμογής της συγκεκριμένης μεθοδολογίας), και μετά ανατίθεται στις επόμενες τάξεις η εκπόνηση ομαδικών ή ατομικών εργασιών ανάλογα και με τα ενδιαφέροντα και τα μαθήματα επιλογής, με τη συστηματική επίβλεψη εκπαιδευτικού, ώστε να μειώνονται οι κίνδυνοι απαξίωσής τους. Ο γενικευμένος χαρακτήρας των ατομικών/ομαδικών εργασιών στην πρόταση του Υπουργείου Παιδείας (6 τουλάχιστον εργασίες) είναι μαζιστικός.
- Η αλλαγή του τρόπου διδακτικής παρέμβασης δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω της συγγραφής νέων βιβλίων αφού κάτι τέτοιο έχει αποκλειστεί από το Υπουργείο Παιδείας. Ως εκ τούτου το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών κάθε μαθησιακού αντικειμένου θα πρέπει με σαφήνεια να περιγράφει παραδείγματα, πιθανές πλοηγήσεις, και επιπλέον πηγές, προκειμένου ο εκπαιδευτικός να ανταποκριθεί στους διδακτικούς του στόχους, και οι μαθητές να επιτύχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Από τις απαντήσεις των ιδιωτικών εκπαιδευτικών στο ερωτηματολόγιο της ΟΙΕΛΕ γίνεται σαφές ότι μόνο ένα σημαντικό εξειδικευμένο πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων που υπηρετούν στο Γενικό Λύκειο, θα καταστήσει αποτελεσματικό το όποιο νέο πρόγραμμα σπουδών του Γενικού Λυκείου.
- Η θεσμοθέτηση βαθμών ελευθερίας για τον εκπαιδευτικό κρίνεται απολύτως απαραίτητη προκειμένου η διδακτική του παρέμβαση και να υπηρετεί τους συγκεκριμένους στόχους, που θέτει το αναλυτικό πρόγραμμα, αλλά να ανταποκρίνεται και στην ιδιαίτερη διδακτική ικανότητα κάθε εκπαιδευτικού και ταυτόχρονα να τον βοηθάει να προσαρμόσει τη διδακτέα ύλη στις ανάγκες, τις δυνατότητες, και τα ενδιαφέροντα των μαθητών του. Αυτό σημαίνει ότι οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν το μέρος της διδακτέας ύλης που κρίνουν αναγκαίο, τη μεθοδολογία προσέγγισης των διδακτικών στόχων που θα ακολουθήσουν, τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά υλικά, το ρυθμό ανάπτυξης της διδασκόμενης ύλης και φυσικά τον τρόπο άσκησης και αξιολόγησης των μαθητών τους. Για όλα τα παραπάνω απαιτείται εξειδικευμένη επιμόρφωση.
- Η ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου ουσιαστικά συνίσταται στην αμφίδρομη επικοινωνία του με την τοπική κοινωνία, την ευαισθητοποίηση των μαθητών στην κοινωνική αλληλεγγύη και δράση και στην εξωστρέφεια της σχολικής μονάδας με τη διοργάνωση αθλητικών, καλλιτεχνικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών εκδηλώσεων. Η λειτουργία σχετικών ομάδων εργασίας από μαθητές ή και θεματικών ομίλων θα μπορούσαν να δώσουν βαθύτερο περιεχόμενο σ' αυτήν την προσέγγιση από τον κοινότοπο χαρακτήρα των σχολικών εκδηλώσεων.
- Η αύξηση του διδακτικού χρόνου από τις 34 ώρες στις 40 διδακτικές ώρες, στην προοπτική του ολοήμερου Γενικού Λυκείου, κρίνεται απολύτως αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί ένας πιο «**ήρεμος**» τρόπος ανάπτυξης της σχολικής ζωής που θα επιτρέψει επιπλέον ώρες προσωπικής μελέτης και έρευνας σε ψηφιακές και συμβατικές βιβλιοθήκες.

Παράρτημα

1. Πίνακας ενδεικτικής ανάπτυξης των μαθησιακών αντικειμένων σε τέσσερις θεματικούς κύκλους

2. Ερωτηματολόγιο «Αναβάθμιση του κοινωνικού και πολιτιστικού ρόλου του Γενικού Λυκείου

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας

**Αναβάθμιση
του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου
του Γενικού Λυκείου**

ερωτηματολόγιο

Αποτύπωση των απόψεων των ιδιωτικών εκπαιδευτικών

ΑΘΗΝΑ
Μάρτιος 2011

A. ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΣΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το Γενικό Λύκειο, όπως και η Τεχνολογική Επαγγελματική Εκπαίδευση, αποτελεί βαθμίδα επιλογής μετά την Υποχρεωτική Εκπαίδευση (Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και Γυμνάσιο) και ταυτόχρονα βαθμίδα που τροφοδοτεί την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

1. Δεδομένων των συχνών αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών του Γενικού Λυκείου, σε ποιο βαθμό:

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Έχει αναβαθμισθεί ο εκπαιδευτικός του ρόλος;						
Έχει υποβαθμισθεί ο εκπαιδευτικός του ρόλος;						
Έχει αναβαθμισθεί ο κοινωνικός του ρόλος;						
Έχει υποβαθμισθεί ο κοινωνικός του ρόλος;						
Διατηρεί τη μορφωτική του αυτονομία;						
Έχει απολέσει τη μορφωτική του αυτονομία;						

2. Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε ποιο βαθμό τα ακόλουθα χαρακτηριστικά πιστεύετε ότι θα πρέπει να το συνέχουν με την προηγούμενη βαθμίδα (Γυμνάσιο);

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας γνώσεων των μαθητών/-τριών						
Περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιέργειας στάσεων ζωής των μαθητών/-τριών						
Περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών/-τριών						
Περαιτέρω αξιοποίηση των βιωματικών μορφών προσέγγισης της γνώσης						
Περαιτέρω ανάπτυξη και της προφορικής έκφρασης των μαθητών/-τριών						
Περαιτέρω ανάπτυξη της καλλιτεχνικής έκφρασης των μαθητών/-τριών						
(άλλο, καταγράψτε τι):						

3. Δεδομένης της θέσης του Γενικού Λυκείου στο εκπαιδευτικό σύστημα και της ανάγκης για τη μορφωτική αυτονομία της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας, σε ποιο βαθμό τα ακόλουθα χαρακτηριστικά πιστεύετε ότι θα πρέπει να το διακρίνουν από την προηγούμενη (Γυμνάσιο) αλλά και την επόμενη βαθμίδα (Τριτοβάθμια);

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Έμφαση στην εξειδίκευση στα μαθησιακά αντικείμενα						
Διεύρυνση των μαθησιακών αντικειμένων και περιορισμός της ύλης τους						
Περιορισμός των μαθησιακών αντικειμένων και διεύρυνση της εξειδίκευσης						
Εξοικείωση των μαθητών/-τριών με τη μεθοδολογία της επιστήμης						
Συστηματική αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης						
Εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία και την εργαστηριακή άσκηση						
Εκπαίδευση στην σύνταξη ατομικών και ομαδικών μελετών						
(άλλο, καταγράψτε τι):						

4. Σε ποιο βαθμό τα ακόλουθα χαρακτηριστικά πιστεύετε ότι θα πρέπει να διακρίνουν το Γενικό Λύκειο ως μορφωτικά αυτόνομη εκπαιδευτική βαθμίδα εφήβων:

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Διεύρυνση της δυνατότητας για αυτενέργεια των μαθητών/-τριών						
Αναγνώριση των δικαιωμάτων και ανάληψη των υποχρεώσεων στην ομάδα						
Διεύρυνση των βαθμών ελευθερίας στις επιλογές των μαθημάτων των μαθητών/-τριών						
Έμφαση στη συλλογικότητα και τις δημοκρατικές διαδικασίες						
Έμφαση στην αποδοχή της διαφορετικότητας						
Διεύρυνση των δυνατοτήτων για προσωπική έκφραση & δημιουργία						
Διεύρυνση των δυνατοτήτων για εθελοντική δράση και προσφορά						
(άλλο, καταγράψτε τι):						

B. ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Η διαδικασία αποτίμησης των γνώσεων που έχουν απομοιωθεί από τους μαθητές αποτελεί κύρια συνιστώσα όλων των βαθμίδων του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Ωστόσο, το σύστημα δεν φαίνεται να μπορεί να αποτιμήσει την κατάκτηση βασικών δεξιοτήτων/ικανοτήτων των μαθητών και μαθητριών, προτάσσοντας μεγιστοποιημένους γενικούς στόχους με υψηλότατο κόστος στον προσωπικό χρόνο μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών.

5. Αναφερόμενοι/-ες στην Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τους ακόλουθους γενικούς εκπαιδευτικούς στόχους:

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν.						
Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές.						
Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν.						
Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές»						
(άλλη γνώμη, καταγράψτε ποιά):						

6. Αναφερόμενοι/-ες στην Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (συγκεκριμένα στο Γενικό Λύκειο), σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τους ακόλουθους γενικούς εκπαιδευτικούς στόχους:

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν.						
Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές.						
Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν.						
Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές»						
(άλλη γνώμη, καταγράψτε ποιά):						

7. Από την εμπειρία σας στο σημερινό Γενικό Λύκειο, τελικά πόσο υπηρετούνται στην πράξη οι ακόλουθοι γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι:

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν.						
Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όλους τους μαθητές.						
Διασφαλίζουμε το ΜΕΓΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στην ΠΛΕΟΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ηλικία, για όσους καταφέρουν να τις αφομοιώσουν.						
Διασφαλίζουμε το ΕΛΑΧΙΣΤΟ των γνώσεων/στάσεων/δεξιοτήτων στη ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ δυνατή ηλικία, για όλους τους μαθητές»						
(άλλη γνώμη, καταγράψτε ποιά):						

8. Σε ποιο βαθμό οι ακόλουθες «ικανότητες – κλειδιά» έχουν, κατά τη γνώμη σας, αποκτηθεί από τους μαθητές/μαθήτριες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση;

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Δημιουργικότητα						
Κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες						
Ικανότητα θεωρητικής σκέψης						
Ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης						
Ικανότητας δομημένης επιχειρηματολογίας						
Ενεργός συμμετοχή και συνεργασία σε ομάδα						

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Αναζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών						
Αυτόνομη επίλυση προβλημάτων						
Ανάληψη πρωτοβουλίας (άλλη, καταγράψτε ποιά):						
.....						
(άλλη, καταγράψτε ποιά):						
.....						

9. Σε ποιο βαθμό οι ακόλουθες «ικανότητες – κλειδιά» πρέπει, κατά τη γνώμη σας, να αποκτώνται από τους μαθητές/μαθήτριες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γενικό Λύκειο;

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
Δημιουργικότητα						
Κοινωνικές και συναισθηματικές ικανότητες						
Ικανότητα θεωρητικής σκέψης						
Ικανότητα σχεδιασμού και ανάλυσης						
Ικανότητας δομημένης επιχειρηματολογίας						
Ενεργός συμμετοχή και συνεργασία σε ομάδα						
Αναζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών						
Αυτόνομη επίλυση προβλημάτων						
Ανάληψη πρωτοβουλίας (άλλη, καταγράψτε ποιά):						
.....						
(άλλη, καταγράψτε ποιά):						
.....						

10. Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε:

αναφερθείτε σε όλες τις ικανότητες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες/ικανότητες των μαθητριών/μαθητών;						
ότι θα έπρεπε το εκπαιδευτικό σύστημα να αξιολογεί και μη γνωστικές δεξιότητες των μαθητριών/μαθητών;						

11. Αν έχετε επιχειρήσει με κάποια από τις παρακάτω εναλλακτικές μεθόδους και διαδικασίες να αξιολογήσετε τις/τους μαθήτριες/μαθητές σας, πώς αξιολογείτε το εγχείρημά σας αυτό;

αναφερθείτε σε όλες τις μεθόδους/διαδικασίες σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πάρα Πολύ Επιτυχημένο και το 1 Πολύ Λίγο Επιτυχημένο	5 Πάρα Πολύ Επιτυχημένο	4	3	2	1 Πολύ Λίγο Επιτυχημένο	Δ.Ξ Δ.Α
Δημιουργικές – διερευνητικές εργασίες						
Ομαδικά σχέδια εργασιών						
Φάκελος δραστηριοτήτων μαθητή						
Συστηματική παρατήρηση εκπαιδευτικού (παρατήρηση ενεργειών, συμπεριφορών και μέσων που επιλέγονται κατά την άσκηση του έργου)						
Αυτό-αξιολόγηση της ομάδας (ομαδικά) και των μαθητών (ατομικά) (άλλη, καταγράψτε ποιά):						
.....						
(άλλη, καταγράψτε ποιά):						
.....						

α) Για τις παραπάνω μεθόδους/διαδικασίες αξιολόγησης, που εκτιμήσατε ως Επιτυχημένες, καταγράψτε συνοπτικά τα χαρακτηριστικά τους:

.....

.....

.....

.....

.....

β) Για τις μεθόδους/διαδικασίες, που εκτιμήσατε ως Μη Επιτυχημένες, καταγράψτε τους λόγους που κατά τη γνώμη σας δεν τις κατέστησαν επιτυχείς:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Γ. ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΒΑΘΜΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Διεθνώς η τριτοβάθμια εκπαίδευση προσανατολίζεται σε διευρυμένα προγράμματα σπουδών στα οποία περιλαμβάνονται «Υποχρεωτικά», «Κατ' επιλογή Υποχρεωτικά» και «Επιλεγόμενα» μαθήματα, προκειμένου ο/η φοιτητής/-τρια να χαράξει την προσωπική του διαδρομή προς ένα ισότιμο πτυχίο.

12. Το Γενικό Λύκειο πιστεύετε ότι θα πρέπει να εξοικειώνει τους μαθητές παρέχοντάς τους περισσότερους βαθμούς ελευθερίας, έναντι των προηγούμενων εκπαιδευτικών βαθμίδων, με τη δυνατότητα επιλογής μαθημάτων (γενικά); (Σημειώστε με Χ την άποψή σας)

ΝΑΙ		ΟΧΙ	
-----	--	-----	--

13. Αν στην προηγούμενη ερώτηση (12) απαντήσατε **ΝΑΙ**:
α) Σε τι ποσοστό, επί των ωρών διδασκαλίας, εκτιμάτε ότι μια τέτοια επιλογή θα μπορούσε να είναι υλοποιήσιμη στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος του Γενικού Λυκείου;

Αναφερθείτε σε κάθε τάξη του Γενικού Λυκείου Καταγράφοντας το ποσοστό για κάθε κατηγορία μαθημάτων (επί των διδακτικών ωρών σε εβδομαδιαίο επίπεδο)	ΜΑΘΗΜΑΤΑ (αναφέρατε ποσοστό)			Δ.Ξ Δ.Α
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (1)	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (2)	ΕΠΙΛΟΓΗΣ (3)	
Α' τάξη Γενικού Λυκείου (επί των 35 διδ. ωρών την εβδομάδα) % % %	
Β' τάξη Γενικού Λυκείου (επί των 35 διδ. ωρών την εβδομάδα) % % %	
Γ' τάξη Γενικού Λυκείου (επί των 35 διδ. ωρών την εβδομάδα) % % %	

(1) Τα Υποχρεωτικά μαθήματα δεν επιδέχονται επιλογής, είναι για όλους.
 (2) Τα Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα είναι μαθήματα υποχρεωτικά για όσους επιλέξουν τη συγκεκριμένη ομάδα μαθημάτων (μαθήματα Κατεύθυνσης). Στην κατηγορία αυτή ανήκει και η Υποχρεωτική Ατομική/Ομαδική Εργασία που το θέμα και τον επιβλέποντα οι μαθητές/-τριες μπορούν να τον επιλέξουν.
 (3) Τα μαθήματα Επιλογής είναι μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Εκτιμώ ότι δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος (σημειώστε με Χ)

Αν στην προηγούμενη ερώτηση (13α) απαντήσατε, καταγράφοντας ποσοστά ανά κατηγορία μαθημάτων, ότι «μια τέτοια επιλογή θα μπορούσε να είναι υλοποιήσιμη στο πλαίσιο του παρόντος ωρολογίου προγράμματος»:

β) Σε ποιο βαθμό εκτιμάτε (ανά κατηγορία μαθήματος) ότι θα πρέπει να εκτείνεται η διδακτέα ύλη του;

Αναφερθείτε σε όλες τις κατηγορίες μαθημάτων του Γενικού Λυκείου σημειώνοντας με Χ τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ εξειδικευμένο και το 1 Λίγο εξειδικευμένο.	5 Πολύ εξειδικευμένο	4	3	2	1 Λίγο εξειδικευμένο	Δ.Ξ Δ.Α
Διευκρίνιση: Ως αντίβαρο της μείωσης της «εξειδίκευσης στο γνωστικό αντικείμενο», θα μπορούσε να αποτελεί η αντίστοιχη διεύρυνσή του στις «στάσεις ζωής και την σύνδεσή του με την καθημερινότητα».						
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ μαθήματα (1)						
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ μαθήματα (2)						
Μαθήματα ΕΠΙΛΟΓΗΣ (3)						

(1) Τα Υποχρεωτικά μαθήματα δεν επιδέχονται επιλογής, είναι για όλους.
 (2) Τα Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα είναι μαθήματα υποχρεωτικά για όσους επιλέξουν τη συγκεκριμένη ομάδα μαθημάτων (μαθήματα Κατεύθυνσης). Στην κατηγορία αυτή ανήκει και η Υποχρεωτική Ατομική/Ομαδική Εργασία που το θέμα και τον επιβλέποντα οι μαθητές/-τριες μπορούν να τον επιλέξουν.
 (3) Τα μαθήματα Επιλογής είναι μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Δ. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Η διάκριση μαθησιακών αντικειμένων σε αντικείμενα ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ και ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ισχύει για μια δεκαετία περίπου στο Γενικό Λύκειο. Τα Υποχρεωτικά Μαθήματα, ή τα μαθήματα Κορμού ουσιαστικά αποτελούν μαθήματα Γενικής Παιδείας, επομένως απευθύνονται και προσφέρουν σε όλους τους μαθητές παρά τη διαφορετική επίδοση, ή την προτίμηση, των μαθητών/-τριών.:

15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε:

Αναφερθείτε σε όλα τα ερωτήματα σημειώνοντας με Χ τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
ότι το Γενικό Λύκειο πρέπει να είναι βαθμίδα Γενικής Παιδείας;						
ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το εύρος της διδακτέας ύλης;						
ότι η Γενική Παιδεία υπηρετείται από το επίπεδο δυσκολίας της διδακτέας ύλης;						

16. Ποια από τα ακόλουθα μαθήματα, που ήδη διδάσκονται στο Γενικό Λύκειο, θα διακρίνατε ως Υποχρεωτικά (Γενικής Παιδείας), Κατ Επιλογήν (Υποχρεωτικά σε Ομάδα Επιλογής) και μαθήματα Επιλογής ξεχωριστά σε κάθε τάξη του Γενικού Λυκείου;

Αναφερθείτε σε όλα τα μαθησιακά αντικείμενα σημειώνοντας με Χ τη γνώμη της	Α τάξη				Β τάξη			Γ τάξη			Δ.Ξ Δ.Α
	Υποχρεωτικά	Κατ Επιλογήν Υποχρεωτικά	Επιλογής		Υποχρεωτικά	Κατ Επιλογήν Υποχρεωτικά	Επιλογής	Υποχρεωτικά	Κατ Επιλογήν Υποχρεωτικά	Επιλογής	
1	Θρησκευτικά										1
2	Ελληνική Ιστορία										2
3	Παγκόσμια Ιστορία										3
4	Ιστορία της Φιλοσοφίας										4
5	Ιστορία των Επιστημών										5
6	Ιστορία Τέχνης										6
7	Αρχαία Ελληνικά (πρωτότυπο)										7
8	Αρχαία Ελληνικά (μετάφραση)										8
9	Νέα Ελληνικά – Γλώσσα										9
10	Νέα Ελληνικά – Λογοτεχνικά κείμενα										10
11	Μαθηματικά										11
12	Στατιστική										12
13	Φυσική										13
14	Χημεία										14
15	Βιολογία										15
16	Επιστήμη πληροφοριακών συστημάτων										16
17	Περιβάλλον – Ανάπτυξη και Οικολογία										17
18	Τεχνολογία										18
19	1 ^η Ξένη Γλώσσα (Αγγλικά)										19
20	2 ^η Ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά κ.α)										20
21	Μουσική										21
22	Εικαστικά										22
23	Ελεύθερο και Γραμμικό Σχέδιο										23
24	Χορός										24
25	Φωτογραφία - Κινηματογράφος										25
26	Θέατρο										26
27	Κοινωνιολογία										27
28	Οικονομία										28
29	Φυσική Αγωγή										29
30	Ατομική/Ομαδική Εργασία										30
	(άλλο)										
	(άλλο)										
	(άλλο)										

23. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι θα ενισχυόταν ο κοινωνικός ρόλος του Γενικού Λυκείου με:

Αναφερθείτε σε όλα τα ερωτήματα σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
την εκπροσώπηση των μαθητών/-τριών στα θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων (της σχολικής μονάδας, της περιφερειακής διοίκησης της εκπαίδευσης και των δήμων).						
την καθιερωμένη και τακτική επαφή των μαθητών με τους κοινωνικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας (εργατοϋπαλληλικά κέντρα, επαγγελματικών συλλόγους, δομές υποστήριξης της εργασίας κ.α).						
τη θεσμοθετημένη συνεργασία των μαθητών/-τριών του Γενικού Λυκείου με τους πολιτιστικούς, καλλιτεχνικούς, περιβαλλοντικούς και αθλητικούς φορείς της τοπικής κοινωνίας.						
την ενεργητικότερη συμμετοχή των γονέων στην σχολική ζωή.						

24. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε:

Αναφερθείτε σε όλα τα ερωτήματα σημειώνοντας με X τη γνώμη σας και λαμβάνοντας υπόψη ότι το 5 σημαίνει Πολύ Μεγάλο και το 1 Πολύ Μικρό	5 Πολύ Μεγάλο	4	3	2	1 Πολύ Μικρό	Δ.Ξ Δ.Α
ότι θα μπορούσε να επιτύχει μια προσπάθεια για την αναβάθμιση του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του Γενικού Λυκείου;						
ότι η μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να γίνει σε περισσότερες από μία φάσεις (στάδια) και όχι ταυτόχρονα σε όλα τα Γενικά Λύκεια;						
ότι θα μπορούσε να γίνει μεταρρύθμιση του Γενικού Λυκείου με παράλληλη εφαρμογή του νέου (αφού π.χ. επιμορφωθούν οι εκπαιδευτικοί) και του παλαιού προγράμματος σπουδών;						
ότι την ευθύνη του σχεδιασμού της εκπαιδευτικής πολιτικής του Γενικού Λυκείου θα μπορούσε να την έχει μια ανεξάρτητη αρχή, για παράδειγμα το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας;						

ΣΤ. ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥ

Οι ακόλουθες μεταβλητές κρίνονται ουσιώδεις για το συσχετισμό των απαντήσεων του ερωτηματολογίου και σας παρακαλούμε πολύ για τη συμπλήρωσή τους, διασφαλίζοντας πλήρως την αποκλειστικά στατιστική χρήση τους. Αν ωστόσο θεωρείτε ότι κάποιες από αυτές παραβιάζουν τον ανώνυμο χαρακτήρα των απαντήσεών σας, έχετε δικαίωμα να μην τις απαντήσετε.

Φύλο εκπαιδευτικού: (σημειώστε με X)	Άντρας	☐	Γυναίκα	☐
Ειδικότητα εκπαιδευτικού: (αναφέρατε αναλυτικά ΠΕ4 Βιολόγος)			
Συνολική αναγνωρισμένη προϋπηρεσία : (αναφέρατε αριθμό ετών) έτη.			

Πόσα χρόνια συνολικά έχετε διδάξει ανά βαθμίδα και ωράριο εργασίας;	Σημειώστε Συνολικό αριθμό ετών ανά βαθμίδα	Πόσα από αυτά τα έτη υπηρετούσατε:			Σε πόσες εκπαιδευτικές μονάδες (ανά έτος) συμπληρώνατε ωράριο;
		Με πλήρες ωράριο;	Με μη πλήρες ωράριο; (αλλά με περισσότερες από 12 ώρες τη βδομάδα)	Ως ωρομίσθιος; (δηλ. λιγότερες από 12 ώρες τη βδομάδα)	
σε Δημοτικό έτη. έτη. έτη. έτη. σχ. μον.
σε Γυμνάσιο έτη. έτη. έτη. έτη. σχ. μον.
σε Γενικό Λύκειο έτη. έτη. έτη. έτη. σχ. μον.
Σε φροντιστήρια / ιδιαίτερα μαθήματα τάξεων Γενικού Λυκείου έτη.	Πλήρης απασχόληση	Μερική απασχόληση	Περιστασιακά	Αρ. φροντ. (ανά έτος)
	 έτη. έτη. έτη. φροντ.

Συνάδελφοι
 Σας ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία!

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Διεύθυνση: Χαλκοκονδύλη 13, 10432 Αθήνα

Τηλ.: 210 5230819, Fax: 210 5238148

E-mail: oiELE@otenet.gr, Ιστότοπος: www.oiELE.gr